

214

מנן כהנא

טאבה (סובי כיומני)

צ'אקא מנצ'אליה (אמריקא) אונדז ברויט'א פארש'א
אונדז אונדז ס'אמא' ציון'א, יונדעמא פ'אליא ל'א (כאלא)
ס'אליב'א אונדז אונדז ס'אליב'א, ס'אליב'א אונדז ס'אליב'א (233)

נפתח: 1982 | 18.7

נסגר: 1983 | 9-3

201/412

שם תיק: משנה למנכ"ל ח. בר-און - טאבה

מזוזה פירי: חצ-11/7068

מזוזה פרייט: 000b8qv

יגונבת 3-312-3-5-5

תאריך הדפסה: 5/12/2018

ארכיון המדינה

משרד ראש הממשלה

טופס מראה מקום להוצאת תעודות יחידות*

חטיבה מס': 130.2
מיכל מס': 7068/30
תאריך התעודה: 21/10/82
שם מחבר התעודה: _____
שם הנמען: _____
סוג התעודה (סמן ✓ במקום המתאים):

- מכתב ☐
מברק ☒
תזכיר או מיזכר ☐
דין וחשבון או זכרון דברים משיחה או דיון ☐
פרוטוקול של שיחה, דיון או ישיבה ☐

*הטופס ימולא בשני עותקים. העותק הירוק יוכנס לתיק במקום התעודה שהוצאה;
העותק הלבן יצורף לתעודה שהוצאה.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

8509

נכנס

בלמים

אל: המשרד, ב, נר: 78, מ: תל
רח: ד, סג: ב, תא: 170183, וח: 1000
נד: דברי שהב'ט

לחצי

בלמים/רגיל

אל: שגריר ישראל בקהיר נר 52 דע: משרד החוץ/מחלקת מצרים
מאת: יחידת הקישור לצבא המצרי ולבמ'ר/מפקד
טבה-0975

דברי שהב'ט

1. מעביר לכם תעתיק מדוייק של דברי שהב'ט בטבה ב-22 דצמבר
מהקלטות קול ישראל למרות שעבר זמן וכו'. רצוי אולי להעביר
לכם החומר כדי שיווכחו פעם נוספת כי נועקו על לא כלום.

להלן שני קטעים בעברית לקול ישראל וקטע באנגלית לגיי
בוטינסקי.

2. הקטע לקול ישראל:-

י' השלום עם מצרים היא עובדה קיימת והשלום הזה בהחלט עמד גם
במבחן ימים קשים שעברנו. כמובן שיש לנו לא מעט הגנות, על
נושא הנורמליזציה, אבל דברים אלה צריכים להפטר במגעים
ובשיחות בין המצרים לביןנו, ואני מאמין שמגעים כאלו יהיו
במשך הזמן. לנו יש כמובן עניין שיהיו מוקדם ככל שניתן ואני
ודאי שאפשר לפתור את כל הבעיות. אני וובר שכפני מספר חודשים
עמדה כאן על הגבעה הזאת, עם סגן ראש ממשלת מצרים ושר החוץ
שכה - במאל חאסן עלי והתלבטנו - מה חשבו, לפני שמונים שנה
אלה שסימנו פה את הגבול. למצרים ישנה עמדה בנושא הזה, לנו יש
עמדה, יש לנו מכוונות שנקבע בהסכם השלום עם מצרים - ביצד
לפתור בעיות כאלה, ואני מעריך שנוכל לפתור את הבעיה הזאת
בדרך הזאת י'

שאלה:

י' האם המצרים עושים להערכתך ככל שלא ידם כדי למנוע מעבר
מסתננים ממצרים לעבר ישראל כולל אנשי פחע'י'

תשובה:

י' אני חושב שנעשים מאמצים למניעה של חדירות טרור, כמובן אין

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

גבול למאמצים, אנו בהחלט מצפים שהמצרים יעשו מאמצים רבים
לבד שניתן, כפי שאנחנו עושים כל מאמץ לשמור על הכילים שנקבעו
לאור הגבול הבינ"י. לי עצמי כמי שמטף שנים רבות של מלחמות
סייד מאוד פעמים לאורך הקווים עם מצרים, לבוא הנה היום
במקופה של שלום ולעבוד לאורך הגבול הבינ"י, כשהכל כשהכל
רגוע ושלום והיחסים כפי שהם, במובן חו"ה מיוחדת, אני שמח
ניחנה האפשרות למצוא את הזמן ולעשות זאת, אני מקווה
שהנורמליזציה תוגבר ונושא מבה שאי אפשר להפריד אותו ממבכול
מערכת היחסים שבין המצרים לביננו ידון בשנדון במערכת היחסים
בכלי.

:הכח

י"מ ד שרון, הנושא של מבה עלה לא פעם ויש קביעה חדש משמעות
נחרצת גם של המצרים וגם שלנו לגבי הסייבות של המקום הזה. האם
יש איזשהו מקום לדיונים, לקומפורמיס באיזה שהן פשרות בנושא
הסייבות של הנקודה הזאת? למי הוא שייכת?

:הב"ש

יִיאִין בָּאן שׁוּם מָקוֹם לַפְּסוּרוֹת, לַמַּצְרִים יֵשׁ עֲמֵדָה וְאַנְחָנוּ מִכְבָּדִים אַחַד
עִתָּם שֶׁל הַמַּצְרִים אֲבָל בְּאוֹתָהּ מִידָה אֲנִיחָנוּ בְּהִלָּל תּוֹבָעִים מִן הַמַּצְרִים
לְכַבֵּד אֶת עַמְדָּתָנוּ, לְכָל צֵד יֵשׁ בָּאן עֲמֵדָה, הֲרֵי לֹא הִיא עוֹלָה עַל
הַדַּעַת שֶׁהֵינּוּ נִכְנָסִים לַפְּתֻחוֹת הַחוּץ, לְהִקָּמָה מִלּוֹן כּוֹה כְּפִי שְׁהוֹכֵם
בָּאן כּוֹ הִיא לֵנוּ סֶפֶק וְלֹא הִקָּמָה בְּיוֹתֵר שֶׁהַשֹּׁמֵעַ הוּא אֵינּוּ חֹקֵק מֵאַרְץ
יִשְׂרָאֵל, לַמַּצְרִים יֵשׁ אֵם הַסְּגוּת, יֵשׁ דֶּרֶךְ שֶׁנִּקְבְּעָה בְּהִסָּכֵם הַשְׁלוֹם כִּי צֵד
לְבַר נִשְׁאִים בְּאֵלֶּה, הַנּוֹשְׂאִים הָאֵלֶּה יִבּוֹרֻוּ, אֲבָל כְּמוֹכֵן לֹא נִתֵּן
לְהַפְרִיד אֶת הַבְּרוּר שֶׁל הַנּוֹשֵׂא הוּא מִכָּל הַנּוֹשְׂאִים שְׁעוֹמְדִים כִּיּוֹם
זֵינּוּ לְבִין הַמַּצְרִימִי

: 52 H0

עבש'ו ענין רב יותר מעבר אולי דחוף יותר, דס"ס
את הנושא של מאבה לדעתב?'

: 51108

ה'הבעיה היא איננה טאבה בפני עצמה, אנוחנו חתמנו על חוזה שלום עם מצרים, חוזה שלום שעמד כבר במבחנים קשים, אבל יש שורה שלמה של נושאים שלא התפתחו בהתאם למצופה, אנוחנו מקווים שבמגע עם הדווקים ניתן לפתור אותם, במסגרת פתרון מכלול הבעיות - יפתרו גם הבעיות האלה. הבעיה איננה הבעיה של טאבה בלבד, טאבה היא נקודה אחת מתוך 15 נקודות שלגביהן יש עמדות שונות, כאשר למיקומו של הגבול בין ישראל לבין מצרים."

משרד החוץ-מחלקת הקשר

: 548

י"ה אומר שיש עוד בעיות לאורך הגבול הזה?
תשובה:

: 721 00 00

י"ש לנו שורה של בעיות, הייתי אומר - של סימון גבול ב-15 בקודות, והלא רק בעיית טאבה אבל יש לנו נושאים אחרים בעיקר בתחום התקדמות להתפתחות מערכת היחסים בין ישראל לבין מצרים, יש לנו הסגות בנושאים האלה, כל הנושאים האלה צריכים להתברר במגעים בין המצרים לבינינו. אני יודע שבמגעים אישיים שהתנהל בעבר, שהיתה לי הובות לימוד חלק בהם, הצלחנו ולא אחת, לפתור בעיות מסובכות. אני מקווה שבאחד הימים ואולי זה יהיה בקרוב, יתאפשר לחוור ולקיים מגעים אישיים בדרגים בכירים ולנסות לפתור את הבעיות.

3. הקטע לג' י"י בושינסקי

Q MR. SHARDON WHY DID YOU COME TO TABA TO DAY?

4. FOR MANY YEARS, I THINK, I MADE HUNDREDS OF VISITS
ALONG THE ISRAELI-EGYPTIAN LINES. I

Q. JUST VISITS?

A. DURING THE YEARS OF WAR, IT WAS SOMETIMES MORE THAT THAT NOW WE ARE IN PEACE, THAT WE SIGNED WITH ALL THE PROBLEMS THAT WE HAD IN REGION IN THE RECENT TIME, THE PEACE AGREEMENT AS W ALL KNOW IT, THE PEACE AGREEMENT WITH EGYPT IS ONE OF THE MAJOR ACHIEVEMENTS OF THE ISRAELI GOVERNMENT AND OF COURSE OF EGYPT. I HAVE NOW AN OPPORTUNITY TO COME TO MAKE THESE VISITS ALONG THE INTERNATIONAL BORDER IN PEACE AND QUITE AND NORMAL LIFE GOING ON AS YOU CAN SEE HERE, AND I BELIEVE THAT ALTOGETHER THAT IS A REAL STEP FORWARD NOT ONLY IN THE RELATIONS BETWEEN US AND EGYPT BUT IN THE MIDDLE-EAST.

Q. IS THIS A SIGNAL TO EGYPTIAN GOVERNMENT THAT YOU MAY BE WILLING TO DISCUSS THE PROBLEM OF WHERE TO DRAW THE BORDER FINALLY BETWEEN ISRAEL AND EGYPT AT TABA?

A WE DON'T DO THINGS LIKE THAT BY SIGNALS. WE USUALLY
SAY EXACTLY WHAT WE THINK

משרד החוץ-מחלקת הקשר

Q WELL, IS THIS PART OF ISRAEL OR PART OF EGYPT? A SEVERAL MONTHS AGO I WAS STANDING HERE ON THIS HILL WITH THE DEPUTY PRIME MINISTER AND MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS OF EGYPT KAMAL HASAN ALI AND BOTH PARTIES WERE TRYING TO GO BACKWARDS EIGHTY YEARS TO TRY AND UNDERSTAND WHERE THOSE PEOPLE THEN, THAT WERE MARKING THE BORDER, WHERE THEY DID MARK THE BORDER AND WHAT DID THEY THINK ABOUT THAT. 53 36058-, '95 5385 09'8589,, POINT OF VIEW, WE HAVE OURS. THE CAMP -DAVID AGREEMENT AND THE PEACE AGREEMENT OF ISRAEL AND EGYPT GAVE US THE MECHANISM HOW TO SOLVE PROBLEMS LIKE THAT AND I BELIEVE THAT IT CAN BE SOLVED, BUT I AM HAPPY THAT AS LONG AS WE HAVE NOT SOLVED THIS PROBLEM, AND ITS NOT THE ONLY ONE. IF YOU KNOW THERE ARE FIFTEEN PLACES ALONG THE BORDER WHERE THERE ARE DIFFERENCES.

Q CAN YOU GIVE US A HINT AS TO HOW THIS PROBLEM MIGHT BE SOLVED ALONG WITH THE FIFTEEN? A. I BELIEVE THAT WE CAN NOT DEAL WITH THIS PROBLEM SEPARATELY FROM MANY OTHER PROBLEMS THAT EXIST NOW BETWEEN ISRAEL AND EGYPT AND THAT BESIDE THE FACT THAT WE HAVE A PEACE AGREEMENT WHICH SHOWS ITSELF TO BE VERY STRONG AND SOUND AND SO ON. I BELIEVE THAT WE HAVE TO MEET, TO DISCUSS, TO TALK, AND IN THE PAST I REMEMBER THAT WHILE MEETING WITH HIGH EGYPTIAN OFFICIALS AND I HAD OPPORTUNITIES TO PARTICIPATE MANY TIMES IN THIS MEETINGS, WE MEANT TO SOLVE PROBLEMS. I BELIEVE THAT WOULD BE THE WAY HOW TO SOLVE THIS PROBLEMS AS MANY OTHERS. I DON'T THINK THAT ONE WILL BE ABLE TO SEPARATE THE QUESTION OF TABA AND TRY TO DEAL WITH TABA SEPARATELY FROM THE OTHER PROBLEMS OF NORMALIZATION, CONTACT, COMMERCE AND SO ON. I WAS ALTOGETHER ENCOURAGED BY THE NUMBERS OF PEOPLE THAT ARE CROSSING THE BORDER HERE AND DRIVING OR TRAVELLING.

=====

תא: שעה, סטטוס, מנוכח, מנוכח, דיון, מצרים, 101'נשמיין
ד/מרכז, מסד, יג, טעם, הסברה

136058-95 5385 09'8589

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2427

**

נכנס

שמו

**

**

**

אל: המשרד, נר: 274, מ: קהיר
דח: מ, סג: ש, תא: 190882, וח: 1300
נד: אוטונומיה

2427

מידע/שמו

אל: אלי רובינשטיין
העתק: שהח, המנכ, ממנכ, דיבון, קידר
מאת: השגריר

לחידוש שיחות האוטונומיה וטאבה.

1. דאה נא מברקי ננר 261) על דברי הממונה האמריקני וכן מברק השגרירות ננר 275) ובו הודעת שר ההסברה והפרסומים השונים בנדון.

2. תשים בוודאי לב לכך שדברי שר ההסברה מעורפלים כלשהו. בקשר לטאבה נאמר-שהמזם יחודש אחר מציאת פתרון נלאו דווקא פתרון וביצוע בעית בירות בעוד שלגבי האוטונומיה מדובר בחידוש השיחות אחר שיתבהר המצב בקשר לנושא הנסיגה נלאו דווקא עצם הנסיגה ולא מצוין במפורש אם נסיגת כוללת מכל לבנון.

3. בסיכום מהדברים שפורסמו לא ברור אם המצרים דוחים חידוש שיחות האוטונומיה וכן דוחים חידוש שיחות טאבה לפי אותם קריטריונים. הרושם הראשון הוא שבעוד שאת שיחות טאבה ידעו כנראה לחדש אחרי ההסכם נאו אחרי סיום ביצוע ההסכם) בדבר עקירת המחבלים מבירות הרי המגמה לגבי האוטונומיה היא דחייה ומכל מקום להמתין לעת עתה משיתבהר המצב ולשוב לדון בנושא מועד חידוש השיחות. בקשר לנסיגה או או יחליטו האם לדחות חידוש המזם עד לאחר הנסיגה או לא. ===

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכ, ממנכ, ר/מרכו,
רובינשטיין, רם, אמן, שרהפנים, מנכלפנים, דיבון, מצרים, ממח,
מצפא

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: כז' בתמוז תשמ"ב
18 ביולי 1982

מספר:

לדאוג

✓
למור
ע.א.

אל: המנכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה - פיתוח

א. בסדר היום של הממשלה לישיבתה מחיום (18.7), שהגיעבי היום, מופיע סעיף הקרוי "הפיתוח באיזור טאבה" והמוגש ע"י שר התיירות.

ב. ב"ג'רוזלם פוסט" מחיום ישבה ידיעה על המשך הפעילות לפתיחת המלון בטאבה (באוקטובר), ועל פעילות ברחבת בעניין זה, ועל כך שהממשלה, ובמיוחד שר התיירות, תבחרו לבעלים כי "אין להם ממה לדאוג".

ג. בדמה לי שכדאי שיהיה לוועדה הבינמשרדית שבראשותן (למשל, באמצעות ועדת המשנה של תא"ל שיאון) או כפי שתמצא לנכון) קשר עם גורמי התיירות באילת כדי לעקוב אחר הנעשה, וכן עם משרד התיירות כדי לתאם הצהרות במידת האפשר. אין לשלול כליל הצהרות שיש בהן גם ל"פ, אך על המצהיר עצמו לדעת העובדות לאשורן ומכאן חשיבות הקשר.

ב ב ר כ ה ,
א. רובינשטיין

העוק: לש' שה"ח

ממנכ"ל ✓

מנהל מח' מצרים

כ"ד באדר התשמ"ג

9 במרץ 1983

ס ר ד י

אל : מר א. רובינשטיין - היועץ המשפטי
מאת : מנהל מחלקת מצרים

הנדון : שיחות טאבה - הסדרי הביניים
לדירוחנו מיום 3.3

לתשומת לבך התפתחות שלאחר השיחות באסמאעליה :

תא"ל ד. שיאון שמע מקורצר , שקוזאן דיבר עם שאפעי בקהיר (לאחר תום השיחות באסמאעיליה) , בדבר הניר האמריקאי שהושאר בידי שני הצדדים ("הקונספציה").

מה שמעיק על המצרים בניר הינה הסיפא בפסקא השנייה (הצעת שיאון)

לאמר :THE NEED THAT ACTIVITIES OF THE M F O WILL NOT
CONTRADICT OR INTERFERE WITH OTHER ARRANGEMENTS IN THE AREA.

המצרים מבקשים עתה מהאמריקאים , שישכנעו אותנו שנסיכים לכניסתו של הכח ללא תוספת זו. משמעות הדבר , שיסאר להם יתר מרחב לפרושם , שלאחר כניסת הכח , בזמן כלשהו , יוללו לחזור ולהעלות מחדש את תביעותיהם בדבר "המשך החיים" בתקופת הביניים.

יתכן שהמצרים יעמידו את הוצאתה של הפסקא הנ"ל כתנאי לקבלת ההצעה האמריקאית והאמריקאים , עשויים לפנות אלינו בעניין זה.

כרגע , אנו לכאורה במצב נוח מבחינה זו , מכיוון שהתיקון שלנו נתקבל על דעת האמריקאים והוא מופיע כחלק מהניר שלהם. אלא , שהם עשויים לחזור ולהבטיחנו שלמעשה , הניר , אף בגירסתו הראשונה , מבטיח סיומו של הדיון בענייני "המשך החיים".

אם נעמוד בפני מצב זה , אין זה אומר , כמובן , שעלינו לוותר בנדון. אולם בכל מקרה , ניתן לחשוב על חילופי מכתבים ביננו לבין האמריקאים שיקבעו לנו בברור שהבנתם היא שבכך אכן נסתיים הדיון בענייני "המשך החיים".

העתקים : המנכ"ל

תא"ל ד. שיאון מר ח. בר-און - המשנה למנכ"ל
השגרירות-נושינגטון מר ש. דיבון - סמנכ"ל
השגרירות-קהיר מר י. בן-אהרן - מנהל לשכת ש"ח

צבי קינר
3.3.83

טופס מברק צפון

משרד החוץ - מחלקת הקשר

דף _____ מתוך _____

סיווג בטחוני: _____ סודי

דחיפות: _____ מכדי

תאריך וזיח: _____ 0808

מס. מברק: _____ 170

לשימוש
מח
הקשר

לזכר

אל:

נשינגטון

חידוש שיחות טאבה.
להלן סיכום והערכה למפגש אסמאעליה בימים 3.3 - 2.

זכר: 530

מח' מצרים.

*שהם קשה להם סדרה שלם הנא אלוהא ג' 301
רובינסון ג' 301 רובינסון ג' 301*

3

האריך: 4.3.43 השולח: צ. קידר

אישור מנהל המחלקה: _____

אישור המנכ"ל: _____

2/11

י"ט באדר התשמ"ג

3 במרץ 1983

ס ד י

אל : מר ש. דיכונן - סמנכ"ל

מאת : מנהל מחלקת מצרים

הנדון : חידוש שיחות טאבה - סיכום ההערכה

רקע

1. בימים 3 - 2 במרץ חודשו באיסמאעליה השיחות בנושא טאבה בהשתתפות משלחת אמריקאית בהסתמך על הסכם ה-25.4 לפתרון בעיות הגבול.
2. המצרים לקשו לחדש שיחות אלה ורק בנושא זה עוד בחודש יולי. שה"ח עלי פנה אז בגדון לשה"ח שמיר בשעה שביתר המגעים והפעילויות המשותפות ביננו לבין מצרים שרר קפאון בעקבות מבצע של"ג. ענינם היה לעסוק בנושא הלוחץ עליהם ואשר החובה ^{להת}ענינו מוטלת על הצד הישראלי בלבד. כלומר, במקרה של הצלחה ניתן להצביע על הישג מצרי נוסף ובמקרה של כשלון ניתן להטיל האשמה על ישראל.
3. מצדנו, הסכמנו עקרונית לחידוש שיחות טאבה, אך עמדנו על כך שאין להוציא מגעים אלה ממכלול המגעים ליישום הסכם השלום ופתרון בעיות בנושאים אחרים כגון סחר, תחבורה ובדומה, ועמדנו על כך שבד בבד עם קביעת מועד לשיחות טאבה יקבעו מועדים לשיחות בנושאים האחרים.
4. המצרים התנגדו בתוקף לקשר כלשהו בין נושא טאבה שהוא "נושא של ריבונות", לדבריהם, לבין נושאים אחרים שאין להעמידם באותה רמה.
5. הנושא הועלה ע"י המצרים בדרגים הגבוהים ביותר בשיחותיהם בווינגטון ובשיאם בעת ביקור הנשיא מובארכ שם. כמובן שבעת ובעונה אחת חזרו ושמעו האמריקאים מאיתנו בירושלים, וווינגטון ובקהיר עמדנו על הצורך בהכנסת רוח חיים לתהליך כולו ולא לטפל אך ורק בנושא טאבה.
6. בסופו של פרק זה יצאו האמריקאים בנוסחה, בגושפנקא של שולץ ומובארכ, על פיה יחודשו שיחות טאבה ב-3.3 - 2 באסמאעליה ויחל בשיחות בנושא הסחר ב-14.3 בקהיר.

ס ד ר י

מחלוקת על סדר היום

1. הצענו מראש שהשיחות יחלו כאשר על סדר היום נושא "הסדרי הביניים" בטאבה, שעקרו שאלת הזמנתו של הכמ"ר לאזור, שה"ח עלי, בשיחתו עם השגריר ששון (15.2) הסכים, אם כי לא בהתלהבנות, שהפגישה הראשונה, אך רק פגישה זו, תוקדש לנושא "הסדרי הביניים". ואילו העמדה המצרית הכללית בשארה בעינה שהדיונים חייבים להתנהל בנושא השני שהוא פתרון שאלת הגבול באמצעות פישור או בווררות (המצרים משתמשים עתה בנוסחה של פישור ובווררות). כל הפרסומים וההודעות מטעם משה"ח המצרי טוים הפגישה חזרו על עמדתם ששני הנושאים עומדים לדיון זה בצד זה.
2. יתרה מזו, ראש המשלחת המצרית, עוזר שה"ח מצרים, שאפעי עבד אל חמיד, התכחש למעשה לסיכום בין שה"ח עלי לשגריר ששון וחלק נכבד מהדיונים בראשית השיחות הוקדש לצורך הכללת נושא קביעת ההליכים לקראת פישור ובווררות (לדבריו), כחלק מסדר היום של הפגישה. עמדה זאת היוותה את עקרו של דברי הפתיחה של היו"ר המצרי. ואילו יו"ר המשלחתנו, הסמנכ"ל ש. דיבון, הבהיר שנושא הדיונים, עבורו הורכבה ובאה המשלחת, מתייחס ל"הסדרי הביניים" בלבד. לגבי ראיותנו הכללית את השיחות ציין שאלה מהנויים חידושו של דיאלוג ותהליך כתרומה לבניית השלום, ובמסגרת שיחות במכלול של נושאים אחרים בעלי חשיבות.
3. ראש המשלחת האמריקאית תמך למעשה בגישה המצרית לגבי סדר היום והציע חלוקה לקבוצות עבודה, כלומר, דיון בשני הנושאים בעת ובעונה אחת.
4. נראה היה שהמשלחת המצרית היתה נתונה בלחץ מתמיד ברצונה לדון בנושא הפרוצדורה לקראת "הפישור והבווררות". היו"ר חזר לכך לא אחת. הוקדשה לכך ישיבה לא פורמלית של משלחות מיומצמות, כאשר אנו בשלנו. בסופו של דבר שב לנושא לקראת סיום המפגש, בהתייחסות לרעיון של פעולת שתי ועדות משנה בשני הנושאים כאחד ובהאשמתנו באובסטרקציות, מבחינה זאת שלא התרנו דיון באחד הנושאים.
5. מר דיבון הבהיר כאן שנושא הפרוצדורה יידון בוועדה אחרת שפגישותיה יקבעו באמצעות הצנורות הדיפלומטיים. ואילו נציג ארה"ב חזר "להצעה הטובה" של שתי קבוצות עבודה.

6. היו"ר המצרי עמד על כך שבהודעה לעתונות עם תום הפגישות תהיה התייחסות לרעיונות המצריים לגבי נושא הפרוצדורה ולהסכמה לתחילתו של מ"מ בענין זה בהקדם.
7. עמידתם של המצרים על דיון בעת ובעונה אחת בשתי הבעיות נובעת משני טעמים :
א. הרצון להגיע בהקדם לפרוצדורה מוסכמת לקראת התחלת תהליך הפיסור.
ב. חשש מפני הרכבת ועדה מיוחדת לנושא זה , שתוביל להזמנה לשיחות בירושלים.

הדיון בהסדרי הביניים

1. הנושא מתרכז מעקרו בהזמנת הכמ"ר TO MAINTAIN SECURITY וסביב זאת בהגדרת תפקידיו.
עמדת המצרים , עד לפגישה האחרונה התבטאה ברצונם להעניק לכמ"ר סמכויות נרחבות , בהרחבת מונח "הבטחון" לשמירה על חוק וסדר , כלומר תפקידי משטרה וכללית , להפיכתו למעין "בעל-בית" על האזור.
המצרים דרשו לעצמם זכויות שוות לאלה של ישראל כלומר , זכות שווה לכניסה חפזית ואף זכות , באמצעות ועדה משולשת עם הכמ"ר , לאמר את דברם באשר להמשך החיים באזור. הם לא היו מוכנים לקבל את הפיקוח הישראלי על כניסת מצרים לאזור , לאחר רישום במסוף הישראלי (לעומת כניסת ישראלים ללא פיקוח) , פעילות המשטרה או כניסת אנשי צבא בצורה כלשהי ותופעות אחרות שיש בהן משום סממני ריבונות ישראלית , בעוד הריבונות עצמה שנויה במחלוקת.
2. לעומת גישה מצרית זו , היתה הגישה שלנו עד להפסקת המגעים במאי שיש להזמין את הכמ"ר למילוי תפקידו TO MAINTAIN SECURITY ע"פ הנייר של ה-25.4 מבלי להכנס לנושאים האחרים הנוגעים "להמשך החיים" באזור. הצבענו על כך שלמחרת השלמת הנסיגה ב-26.4 אף הזמנו הכמ"ר לעשות כן.
3. כבר בישיבה הראשונה של מפגש איטמאעליה החלו לעלות סימני השינוי בעמדה המצרית , כאשר יו"ר הוועדה הצבאית , האדמירל חמדי , החל מדבר על נקודות ההסכמה בין הצדדים בקשר לכניסת הכמ"ר בהסתמך על המגעים הקודמים, לעומת עמידתנו בעבר על נקודות המחלוקת.

ס ו ד י

4. נציג ארה"ב המשיך על גל זה, בבקשה מהצדדים להתמקד בנקודות ההסכמה,
5. קדמו לכך דברי ההקדמה של תא"ל ד. שיאון, היו"ר הישראלי של הוועדה הצבאית, האחראי לטיפול בנושא הסדרי הביניים, תא"ל שיאון זיין שלא ניתן כיום הזה לאחר תשעה חודשים של הקפאה ביחסים, לחזור ולהתחיל מאותה נקודה בה הפסקנו, כאילו לא קרה דבר. החיים המשיכו להתנהל ביבתיים ואילו ביחסים בינינו נוצר אי אמון. אנו ניצבים עתה בפני מצב חוש וראייתנו כיום שונה בכל הקשור ביישום הסכמים.
6. למחדת בבוקר אמנם חזר היו"ר המצרי והעלה מחדש הנושאים השנויים במחלוקת והדין התפתח ברמת הילוקי הדעות העקרוניים לגבי תפקידי הכוח, משמעות המושג "בטחון" והמשך החיים באזור, כאשר תא"ל שיאון מסביר שאין לדבר על סימטריה בזכויות של שני הצדדים באזור מכיוון שהפעילויות שאותן מאזכר הסכם ה-25.4 הינן פעילויות ישראליות בלבד ואלו הן הפעילויות שימשכו בתקופת הביניים. אף לא ניתן להטיל על הכמ"ר תפקידים שהוא מלכתחילה אינו מיועד להם ויש צורך לטכס עם הכח MODALITIES ההולמים לו.
7. כשלב זה נראה היה לכאורה כאילו חזרנו למתכונת הויכוח בנושא בעבר. אלא, שעד מהרה הציע היו"ר המצרי התכנסות בוועדת משנה אחת לענייני הסדרי הביניים וועדת משנה שניה לקביעת הפרוצדורה של הפישור. מאחר והתנגדנו לדיון בהליכי פישור התכנסה ועדת המומחים בלבד, בראשות שגי היורי"ם של הוועדה הצבאית.
8. בשלב זה, בא לביטוי תיאום ברור בין האמריקאים למצרים בהסכמה ביניהם, שהמטרה היא להגיע קודם כל להכנסתו של הכמ"ר לאזור, תוך דחיקתם הצידה של יתר הנושאים השנויים במחלוקת, בין אם זמנית, או כפי שהאמריקאים מסבירים לנו, דחיקתם כליל.
9. במהלך הדיון העלו האמריקאים הצעה שכיבנה בשם "קונצפציה" בדבר הכנסת הכמ"ר, שהיו"ר המצרי הביע מייד נכונותו לקבלה. לאחר דיונים שופצה "הקונצפציה" למתכונת הנוכחית הקובעת:
- א. שהמטרה היא להשלים (TO CONCLUDE) יישום בנושאים הנוגעים לסידורי הביניים ותפקיד הכמ"ר לשמירה על הבטחון, בהקמת מוצב באזור טאבה שפוטיו יעובדו ע"י מצרים וישראל.

ס ד י

- ב. הצדדים יהיו ערים לצורך שלא לפגוע (NOT TO PREJUDICE) בעמדותיהם ולצורך שפעילויות הכמ"ר לא יעמדו במתירה , או תהיה בהן משום התערבות בהסדרים באזור (הסיפא באה כתיקון שהוצע על ידנו).
- ג. לאחר השלמת יישום הסכם זה על מידורי הביניים, מנסכם על הצדדים שלכמ"ר לא יהיו תפקידים נוספים אלא אם כן ינסכם עליהם בהתייעצות באמצעות שיטת הקישור.
10. המשלחת האמריקאית הבהירה לנו שמשפט המפתח הוא " השלמת יישום הנושאים הנוגעים לסידורי הביניים" ... ומובנו שבכך תמה ההסכמה בענין זה מבלי לעורר בעיות המשך החיים. דבר זה מחוץ גם ע"י נקודה ג' שלכמ"ר לא יהיו תפקידים נוספים מלבד ה"שמירה על הבטחון" במשמעות שאנו מייחסים להגדרה זו. לכן , סוענים הם ; אין לייחס חשיבות במה שנוגע לאי פגיעה בעמדות הצדדים, שלדעתנו עשויה לפתוח פתח לאחר הזמנת הכמ"ר , להעלאתו מחדש של העמות המצריות הישנות. (יתכן ומוטב יהיה להבהיר נקודה זו בחילופי מכתבים עם האמריקאים, אם הנוסחה תתקבל).
11. הנייר האמריקאי לא הוגדר כרשמי והכנונה היתה שהצדדים יסכימו להביאו לעיון משלוחיהם.
12. יו"ר הוועדה הצבאית המצרית היה מוכן לקבל הנייר כמות שהוא. אלא שאנו למדים שבמשלחת המצרית התעוררו שאלות לאור התיקון שהוכנס ע"פ הצעתנו.
13. עם תום הדיונים נמסרה הודעה משותפת לעתונות, המוסרת על הדיון בהסתמך על הסכם ה-25.4 המשך הדיון לגבי הסדרי הביניים באזור המחלוקת ותפקיד הכמ"ר. ההודעה מוסיפה כי "השיחות התנהלו באווירה ידידותית ופרגמטית בהסכמת כל המשלחות בצורך להתקדמות חיובית והשגת תוצאות ממשיכות בזמן הקצר האפשרי ", העלך מספר רעיונות מועילים , שהיו בסיס להתייעצויות נוספות בין הצדדים, ביניהם לבין הכמ"ר , עוד הוודע. יהיו שיחות נוספות בנושא.
14. היו"ר המצרי עמד , כאמור , על הכללת פיסקא בהודעה שממשלתו הגישה רעיונות בקשר למו"מ על הסידורים הפרוצדורליים שיובילו לפתרון העניינים הנוגעים לסימון הגבול. הוסכם שנוציגי המשלחות יחלו במו"מ בענין זה במועד מוקדם.

ס ו ד י

ב ס י כ ר מ

1. במושב הנוכחי נדונה רק שאלת הסדרי הביניים, כאשר נושא קביעת הליכי הפישור נותר לעתיד.
אמנם הובהר על ידינו שהדבר יחייב הקמת ועדה נפרדת אלא שבדבר זה איננו מקובל עדיין על המצרים וצפוי דין ודברים בנדון ואלה אף עשויים להגיע לטובים גבוהים כאשר יוודע קיום המפגשים של ועדה זו בירושלים.
2. המצרים אכן חזרו בהם, בינתיים, מהתנאים שהציבו להזמנת הכמ"ר, מתוך הכרה בטעו שנקטו בה בסרבם לעשות כן מיד. עתה הם מتركזים קודם כל בהכנסתו של הכמ"ר (כהערכו שגרירותנו בקהיר בענין זה מראש).
הצד הטקטי של פעולה זו נעשה בתיאום עם ארה"ב ואולי אף בעצתה.
3. המשלוח האמריקאי גילתה לאורך כל הפגישה, הן במליאה והן בשיחות מאחורי הקלעים, מאמץ להגיע לתוצאות. אנשיה חזרו והדגישו בפנינו ההתענינות בהתקדמות המגעים ביננו לבין המצרים, בדרגים העליונים בנושינגטון.
מגמתם הייתה הכנסת הכוח לאזור ומבחינתם נראה להם שהצליחו בכך שהצדדים חזרו לבזרותהם עם הצעה מטויימת.
אם כי ההתייצבויות האמריקאיות היו מלאות גם עמנו תוך רצון לקרב עמדות הצדדים ככל האפשר, בסופו של דבר נתגלה התיאום עם המצרים לגבי ההצעה המרכזית בדבר הכנסת הכמ"ר. כך גם היה בענין הרכבת ועדות משנה לדיון במכלול ההסכם של ה-25.4, אלא שהפעם לא עמדו על כך ואנו עשויים לעמוד בפני דרישה זו בעתיד.
4. סוכם על פגישות נוספות בין שני הצדדים בנושא הסדרי הביניים, במידת הצורך, לרכות התייעצות היוריים של מנגנון הקישור (תא"ל שיאון ואדמירל חמדי) עם הכמ"ר לפני סוף חודש זה.
5. כן הוסכם שהמו"מ בין הצדדים לגבי הליכי פתרון שאלות הגבול, יוחל בהקדם.

בברכה,
צבי קינר

העתקים : המנכ"ל

מר ח. בר-און	- המשנה למנכ"ל
מר א. רובינשטיין	- היועץ המשפטי
מר י. בן-אהרן	- מנהל לשכת שה"ח
לשכת המנכ"ל	
ממ"ד	

השגרירות, קהיר, בנושינגטון

8/11 (1)

CONCEPT

The objective is to conclude the implementation of the provisions of the April 25 agreement relating to interim arrangements and the role of the MFO in maintaining security by establishing an MFO post ~~in~~ in the area of Taba, ~~the details of which shall be agreed upon~~ details of which shall be agreed upon by Egypt and Israel

In doing this, both Parties will be sensitive to the need not to prejudice their positions, and to the need that activities of the MFO will not contradict or interfere with other arrangements in the area.

Following the conclusion of the implementation of ~~this~~ this agreement on interim arrangements, the Parties agree that the MFO will not exercise any other function unless specifically agreed to in ongoing consultations via the Liaison system.

7 0303176 0207 1273 9/11 (2)

Recognizing that the April 25 agreement ("Initial Procedures for Resolving Boundary Questions") provides that meetings will be held between Egypt and Israel to establish the arrangements which will apply in the areas in question pending a final determination of the boundary demarcation questions, that the parties will request the MFO to maintain security in these areas, and that such temporary arrangements shall not be deemed to affect the position of either party or prejudice the final outcome,

The parties agree to conclude the implementation of these provisions on interim arrangements ~~and the role~~ of the MFO by establishing an MFO post in Taba, the details of which shall be agreed upon by Egypt and Israel.

The activities of the MFO shall be conducted in a manner consistent with the provision of the April 25 agreement which reads as follows: "In the interim ~~period~~ period, activities which have been conducted in these areas shall continue".

10/11

Following the conclusion of this agreement, the Parties agree that the MFO shall not exercise any other function unless agreed to in the ongoing consultations in the Joint Liaison System.

③ 11/11
210

PRESS COMMUNIQUE

Delegations representing the Arab Republic of Egypt and the State of Israel, with the participation of a delegation representing the United States of America, met in Ismailia March 2-3 to resume discussions on implementing the "Initial Procedure for Resolving Boundary Questions", which was agreed upon April 25, 1982. The meetings were conducted in a friendly and pragmatic atmosphere, with all delegations agreeing on the need to make positive progress and achieve tangible results in the shortest time possible.

The Parties continued their review, begun in May 1982, of interim arrangements that should apply in the disputed Taba area pending a final determination of the boundary demarcation questions. They discussed, in this connection, the potential role of the Multinational Force and Observers (MFO). A number of useful ideas were put forward that will serve as a basis for ongoing consultations between representatives of the Parties and consultations by the Parties with the MFO to be held before the end of this month. It was agreed that representatives of the Governments concerned would meet again, as necessary, to hold further talks on interim arrangements.

The Egyptian delegation presented its ideas regarding the negotiation of ^{the} procedural arrangements which will lead to the resolution of matters of the demarcation of the international boundary in accordance with the Treaty of Peace.

The Parties were mindful of the requirement to negotiate an agreed procedure which will achieve a final and complete resolution, and it was agreed that representatives of the Governments concerned

י"ח באדר התשמ"ג

3 במרץ 1983

ס נ ד י

אל : מר א. רונבינשטיין - היועץ המשפטי

מאת : יוסף למדן

הנדון : ט א ב ה

1. רצ"ב 2 צילומים מתוך החומר שאותר לאחרונה ע"י מר ג'. קמחי בלונדון ונשלח אלינו בדיפ' באחרון.

כפי שתראה, מדובר בשנתון הסטטיסטי המצרי (מהדורה ראשונה, 1909) בו צויין במדור "גבולות" שהגבול המזרחי של מצרים עובר לאורך הקו שנקבע ב-1907 (היינו בעת הסימון הסופי של "הקו מרפיח") עד טאבה-עד הקואורדינטות מסויימות שהן "גוש הגרנית בחוף טאבה". מיותר לציין את חשיבות תגלית זו.

2. כן יצויין שהקואורדינטות הניתנות שונות בפרט אחד מהקואורדינטות שנוייד, המודד הראשי שבלווה לוועדה המשותפת מ-1906, קבע לתחנה האסטרנומית שהוא הקיס על גוש הגרנית (ושהוא כינה תחנה מס' "B.I"). הקואורדינטות המופיעות בשנתון הסטטיסטי הן $34^{\circ}55'05''$ (מזרח) על $29^{\circ}12'$ 29° (צפון), ואילו בדוח ווייד הוא נותן את הקואורדינטות לתחנת B.I כלהלן: $34^{\circ}55'05''$ (מזרח) על $29^{\circ}12.4'$ 29° (צפון).

ב ב ר כ ה
יוסף למדן

העתק : מר פ. אליאב - סמנכ"ל
תא"ל ד. שיאון - מפקד יחידת הקישור עם צבא מצרים
ד"ר ר. אדלר - מנכ"ל אגף המדידות
מר צ. קידר - מנהל מחלקת מצרים
לשכת המנכ"ל
לשכת המשנה למנכ"ל

MINISTRY OF FINANCE

E-1

STATISTICAL DEPARTMENT

STATISTICAL YEARBOOK

OF EGYPT: *Govt. Publs.*
Min. of Finance

FOR 1909

FIRST ISSUE

CAIRO:
NATIONAL PRINTING DEPARTMENT,
1909.

TERRITORY AND CLIMATE

Egypt proper occupies the north-eastern corner of the African continent.

The boundaries, in general terms, are on the north, the Mediterranean Sea; on the east, Syria, Arabia-Petraea, the Gulf of Aqaba and the Red Sea; on the south the Sudan and on the west the Libyan desert. In Asia the possessions of the country comprise the Sinaitic peninsula and the governorship of el Arish. In more definite terms the boundaries are as follows:

North.—The Mediterranean Sea coast in about lat. $31^{\circ} 30' N.$

Cape Borollos Lighthouse in lat. $31^{\circ} 35' 55'' N.$, long. $31^{\circ} 04' 50'' E.$, being the extreme northerly point of the Delta of the Nile.

The coast line extends on the east as far as Rafa near El Arish, lat. $31^{\circ} 17' 49'' N.$, long. $34^{\circ} 14' 20'' E.$ (marble pillars), on the borders of Syria and as far as Sallum Bay on the west.

West.—The frontier follows an undefined line running approximately north and south through the Libyan desert, so as to include the Oasis of Siwa.

East.—The boundary follows the line laid down in 1907 from Rafa, near El Arish, to the head of the Gulf of Aqaba at Taba (lat. $29^{\circ} 29' 12'' N.$ and long. $34^{\circ} 55' 05'' E.$, granite knob on the shore). Thence down the Red Sea as far as the 22nd parallel of north latitude which forms the northern boundary of the Sudan.*

South.—The country is bounded by the northern frontier of the Sudan.†

The northern coast line is generally low and the cultivated land is separated from the sea by a chain of brackish lagoons, themselves cut off from the sea by low sand dunes; the approach from the sea being generally shallow. The Red Sea coast is rocky and broken and the shore almost unapproachable by any ships on account of the outlying coral reefs.

According to the latest surveys, the area of Egypt, excluding the desert and the districts of el Arish, Sinai, Mariut, Mursa Matru, el Deba, the western oases and the town of Qosseir on the Red Sea, amounts to 31,140 square kilometres, or 12,026 square miles, and the area, including the deserts, defined as bounded by the meridian of Siwa, approximately $25^{\circ} 12' E.$, the parallel of Wadi Halfa, the sea, and the Turco-Egyptian boundary is about 930,000 square kilometres.

The cultivated and settled area, that is the Nile Valley and the Delta, covers 33,595 square kilometres; canals, roads, date-palm plantations, etc., cover 4,919 square kilometres; the surface of the Nile, marshes, lakes and desert, amount to some 7,378 square kilometres.

The country is divided into two main divisions viz:—Upper Egypt, extending from Wadi Halfa to Cairo, and the Delta or Lower Egypt from Cairo to the Mediterranean Sea. These two divisions are divided for administrative purposes into 14 Mudirias or provinces,

* See report on the delimitation of the Turco-Egyptian boundary (Survey Department Cairo, 1908) and Turco-Egyptian agreement dated 1st October 1905 and Blue Book Egypt, No. 2 (1906).

† See the Egyptian Sudan boundary agreement.

ט"ז באדר התשמ"ג
1 במרץ 1983

ס ו ד י

גולדמן

א ל: מר ד. גרנית, לשכת המנכ"ל

מאת: לשכת היועץ המשפטי

הנדון: סיכום דיון בנושא טאבה

... מצ"ב סיכום דיון שנערך אצל המנכ"ל ב-27/2.

ב ב ר כ ה ,

דוד גולדמן

העתק:

ממנכ"ל

היועץ המשפטי

מר ש. דיכון, סמנכ"ל

מנהל מח' מצרים

ס/מנהל מח' מצרים

מר ד. קורנבלוט, כאן

תא"ל ד. שיאון, הועדה המשותפת

UNITED STATES
DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C.

OFFICE

DATE: MAY 1902
BY: [illegible]

TO: [illegible]

FROM: [illegible]

SUBJECT: [illegible]

RE: [illegible]

[illegible]

[illegible]

NOTE: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

ס ו ד י

תאריך: ט"ו באדר התשמ"ג
28 בפברואר 1983

מספר:

סיכום דיון בנושא טאבה לקראת
המפגש באיסטמפליה ב-2/3/83

הדיון נערך אצל המנכ"ל ב-27/2/83.

הנוכחים: המנכ"ל, ש. דיבון, צ. קידר, י. למדן, ד. גרנית, ד. גולמדין,
ד. קורנבלוט - מטעם משה"ח

תא"ל ד. שיאון - מטעם צה"ל.

1. הנחיית השר

המנכ"ל: ישנן שתי גישות להמשך המו"מ כעת:

הראשונה להראות גמישות; השנייה שאין לוותר. שר החוץ נוטה לאסכולה
השנייה, הוא איננו מקבל את ההצעות של שגרירנו בקהיר (במברק קהיר 406
מה-26/2).

השר אוסר על התייחסות במפגש הקרוב לנושא הפישור. כ"כ קובע השר, כי
אין לסכם תאריך למפגש בעניין הפישור עד לאחר שיחות הסחר. (נוכל,
לפי הצורך, לנמק את עמדתנו בכך, כי בשבועות הקרובים נהיה עסוקים
בנושאים אחרים), גם בעניין הסדר הביניים יש לנסות לרחות קביעת מועד
להמשך עד אחרי שיחות הסחר. אולם בעניין זה ניתן לקבוע תאריך אם הנסיבות
דורשות זאת.

יש לעמוד על כך שהשיחות בנושא הפישור תחיימנה בבירות.

2. נקודות להצגת גמישות בעמדתנו

המנכ"ל: שר החוץ מקבל עקרונית את המלצותיו של תא"ל שיאון (המצורפות
למכתבו למנכ"ל מה-22/2). כפי ש'עולה מהמלצות אלו, נוכל להראות גמישות
בשתי נקודות:

- א. ניתן להסכים להכנסת הכס"ר לאזור, בתנאי שהנוכחות תהא סמלית
כמקייט בטחון עבור שני הצדדים ע"י מגיעה כניסת צה"ל או כח מזויין
מצרי למקום. (סימן ה' בהמלצות הנ"ל).
- ב. ניתן להסכים לכניסה מבוקרת של מבקרים מן הצד המצרי, באישור מערכת
הקישור וללא חובת התייצבות בביקורת הגבול במסוף שלנו. (סימן ז'
בהמלצות הנ"ל).

2/..

נודינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 2 -

תאריך:

מספר:

ד. שיאון: לגבי הנקודה הראשונה - אין צה"ל מאושר מרעיון כניסת הכמ"ר לאזור היום, אולם מוכן לקבלו אם אין ברירה.

מציע שהסכמתנו לכניסת הכמ"ר תהיה "fullback", רצוי שהנקודה ההתחלתית תהיה שעברה כמעט שנה מאז הזמנת הכמ"ר להכנס והוא לא נענה. החיים מתנהלים היום בשטח בצורה סבירה ואין טעם במועד מאוחר זה להכניס את הכמ"ר, כשכרוכות בכך בעיות לא מעטות, כולל הצורך בקבלת הסכמתן של המדינות השולחות.

(למדן: חשוב - לצרכי תקשורת - להדגיש שאנו הזמנו את הכמ"ר להכנס בשעתו ואלו המצרים סרבו, הם הפיצו בקונגרס בארה"ב סיפור כאילו אנו סרבנו).

לגבי הנקודה שניה - יש להעיר שהמצרים דורשים סימטריה - דהיינו: מיקוח שלהם בגבול הצפוני של האזור. לזה לא נוכל להסכים.

3. נושאים העלולים להעלות ע"י המצרים

א. שותפות בניהול האזור - ד. שיאון: המצרים מעוניינים להיות שותפים בניהול האזור. הם מציעים להקים "field group" המורכב משלושה קצונים (ישראל, מצרי ומהכמ"ר). רעיון זה לא מקובל עלינו כי זה יתן להם אחיזה. די לדעתנו במערכת הקישור הקיימת שפועלת באמצעות יושבי הראש.

ב. הזזת המסוף הישראלי - ד. שיאון: ייתכן והמצרים ידרשו שנוזז את המסוף הישראלי צפונה הואיל והוא נמצא כ-200 מטר דרומה מהקו הצפוני. לטענה זו נוכל לציין שהם המצרים לא הודיעו לנו כיצד לדעתם מושכים נקודה 91 לשפת הים ולכן יש אי-בהירות.

כ"כ אם ידרשו הזזת במסוף הישראלי, נדרוש הזזת המסוף המצרי דרומה, הואיל והוא נמצא צפונה מהקו שקבענו, אם כי מדרום לגדר שלנו.

אם בחשובה יטענו שהטעינו אותם ע"י מיקום הגדר שלנו, נציין כי מייד לאחר הקמת הגדר הברקנו להם כי אין אנו רואים בגדר כהקו הדרומי שלנו ושהודענו כי עם כניסת הכמ"ר לאזור נמצביע על הקו המדויק.

3/..

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 3 -

תאריך:

מספר:

ג. כניסת הכמ"ר לנקודות המחלוקת האחרות - יש להניח שהמצרים ידרשו הכנסת הכמ"ר ל-14 הנקודות האחרות.

המנכ"ל: עדיף לנו שהכמ"ר לא יכנס לאזורים האחרים, כי אנו שולטים בהם וכניסת הכמ"ר פירושה ג'יה נסיגה.

שיאון: אמרנו שכאשר הכמ"ר ייכנס נצביע על המקומות בהם יוצב. ייתכן וטענה זו חיתן לנו מרחב חמרון מסויים.

למדן: בהסכם מה-25/4 הסכמנו לכניסת הכמ"ר ל- "areas" לכן קשה יהיה לטעון נגד כניסתו לאזורים האחרים.

ד. ביקורי אנשי צה"ל במלון "סונסט" -

שיאון: לבקשת אכ"א ופיקוד הדרום אישר שר הבטחון לחיילים בחופשה להכנס למלון כשהם במדיס. כ"כ אישר השר כניסת רכבם לאזור. אם העניין יעלה ניתן להסביר זאת בכך שהאיסור מתייחס לכניסה מבצעית של אנשי צבא ולא לביקורים פרטיים.

ש. דיבון: מדיניות זו איננה חיונית וחגרום לבעיות מיותרות, רצוי שצה"ל ישנה עמדתו.

המנכ"ל: נמתין ונראה אם העניין יעלה באיסמעליה, אם כן, נדון בזה שוב.

4. השתתפות האמריקאים

ד. גולדמן: בשעתו הודענו לאמריקאים בעל פה כי ישראל לא תתנגד להשתתפות ארה"ב גם במו"מ על חקופת הביניים (בנוסף למו"מ הפרוצדורלי ליישוב הסכסוך גופו - שעל כך נקבע בהסכם ה-25/4) אם זו תתבקש ע"י מצרים.

המנכ"ל: יחד עם זאת, לא נסכים שארה"ב תשתתף כ "full partner" בשיחות.

5. הטיוטה הישראלית בשיחות באיסמעליה 18/5/82

ד. שיאון: הנייר הנ"ל הקרוי "Israeli Readaptation of 2nd Egyptian Draft"

היה טיוטה לא מחייבת. הצענו אותה ad referendum, אין אנו חייבים לדבוק בו במיוחד בהתחשב בכך כי עברו מאז תשעה חודשים.

4/..

נודינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 4 -

תאריך:

מספר:

6. סיקור אמצעי התקשורת

המנכ"ל: העתונאות הבינלאומית בודאי תכסה את המפגש. חשוב שגרסתנו תשמע. לשם כך לניאדו מהשגרירות בקהיר יצטרף לשיחות, כ"כ יש להמציא לדובר משה"ח מידע בענין עמדותינו כדי שיוכל לתדרך את העתונות כאן לפי הצורך.

רשם: דוד גולדמן

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1199

מצי

107

**

1199

אל: קהיר, נוש, נד: חוום 18, מ: המשרד
דח: ב, סג: ס, תא: 010383, וח: 1100
נד: טאבה

בהול/107

הנדון: טאבה

1. אתמול ביקרו אצל היועץ המשפטי מייק קווק ס/היועץ המשפטי למחסייד ועורכתו מרי מקלאוד העומדים להשתתף בשיחות באיסמאעליה. נלווה אליהם דן קורצר מסג' ארה"ב. מצדנו השתתפו קיזר, בקר, למדן, גולדמן וקורנבלום. השיחה הוגדרה כבלתי פורמלית.
2. קווק אמר כי ארה"ב מבינה כי קיים LINKAGE מסויים נאם כי אינה רואה זאת כויקה יימדויקת. לבין טאבה לבין הנושאים האחרים ביחסים הבינלאומיים אין האמריקנים מצפים ל- SEARCHED הקרוב, אולם חשוב לדעתם להראות התקדמות. התקדמות בנושא טאבה תסייע לקדם את הנושאים האחרים. האמריקנים מעוניינים לפתח מעין ייחנות עבודה יי לקידום כל הנושאים.
3. רובינשטיין אמר, בהמשך לדברי המנכ"ל לכואים בשבוע החולף כי ישראל רואה את טאבה כחלק ממכלול היחסים הבינלאומיים שלנו עם המצרים. לכן אכן יש LINKAGE במובן הרחב בין טאבה והנושאים האחרים ביחסים הבינלאומיים, שבהם אין לדאבוננו כל התקדמות. בהקשר זה פורטו עי רובינשטיין וקיזר בעיות שונות בנושאי הנורמליזציה נבגון: סחר, תעמולה עויינת, היריד התעשייתי (הקרוב). צויין כי גם לאחר ביקור מובארק בווינגטון נמשכה ההתדרדרות לכך העירו האמריקנים כי מובארק הביט דצון לשפר את היחסים אך לא הבטיח שיפור לפני חידוש השיחות. רובינשטיין הוסיף כי אחר כל הנושאים הבינלאומיים, לרבות טאבה, עוקבים הדרגים המדיניים בקפידה לאחר שהתנהגות מצרים בתחומים רבים הנחילה לנו אכזבות.

4. קווק ציין כי בשעתו (מאי 1982) לא השתתפו האמריקנים בשיחות בעניין הסדר הביניים כיוון שלא ראו צורך בכך. אולם עתה, נובח הומן הרב שחלף, הם מאמינים שנוכחותם תוכל לתרום

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לקידום העניינים. הם מעוניינים למנוע יצירת מצב בו תהפוך מאבה למכשול בקידום היחסים הביטחוניים נעד כה הפריעה בעיית לבנון. הנשיא ומוביר המדינה הביעו את התעניינותם האישית בקידום הדברים. אין האמריקנים מעוניינים להשתתף ב'שופטים' ואין בכוונתם להביע דעה על ה-MERITS של הפרשה. בדעתם רק לסייע במציאת פתרון, ובמיוחד במישור הפרוצדורלי ניצויין כי עיקר עניינם הוא בתחום זה.

6. א. האמריקנים אמרו כי אין הם רואים את שאלת הסדר הבינאיים כמרכז הבעיה, ולכן מעוניינים הם, שנדון בקרוב גם בשאלת תהליך ליישוב הסכסוך (פרצדורה) - אם כי הם ערים לכך כי במפגש הקרוב נדון רק בענין הסדר הבינאיים. הם העלו את הרעיון כי במפגש לאחר איסמאעיליה יפעלו במקביל שתי תה ועדות - אחת בנושא הסדר הבינאיים והאחרת בנושא תהליך. לדעתם דיון מקביל בשאלת הפרוצדורה ליישוב הסכסוך עשוי לקדם את שאלת ההסדר הומני

ב. דובינשטיין השיב כי לדעתנו יש לקבוע תחילה ההסדר בשטח לתקופת הבינאיים. שאלה זו ניתן לפתור במהירות יחסית לעומת זאת, תהליך הפישור עשוי מעצם סיבו להמשך תקופה ארוכה יותר, ולכן הגיוני שנסיים תחילה את סוגיית ההסדר בשטח. למדן פירט גישתנו לשאלת קורצר אם אנו שוללים מכל וכל דיון בתהליך בטרם יקבע הסדר הבינאיים, נאמר כי עלינו לראות כיצד יתפתחו הדברים

ג. קווק אמר כי מגמתם של האמריקאים תהיה לקבוע מועד מוקדם למפגש הבא לאחר איסמאעיליה כשבמפגש זה יידון הן הסדר הבינאיים והן תהליך ליישוב הסכסוך

6. קווק שאל אם נסכים להקדיש דברים בישיבת הפתיחה באיסמאעיליה לנושא תהליך הפרוצדורלי כדי ליצור אוירה נוחה לקידום המו'י'י. השבנו כי דבקותנו בהסכם מה-25.4.82 ידועה ואנו מדגישים אותה גם עתה, ולכן אין צורך לייחס דברים לנושא זה, מה גם שהמפגש מיועד לדיון בהסדר הבינאיים בלבד

7. בקשנו לדעת אם המצרים מתכוונים לבוא למפגש עם רעיונות חדשים בנושא ההסדר הומני. קווק השיב כי לא ידוע לאמריקנים יהיו בקהיר ביום שלישי ומתכוונים להעלות את הנושא. האמריקנים בקשו לדעת אם ניתן לצפות להדדיות מצדנו אם המצרים אכן יבואו עם רעיונות חדשים. ציינו שעמדותינו ידועות, אם כי גם אנו השקענו מחשבה בנושא. יחד עם זאת חשוב לזכור נקודה בסיסית אחת, דהיינו, כי בשעתו אנו הומנו את הכמ'יד להיכנס ואילו המצרים סרבו

האמריקאים ציינו כי הבינו שהמצרים אף הם הביעו בשעתו רצון שהכמ"ר ייכנס אך היה צורך בקביעת המנדט שלו. הבהרנו כי אין זה מדויק.
הוספנו כי אין אנו יכולים להתעלם מכך שמאז מאי היו התפתחויות בשטח שגם הן עשויות להשפיע על העמדות. מכל מקום הדגשנו כמסעמים בדודים כי אנו באים ברוח חיובית לשיחות מתוך מגמה לקדמן, ומקווים כי המצרים יבואו ברוח דומה והמפגש יסתיים בטוב. אחר כך יהיה המפגש על הסדר, והאווירה בשני המפגשים תהיה נקודת מוצא חשובה להמשך.
8. לשאלתנו אמרו האמריקנים כי המצרים הציגו בפניהם עוד בשעתו את עמדותיהם המהותיות לסברו שהניירות נמסרו גם לנו ע"י המצרים, אמרנו כי אנו שמענו עמדות מצרים בע"פ במהלך המו"מ אך לא קבלנו בכתב.

9. האמריקנים אמרו כי המשיכו לחשוב על דרכים בתחום הפרוצדורלי אך אינם מעוניינים להיכנס לייסיי'לגופו.

10. השיחה הייתה באווירה טובה אם כי ניתן להניח שהאמריקנים קיוו ליתר גמישות מצדנו בפידוט ההליכים בהמשך. אנו מצדנו, מוך שחורנו על מחויבותנו להסכם 26/4, הסברנו כי היחסים הבילטרליים הם מכלול אחד.

משפט==

תפ: שהח, סשהח, דהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמן,
דיבון, דובינשטיין, מצרים, משפט, מצפא, ממד

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7861

010

סודי ביותר

מתוך 32

עדות 12

דף 1

10

אל: המשרד, נר: 405, מ: קהיר
דח: ב, סג: מ, תא: 260283, וח: 1300
נד: טאבה

סודי ביותר/בהול

אל: סמנכ"ל דיבון

דע: שהייח המנכ"ל, ממנכ"ל, מנהל מצרים
מאת: השגריר-קהיר

שיחות טאבה.

1. ברבות על מנויך בראש המשלחת.
2. י' במצב הרוח'י המצוי הקיים כאן היום בעקבות סטירת הלחי המצלצלת שקיבלה המדיניות הערבית על מצרים מאשי'ף עשויה הצלחת המפגש להפך לנקודת מפנה שאולי, אולי, תביא לתפנית מהכוון השלילי הנוכחי ואפילו יהיה הדבר עם עליות וירידות, באטיות, בצורה הדרגתית ובמשורה.
3. נוכח המכה האנושה שקיבלו יחסינו עם מצרים אם התוצאה ממשינוי סדר העדיפויות במדיניות המצרית ואם התוצאה מהמלחמה בלבנון, צריך להיות לנו, לעניות דעתי, אינטרס לאומי ממדרגה ראשונה לעשות נמצדנו אנו המקסימום נכלא אשכיות ואפילו הערכתנו המוקדמת שהסיכוי לכך קלוש כדי לנסות ולהביא להצלחת שיחות אלו.
4. עלינו לזכור שהדיונים הנוכחיים לא יקבעו דבר לגבי עתיד האזור שבמחלוקת וכי המטרה הבלעדית היא להגיע להסכם שסייר החיים באזור בתקופת הביניים. הסדר כזה הנו לדעתי חיוני לנו דווקא משום הערכתנו שעתיד לנו מו'ים קשה וארוך מאד מאד משנגיע לפרשת הפישור והבוררות. לנו חשוב שמאבק ארוך זה יתנהל כאשר בדקע קיים הסכם וקיימת הגנה מלאה ואין תקריות בתקופת הביניים הארוכה. שהרי לא קשה לתאר מה תהיינה ההשלכות על יחסי מצרים ישראל אם בנוסף לעצם המחלוקת על גורל האזור תוסיף להתקיים מחלוקת גם כלגבי תקופת הביניים. מצב כזה לא וו בלבד שהוא מיותר

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

מתוך 4
מתוך 32

דף 2
עותק 12

מבחינתנו אלא שהוא הגרוע ביותר מבחינת האינטרס
האסטרטגי שלנו בכל מה שנוגע לעתיד היחסים הדו- צדדיים
עם מצרים.

5. הערכתנו היא שלמצרים לא מציקה כלל העובדה שאין הסכם
והבנה לגבי מצב הביניים. הדבר היחיד המציק להם הוא
העובדה שהסכם עדיין לא נכנס לאור במתבקש מהסכם ה-25
באפריל. כמובן שהם ירצו להשיג הישגים גם בנושאים האחרים
בהם אנו עדיין חלוקים אולם אם יווכחו שהדבר בלתי אפשרי
יעדיפו בניגוד לנו, להשאיר מצב נזיל שיאפשר תקריות
ובלבד שיגיעו לדיון על נושא הפישור והבוררות.
6. אני מקווה שתגיע למוסמץ מצויד בהנחיות מהאימנות שיאפשרו
לך מרחב תמרון נאות שיאפשר השגת היעד וממוש האינטרס
שלנו כאמור השגת הסכם בקשר למצב הביניים.

7. אני מניח שבסיום הדיון יבקש הצד המצרי לקבוע מועד
ומקום להמשך המו"מ נכדי להתחיל לדון בו בתהליך הפישור
או כדי להמשיך ולדון במצב הביניים ובתהליך הפישור בכל
שלא נגיע לסיכום הנושא הזמני בסבוב הנוכחי.

8. ככל שאנו מתקוממים נגד ההבטחות המצריות שלא קוימו במצח
נחושה נרשיונות הסחר) וכן ככל שאנו מתקוממים ודוחים
הלינקגי בין דינוי טאבה לנושאי הנורמליזציה הרי עלינו
לראות למדבה הצער את הדברים בהוויתם ולהחליט על דרכנו.
אני מסוכנע למשל שמטבר במפגש הקרוב בטאבה וסרוב לקבוע
מועד להמשך נמתוך כוונה לבחון אותם במסגרת המו"מ על
הסחר) יהיו להם השלכות ישירות על תוצאות ועידת הסחר.
תהיינה תוצאות המפגש אשר תהיינה אנו מחויבים להעמיד פנים,
להפגין רצון טוב ולהשאיר אחרינו אווירה נוחה.

9. יתר על כן אחד הקשיים שבו נתקל במפגש טאבה נובע מהעובדה
שבזמן המו"מ לא יהיו כאן כמאל חסן עלי נובוטרוס גאלי)
היוצאים לדרכם לניו דלהי כנראה ביום חמישי נאולי יום
יומיים לפני כן. המנחה היחדי יהיה אם כן, למרבית הצער,
אופאמה אל באו ואולי רוהמי מוחי דין ואבו גואלה שעמדותיהם
אינן מעודדות.

10. כידוע מפגש ההכנה של שרי החוץ הכלמויים מחייב את כמאל
חסן עלי לצאת מכאן כבר ביום רביעי או חמישי. בשבעה בחודש
תתחיל הפסגה וו תסתיים ב-12 במרץ. באותו יום ב-12

במסר, ובעודם בניו דלהי יפתח כאן היריד המסחרי. אם
נכונה הידיעה שפורסמה באל-שרק אל אוסט ' לפיה לא
יאופשר לנו להשתתף ביריד כי אז נועמד במצב מביך ומוור;
לא יהיה כאן איש שנוכל לדבר עמו בנושא. מאידך תתקיימנה
שיחות מסחריות בדיוק בשעה שמתקיים יריד שנמנע מאתנו
להשתתף בו.

11. לאור מצב זה נהן נובח העדר בהנהגה בזמן המו'ם על טאבה
והן נובח החשש בנושא היריד) נשאלת השאלה אם יש מקום
שאנום פגישה דחופה עם כמאל חסן עלי לכל המאוחר ביום
שני בבוקר(כדי: א. לאמר לו שמסלחתנו תבוא במטרה להגיע
להסכם ולהבהיר לו הנקודות שלגביהן אנו מצפים להגשמת
העמדה המצרית בנושאים שידונו במפגש טאבה ולהדגיש
שעלינו להשאיר אחריו הנחיות גמישות וברורות כדי
שנגיע להסכם נרצוי מאד שאפרט הנושאים בהם אנו דורשים מהם
הגמטה. אני מציט שבהקשר זה אומר לו במפורש שאם
משלחתם תגיע למו'ם עם עמדותיהם הנדרשות הידועות
חבל על הזמן כי לא ייצא דבר. דרושה פשרה מכובדת כדי
להגיע להסכם ואנו מצפים ממנו להנחיות לראש משלחתם במסר
נסיעתו מכאן. ב. לאמר לו שקראנו ידיעה בעתון הלונדוני
'שרק אל-אווסטי' בדבר כוונתם למנוע מאתנו מלהשתתף
ביריד. לתבוע ממנו הכשה פורמלית באוני תוך שאני אומר לו שלא
יעלה על הדעת להתחיל מהלכים שמגמתם להסדיר היחסים במעמד
המוור של היום שיחות סחר תוך מניעת השתתפותנו ביריד.

12. מטרת פגישה כזו איננה בשום פנים ניהול משא ומתן מוקדם עם
עלי על טאבה או לאיים עליו בנושא היריד. מטרתה תהיה לתאר את
התמונה בהוויתה, בגלוי לב ולהעמידו על הצורך בקבלת החלטות
נאותות לפני היציאה הסיטונית של כל ההנהגה המדינית מכאן לניו
דלהי, על מנת שלא יתממו לפנינו אחר מעשה ויתרצו הדבר בהחלטות
בלתי אחראיות שהתקבלו בביכול בהעדרם. לדעתי מהלך תקטי כזה
חשוב הן לגופו והן לצרכי טעון בעתיד שהתרענו מראש. אם המהלך
יאושר אבקש רשות לדבון מייד אחרי פגישתי עם עלי לשגריר
ארה"ב כדי שמצדו יוכל, אם יוסמך לכן, לפעול במקביל אצל עלי
לפני נסיעתו.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

מתוך 4
מתוך 32

דף 4
עותק 12

מפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמן,
דיבון, רובינשטיין, מצרים
תח: דב שיאון ועדה משותפת

אל: המשרד, נד: 399, ט: קהיר
 דח: ב, טג: ט, תא: 250283, רח: 1815
 נד: מאבה

שמואל/בהול-ספליי

אל מנהל מצרים, לשכת המנכל, מנהל מצרים
 מאת השגרירות

שיחות מאבה

להלן נוסח ידיעה ששודרה הערב בטלביזיה ב-1715 בצרפתית
 וב-1800 בערבית לאמור:

נודע לסוכנות הידיעות המזרח תיכונית נסימותאבי המגעים
 המצריים האמריקניים הישראליים בנושא מאבה הניבו הסכם בדבר
 קיום דיונים משולשים ברמה של מומחים באיסמעליה בשנים בחודש
 הבא. כן נודע לסוכנות להידיעות אשיתקיים דיון בנושא מאבה ביחוד
 במה שנוגע לסידורים הימניים לגבי איזור המחלוקת וההליכים
 להסדר הסכסוך בפישור או בוררות עד כאן.

שגרירות ==

תפ: שהח, סשהח, רהט, סרהט, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, דט, אמנ.
 ממד, דיבון, רובינשטיין, מצרים
 תח: ועדה משותפת

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: יב' באדר תשמ"ג

25 בפברואר 83

מספר:

סודי

סיכום דיון בנושא טאבה לקראת המפגש באיסמעיליה ב-2/3

הדיון נערך אצל המנכ"ל ב-20.2.83 בנוכחות:
מנכ"ל, ממנכ"ל, רובינשטיין, דיבון, אליאב, אורון, קידר, בקר, למדן, גרנית, קורנבלוט,
פלטי - מטעם משה"ח. טמיר, שיאון - מטעם צה"ל.

מנכ"ל: בפגישה ב-2/3 יידון נושא החיים בתקופת הביניים ולא נושא הפשרה אין ספק
שהמצרים ינסו להוביל לפישור.

האמריקנים הודיעו שהם רוצים לשגר יועץ משפטי שלהם מומחה לפישור לדון עמנו ועם
המצרים בנושא זה, הבטחנו ללואיס, תשובה מחר.

ברור שע"י זה שהאמריקנים שולחים איש משלהם הם רוצים לזרז הקצב לקראת הדיון המהותי.
אנו לא נוכל להגיד לשליח לא לבוא, ולא תהיה לנו ברירה אלא לקבל האיש שלשמוע מחשבותיו,
ולהשמיע מחשבותינו.

בפגישה ה-2/3, ידונו כאמור על החיים בתקופת הביניים ובראש משלחתנו יעמוד תא"ל שיאון
המצרים יבואו עם הדרישה לתיקון טעותם בענין הכנסת הכמ"ר, והשאלה הגדולה איך אנו
צריכים להגיב?

שיאון: בנוסף להכנסת הכמ"ר ישנן כמה שאלות נוספות מה מנדט הכמ"ר, ואיך מעבירים זאת?

למצב בשטח נקבעה כבר עובדה שמאז 25.4.82 טאבה מתנהלת ללא הכמ"ר.

הכנסת הכמ"ר כיום תכניס את כל הגורמים הישראליים למצב קשה, והכנסת "העז" כיום תגרום
לכמה גורמים בעיות הסתגלות.

אין ספק שבצבא ישנה התנגדות לכך. בצה"ל יטענו שבזה שהמצרים ויתרו או לא רצו בזמנו על
כן הפסידו.

מאידך - ישראל התחייבה לתת לכמ"ר להכנס ואף הזמינה אותו ועתה עלול להיווצר מצב שהמצרים
מוכנים לכניסת הכמ"ר ואנו המתנגדים. לעצם הענין אם מכניסים הכמ"ר, באיזה תנאים
ובאיזה מנדט?

2/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 2 -

תאריך:

מספר:

- IN MILITARY SENSE

עמדתנו המקורית: הכנסת הכמ"ר -

בט"ש - כלומר שהכמ"ר יהא נוכח בשטח בעמדה אחת, ויפטרלו כדי לוודא שאין אלמנטים צבאיים או פראצבאיים בשטח, כמו תפקידם באיזור ζ אך הכמ"ר לא ימלא שום תפקיד *LAW AND ORDER*

המצרים יודעים שזו עמדתנו אך וודאי ילחצו לכוון עמדתם.

דרישתם השניה של המצרים תהיה מניעת פרויקטים חדשים באיזור, ווידוא שהפעולות המתקיימות כיום הן אכן אלו שהתקיימו בעבר.

דרישתם השלישית של המצרים - שהכמ"ר יפקח על זכות הכניסה לשטח מהצדדים המצרי והישראלי כאחד.

לא גוללה לאשם
תבאי זה הוא תנאי שאין אנו יכולים לקבלו, כי הפעילויות שצריכות להמשך אם הכמ"ר יהא הגורם שיתן רשיונות כניסה מהצד הישראלי.

מבכ"ל: נביח שנסכים רק לבט"ש - האם גם אז צה"ל יתנגד?

שיאון: מניח שכן. כבר כיום יש בעיה עם הכמ"ר לגבי פעולות חתרניות באיזור ζ הם נסוגים מאחריותם לנושא וטוענים שאין זה בדיוק תפקיד הכמ"ר למנוע הסתננויות. טוענים שמוכנים לסייע אולם במגבלות המדיניות השולחות, שהרי לא שלחום לפעול נגד אלמנט עוין, ולשם לחימה נגד הסתננות צריכים לקבל אישור.

לצה"ל צורך בטחוני לסגור פריצה זו בפני פעולות חבלה אפשריות.

מידי פעם מגיעות התראות שאש"פ רוצה לעשות משהו באיזור אילת כולל טאבה, והשאלה האם הכמ"ר יוכל לבצע תפקיד בדיקת קו הגבול והחופים, וכן קיים חשש שתוך עבודה זו ינסה הכמ"ר לקחת לעצמו תפקיד נוסף - לשים עצמו כשופט בין הצדדים. כמו כן יתכן שהמצרים ינסו לנצל הכמ"ר לשם צמצום סמכויותינו.

לסיכום: עמדת צה"ל בשעה זו - לא רצויה הכנסת הכמ"ר, המצרים לא רצו בזמנו - הפסידו יומם.

3/...

מדינת ישראל

משרד החוץ

ירושלים

- 3 -

תאריך:

מספר:

טמיר: ראשית יש להצמד להסכמים ולסיכומי רוה"מ. השאלה מה אנו רוצים כעת? - לא להחזיר למצרים. יתכן שבעתיד נרצה לחלק השטח, אך ישנם דברים כמלון וכו' שאנו רוצים לא להחזיר. מכיון שמדובר בתהליך ארוך מאוד חשוב להוציא כמה שאפשר את חומר הנפץ.

נבחן מה הבטחנו:

(א) לא לבנות יותר פרויקטים. זאת יש לקיים (הבטחת רוה"מ).

(ב) שכוחות צה"ל לא יהיו בשטח - יש לקיים.

(ג) מתן נקודת תצפית לכמ"ר באיזור כדי לפקח ^לאי - כניסת כוחות צבא לאיזור ואי - בניה נוספת.

פרט למה שהסכמנו - כל אשר אנו עושים בשטח נעשה תחת כותרת אזרחית ולא צבאית. אנו צריכים להבטיח הבטחון נגד פעילות אש"פ ואנו נחליט ^לאם ^לע"י חיילים בלבוש אזרחי ("הר-הצופים") ^לע"י הרחבת סמכויות הכמ"ר, כי אם הסמכויות תורחבנה הם עלולים גם לדרוש בדיקת תעודות.

לסיכום: יש למלא את כל אשר הבטחנו, אך לא ללכת יותר מעבר לכך.

מנכ"ל: ישנן שלש אפשרויות:

(א) הסכמה לדרישות המצריות.

(ב) אמירה למצרים: התנגדתם בזמנו - הפסדתם.

(ג) אנו מסכימים לכניסת הכמ"ר - בתנאים מוגדרים.

אני בעד הגישה השלישית, תוך כדי הבהרה שמדובר רק בעמדה אחת. כמובן, שיש לקבל לכך אישור ^ההג"פ המדיני, על צה"ל לעשות המינימום הנדרש לשמור על ההסדר, למשל שחיילים הבאים לטאבה יבואו בכגדים אזרחיים. עלינו לשמור על כללי משחק מסוימים וכך להפחית את נקודות החיכוך; וכך נוכל להתווכח על דברים רציניים ולא על שטויות.

סיכום: יש לזכור שברגע שאנו מסכימים לכניסת כמ"ר לטאבה צריך גם להסכים לכניסת הכמ"ר לשאר 14 הנקודות, דבר שאצלנו, בניגוד למצרים, כרוך בהזזת המערך.

4/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 4 -

תאריך:

מספר:

נקודה נוספת - בתיקון הגדר הדרומית בשבוע שעבר, כשאנו תיקנו, המצרים רצו לבדוק האם המסוף שלנו נמצא על הקו שלהם - ולא היא. יתכן שמצב זה יחייבנו להביא מנופים להסגת המסוף. הבעיה היא עקב זאת שאמרנו שעם כניסת הכמ"ר נבדוק את כל הדברים. לטובתנו עומדת העובדה שיש גם להזיז אחורנית חלק מהמסוף המצרי.

אם המצרים יאמרו "תמות נפשי עם פלישתים" אזי, אנו בבעיה.

ממנכ"ל: על הכמ"ר לקבל מנדט ברור ובהיר לגמרי לגבי תפקידם וזה יוצר בעיה.

מזכיר התחייבות רוח"מ בשיחות עם עלי ושטס:

(א) ועדה של קצין מצרי וקצין ישראלי יפקחו על חיי היומיום באיזור.

(ב) אח"כ כניסת הכמ"ר - כשתפקידו *LAW AND ORDER*

(ג) אי כניסת צבא משום צד.

כלומר ישנה בעיה - גם אם יבדקו פרוטוקולים וגם אם לאו, הבעיה תעלה כשיצטרכו להחליט על המנדט לכמ"ר. בול-הנסן לא ירצה לקבל על עצמו שום תפקיד מעין זה.

מנכ"ל: מציע טקטיקה באיסמעיליה - אנו לא מתנגדים עקרונית, כשנגיע לדיון על הגדרת התפקיד נסכים רק לעמדה אחת.

שיאון: המצרים עשויים להסכים - פרופורמה שהכמ"ר יכנס לטאבה, בגלל החשיבות הסמלית כדי להראות שהריבונות הישראלית איננה מלאה.

וכן הכנסת קציני קישור לפיקוח על חיי היומיום תביא מבחינתם לכך שקצין הקישור המצרי יזכר לאזן שליטה כמעט מלאה של ישראל.

מנכ"ל: נשאלת השאלה האם אנו רוצים עתה לשנות כללי המשחק עפ"י דרישות צה"ל או למלא אחרי מה שנקבע בתחילה ושאלה זו יש להעביר לרוח"מ וכך נמליץ לשה"ח.

רובינשטיין: לענין האמריקני שעומד לבוא, יש להגיד לו שהוסכם בין ששון ועלי שבפגישה הראשונה ידונו רק במעמד הביניים.

5/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 5 -

תאריך:

מספר:

לענין הבוקר שלמחרת מציע:

(א) המפגש בנושא הפישור רק בבירות.

(ב) לגופו של ענין - בעד הקו הנוקשה - פישור בלבד, אין בוררות. נשקול ענין הבוררות רק אם הפישור יכשל.

מנכ"ל: אם כן הגענו לסיכום שאנו מסכימים לאפשרות השלישית - הסכמה לכניסת הכמ"ר - אך בתנאים מוגדרים.

סיאון: שתי שאלות נוספות שיש להפנות אל הדרג המדיני:

(א) ישנה הצעה מצרית שקציני הקישור הקס"נים יהיו מושלי טאבה, כדי שלא יצטרכו להתקשר כל הזמן לדרג הממונה - אני מתנגד.

מנכ"ל: המצרים לא יכולים להשען על שום הסכמה בנושא).

(ב) בענין הגדרות - האם בהזדמנות זו אנו משנים המצב שנוצר בשנה האחרונה וחוזרים לקו המקסימאלי של כל אחד מהצדדים. - אני מתנגד, מכיוון שהזאת כל המסופים תחייב הוצאות מיותרות מה עוד שמדובר בקווים זמניים עד לפישור שבו יוחלט סופי.

למדן: מכיוון שמבין שהמצב הקיים הוא הכי טוב מבחינתנו, ¹⁰שלי יכולנו להבטיחו, מדוע לא נוכל אכן להקים את ה- *FIELD GROUP* שבעצם תהיה אחיזת עינים, והקס"נים ימשיכו לפנות הביתה. כמו כן אולי ישנם עוד "עצמות" מינימאליים שניתן לתת למצרים למשל בנושא כניסת המצרים, וכל זאת במגמה להנצחת המצב הקיים, וגם לתת למצרים לבוא על סיפוקם תוך כדי ויתורים שוליים מצדנו בהתאם למה שרוה"מ אמר ולא מעבר לכך.

אולי ע"י כך נשיג הפחתת הלחץ לדיון על משטר הביניים ולמעבר לפישור.

אורון: בכלל נגד מו"מ על טאבה.

אולם אם הסכמנו - יש רק טעם אחד - טאבה (שהיא כמו אלזס לורייין בבעיותה) יכולה לשמש אבן בוחן לגבי הרינירמול ולכן חבל להתעקש על דברים לא חשובים.

סיאון: באשר להצגת הדברים לרוה"מ - בזמנו רוה"מ ושהב"ט למעשה הבינו שכמ"ר כולל גם *LAW AND ORDER* ורק למחרת תפסנו שלא ניתן להמשיך לבנות באיזור בלי משטרת ישראל ואכיפת חוקי המדינה, אסור לנו לוותר על כך, גם אם רוה"מ אמר.

6/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 6 -

תאריך:

מספר:

לענין בעית ההסתננות - לכאורה הכמ"ר יכול לעשות זאת אך הם אמרו שאינם יכולים לקבל זאת עליהם.

אם כן מה הם יכולים - *MAINTAINS ORDER AND SECURITY*
דבר זה מבטיח לנו שמטרה מצרית לא תחלוש צבאית על האיזור, וכערוכה למצרים-צה"ל לא יקיים מוצב צבאי על השטח.

לדעתי אם תהיה הסכמה לכך, ניתן להכניס הכמ"ר.

רובנישטין:

(א) לענין ציטוט רוח"מ בענין *LAW AND ORDER*
אנו ירדנו מזה, אין בכך שום אסון, ואין פה מחויבות שלנו.

אנו צריכים לפרש ההסכם ושם נאמר במפורש "*THE PARTIES... MAINTAIN... SECURITY*"
ובמזה"ת יש פירוש ברור ל *SECURITY* - בטחון.
כמו כן אין תקדים לניהול שטח ע"י כוח רב לאומי.

(ב) באשר לקונצסיות - בעבר חשבתי אולי על שחרור "שסתומי לחץ" אך התנהגות המצרים לאחרונה מחזירה אותי למסלול הנוקשה ומציע להמשיך להצמד לספר. שחרור לחץ לא יועיל.

(ג) באשר לאמריקנים - חושש מאי הבנה לגבי הפגישה.
מחד פגישת ששון ועלי בה סוכם על משטר הבינים.
מאידך איבנשי אמר לקרולין שהולכים לדון על פישור ובוררות.

לפי ההסכם האמריקנים אינם צריכים להיות בדיון, אלא רק בדיון המהותי.

אני בעד שהאמריקנים לא יטלו חלק בפגישה, ויש למצוא תשובה לנציגם שעשוי לבוא - אולי לומר להם שנשמח לדבר עם נציגם אך לפי סיכום ששון - עלי הם אינם נוטלים חלק בפגישה.

שיאון: יש לזכור שאחת הצ'ריטות החשובות של המצרים - זכות כניסה שווה לטאבה.

המצרים רוצים או שהכמ"ר או שני קציני קישור שיוסמכו לתת אישורי כניסה לשטח.
אנו דחינו זאת מכיוון שאיננו יכולים להגביל הכניסה מהשטח הישראלי. בעבר לא היתה שום הגבלה ואיננו יכולים להכניס זאת כעת כי זה יפסיק הפעילויות הקודמות.

7/...

מדינת ישראל

משרד החוץ

ירושלים

- 7 -

תאריך:

מספר:

מנכ"ל: כאמור לעיל נעלה לשה"ח המלצותינו.
במפגש איסמעיליה ב-2/3 תא"ל שיאון יעמוד בראש המשלחת, ואליו יצורפו אנשים מהמשרד
ונציג מהשגרירות בקהיר.

רשם: אורי פלטי, משפט.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9836

** יוצא

110

**

**

**

אל: קהיר, ווש, בטחון, נר: חוום 1815, מ: המשרד
דח: ר, סג: ט, תא: 240283, וח: 1900
נד: טאבה

8
2
✓

110

ששון נמניהו דע תאל שיאון

טאבה

בהמשך לשל דובינסטיין מאתמול על השיחה עם לואיס.
לואיס התקשר והודיע שבתגובה להפצרותיו הסכים דובינסון לוותר
לע"ע על נסיעתו אך שהוא החליט לשלוח את קוואק ועוור נוסף
בשם מקדוגל לשיחות באיסמעליה.
לואיס הדגיש שלפי בקשת מצרים הם אמנם יהיו נוכחים בשיחות על
ההסדרים המעשיים אך אין בכוונתם לקחת חלק בכך.
מאחר וקוואק עומד להגיע ארצה בסוף השבוע בקש לואיס
דובינסטיין יפגש עמו לשיחה בלתי פורמלית לא על הפרוצדורה
אלא על המשך השיחות נאם יהיו כאלה: בחודשים הקרובים.
לכל הנד הוסיף לואיס שלדעתם גשתנו לקשור את טאבה בהתקדמות
יתר הבעיות ביונו לבין המצרים עשויה להיות
PRODUCTIVE.

לדעתם היה מועיל לו מצרים וישראל היו מוכנות לטפל בבעיות
לגופם מבלי לקשור אחת בשני.

בר און.

תפ: שהח, טשהח, רהמ, טרהמ, מנבל, ממנבל, ר/מדבו, רס, אמן, ממד,
דיבון, מצרים, מצפא, דובינסטיין, משפח

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9383

** יצא

1071

מחבר

אל: נוש, קהיר, תלס, נר: חרם 1223, מ: המשרד
דח: מ, סג: ס, תא: 230283, וח: 1900
נד: מאבה

סודי/מדי

נוש. קהיר דע דב שיאון ועדה משותפת

מאבה

א. לואיס בא אל המנכ"ל בנושא המפגש הקרוב. השתתפו: ממנכ"ל,
דיון והחמ"ל. לואיס היה לבדו.

ב. לואיס אמר כי ארה"ב שמחה על קיום המפגש ב-2/3 שהיא סייעה
להסדרתו ומקווה כי נצליח. לדעת ארה"ב חלק מייחבילתי ההסכם
באפריק היה השתתפות ארה"ב בדיונים אם יבקש זאת מן הצדדים,
והמצרים ביקשו, לכן ארה"ב תשתתף. המנכ"ל העיר כי מפגש 2/3
מיועד לנושא החיים בשטח, כפי שסוכם בין שגדירנו בקהיר לעלי.
לואיס אמר כי ארה"ב אינה מעוניינת להיכנס לנושא זה, אך
דובינסון, היועץ המשפטי למחמד, מתכוון לבוא אישית לכאן ואח"כ
למצרים על מנת להשתתף במפגש ולנסות להתחיל לדון גם בפרוצדורה
של ההליך עצמו. ארה"ב מקווה שבשיחות יהיו דיונים בכל
הנושאים, אם כי אין היא מעוניינת לעסוק בחיים בתקופת הביניים
אלא בפרוצדורה. ארה"ב אומרת למצרים כי התחלה בהליך
הפרוצדורלי חשובה ביותר ליחסי ישראל מצרים ולכן רצונה להשתתף

ג. המנכ"ל אמר כי אנו חשדנים מאוד במצב היחסים עם מצרים, בגלל
ריבוי ה-LE TALK והתסכול שנגרם לנו בנושאים שבהם
הובטח שיפול ולא ניתן, כמו רשיונות היבוא. איננו יכולים
להתעלם מכך, מן העמולה העויינת ההולכת וגוברת ומן הפרסומים
לרבות דברי עלי שהופצו באום. משחקים אתנו ולא מילאו שום
הבטחה. באסמעייליה ב-2/3 נעסוק רק בענייני החיים בתקופת
הביניים ולא נדון בפרוצדורה. אחד כך תהא פגישת הסחר ב-14/3
ונראה כיצד יהיה בה. לאחר מכן ניתן לדון בביקורו של דובינסון
ובפרוצדורה להליך. באסמעייליה נשתדל להיות קונסטרוקטיביים בכל

משרד החוץ-מחלקת הקשר

האפשר וברצון טוב-אך לא נדון בפרוצדורה. ככן אין טעם בביקור רובינסון כרגע בנושא ספציפי זה.

ד. לואיס קיבל תחילה קשה. למדי את הדברים, אמר כי זהו נושא שהנשיא רייגן היה מעורב בו אישית וארהב השקיעה בו מאמצים רבים ולכן היא מעוניינת לקדמו. הוא יכול להבין כי איננו רוצים לעסוק כרגע עם המצרים בפרוצדורה, אך מדוע לא נשוחח עם ארהב. רובינסון עשוי לבוא רק לקהיר ולשוחח עמם, ויציא שישאלם לא העלתה בפני ארהב את גישתה, לאחר שגם בנושא המהות סיפרו המצרים לאמריקנים את גישתם במאי 1982 ואילך. ישראל מסרה את גישתה רק זה לא מכבר וזו גם היתה הסיבה שנראה כאילו ארהב תומכת בעמדה המצרית, כיוון ששמעה את טיעוניהם.

ה. המנכ"ל אמר כי יש צורך במידת אומן כלפי המצרים שתיבחן במפגשים הקרובים ולפי שעה איננה. נראה לאחר 14/3 כיצד יתפתחו הדברים. הוסיף כי ביקור רובינסון לא יוכל להתמצות בשיחות עם הצדדים מבלי שהדבר יעלה במפגש ובחלק ממנו, ובאמור איננו רוצים לעסוק בפרוצדורה במפגש הקרוב. כן הוסיף, כי החמי' עסוק במוס' על לבנון ויישלו לאסמעי'יה משפטנים בדרג נמוך יותר משל היועץ המשפטי למחמד. מוטב שנשוחח עם רובינסון לאחר 14/3 ואז נשוחח עמו בצורה גלויה ומלאה. לואיס אמר שהוא חושש שמה לא יעלו שני המפגשים (2/3 ו-14/3) יפה, ואז נסרב להמשיך בענייני טאבה ושוב יהיה מלבד קשה. המנכ"ל חזר והטעים התנהגות המצרים בכל השבועות האחרונים, ולשאלת לואיס אמר כי בשום נושא לא חלה תוויה חיובית ובתקשורת והתבטאויות פוליטיות יש אף התדרדרות.

ו. הוכרנו גם, אם כי לא נכנסנו לדיון דחב על כך עם לואיס, כי לפי הסכם 25.4 אין ארהב אמורה להשתתף במפגשים בנושאי החיים בתקופת הביניים אלא רק בהליך הפרוצדורלי. בנושא אחרון זה נאך לא בקשר לתקופת הביניים) היתה בשעתו הבנה כי אם יבקש צד מן הצדדים כי ארהב תשתתף יסכים לכך הצד האחר. המנכ"ל אמר מבלי מקום כי אנו איננו מתנגדים להשתתפות ארהב במפגש 2/3, הגם שתוכנו יהיה באמור רק החיים בתקופת הביניים.

ז. האוידה בשיחה היתה ברגעים מסויימים מתוחה, שכן לואיס כנראה נתון בלחץ רובינסון שקבע כי יבוא, ולכן הציג כאילו אנו מקשים טוב בנושא בכך שאיננו מעוניינים בדיון על הפישור כרגע. לאחר מכן נרגע ואמר כי ידגיש בדיווחו הביתה מבחינתנו במיוחד את העובדה שהחמי' עסוק במוס' לבנון, אם כי יוסיף את מסר המנכ"ל שרק לאחר 14/3 נדע כיצד יתקדמו הדברים נאם כי אינו מאושר מ'לינקגיי' (זה).

ח. נמסר ללואיס כי דיבון יעמוד בראש משלחתנו.

ט. בשיחת טלפון מאוחר יותר עם לואיס הדגשתי, בהמשך לדברי המנכ"ל את ההסכמה בינינו למצרים בקשר לתוכן המפגש הקרוב.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לואיס אמר כי הדבר ידוע להם, אך הם סבורים שיש לפעול
סימולטנית בשני הנושאים. חזרתי על עמדתנו בפי שדווחה לטיכ,
וביקשתי כי ימסור לרובינסון דיש ויסביר לו את המצב ושאל
חליטה כוונה לפגוע בו (בזכור רובינסון כבר ביקש לבוא בעבר).

רובינסון

תפ: שהח, טשהח, דהח, סרהח, מנכ, ממנכ, ד/מרכו, רס, אמן, ריבון,
רובינסון, מצרים, מצפא, ממד

יחידת	הקישור
לגנא	הנצרי
ולכח הרב	לאומי
טל'	5185
טבה -	1352
ט' אדר	חשמ"ג
22 פבר'	1985

1006

✓ מנכ"ל משרד החוץ

סגן הרמטכ"ל

הנדון: טבה - סידורים זמניים

1. לוטה בהתאם לבקשתך סקירת - נמצב של הסידורים הזמניים בטבה ושיקולים עיקריים להחלטת הדרג המדיני לקראת חידוש השיחות בנושא.
2. הנמצב הנוכחי והסידורים המתקיימים עכשיו בטבה הם הטובים ביותר עבורנו פרט לריבונות מוכרת ומוסכמת כל שינוי, כעת, עלול לערער את אחיזתנו מצד שני התכשורת להתחייבויות מפורשות עלולה להגביר לחץ המצרים להגיע מוקדם ככל שניתן לכוררות.
3. בנוסף לכך יש לשקול אפשרות שהמצרים יגייסו תמיכת ארה"ב לחלק מתביעותיהם.

14.6

בברכה,

דב שיאון - הא"ל
מפקד היחידה

דש/גס

כללי

1. אורח-החיים הנוכחי בטבה מתבסס על ההסכם מה-25 באפריל 82 וכן על עובדות שנוצרו ונוהלים שנקבעו מאז.

2. המרכיבים העיקריים שבהסכם הם:-

- א. הכעיה תמצא פתרונה עפ"י פסקה VII של חוזה השלום.
- ב. כל צד ינזע מעבר לקוים שצוינו על ידי הצד השני.
- ג. הכח הרב לאומי יוזמן כדי לקיים בטחון.
- ד. יימשכו הפעילויות שהתנהלו מקודם. לא יחלו בתכניות בנוי חדשות.
- ה. יערכו דיונים לקביעת הסידורים הזמניים שיחקימו באזורים.
- ו. הסידורים הזמניים אין בהם כדי להשפיע על המצב הסופי.

3. העובדות שנוצרו:-

- א. נוצרים סרבה להזמין את הכח הרב לאומי אלא אם יוסכם להעניק לו אחראיות של "מעין ריבון" בשטח. הכח לא נמצא בשטח.
- ב. הצדדים לא התמקמו בדיוק מוחלט על קו הזולת
- ג. המלון הושלם כרוכו עפ"י תכנית שלב א', ביצוע שלב ב' נדחה לפי שעה.
- ד. משטרת ישראל מקיימת חוק וסדר וכן בט"ש והבט"ש, לפי שעה, בידי צה"ל בלבוש אזרחי).
- ה. אנשי צה"ל מורשים להתארח במלון, במדים וכרכב צבאי.

4. העמדה המצרית

- א. טבה היא מצרית מאז ומתמיד. בגלל תביעותינו לשטח הסכימו להמשך פעילויותנו במקום, כתנאי שהאזור יופקד בידי הכח הרכ לאומי, או בידי נציגי שני הצדדים במשותף עם הכח. מכאן שאין לישראל ריבונות על השטח ואינה זכאית לחזיק בו צבא, משטרה, ביקורת נכנסים ויוצאים ולהניף דגלה.
- ב. פעילויות העבר כוללות בניית המלון בלבד, לא הפעלתו, ביקורים בכפר הנופש של נלסון ועל חוף הים. דרוש פיקוח צד שלישי שלא תהא בגיבוי חדשה, חדשה - כלומר נוספת על מה שבמצא בבניה ממש כעת.
- ג. הכח הרכ לאומי יוזמן כתנאי שמשימותיו תהיינה:-
- (1) אחראיות כוללת על השטח.
 - (2) יתמקם לפי הכנתו (ליד שני המסופים, באמצע השטח, יקים נקודות תצפית וסיור).
 - (3) יהיה אחראי לבטחון במוכן הצבאי והאזרחי (חוק וסדר, מעצר וכו').
 - (4) יפקח על כניסה ויציאה עפ"י אישורים מקציני הקיסור של שני הצדדים. ימנע כניסת אנשי צבא/בטחון של שני הצדדים.
 - (5) יפקח על האיסור להקים מפעלי-בניה חדשים.
- ד. הצדדים ידונו על הנוהלים הזמניים - התחייבות זו מובנת כנכונות לתאם ולאשר את אורח החיים וכל הנעשה בשטח עם הצד המצרי ולהשיג הסכמתם.
- ה. התמקמות מעבר לקו הזולת - מחייב את ישראל להזיז הנסוף כמאתיים מטר צפונה.
- ו. התמקמות הכח בטבה מחייבת התמקמותם גם בשאר ארבעה-עשר האתרים שאין עליהם הסכמה.

5. העמדה הישראלית

- א. הויכוח בדבר הריבונות על טבה אינו מענינה של הועדה המופקדת על הסידורים הזמניים. ההסכם 25.4 לא התייחס ולא שינה דבר בקשר לניהול השטח. אין הכח ולא קציני הקיסור מסוגלים לנהלו. התאום יכול למעשות בין היתר שנקבעו אישית בשיחות הדרג המדיני.

ב. מהיתר להמשך הפעילויות נובע שהשטח יתפקד כאתר תיירות ונופש במלון, בכפר נלסון ועל החוף. פעילות זו חייבת להתבסס על חוק וסדר בפיקוח משטרת ישראל, שרותים עירוניים (נקיון וסדר, הצלה, כיבוי, עזרה ראשונה, אספקת מים וחשמל, סילוק אשפת) מהצד הישראלי - מעיריית אילת.

ג. סמכויות הכח:-

(1) לדידנו הכח אחראי, כמו בכל מקום אחר, לסידורי הבטחון, כמו באזור ג' - הוא ערב לנו שכח מצרי מזוין לא יתפוס עמדת בשטח וערב למצרים ש-צה"ל לא ייערך באזור ולא יחדור אליו, זה ותו לא.

(2) הכח אינו מסוגל להיות אחראי לחוק וסדר (על פי איזו חוקה?) ולא ללחימה במחבלים (המצרים התנגדו לכך באזור ג'), המדינות החורמות לא הסכימו לכך. הכח לא נועד לפקח על הבניה - זו פעילות מקצועית ואזרחית מובהקת. ישראל התחייבה שלא תתחיל בניה חדשה, היא תקיים ואינה זקוקה לנפקה.

(3) הכח אינו רשאי לפקח על כניסת אזרחים מעבר לקוים (ענין זה מפורש בנספח הצבאי להסכם השלום) לפי איזה קריטריונים יאשר כניסה או ימנע. ההיתר להמשך הפעילות כבעבר מונע הטלת חובת הזדהות מן הצד הישראלי. כניסה חופשית מן הצד הישראלי פוסל כניסה חופשית מצד מצרים כי דבר זה יאפשר המשך חדירה לישראל ללא ביקורת גבולות.

ד. דיון ותאום בין הצדדים. אמנם כן, מוכנים לדון ולתאם אולם לא מוכנים לקבל איסורים שאינם מפורשים בהסכם ולא פרשנות מגבילה המונעת המשך החיים במקורם.

ה. הזזת המסוף שלנו יחייב גם הזזת המסוף המצרי. ענין זה עלול להיות סלע מחלוקת. כי קשה כעת להזיז את מכבי המסוף. מצד שני, דרישתנו שהם יזיזו את הבתים שלהם מעבר לקו הקיצוני שהצבענו עליו אבל לא גידרנו אותו, ונתרש כאילו הטעינו אותם בכוונה תחילה.

- א. אנו מניחים כי המצרים לא נסוגו מתביעותיהם ויחזרו עליהן ועוד יוספו תביעות חדשות - כאיסור כניסה לשרים, מפקדים וקציני צה"ל לשטח, המנעות מהנפת דגל ישראל וכו', סממנים לריבונותנו.
- ב. דרישותיהם העיקריות תהיינה הזמנת הכח הרב לאומי וניהול משותף של השטח - כניסה "חופשית" מן הצד המצרי, או כניסה מבוקרת משני הצדדים.
- ג. אשר לכניסת הכח הרב לאומי אנו יכולים לטעון "עבר זמנו בטל קרבנו". אנחנו הזמנו הכח, המצרים סרכו בינתיים עברו תשעה חשדים, נוצרת עובדה שהמקום מתפקד ללא צד שלישי.
- ד. חכנסת הכח תהווה בעיה כי בציבור הישראלי יתפרש הדבר כעת כצעד ראשון של ויתור. כמו כן עלולים להווצר חכוכים ענו הכח ועם המצרים על מיקום העמדות ועל דרכי הביצוע של תפקידם.
- ה. אם אין ברירה ולא ניתן להתחמק מהתחייבות זו, נסכים כתנאי, שנוכחות זו תהא סמלית כמקיים בטחון עבור שני הצדדים בפני הערכות כח מזוין של הזולת.
- ו. אשר "לניהול משותף" בפועל או למראית עין, לא ניתן להסכים. התערבותם בחיי יומיום בטבת עלולת לשבש את אורח החיים התיירותי ולהביא בופשים ולכרסם בטליטתנו לפני שהוכרע גורל השטח.
- ז. אם יש הכרח לבא לקראת המצרים, הדבר היחידי שניתן אולי לעשות הוא לאפשר כניסה מבוקרת של מבקרים מן הצד המצרי, באישור מערכת הקישור וללא חובה של התמצבות בביקורת הגבול במסוף שלנו. דבר זה יחייב הקמת נקודת ביקורת של הקישור שלנו ליד המסוף המצרי ועיבוד נוהל שיידא כי כל מי שנכנס לשטח מן הצד המצרי אכן יצא בחזרה.
- ח. יתכן שהמצרים ינסו לגייס לעזרתם את האמריקאים וידרשו השתתפותם בשיחות. לפי לשון ההסכם האמריקאים ישתתפו בשיחות הנוהלים שנועדו לקבוע פתרון בדבר מיקומו של הגבול, לפי בקשת הצדדים. לא נאמר דבר לגבי השתתפות בשיחות על הסידורים הזמניים.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5785

**

נכנס

10 די

**

**

**

לוי

אל: המשרד, נ, נר: 316, מ: קהיר
דח: ב, סג: ס, תא: 210283, וח: 1530
נר: מאבה

סודי/בהול

אל: מחלקת מצרים, משפט,

דע: לשכת בר-און

מאת: מואל, קהיר

מאבה

א. עייף הנחיות השגריר התקשרתי לקרוליין היועץ המדיני
האמריקני כדי להעמידו על החומרה שבה אנו רואים את פירסום
המידע על ההכנות לכינוס ועדה בנושא מאבה הבוקר בעתון
מאיו נמכר לניאדו מסי 311 קרוליין יודע ערבית והקראתי
לו את שתי הידיעות. הוספתי שפרושן של דבר הפרת ההסכם
עמנו בענין הסודיות ומשמעותו-לפחות עקרונית- כי אנו
משוחררים מהתחייבותינו ויכולים ליוזם פרסום אך בשלב זה
נמנעים ונאליצים להתחמק בצורה בלתי מכובדת מהתחונאים.
קרוליין אמר שהוא מבין חומרת הדבר שהרי הסודיות במקרה זה היא
הבסיס לסנריו והוסכם במפורש עיני כל הצדדים. הוסיף שיפנה
מיד תשומת לב הגורמים הנוגעים בדבר. אמרתי שהשגריר
נמצא עתה אצל שאפיעי עבדול חמיד כדי להעמידו על חומרת
הפרת ההסכם מצידם.

ב. כעבור חצי שעה חלפן קרוליין ואמר שהנרי פרבט נבהער
אחרתון שטיין חולה) עומד לחלפן בענין זה לשפעי עבד אל
חמיד וכי הוא עצמו התקשר עם לשכת כמאל חסן עלי והסב
תשומת לבם לפירסום. תגובת דובר לשכת עלי (בהעדר ראוי
עיינימ) היתה לדברי קרוליין-תדהמה והבטיח להפנות תשומת לב
השר. מואל. ===

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח, טשהח, רהט, סרהט, מנכל, ממנכל, ר/מרכי, רס, אמן, ממד,
דיבון, מצרים, רובינשטיין, טשפט

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5674

**

נכנס

שמו

**

**

**

102

אל: המשרד, נר: 311, מ: קהיר
דח: ב, טג: ש, תא: 210283, זח: 1140
נד: טאבה

בהול/שמו

אל: מח מצרים, לשכת השר, לשכת המנכל, משפטית, מעת, מרכז.
טאת: לניאדו

טאבה.

1. להלן דברים שאמר דהם פואד מוחיי אלדין בפורום מפלגתי,
בנושא טאבה (מאיו-21.2)

י'בענין המצב בטאבה היא מצרית במאת האחרונים, משום שזוהי בעיה
של כבוד ואדמה. לאמיתו של דבר, אין זו בעיה של קילומטר אלא
בעיה של עקרון. חלה התפתחות בשיחות בנדון ובקרב נתחיל לקדם
המוש על טאבה. אנו עוקבים אחר הבעיה עם הצד האמריקאי כדי
להגיע להגדרת זכותנו המלאה באדמה מצרית זו שאין לנו ספק כי
היא היתה ותהיה אדמה מצרית לנצח. י'

2. במסגרת דיווח על הפגישה בין ששון ועלי כותב מאיו: י'כמאל
חסן עלי זמן את שגריר ישראל בקהיר ושוחח עמו על חומרת המצב
בדרום לבנון ועל האפשרות שהפלסטינאים יהיו חשופים לתוקפנות
חדשה. כן נדונה הסדרת פגישה לדיון בנושא טאבה. י' (בעמוד
השער)

3. יתד העיתונים המדווחים על הפגישה בין עלי לששון אינם א
אינם מזכירים את ענין טאבה ומסתפקים בדיווח על הענין הלבנוני.
אלא האדם מוסיף כי נדון המצב באיזור המשבר הלבנוני השיחות
המשולשות בין לבנון ארהב וישראל והיחסים הבילאטראליים בין
מצרים וישראל. =====

תפ: שהח, סרהח, סרהח, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, רס, אמן, ממד,
דיבון, רובינשטיין, משפט, מצרים, מצפא, יגר, מעת

602

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

DIRECTOR GENERAL

המנהל הכללי

ז' באדר תשמ"ג
20 בפברואר 1983

דק/136

אל : היועץ המשפטי

הנדון : טאבה

לשלך מה-16 דנא

על קיום המפגשים בנושא פישור בשתי הבירות - לא חשבת
אחרת. זה דבר מובן מאליו.

ב ב ר כ ה ,

(-) דוד קמחי

דוד קמחי

העץק: ממנכ"ל

מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מנהל מח' מצרים
מנהל לשכת שה"ח
תא"ל ד. שיאון

אל: המשרד, נר: 264, מ: קהיר
 דח: מ, סג: מ, ב, תא: 170283, וח: 1700
 נד: מאבה

סודי ביותר/מיד

אל מח מצרים משפט דע לשכת בראון

מאת מואל קהיר

מאבה.

היות ואתרטון חלה והשגריר לא יכל היה לקיים עמו שיחת התאום
 סוכם שאשלים את שיחתי עם קרוליין נמבוקנו מס 223) ביחס
 לתוצאות מפגש השגריר-עלי.

בהגיעי למשרדו אמר שרק לפני זמן קצר קבל מברק מלואיס ובו
 הנקודות העיקריות משיחת השגריר עלי כפי שנמסרו עיני המשנה
 למנכל.

לא נותר לי אלא להוסיף את ההתפתחות החדשה בדבר הומנת השגריר
 לעלי ב-20/2.

קרוליין הגיב שהם רואים בכך חורה ללוח הומנים המקורי. הוסיף
 שהם שמחים כי הסודיות נשמרת וכי הם מבינים שכאן היא חשובה
 ביותר.

לגבי הנושא לדיון, דהיינו יישום הסכם ה-25 באפריק אמר שהם
 סומכים ידיהם על מה שהוסכם בין השגריר לשר החוץ המצרי. עם
 זאת הוא אמר שכאשר יצא יחד עם שגרירו מהשיחה עם עלי ביום א'
 שעבר (13/2) ניגש אליו אבאאשי ואמר לו כי הוא מבין שנושא
 הדיון יהיה ההכנה לפישור ולבוררות. קרוליין השיב לו שהוא מבין
 שכך הם פני הדברים. עוד אמר קרוליין שהבקר התקשר עם ראוף
 גוניים והלה אמר לו שבשיחת עלי עם שגריר ישראל סוכמו המפגשים
 לשביעות רצון שני הצדדים והבטיח להזמין אותו במשך היום לתת
 לו פרטים נוספים. קרוליין העיר שעכשיו ישמח לשוחח עמו כדי לדעת

משרד החוץ-מחלקת הקשר

אם אכן ה הבנה מלאה בין הצדדים ביחוד לגבי הנושא לדיון.

==

נפ: שהח, סשהח, דרהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רם, אמן,
 דיבון, רובינשטיין, מצרים, משפט
 תח: אלוף ממיר

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

4099

0121

	5	7	מ	1	97	**
701'1 710	32	7	מ	11	2010	**

**מחיר: המשרד, נר: 223, מ: קה"ר
 **מחיר: ב. סג: מ, חא: 150283, חו: 1200
 **מחיר: 1100-120

*1071 י' ב' חשוון/תש"ל

*** מנהל מנהל מחלקת מוצר'ס

0217 ZND**

15/2 1188-720 100 7403 000 1500

1. השיחה ארכה כשעה וחצי, התנהלה באווירה לבבית וגלויה, השתתפו:

2* בתחילת השיחה מסר השגריר שהוא העביר נאמנה אחוליו של כמאכ*
 חסן עלי כנשיא כרוהם ולשה"ח ומביא לו את תודתם ורגשי ידידותם
 העמוקים הגיב במילות נמוס ותודה
 *

* * השגדיר המשיך באומרו שהוא בקט את הפגישה להעלות נושא אחד * *
* * בלבד אך יאליץ לאור כמה התפתחויות הגראות לו חמורות להעלות * *
* * מספר נושאים נוספים. השר הביטחון הסכים המלאה לכך. * *

4. הסגריו מסר שהוא בא להודיע צורמלית על הסכמת מחשבת ישראל
להצעה האמריקנית האחרונה ועל נכונותה לפעול על פיה ולפיכך
היא מציגה מפגש בענין טובה ב-2/3 כדין ביישום הסכם ה-25/4.
5. אשר הסכים לתאריך ה-2/3 באשרו שהמפגש יתקיים באיסטמנליה
כפי שתובנו בוטנוי אולם הוא בקש להרחיב את מסגרת הדיון גם
לגבי נוש המהליכים הדרושים לתחילת הפרוצדורה על הפיטור.

*השגרירה הסבירה כי מוטב להתרכז סביב ליישום הסכם ה-26/4 ולא
*להרחיב את היריעה כל עוד לא פתרנו נושא זה לשביעות רצון שני
*הצדדים. הסר הג'נ'ל שדעמנו יט לורד את המיפול במכלול הבעיה כדי

716

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

דף 2 מתוך 5
עומק 11 מתוך 32

לפתור אותה אחת ולתמיד וזאת גם אם ישאר חילוקי דעות בינו
לגבי פירוש הסכם ה-26/4. לדעתו היה רצוי להתרבו בשתי נקודות
א. קביעת הסודיים ליצוג הכרי'ם באגוד טאבה ב. קביעת
הפרוצדורה להתחלת הפישור ופאווי אל איבודי הוסיף י' בדרך
שחאפשר גישה מיידית לבורות אם הפישור לא יעלה יפה' והשר
אשר את דבריו.

השגריר חוד ועמד על הצורך להתרבו בשלב ראשון על יסום הסכם
ה-26/4 והשר הביט הסכמתו לכך באומרו שהדבר אכן יתרום
ל'לניקוי האוירה' אולם הוא הבהיר שבזוונתו להקדיש המפגש
הראשון בלבד לענין זה וברומו שוב שבמפגשים העתידיים בזונתם
להגיע לנושא הפישור והבוררות אשר לדעתם מהווה המפתח לפתרון
הבעיה כדי שכל חכביר על מערכת היחסים בין שתי המדינות.

השגריר הוכיר כבר את הסכום לגבי אי-פרסום הסכמתנו למפגש
בשנין טאבה ער מש יום המפגש והוהיר שפרסום מוקדם יגרום
לפרסום בישראל של כל הנוסחה כפי שנתגבשה בעזרת האמריקאים השר
אשר מיד טאמנו והו הסכום ושאיין לפרסם עובדת קיום המפגש אלא
משש ערב קיומו (יום קודם) הוא הציע שבשלב זה יאמר לעתונות
ששוחח עם השגריר על מכלול הנושאים הביטורליים ועל המצב
באזור.

בשלב זה בקש השגריר ברשות השר להפסיק לרשום פרוטוקול וקבל
בפני השר שמה שקרה סביב לרשיונות היבוא העמיד אותו במצב מביך
בשיתות שקיים בארץ והטיל צל בנד על מהימנות ההבטחות המצריות
אם הם הן נמנות ע"י הדוגים הבכירים ביותר. כמאל חסן עכו
נראה מופתע ובקש פרטים. השגריר מסר לו כל השתלשלות המקרה
והדגיש שעד כרגע השיחה לא הו מאומה בנושא הרשיונות ושעדיין
מוסיפים לומר במשרד הכלכלה שטרם נתקבלו הנחיות חדשות ממשרד
החוץ.

כמאל חסן עכו חוד ואמר שמעולם לא היו הנחיות לפגוע בדרך
לכלשהיא בסחר ושליפן ניהן לאחרונה מחדש הנחיות ברורות אשר
המסחר ע"י הנושא. רנה'ם והוא עצמו לנהוג עם ישראל באורח רגיל
ואף ניהנה לו הודאה לקרוא ביוזמתו את היבואנים הוא בקש
מפאווי לקשרו טלפונית מייד עם שר המסחר כדי שיברר בנוכחותנו
את הענין כי ייתכן שמישהו במשרד המסחר מסכל בהתלכסות
זמבדיונות המסככה המצרית. על אף נסיון השגריר

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

דף 3 מתוך 5
עומק 11 מתוך 32

להניעו, כביכול, מקיום השיחה בנוכחותנו עמד על כך ואכן שוחח
מספר דקות עם שר המסחר ובשובו אלינו חזר ואמר שאין כל עכובים
ושאין כל הגבלות על הסחר ושהשר יעביר לו רשימת הרשיונות
שהוצאו בשלושת החודשים האחרונים. השגריר הסתפק כומר שלא הוצא
אף רשיון אחד ב-8 החודשים האחרונים ואשר שאכן פנה משרד המסחר
אל בואנים אך לא הוצא אף רשיון ושאל אם יכולים אנו להפנות
היבואנים למשרד המסחר ולומר להם בבטחון שיקבלו מפול חיובי
ללא כל השהיה במאל חסן עלי השיב בצורה חותכת בחיוב.
11. מכאן עבר השגריר לבעיית הפרסומים בכלי התקשורת ההולכים
ומחמירים מיום ליום ומהווים אנטי-תניה לחנוך לשלום בארצות
ובשנאה המעצפעת מהן ובסילוף המכוון של העובדות על מדינת
ישראל והעם היהודי והביא דוגמאות לרוב מפרשנותי מהעתונות
הרדיו והטלוויזיה של הימים האחרונים תוך מסירת המאמר באל
אהואס האקססאדי על העם היהודי והמאמר באל אהואס על יהודי
מזרים ובהצביעו על הסכנות הטמונות בהם השגריר גם העלה נוכחות
אש"ף ביריד הספר בירתן המדינות והתעמולה הארסית שהם הפיצו
ע"י הקרנות סרטים חזירות וכו'. דבר שהפך את היריד כולו לבמה
לתעמולה אנטי-ישראלית ולאנדוקסרניציה של ההמונים נגד השלום
12. השר הגיב בדברי נועם וחזר על כל האדגומנציה שהשמיע בעבר
בעומדו שוב על חופש העתונות האמיתי שקיים לדבריו כיום במזרים
ובואמרו שיש לראות בפרסומים מגובה כמה שקרה בלבנון ולאכונה
העמוקה שהיתה מנת חלקו של העם המצרי התפץ באמת ובתמים בשלום
בין היתר אמר ייסעו אלה שחשבו שהעם המצרי אינו עם
ערבי, ושיעמדו בחיבוק ידיים בשמותקפת מדינה ערבית
וכן, ישהפועלה בלבנון היתה OVERSOME
13. השר גם ואת אמר שהוא ער לסכנות הטמונות באוירה הנוכחית אך
הוא סבור שהתקדמות השיחות בלבנון, חידוש שיחות מאבה, חידוש
שיחות הסחר ובעקבותיהן ולאחריהן שיחות בנושאים אחרים יתרמו
תרומה נכבדה לשיפור האוירה ולהעמקת הקשרים בין שתי המדינות
בדרך שתמוע מהסתונאיים הדחף לכתוב בסגנון זה.

13. השגריר הגיב שהמצב מחייב פעולה מיידית ושרצוי להעלות את
הנושא בפני הנשיא מאריך כדי שלפחות ירסנו הטלוויזיה והרדיו
אשר לכב הדעות נמצאים בשליטה מלאה של הממשלה במאל חסן עלי
אשר שאמנם קל יותר לרסן גופים אלה אך גם כאן אין הדבר קל חור
ועמד בהרחבה על כי חידוש המגעים בכל המישורים והתקדמות
בככנון יביאו לשיפור האוירה ולרסון עצמי לדבריו, וו היתה
הסיבה שהציע עוד לפני חודשים קיומם שיחות מאבה ואחריהם שיחות

מושרד החוץ-מחלקת הקשר

[illegible]

**אחרות וקבל על אובדן זמן כי היום מייסמים בעצם מה שהוא הצ"ט
 **עוד לפני מודעים לשיפור האווירה

14** השגיר סבס פרק זה שהתנהל בדרך זו-שיח ערני שתפס חכק
**נכבד ההומן באומדו שעל מצרים לנקוט בצעדים מעשיים מידיים
**כבלימת מסע השטנה המעכיר את האוירה.

** (16) בן העלה השגיר, את דברי חסן כמאל חסן עלי עצמו בפני
 ** הפרלמנט אתמול וקבל שהם משמשים פמן על המדורה ואין הם
 ** בהקומת הכוונה לאוהרה ולהאסמה שהפנה לישראל על יישוב
 ** מוכנה לה לחסר העם הפלסטינאי) כמאל חסן עלי הגיב שדבריו היו
 ** חריפים מהרגיל אך שדבריו היו מכוונים בעיקר לפלסטינים
 ** המתכנסים באגיד כדי להגיעם להצטרף לתהליך המדיני ולשבת
 ** לשולחן הדיונים וכן כמדונים בלבנון ולאנשי חזאד לדבריו קיים
 ** פחד עמוק אצל הפלסטינים שהמדונים ירכבו אותם במחנות ושיקרו
 ** מעשי רוועה חדשים מהסוג של טברה ושטילה ואף ישראל תהיה
 ** אחראית כי היא יושבת בשטח והיא אחראית ישירה לשכום התושבים
 ** בולט הפלסטינאים מצרים מאמינה שיש לישראל אינטרס להרחיק
 ** הפלסטינאים מהדרום ולכן היא עשויה לסייע למדונים לפנות
 ** הפלסטינאים למחנות בפנים המדינה כפי שקורה בעין חלווה ומכאן
 ** הצורך להפנות תשומת לב של ישראל לסכנות המסמנות בכך בשום
 ** אופן לא התכוון לומר שישראל רוצה לחסל פיו"ת את
 ** הפלסטינאים אלא לחסל גובחותם בדרום לבנון עי' ההקתם ורכוום
 ** במחנות פליטים בצפון דבר שעלול להביא לטבחים נוספים עי'
 ** המדונים בשישראל תישא באחריות בן הוא הוהיר מעמידת ישראל
 ** על הרלישה להקים תחנות להתדאה ואמר שהעולם יראה בהן
 ** הנצחת הכיבוש הישראלי והדבר יהווה מכשול רציני ביותר על דרך
 ** השלום והוא בקט וחור ובקט שנמצא דרכים אחרונות להבטיח
 ** במחנות של ישראל.

** (16) גם חזק זה של השיחה המנהל בדו-שיח והשגיר הגיב
 ** בצורה בוסה לדבר' במאז חסן עלי וחור ואמר פעם אחר פעם
 ** שהסד עצמו יודע שאין אחיוה במציאות לדבריו ושבאידה
 ** הנוכחית דבריו לא רק עוררו הד שכלי בישראל אלא גם תורמים
 ** לליבוי היצרים במצרים עצמה, שוב סכם במאז חסן עלי שחידוש
 ** המגעים הבינלאומיים, פתרון בעיית לבנון והצטרפות הפלסטינאים
 ** למהלך ימרו לשפוך האידה וחור של דבקות מצרים בשלום ועל-

משרד החוץ-מחלקת הקשר

2851

נבנס

10 די

10 די

אל: המשרד, נר: 397, מ: קהיר
דח: ב, סג: ס, תא: 300183, וח: 1620
נד: טאבה

10 די/בהול

תל-99

מנהל מחלקת מצרים.

דע: תאל שיאון-מפקד הקישור הצבאי-, היועץ המשפטי.
מדובק - קהיר

הגדר בטאבה.

1. על פי ההנחיות שבשלכם חוזם 1950 נפגשתי הבקר עם מנהל
מחלקת ישראל, השגריר אל עסלני, השתתף היועץ עבד אל רחמן
לאחרון ותיקי המחלקה.
2. העליתי בפניו נושא הגדר על פי הקוים שבשל תאל שיאון ננד
(89) לאדמירל מוחסן חמדי.

3. בנוגד ליצורה הפסקנית והחד משמעית בה התבטא שפעי עבד אל
חמיד בפגישתנו מ-20.1.83 (ננד 277) השיב אל עסקאלני בנסוחים
מטורפלים כשהוא מרחיב את היריעה לכל נקודות המחלוקת בענין
טאבה ורומי נואפילו יותר מיה) שתקון הגדר קשורה לתקון
"ההפרות" הישראליות אשר הפכו, לדבריו, את הסכם ה-25.4.82
כולו לנייר ריק מתוכן.

4. ברגע מסוים אמר: "ישראל נוהגת תמיד ללחוץ לתקון מיידי של
מה שהיא מגדירה כהפרות מצריות אך מסרבת אפילו לדון בהפרות
שלה עצמה. מצרים פונה לישראל ומבקשת שגם היא תתקן את
הפרותיה."

5. הגבתי שישראל אינה מתיחסת למה שקרה סביב לגדר בטאבה
"בהפרה" מצרית אלא כ INNOCENT MISTAKE כפי שנאמר לנו

משרד החוץ-מחלקת הקשר

רשמית ע"י שאפעי עבד אלחמיד והוספתי שחשוב שהטעות תתוקן בהקדם כפי שהתחייבה מצרים בצורה חד משמעית. כן שאלתי אם אמנם חל שינוי בעמדתם ואם הם מתנים עכשיו תקון הגדר בתקון הפרות ישראליות אמיתיות או מדומות.

6. שוב "התפתלי" איש שיחי בתשובות המנוסחות בערפול כשמתד הוא מבהיר כביכול שמדובר בטעות ולא בהפרה מכוונת ומדגיש שברצון מצרים לתקן את הגדר ומאידך רומז שבכ"י יש קשר עם תקון "ההפרות" הישראליות. ושהקמת הגדר מחדש תארוך זמן כי יש צורך במדידה מחדש וכן בהחלטה של כמאל חסן עלי"י בעקבות הדוח שהוכן עבורו בסיוור האחרון של אל עסקאלני וזהאב לאזור טאבה.

7. כשלחצתי עליו להבהיר כוונתו עמ' שאוכל להעבירה נאמנה לירושלים אמר בין היתר ב'אנגלית'.

EGYPT WILL REBUILT THE FENCE IN THE PLACE WHERE IT
SHOULD BE

שאלתי אם כוונתו בדבריו: WHERE IT WERE OR WHERE IT SHOULD BE CONFORMING TO THE EGYPTIAN VIEWS

8. גם לשאלה זו נתן תשובה והיפוכה ולבסוף בקשתי שיאמר לי מה תשובתו המדויקת כדי שלא תהיה כל אי הבנה בהעברת השקפת מצרים לירושלים. והוא הציע שאכתוב את הדברים שיאמר לי מילה במילה ואכן כך עשיתי. נוסח דבריו מתורגם מערבית: "בעקבות מה שקרה באזור טאבה נצטוונו ע"י סגן ראש הממשלה ושר החוץ כמאל חסן עלי לנסוע לאזור לסיור וללמוד המצב. ואכן בצענו זאת ואנו נכין דוח דחוף לסגן רוהמ' בנושא לשם קבלת הנחיותיו. מצרים מתכוונת להחזיר את המצב על כנו. בענין זה היא תעזר במחלקת המדינות המצרית. משפט אחרון זה הוסיף לנוסח המקורי לאחר שבקשתי שוב הבהרות. הוא אפילו אמר שהדבר ייעשה בתאום עם המודדים הישראלים אולם סרב לכלול זאת בתשובתו הרשמית.

9. יצאתי מהשיחה שארכה כשעה וחצי והוקדשה כולה לנושא כשהתחלקתי בהערכה שתקרית הריסת הגדר לא היתה "פרי מעות" אלא צעד מכוון במטרה "לחמם" את הגזרה ולהוכיח לנו ולאמריקאים שנושא טאבה מחייב טיפול "שורשי" מהיר. כן, התרשמתי שבדעת המצרים למשוך תיקון הגדר ככל האפשר יותר זמן מבלי לאמר זאת מפורשות ולא מן הנמנע שהם חותרים להביאנו לאבד את הסבלנות ולנקוט בצעד חד צדדי לתקון הגדר דבר שיאפשר להם להוקיע את ישראל בפני דעת הקהל העולמית לאור העובדה שמצרים הודיעה פומבית כי מדובר בטעות ושבדעתה לתקנה.

10. יתכן שאלעסקאלני נקט ביוזמתו הוא בסגנון דבור המעורר הרושם הנל לאור אי ידיעתו באופן ברור עמדת הממונים עליו

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ושבמציאות תוך ימים אחדים נהיה עדים לפתרון הבעיה באמצעות
הקישור הצבאי אולם מצאתי לחובה לדווח על התרשמותי מהשיחה.
יאמר שלכל אורך השיחה ניסה עבד אל רחמן למתן , ואף לתקן
דברי אל עסקאלני.

11. מאידך שימו נא לב שבהודעה שהוכתבה לי לא השתמש אל
עסקאלני כלל במילה "גדר" אלא אמר שמצרים , תחזיר המצב על
כנו כבערבית: "איעזאת אל אוד'אע אילה ניסאביה", כן הסיפא של
ההודעה על כוונת מצרים עומדת בסתירה לרישא בה הוא קובע
שעדיין מצפים להנחיות מכמאל חסן עלי.
12. העבירו נא מברק זה לידיעת השגריר ששון. =====

תפ: שהח, טשהח, רהמ, טרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמן ,
ממד, רובינשטיין, דיבון, מצרים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1619

נכנס

שומר

1619

אל: המשרד, נר: 346, מ: קהיר
דח: מ, סג: ש, תא: 260183, רח: 1400
נד: טאבה

שומר/מיד

אל מחלקת מצרים

דע היועץ המשפטי-תאלי שיאונ-מפקד הקישור הצבאי ננר 89
מאת דובק-קהיר

טאבה

א. היום מתפרסם ב-אל אהראם על מחצית הדף באותיות מאירות
עיניים ובצירוף מפות מאמר מפרי עטו של הכתב הצבאי מוחמד עבד
אל מנעם תחת הכותרת 'האמת בטאבה... וסיפור חילוקי הדעות על
800 מטרי'.

ב. להלן קטעים מובחרים המדברים בעד עצמם:
1. 'יש ללמוד את העובדות האמיתיות בנושא טאבה מבלי רגשות
ומבלי ניפוח'.'
2. 'ישראל נסוגה מבערך 61,000 קמ' מבלי שיתעורר כל סכסוך
בין הצדדים'.'
3. 'הסכסוך מצטמצם בחילוקי דעות בין עמדות
שתי המדינות על מקום הגבול בין הנקודות 90 ו-91... אם
יקבע הקו דרומה נכדעת ישראל' מדובר ב-800 מטר באזור מפרץ
עקבה היינו בערך באורך גשר האוניברסיטה נלידיעתכם מדובר
בגשר שליד שגרירות ישראל בקהיר' שיהיו בתוך ישראל'.

4. 'ישני הצדדים הבינו שהבעיה טכנית גרידא ושניתן להגיע
לפתרונה בהסתמך על התעודות והמסמכים והסכימו ביניהם
לפנות לפישור ובוררות'.

5. 'יוה בדיוק מה שקרה באזור רפיח ומצרים החזירה לעצמה כל
סנטימטר של האדמה וזאת מפאת הידיעות הנדורות על האזור

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ועל קו הגבול אשר לא עוררו כל חילוקי דעות'.

6. 'הקיצוניים והמתנגדים-ובמיוחד המתנגדים לשלום בין שתי
המדינות-נצלו את ההזדמנות כאילו מדובר בשטחים רחבי ידיים
ולא רק ב-800 מטרי'.

7. 'ישראלית אחד מגדולי המומחים של האסטרטגיה הצבאית והוא
אשר שאזור זה אין לו חשיבות אסטרטגית כלשהיא לאף אחת
משתי המדינות'.

8. 'אם טאבה היא נושא לחילוקי דעות כרגע הרי עקרון הפישור
והבוררות הם הגורם החותך. טאבה תהפוך למשבר אם תגמר
הבוררות בקביעה שהיא אדמה מצרית וישראל תסרב לקבל את
ההחלטה-אוי טאבה תהפוך למשבר גם אם שטחה מטר אחד
בלבד-אולם לפני זאת נשלב חילוקי הדעות סביב
להסברים, התעודות והעמדות-הרי שאין אנו צריכים לרקוד לפי
חליל אלה שאינם רוצים טובתנו ואינם רוצים ביציבותנו'.

ג. זו הפעם הראשונה, לאחר תקופה ארוכה של מסע מאורגן
ל'ניפוח' נושא טאבה כלרבות עי' אותו הכתב) שמתפרסם מאמר
המביא את העובדות האמיתיות והבא להחזיר לסכסוך מימדיו
הטבעיים. קשה להאמין שזו יוזמה 'פרטית' של הכתב עצמו וסביר
בהחלט להניח שמדובר בהתחלת דה-הסלמה של הנושא לאחר שהשלטונות
המצריים השתכנעו שהפיכת טאבה לבעיה לאומית ראשונה במעלה
ולמוקד מרכזי של עימות עם ישראל היה מבחינתם
COUNTER-PRODUCTIVE
והביאם בנושא עצמו למבוי סתום כשישראל מנצלת 'להימנות''
להקפאת השיחות ולהתנייתם בהפשרת הנורמליזציה.

ד. אמא הביאו מברק זה לידיעת השגריר ששונ=

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמנ,
ממד, דיבון, רובינשטיין, מצרים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7500

מ.מ.

NSI

סודי

אל: ווש, תלס, לונדון, קהיר, נד: חורס 1757, מ: המשרד
דח: מ, סג: ס, תא: 240183, נח: 1630
נד: מאבה

סודי/מיד

ווש לונדון

דע: קהיר, הועדה המשותפת.

סכסוך מאבה - הקיים הישראלי.

1. עיפי סיכום שהתקבל בזמנו אצל המנכ"ל ולפי הצעת היועמ"ש תודרכו בנדון ב-21.1 קורצר ושפירא משגארה"ב עי"י למדן וקורנבלוט.
2. בפתיחת השיחה, הביע קורצר שביעות רצון מעצם ההזמנה לקבל הבהרות בנושא. עד כה שמעה ארה"ב רק הטיעון המצרי, כאשר ארה"ב עצמה שומרת על עמדה נייטרלית בעניין. למדן ביקש להסתייג מדברי קורצר. לא זו בלבד שפקידים במחמ"ד הרשו לעצמם להשמיע הערות הן באוזנינו והן באוזני המצרים לפיהן השתמע שהם מקבלים את הטיעון המצרי, אלא גם כתוצאה מראת הצהירו המצרים בבלי התקשורת שלהם שארה"ב תומכת בצדקת עמדתם. ברצוננו להביע מורת רוח מחוסר האיוון וההיכרות שגילו האמריקאים עד כה.
3. הודגש שמאבה איננה אלא אחת מתוך 15 נקודות העומדות במחלוקת. כ"כ הודגש שזו הפעם הראשונה הניתנת לישראל במדינה עצמאית. למפל בדבר הגבול עם מצרים בתנאים של שלום, במגמה לערער את האמון האמריקאי בקיים המצרי, כוונה השיחה ל"התקפה" על הקו שנתבע עי"י המצרים, וראת בעיקר בעזרת תצלומי אויר ותוך היצמדות ללשון ההסכם מ-1906 ופירושו הפשוט של הקטע הרלוונטי מסעיף 1 (אחד רומי) להסכם זה, כלהלן:

" BEGINS AT THE POINT OF RAS TABA ON THE WESTERN SHORE OF THE GULF OF AKABA, AND FOLLOWS ALONG THE EASTERN (I.E. NORTHERN) RIDGE OVERLOOKING WADI TABA TO THE TOP OF JEBEL

משרד החוץ-מחלקת הקשר

FORT'..... (EMPHASIS ADDED)

4. צויין כי:

- א. הקו חייב להתחיל נא להתחיל) בנקודת ראס מאבה.
- ב. בקונטקסט, ראס מאבה חייב להיות כף (C HEADLAND) על החוף ולא ראס הר כמו 'ראסימ' רבים אחרים בסיני (ראס מוחמד, ראס אום סיד, ראס אל-סודר וכו').
- ג. לא ייתכן ספק בכך לאור תיאור המקום המופיע בספרו של נעום שוקייר.
- ד. אי-לכך לא ייתכן שראס מאבה מצוי במקום שהמצרים מצביעים עליו. נכמאה מטר מהחוף וב-90 מטר מעל פני המים).
- ה. את הנקודה נ' שפיצי' של ראס מאבה ניתן לראות בבירור על תצלומי אויר והוא נמצא בקו המים מול הגבעה הקטנה נ' אל-אכמה אל-סע'ירה' של נעום שוקייר) או 'גוש הגרינסי' שבשפך וודאי מאבה.

- ו. לדברי שוקייר, התחיל הגבול ליד הגבעה הקטנה הזאת. שוקייר השתמש דוקא במונח המיוחד 'אכמה' מה עוד שתיאר אותה כ'קטנה'. לעומת זאת נקודת ההתחלה לפי המיעון המצרי מצוייה מעל ראס הר גבוה מאד יחסית לסביבה.
- ז. ע'פ' לשון ההסכם עובר הגבול לאורך ה- RIDGE המזרחי, החולש על וואדי מאבה. המצרים מנסים לפרש המילה 'RIDGE' כפסגה או פסגות, בעוד שמונח זה באנגלית אינו חד-משמעי, בניגוד למשל למילה TOP שמופיעה בהמשך המשפט באותו ענין. אליו מנסחי ההסכם רצו לומר 'פסגה', היו כותבים כך.

- ח. OVERLOOKING, פירוש הדבר שניתן להביט משם לתוך הוואדי. מהקו 'המצרי', פחות או יותר לאורך פסגות הרכס המזרחי הצפוני לוואדי מאבה, לא נא לא) ניתן להביט לתוך הוואדי.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ט. ה- RIDGE מתייחס איפה למדרון נא למדרונות
ההרים החולש על הוואדי, משם כן ניתן לראות לתוכו.
י. בהתאם לסעיף 3 נשלוש רומי להסכם חייב להיות קו ראייה
דו-סטרי INTERVISIBILITY בין העמודים
המציינים את הגבול. מנקודת ההתחלה 'המצרית' אין נא אינן
קו ראייה כזה.

יא. הקו 'הישראלי' הנוכחי תואם את ההסכם ועונה על כל
הדרישות. הוא מתחיל סמוך לנקודה של ראס מאבה, על החוף,
עובר על RIDGE ממנו ניתן להביט לתוך הוואדי
ומאפשר קו ראייה דו-סטרי לעמוד הגבול הבא.
יב. מעבר לזאת, נמצאים בשטח ממצאים שמהווים עדויות מסייעות
לעמדתנו, היינו, הבאר, הדלקים, תחנת הגבול המצרית מתקופת
המנדט, ועמודי הטלגרף, כשכולם לפי מקורות בריטיים היו
בקירבת מקום לקו הגבול נלא פרטנו לפי איזה מקורות.
יג. המפות של ההסכם שפורסמו סמוך לחתימתו נבמצורף לדוח
אואן ודוח ווייד מראות שקו הגבול לאנא לא עבר כפי
שהמצרים טוענים, היינו-לא לאורך פסגות ההרים הגבוהים
מצפון לוואדי.

5. קורצר ושפירא גילו התמצאות מסויימת בנושא. רשמו הכל, ולא
הירבו לשאול שאלות. בין השאר שאלו:
א. האם ייתכן שבמשך 20 השנים האחרונות התהוו שינויים
טופוגרפיים באזור והאם ייתכן שהיה קיים ראס נכפ (או בליטה
נקודה) מצפון לראס מאבה דהיום שנעלם כתוצאה מכירסום הסחף.
הטלנו ספק בתיאוריה זו תוך התייחסות לתיאור בספרו של
שוקייר.

ב. האם הקצה השני של הגבול (ברפיה) מגיע לקו המימ? השיבוננו
בחיוב, תוך התייחסות לנוסח ההסכם.
ג. האם יש תמימות דעים לגבי וואדי מאבה והמצאותות? השיבוננו
בחיוב.

ד. משתמע מטעוננו שקו שביתת הנשק עבר צפונה מהגבול
המנדטורי: מדוע? השיבוננו נבצורה בלתי מחייבת שלמיטב הבנתנו
קו שביתת הנשק שיקף את המצב בשטח בתום הלוחמה, מה גם
שסעיף 5 נחמש רומי להסכם ש'ין קובע שהקו אינו גבול מדיני
או טריטוריאלי וכו'.

ה. האם הגבול במאבה לפי ההסכם מ'1906 חייב לעבור בקוים
ישרים מעמוד גבול ממוספר אחד לשני? השיבוננו לא בהכרח, אך

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מכל מקום התיאור בשוקייר ועקרון ראייה דו-סימטרית אינם מאפשרים מתיחת הגבול מראש מאבה לנקודה התחלתית של המצרים, הינו לראש ההר מצפון לוואדי.
1. המצרים מצאו שרידים של גלעד דומה לעמוד גבול ממוספר ואין. אנו מתכחשים לכך: מה לדעתנו מצאו המצרים? השיבונו שהמצרים מצאו מה שמצאו בגובה של 91 מטר ע"פ המים ואין להוציא מכלל אפשרות שמצאו נקודת ייטריג'י, בדומה לציונים אחרים מסוג זה בסיני ובנגב.

6. לא הראינו ולא מסרנו כל מסמכים לקורצר ולשפירא, מלבד העתק ההסכם באנגלית מ-1906.

7. ביקשו תצלומי אויר של האזור: אמרנו שננסה להשיג עבורם.
8. בתום השיחה ביקש קורצר להשמיע הערה, שלמען הרקורד י'לא השמיע י'. הוא בא לשיחה זאת בדיעה שבעוד שקשה להצדיק את הקו הישראלי הנוכחי נהמתחיל ליד הדקלים, כן ניתן לקבל שהקו של 1906 התחיל קצת צפונה משם, מאזור הגבעה הקטנה נגוש הגרניט) ומשם עבר לתוך הוואדי: לאור ההבהרות שלנו לא השתחרר מרושם זה. לא הגבנו. לא ניתן היה לדעת אם בכוונתו של קורצר להביע דיעה פרטית או מעבר לזאת.

9. הערה: בגלל רגישות החומר אנו מבקשים הקפדה מיוחדת על הסודיות. כלונדון בלבד: בשיחתכם עם ג'ון קמחי אנא ציינו במיוחד משאלה זו).

מצרים - משפט. =====

תפ: שהח, סשה, דהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ד/מרכו, רס, אמן, ממד, דיבון, רובינשטיין, מצרים, משפט, מצפא, מרו, בנחורין, אירא, אירב

סיכום דיון

ירושלים, ה' בשבט תשמ"ג
19 בינואר 1983

6104

סודי ביותר - למכותבים בלבד

סיכום פגישה אצל המנכ"ל עם פרופ' וייל בנושא טאבה

ב- 26/12/1982

נוכחו :-

1. האורח : פרופ' פרוספר וייל מצרפת
 2. מטעם המשרד: המנכ"ל, ממנכ"ל, היועץ המשפטי, ש. דיבון, צ. קידר, י. למדן, ד. קורנבלוט (רשם)
 3. מטעם צה"ל : תא"ל דב שיאון.
-
1. המנכ"ל פתח בדברי ברכה ותודה לפרופסור וייל ושאל על התרשמותו, לאחר שהפרופ' ראה את הנייר המשפטי, חלק מהחומר והמפות וסייר בטאבה עצמה.
 2. פרופסור וייל ביקש דיסקרטיות מרבית בדבר עזרתו לגו מאחר והוא מועסק, כפרופ' על ידי ממשלת צרפת ואין הוא יכול לעבוד בשביל מדינה זרה ללא רשות. לדעתו, קבלת רשות לעבוד בשביל הערבים אף פעם לא תהיה בעייה, אבל אילו ביקש לעבוד בשביל ישראל, יתכן והיו מרשים זאת, אך אחר כך לא היו בותנים לו רשות לעבודה נוספת בכלל.
 3. המנכ"ל הבטיח כי כל הנוכחים ינהגו בדיסקרטיות בכל הנוגע לאורח.
 4. לפני שדובר על ה"קייס" העיקרי, ביטא פרופ' וייל דעתו לגבי הסכם 25.4.82 ותהליכי הביניים, כדלקמן :-
ההסכם אוסר בניה חדשה ומדבר על המשך הפעולות בתקופת הביניים. הדבר היחיד שהיננו חדש למעשה הוא שימוש במלון העלול להתפרש כפעילות חדשה. אבל סיומו של בבית המלון בהחלט אינה בניה חדשה מכיוון שהמלון היה כ-80 אחוז ויותר בנוי ב-25/4 ולכן בזה (סיום הבניה) אין ישראל מפרה את ההסכם.
 5. מצרים אולי יכולה למצוא דרך להביא את שאלת פתיחת המלון לפני בית הדין הבינ"ל בהאג בסענה שישראל מפרה הסכם 25/4 (תהליך זה דורש שנוי מטעמים של הסכמים מראש לקבלת סמכות בית הדין, המוגבל כעת רק בענייני התעלה, שנוי שיוכלו לעשות בקלות ובמהירות). במקרה כזה היתה ישראל סועבת שמצרים ידעה לפני ה-25/4

סודי ביותר

שכוונתנו לפתוח המלון (הדבר במסר להם לא אחת). טענת המצרים תהיה כי אמרו שלא יסכימו לפתיחה. ישראל תשיב כי מצרים חתמה על ההסכם בידיעה שייפתח המלון אבל המצרים ישיבו כי אמרו מפורשות שלא יסכימו.

6. בכל אופן, התערבותו של בית הדין תהיה קטסטרופאלית מבחינת ישראל שכן היא מאפשרת מבצע תעמולה אנטי-ישראלי עולמי, ללא שום קשר עם החלטת בית הדין. אין סעבות משפטיות שהן בטוחות ב- 100% וחברי בית הדין הם בששים אחוז בלתי ידידותיים. ישראל אינה יכולה לצפות לשום דבר מבית הדין בהרכבה הנוכחי.

7. ישראל יכולה להגן על עצמה מסכנה זו על ידי שבוי או ביטול הצהרתה שלה מ-1956, בדבר הסכמה מראש לשפוט בית הדין.

יש לקחת בחשבון שצרפת, למשל, ביטלה הסכמתה הכללית, לכן היא יכולה להתנע לפני בית הדין רק על פי הסכמה ספציפית. אין ספק ששבוי או ביטול ההצהרה הישראלית יביא גם הוא לתעמולה אנטי-ישראלית אבל הדבר טעון החלטה פוליטית ישראלית בהתייחסות לשיקולים של בעיה הסברתית-פוליטית מזה והסכנה הברורה שגפסיד לפני בית הדין, העלול להכריז שישראל אינה מקיימת חובותיה הבינ"ל לגבי מצרים, אם תוגש תביעה כזאת. שבוי או ביטול הצהרתו תגן על ישראל מפני שאז לא תהיה אפשרות לתביעה נגדנו בדבר הסכם 25/4; ולגבי בעיות אחרות הנובעות מחוזה השלום, מוגנת ישראל ע"י סעיף 7 של חוזה השלום בצירוף סעיף (א) של הצהרתנו הנוכחית מ-1956.

8. לגבי מהות הטענות המצריות האפשריות בדבר הסכם 25/4 (פתיחת המלון) האמת היא שאילו היה מדובר בקייס נורמאלי ולא מזרח-תיכוני היה מצבה של ישראל טוב יחסית, שכן המצרים ידעו לפני 25/4 כי התכוונו לפתוח המלון. אילו רצו לאסור זאת היו צריכים לדרוש סעיף מפורש האוסר את הפתיחה, דבר שלא נעשה. אולם האקלים בבית הדין לא יהיה נורמאלי. ישראל עומדת לפני סכנה של שנאה עולמית.

9. ממבט"ל: מצרים תלך לבית הדין רק כאשר תיוואש מתהליכי הסכם 25/4. אם תאמין שאנו נלך לפישור או בוררות בקייס המהותי על טאבה, לא ילכו עדיין לבית הדין.

10. פרופסור וייל מסכים. הם יעדיפו לתקוף בעניין המהותי.

11. היועץ המשפטי: יש לזכור כי שבוי או ביטול ההצהרה לא ישפיע על הסכנה של חוות דעת של בית הדין, כמובן.

סודי ביותר

12. ממנכ"ל : יש קשר בין הסכסוך המבוטס על הסכם 25/4 והסכסוך המהותי בענין טאבה.
13. קידר: המצרים מבחינים בין שני הסכסוכים וקיימת אפשרות שילכו לבית הדין בעניין הסכם 25/4.
14. למדן: לגבי מצרים זו לא רק שאלה משפטית.
15. המנכ"ל בדעה שהמצרים ילכו לבית הדין אם לא יראו דרך אחרת להביא להתדיינות על הקייס המהותי.
16. דעתו של פרופ' וייל לגבי הקייס המהותי כדלקמן :-
הפרופסור מזהיר שמדובר בהתרשמויותיו הראשונות. הצוות הישראלי תאר טיעונים בעלי סבירות (a case which has its merits)
אין מדובר בחוסר טעונים ישראלים. אפשר לגבש טעונים ישראלים אבל לא לגבי הקו (הדרומי) הנוכחי שליד המעבר המצרי שעליו דיברנו, מפני שמדובר ברכס המזרחי של הואדי. לא חשוב עתה היכן בדיוק במצאים הרכס והואדי, אך הגבול הוא מצד המזרחי. התביעה הישראלית הנוכחית אינה בצד המזרחי ולכן לא תוכל לעמוד.
17. קיימת, אמנם, אפשרות לטעון בתום לב קו שסופו בגבעה ליד כפר בלסון (מקומו של הרכס מושפע על ידי מקום הראיה - אם מביטים מהצד המצרי יש יותר מקום לטעון לקו שסופו בגבעה הזאת). לגבי הסכם 1906 יכולה ישראל לבנות טעונים סבירים. אין, אמנם, טיעונים החלטיים לטובת העמדה הישראלית, אבל אין זה קייס אנסורדי.
18. הקו הזה, של הגבעות הנמוכות עד הגבעה הקטנה, הוא פשרה אפשרית שכל בורר היה חושב עליו. אבל זה כאשר מדובר במצב נורמאלי. אצלינו אין המצב המדיני נורמאלי, נוסף על כך פוגע קיום המלוך עצמו בפשרה אפשרית כי אי אפשר לחלק אותו והצד שמפסיד אותו יראה את עצמו כמי שמפסיד את החליין.
19. לגבי מפת הסכם 1906 : קיימות האפשרויות הבאות:-
- אם יש למצרים במפה המקורית (שאינה בידינו) והיא נגדנו אנחנו נפסיד.
- אם אין להם המפה, אזי הבורר ינסה למצא דבר מה בהתנהגות הצדדים אחרי 1906 המראה על הכרה כלשהיא של הגבול דבר זה יכול להמצא במפות מצריות, בריטיות או ישראליות.
20. הפרופ' וייל : מה שראיתי במפות עד כה הפחיד אותי. בורר עלול להחליט בגד ישראל על בסיס מפות אלו.

סודי ביותר

21. לגבי הפוליטיזציה של התהליכים: במצב הפוליטי של היום קרוב לוודאי שלא נגיע לטיפול בלתי-תלוי (IMPARTIAL) ע"י שום מפשר או בורר בעולם. המפשר היה מבסס למצוא פתרון כדי ששני הצדדים יוכלו פוליטית להסכים לו. בשאלת השאלה אם קיימת אפשרות כזאת אחרי הקמת המלון.
22. לגבי בוררות- תהליך משפטי- אין בכלל לצפות לתוצאה שתספק את ישראל, ואפילו אם הטיעונים שלנו טובים ב-95 אחוז.
- כי יש לקחת בחשבון אישיותו של הבורר, אם מדובר בפרופטור, עו"ד או דיפלומט. הקרירה שלו גם עלולה להיות מושפעת מהחלטתו בענין. אם הוא יספק את ישראל בהחלטתו, ינתק עצמו מאפשרויות של עבודה נוספת מאת העולם הערבי והעולם השלישי.
23. המבכ"ל : אולי מישהו כמו MAITRE MERCIER הקטולי.
24. פרופ' וייל: אין לו די מעמד. הפתרון הוא למשוך העניינים.
25. היועץ המשפטי: צריך לזכור כי ארה"ב תלחץ למחר.
26. המבכ"ל : מדובר באזור של 1020 מטר, עד הגבעה הקטנה. זוהי פשרה של 600 מטר, אך המלון אולי אינו מאפשר פשרה כזאת.
27. למדן: בענין ה- INTERVISIBILITY ניתן להגיע עזי כפר בלסון.
28. פרופ' וייל: ישראל צריכה להחליט מה חשוב בשבילה במאזן השיקולים.
29. המבכ"ל : היינו מקבלים פשרה עד הגבעה הקטנה אבל המצרים לא היו מסכימים לזה. יש במצרים פחד פוליטי פנימי להראות כמי שמפקירה חלק מאדמותיה.
30. פרופ' וייל: אבל פסק הבורר יכול לשמש כעילה פומבית לסגת.
31. המבכ"ל : האם קיימת אפשרות לתקוף את מצרים, לערער על כל גבול סיני ולומר שהבריטים הצליחו ב-1906 על ידי כפייה (COERCION) ?
32. ישראל קבלה חוזה השלום. שם יש איזכור לגבול המנדטורי והוא מבוסס על 1906. אולי ארה"ב יכולה להביא לפשרה פוליטית (דברי פרופ' וייל).
33. המבכ"ל : לא כעת, אולי בעתיד.
34. היועץ המשפטי: לא כעת, היה מקום לזה בעבר כשהיה מי שחשב על כך לפני אפריל 1982.
35. פרופ' וייל: כמה זמן אפשר למשוך ?

36. המנכ"ל : זה תלוי במחיר, למשל המשך הקפאון ביחסינו עם מצרים .
37. תא"ל שיאון: הם יכולים לנתק בנוסף אספקת דלק, קשר אוירי ותיירותי, והתדרדרות
בוספת ביחסים הדיפלומטיים.
38. קורנבלט: באמר בעתונות המצרית שהם מצפים שהתהליכים ימשכו שבתיים עד סוף
הבוררות.
39. המנכ"ל : האם אפשר למשוך הפישור ?
40. פרופ' וייל: כן לגבי התהליך לקראת הפישור, אבל הפישור עצמו לתקופה מוגבלת בד"כ.
סעיף 7 לחוזה השלום נותן אלטרנטיבות, פישור או בוררות. אין קשר בין דרכי יישוב
סכסוכים. ישראל יכולה לומר שהיא אינה רוצה בבוררות ואינה מקבלת הגבלת זמן. זה
תלוי באווירה, כעת רע ואולי ישתפר המצב אחרי הסדרי לבנון. אפשר למשוך זאת
בתום לב על ידי מו"מ על פיצויים.
41. המנכ"ל : אבל מבלי להגיע לבקודת משבר.
42. היועץ המשפטי: אסור להגיע לבקודת שבירה.
43. פרופ' וייל: פומבית, כדאי לקרא לזה, בעיית 15 הבקודות .
44. המנכ"ל: שואל בדבר הסכמה על מפשר.
45. פרופ' וייל: יכול להיות גם קבוצה של מפשרים.
46. היועץ המשפטי: אנחנו חשבנו על ועדה בעלת שלושה מפשרים: מצרי, ישראלי ואיש ביניים.
התפקיד של הישראלי מבחינתנו יהיה הכנסת רעיונות לתוך הדיונים.
47. פרופ' וייל: אם המצרים באמת רוצים את כל טאבה ואינם משתמשים בה כאמצעי לחץ לגבי
המקומות האחרים הם לא יקבלו כל פשרה שתחלק את השטח. כמובן יהיה קשה לצדדים
לסרב לקבל הצעת המפשר אם זה יקבל פומביות.
48. היועץ המשפטי : הצד התומך בפשרה היה גורם לפרסום.
49. המנכ"ל : מדובר בבעייה לאומית - פסיכולוגית מצרית. הם לא יודו מזה. היעוץ שלך
למשוך זה הדבר הטוב היחיד שנשאר לנו.
50. פרופ' וייל: אפילו כאשר נתחיל לדון על התהליך לקראת הפישור אנו בדרך לסוף
הסכסוך.
51. צ. קידר: המצרים מרגישים שאנו איננו מעוניינים בפישור מפני שקשרנו זאת לכל
הנורמליזציה. לכן הם לוחצים על ענין הסכם 25/4. בזה הם אינם יכולים להפסיד כי
אם נצליח מדובר רק בפתיחת המלון ומהות הסכסוך נשארת לדיון.

52. המנכ"ל : ישנו רעיון של אזור ביטראלי או Condominium אבל המצרים לא יסכימו, הם חושבים שהם יצליחו.
53. קורנבלט: בהשוואה להונג קונג, למצרים תהיה רבונות ולנו השימוש.
54. צ. קידר: הם אינם יכולים להרשות לעצמם להפסיד לפני העולם הערבי.
55. היועץ המשפטי : במיוחד כאשר מדובר במשבר 1906, שיש משמעות היסטורית, וגם מנפחים אותה. כאשר המצרים היו מוכנים לבוררות, בשלב מסוים, היה בדמה שהדרג המדיני הישראלי גילה נכונות, מכל מקום, הסכים כי אם לדעת המצרים מוצה המו"מ נתחיל בהליכים לפי סעיף 7. המצרים אינם מוכנים לפתוח שוב במו"מ.
56. תא"ל שיאון : אנחנו אמרנו שהמו"מ מוצה עד תום מפני שחשבנו שבוכל ליישב את הבעיה לפני 25/4. מאחר שלא מצאנו פתרון, והרי כבר אמרנו שהמו"מ מוצה, אי אפשר היה לפתוח מו"מ על מהות הסכסוך. נשארו רק פישור או בוררות. אמרנו למצרים שאנחנו ניתן להם מה שקראנו "סאבה" שהוא איזור הביר והדקלים, ושהשטח הישראלי מתחיל מצד השני של הוואדי, בקו צפונה מהוואדי. פשרה כזאת לא לא נתקבלה. מאז אין יותר סכוי לפשרה, מאחר והדרג הטכני יצא מהתמונה.
57. המנכ"ל : עלינו למשוך את העניין בתקווה שהאווירה הפוליטית תשתפר.
58. פרופ' וייל: כן. וזה הרבה יותר פשוט לבורר אם יש רק סכסוך אחד בין היריבים אחרת הוא מרגיש שהוא מחליט בעלטה פוליטית. אולי אפשר להתחיל בקלים יותר בין 15 הנקודות. נשאר עתה לדיון ולמשיכה התהליך לקראת הפישור.

100

ירושלים, כ"ה בטבת תשמ"ג
10 בינואר 1983

טודי ברוך
ד. ח. פ.

א. ל. : המנכ"ל

הנדון: הצהרת קבלה שיפורסם החובה של ביה"ד
הבינלאומי בהאג צ"י ישראל - ביטול או
תיקון (בעיית המלון בטאבה)
למזכרו של היועץ המשפטי מה-9.1

לשעצמי וממון שיקולים "מציית" בראש ובראשונה
נראה לי שיתכן ועדיף להסתפק במקומים ולא ללכת לבטול
הצהרתנו.

נראה לי שהן האלטרנטיבה א' וב'-, או קומבינציה
בין שתיהן עונות על בעיותנו.

ב. ב. ר. כ. ה.

חנן בר-און

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1955

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1955

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1955

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1955

1955

1955

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: כ"ד בטבת התשמ"ג
9 בינואר 1983

סודי-ביותר

דחוף

מספר:

א ל: המנכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: הצהרת קבלת שיפוט החובה של ביה"ד הבינלאומי בהאג
ע"י ישראל - ביטול או תיקון (בעיית המלון בטאבה)

- א. הובע בתוכנו חשש (כפי שציינתי כבר בעבר) כי מצרים עלולה לפנות לביה"ד הבינ"ל בהאג בנושא פתיחת המלון בטאבה. מזכר זה עוסק באפשרות זו ומתייחס להצהרה הישראלית מ-1956 בדבר קבלת שיפוט החובה של ביה"ד והאפשרות לביטולה או תיקונה.
- ב. להלן בקצרה הרקע המשפטי: כדי להתדיין בסכסוך בילטרלי בהאג (להבדיל מחוות דעת מיעצת שמבקש אורגן מאורגני האו"מ, באורח בלתי תלוי במדינה הנוגעת בדבר) יש צורך בהסכמת שתי המדינות. ואולם, ישנן מדינות שמסרו במועד כלשהו הצהרה כללית על קבלת שיפוט חובה של ביה"ד, וממילא אם מדינה שניה, על בסיס הדדיות, פונה בתביעה במקרה הנ"כנס בגדר הצהרת שיפוט החובה, יש לביה"ד שיפוט.
- ג. לישראל הצהרה בדבר קבלת שיפוט חובה של ביה"ד משנת 1956, שנמסרה (בהמשך להצהרה קודמת מ-1950) במסגרת מאמציה של ישראל להשתלב במה שנהוג היה לקרוא "משפחת האומות". בפועל רק לחלק קטן ממדינות העולם הצהרות כאלה, בהן מדינות מערביות רבות (אך לא צרפת, שביטלה זאת לפני שנים), אך לא הגוש הסובייטי ומעצמות בלבד ממדינות העולם השלישי (בעיקר אמ"ט) וערב. למצרים הצהרה בענין סכסוכים של המעבר בענין העלת סואץ שאינה נוגעת לענייננו. (לארה"ב הצהרה המשאירה לה את כל שיקול הדעת בכל מקרה). הצהרת ישראל מסויגת בסייגים, שאחד מהם הוא אי הסכמה לשיפוט האג בכל סכסוך שלגביו יש הסכמה לאמצעי אחר ליישובו.
- ד. יודגש: מצרים אינה יכולה לפנות להאג בקשר לסכסוך העיקרי על הריבוניות בטאבה, שכן סכסוך זה מסור לתהליכים הקבועים בחוזה השלום (סעיף 7), ולפיכך חל הסייג של הודעתנו מ-1956 כאמור.
- ה. הנושא האפשרי של פניה להאג הוא פתיחת המלון, שלגביה יתכן כי המצרים יטענו שאינה חלק אינטגרלי מהסכסוך הכללי על טאבה אלא פרשנות הסכם 25.4.82, שלגביו עצמו (כך אולי יטענו) אין סעיף 7 לחוזה השלום חל בהכרח.
- ו. עלי לציין כי כדי שמצרים תוכל לפנות להאג, עליה להגיש הצהרת שיפוט חובה לביה"ד, כיוון שאנו התנינו בהצהרתנו לביה"ד את השיפוט בהדדיות (דבר זה יפתח פתח תיאורטי לתביעות מצדנו בקשר להפרת הסכמי נורמליזציה, אך לא בכך עסקינן כרגע).
- ז. אסאף מצרים תביעה כזאת (וע"י כך תראה לציבור המצרי שטאבה בראש מעייניה) יגרום הדבר למתיחות נוספת ביחסים והדיון ייסחב שנים.

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

- 2 -

מספר:

ח. נכון הוא שדווקא בנושא פתיחת המלון מצבנו המשפטי אינו בכי רע; אך נדמה שניתן לצאת מן ההנחה, כי בהרכבו של ביה"ד והפוליטיזציה הכללית לא תצמח לנו טובה מהתדיינות בו גם כשה"קייס" שלנו אינו רע (יצוין כי מבין 15 המדינות שיש להן שופטים בו, ל-7 אין עמנו יחסים דיפלומטיים ו-8 האחרות כוללות גם הן ידידות בערכון מוגבל).

ט. כדי לקדם פני סכנה של פניה מצרית ביקשתי ממשפטנים בלשכתי לבדוק את האפשרות של ביטול הצהרתנו מ-1956 או תיקונה, ואני מצרף את מזכרם של א. בקר וי' אלסטר מ-3.1.83.

כותבי הדברים סבורים כי מטעמים מדיניים של תדמיתנו בעולם לא נוח לנו לבטל את ההצעה ועדיף לתקנה. לעומת זאת משיחות עם משפטנים בינלאומיים חשובים למדנו כי אמנם תיתכן פגיעה בתדמית, אך אין הם מתרגשים מאפשרות הביטול כ"אסון".

י. השיקולים שלפנינו הם לדעתי אלה:

1. בעד ביטול ההצהרה - אין לנו שום רצון להתדיין בביה"ד זה שאינו מקובל עלינו כאורגן שיפוטי בלתי תלוי; תיקון בהצהרתנו יכול לענות לכאורה על השאלה המיידית לפי שיפוטנו שלנו, אך ביה"ד עשוי לסבור ^{הוא} אחרת אם תוגש תביעה (הוא מחוסר עבודה למדי). מבחינה משפטית גרידא ~~הוא~~ הפתרון הטוב ביותר.
2. נגד - חשש לביקורת בינלאומית עלינו (אם כי תהא בה צביעות רבה כאשר מדינות הגוש הסובייטי, רבות ממדינות העולם השלישי וערב רחוקות מקבלת שיפוט חובה של ביה"ד). אחד מעמיתיי גם חושש שמא ביטול ההצהרה מצדנו יהיה "פיתוי" לאויבינו ליזום שוב חוות דעת מיעצות (תעלת הימים, התנחלויות וכו').

- יא. 1. מבחינה משפטית הייתי ממליץ על מסירת הודעה לביה"ד על ביטול שיפוט החובה, תוך הודעה, לשם יחסי ציבור, על כי אנו שוקלים הצהרה חדשה. הודעת ביטול (או תיקון) צריכה להיות חתומה ע"י שה"ח.
2. אם ישנו חשש מדיני שמא ייראה הדבר לא נוח מבחינת תדמיתנו, שיקול שכשלעצמו לא הייתי מתרגש ממנו יתר על המידה בנסיבות הקיימות של ההתייחסות הבינלאומית לביה"ד, ניתן להציע תיקון להצהרה הנוכחית, כפי שמציעים שני עמיתי או בניסוח קצת שונה.

אודה על הנחיה דחופה (אנו מוכנים כמובן לדיון בע"פ והעניין מצדיק זאת). אם חלילה תוגש תביעה מצרית לפני שנשנה (ואפילו הסיכוי לכך דחוק), ביאלץ להתדיין (אם כי כמובן ננסה לטעון חוסר סמכות בגלל ס' 7 לחוזה השלום וננסה לחבר זאת לסכסוך הכללי בטאבה).

ב ב ר כ ה ,

א. ירובינשטיין

העתק: ממנכ"ל
מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מר מ. אליצור, סמנכ"ל
ר' ממ"ד
מנהל לש' שה"ח
מנהל מח' מצרים
מנהל ארב"ל 2

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: כ"ד בטבת התשמ"ג
9 בינואר 1983

מספר:

סודי-ביתר

דחוף

א ל: המנכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: הצהרת קבלת שיפוט החובה של ביה"ד הבינלאומי בהאג
ע"י ישראל - ביטול או תיקון (בעיית המלון בטאבה)

- א. הובע בתוכנו חשש (כפי שציינתי כבר בעבר) כי מצרים עלולה לפנות לביה"ד הבינ"ל בהאג בנושא פתיחת המלון בטאבה. מזכר זה עוסק באפשרות זו ומתייחס להצהרה הישראלית מ-1956 בדבר קבלת שיפוט החובה של ביה"ד והאפשרות לביטולה או תיקונה.
- ב. להלן בקצרה הרקע המשפטי: כדי להתדיין בסכסוך בילטרלי בהאג (להבדיל מחוות דעת מיעצת שמבקש אורגן מאורגני האו"מ, באורח כלתי תלוי במדינה הנוגעת בדבר) יש צורך בהסכמת שתי המתדיינות. ואולם, ישנן מדינות שמסרו במועד כלשהו הצהרה כללית על קבלת שיפוט חובה של ביה"ד, וממילא אם מדינה שניה, על בסיס הדדיות, פונה בתביעה במקרה הנ"כנס בגדר הצהרת שיפוט החובה, יש לביה"ד שיפוט.
- ג. לישראל הצהרה בדבר קבלת שיפוט חובה של ביה"ד משנת 1956, שנמסרה (בהמשך להצהרה קודמת מ-1950) במסגרת מאמציה של ישראל להשתלב במה שנהוג היה לקרוא "משפחת האומות". בפועל רק לחלק קטן ממדינות העולם הצהרות כאלה, בהן מדינות מערביות רבות (אך לא צרפת, שביטלה זאת לפני שנים), אך לא הגוש הסובייטי ומעצמות בלבד ממדינות העולם השלישי (בעיקר אמ"ט) וערב. למצרים הצהרה בענין סכסוכים של המעבר בענין תעלת סואץ שאינה נוגעת לענייננו. (לארה"ב הצהרה המשאירה לה את כל שיקול הדעת בכל מקרה). הצהרת ישראל מסויגת בסייגים, שאחד מהם הוא אי הסכמה לשיפוט האג בכל סכסוך שלגביו יש הסכמה לאמצעי אחר ליישובו.
- ד. יודגש: מצרים אינה יכולה לפנות להאג בקשר לסכסוך העיקרי על הריבונות בטאבה, שכן סכסוך זה מסור לתהליכים הקבועים בחוזה השלום (סעיף 7), ולפיכך חל הסייג של הודעתנו מ-1956 כאמור.
- ה. הנושא האפשרי של פניה להאג הוא פתיחת המלון, שלגביה יתכן כי המצרים יטענו שאינה חלק אינטגרלי מהסכסוך הכללי על טאבה אלא פרשנות הסכם 25.4.82, שלגביו עצמו (כך אולי יטענו) אין סעיף 7 לחוזה השלום חל בהכרח.
- ו. עלי לציין כי כדי שמצרים תוכל לפנות להאג, עליה להגיש הצהרת שיפוט חובה לביה"ד, כיוון שאנו התנינו בהצהרתנו לביה"ד את השיפוט בהדדיות (דבר זה יפתח פתח תיאורטי לתביעות מצדנו בקשר להפרת הסכמי נורמליזציה, אך לא בכך עסקינן כרגע).
- ז. אסגש למצרים תביעה כזאת (וע"י כך תראה לציבור המצרי שטאבה בראש מעייניה) יגרום הדבר למתיחות נוספת ביחסים והדיון ייסחב שנים.

מדינת ישראל

משרד החוץ

ירושלים

תאריך:

- 2 -

מספר:

ח. נכון הוא שדווקא בנושא פתיחת המלון מצבנו המשפטי אינו בכי רע; אך נדמה שניתן לצאת מן ההנחה, כי בהרכבו של ביה"ד והפוליטיזציה הכללית לא תצמח לנו טובה מהתדיינות בו גם כשה"קייס" שלנו אינו רע (יצוין כי מבין 15 המדינות שיש להן שופטים בו, ל-7 אין עמנו יחסים דיפלומטיים ו-8 האחרות כוללות גם הן ידידות בערכן מוגבל).

ט. כדי לקדם פני סכנה של פניה מצרית ביקשתי ממשפטנים בלשכתי לבדוק את האפשרות של ביטול הצהרתנו מ-1956 או תיקונה, ואני מצרף את מזכרם של א. בקר וי. אלסטר מ-3.1.83.

כותבי הדברים סבורים כי מטעמים מדיניים של תדמיתנו בעולם לא נוח לנו לבטל את ההצעה ועדיף לתקנה. לעומת זאת משיחות עם משפטנים בינלאומיים חשובים למדנו כי אמנם תיתכן פגיעה בתדמית, אך אין הם מתרגשים מאפשרות הביטול כ"אסון".

י. השיקולים שלפנינו הם לדעתי אלה:

1. בעד ביטול ההצהרה - אין לנו שום רצון להתדיין בביה"ד זה שאינו מקובל עלינו כאורגן שיפוטי בלתי תלוי; תיקון בהצהרתנו יכול לענות לכאורה על השאלה המיידית לפי שיפוטנו שלנו, אך ביה"ד עשוי לסבור אחרת אם תוגש תביעה (הוא מחוסר עבודה למדי). מבחינה משפטית גרידא ^{לפי} הפתרון הטוב ביותר.
2. נגד - חשש לביקורת בינלאומית עלינו (אם כי תהא בה צביעות רבה כאשר מדינות הגוש הסובייטי, רבות ממדינות העולם השלישי וערב רחוקות מקבלת שיפוט חובה של ביה"ד). אחד מעמיתי גם חושש שמא ביטול ההצהרה מצדנו יהיה "פיתוי" לאויבינו ליזום שוב חוות דעת מיעצות (תעלת הימים, התנחלויות וכו').

- יא. 1. מבחינה משפטית הייתי ממליץ על מסירת הודעה לביה"ד על ביטול שיפוט החובה, תוך הודעה, לשם יחסי ציבור, על כי אנו שוקלים הצהרה חדשה. הודעת ביטול (או תיקון) צריכה להיות חתומה ע"י שה"ח.
2. אם ישנו חשש מדיני שמא ייראה הדבר לא נוח מבחינת תדמיתנו, שיקול שכשלעצמו לא הייתי מתרגש ממנו יתר על המידה בנסיבות הקיימות של ההתייחסות הבינלאומית לביה"ד, ניתן להציע תיקון להצהרה הנוכחית, כפי שמציעים שני עמיתי או בניסוח קצת שונה.

אודה על הנחיה דחופה (אנו מוכנים כמובן לדיון בע"פ והעניין מצדיק זאת). אם חלילה תוגש תביעה מצרית לפני שנשנה (ואפילו הסיכוי לכך דחוק), ניאלץ להתדיין (אם כי כמובן ננסה לטעון חוסר סמכות בגלל ס' 7 לחוזה השלום וננסה לחבר זאת לסכסוך הכללי בטאבה).

ב ב ר כ ה ,

א. רובינשטיין

העתק:

ממנכ"ל

מר ש. דיבון, סמנכ"ל

מר מ. אליצור, סמנכ"ל

ר' ממ"ד

מנהל לש' שה"ח

מנהל מח' מצרים

מנהל ארב"ל 2

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: יח' בטבת תשמ"ג

3 בינואר 1983

מספר:

ס ו ד י

ביטול הצהרת ישראל על פי סעיף 36 (2) לחוקת ביה"ד הבינלאומי

נבקשנו לבדוק את ההשלכות המשפטיות והמדיניות האפשריות של החלטה או להשעות הסכמתנו לשיפוט שבחובה של בית הדין הבינלאומי בהאג.

1. כללי

השיפוט בבית הדין הינו שיפוט שבהסכמה בלבד. מדינה יכולה - על פי סעיף 36 (2) לחוקת ביה"ד הבינלאומי - לקבל על עצמה את השיפוט שבחובה בנושאים מסוימים. משקבלה מדינה על עצמה את השיפוט שבחובה צפויה היא להיתבע על ידי מדינות אחרות אשר גם הן קיבלו על עצמן את השיפוט שבחובה.

2. תחולת ההצהרה

הצהרתה של ישראל קובעת, בכל הנוגע לתחולתה:

"The validity of the present declaration is from 25.10.56 and it remains in force for disputes arising after 25.10.51 until such time as notice may be given to terminate it".

הודעה על ביטול או השעייה תיכנס לתוקף בהתאם לאמור בהודעת הביטול ונראה לנו כי הפירוש הנכון של הסעיף הינו, שאי אפשר יהיה לתבוע את ישראל בפני בית הדין החל מהתאריך המפורט בהודעת הביטול אף לגבי אירועים אשר אירעו לפני היכנס הודעת הביטול לתוקף. (ראה (1963)

(Northern Cameroon Case

יחד עם זאת לא יכולה ישראל לבטל או להשעות את הסכמתה לשיפוט שבחובה אלא לפני שהוגשה תביעה כנגד ישראל.

3. נוהל ביטול ההצהרה

על בסיס סעיף 36 (4) לחוקת בית הדין ובהתאם לפסיקת בית הדין ב- Rights of Passage Case יש להפקיד הודעת ביטול באגרת למזכ"ל האו"ם והיא נכנסת לתוקף החל מהרגע שיקבע באגרת - כלומר באגרת יכתב באגרת כי היא תכנס לתוקף עם מסירתה יהיה דבר זה תקף.

2/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

- 2 -

מספר:

ספק הוא אם ניתן להודיע על ביטול עם תחולה רגלאקטיבית, כודאי שאי אפשר לעשות כן לאחר שהוגשה כבר תביעה.

4. התוצאות המשפטיות של ביטול ההצהרה

- (א) החל מהתאריך שנקבע בהודעת הביטול לא צפויה ישראל להיתבע עוד מכח ההצהרה. יחד עם זאת יתכן ויהיו מקרים נוספים - אותם לא בדקנו - שישראל התחייבה לשיפוט מכח אמנה רב צדדיות על פי compromissory clause. ביטול ההצהרה אינה מבטלת הסתמכות מדינית שלישית על סעיפי הסכמה לשיפוט על פי אמנות רב-צדדיות.
- (ב) ביטול ההצהרה על ידי ישראל לא תמנע בקשה לחוות דעת מבית הדין בנושא הנוגע לישראל. הבקשה לחוות דעת מופנית לביה"ד על ידי אחד האורגנים של האו"ם ואינו קשור כלל להיות המדינה הנוגעת בדבר צד לחוקת בית הדין ואם קיבלה זו על עצמה את השיפוט שבחובה.
5. הרכב בית הדין דומה להרכב מועצת הבטחון. בדרך כלל מצויים בו שופטים של המעצמות הקבועות (למעט סין) ושאר גושי המדינות המיוצגים כמועצה"ב, וזאת בשל הרצון לייצג את שיטות המשפט השונות בעולם.
- אין כל קשר בין כהונה של שופט בביה"ד ובין היות מדינתו קשורה לשיפוט שבחובה של בית הדין. כיום מכהנים בבית הדין שופטים מ:
- מדינות אשר קיבלו על עצמן את שיפוט החובה: בריטניה, ארה"ב, ניגריה, הודו, איטליה, יפן.
 - מדינות שלא קיבלו על עצמן את שיפוט החובה: סנגל, צרפת, פולין, בריה"מ, רפ"ג, אלג'יריה, ברזיל, סוריה, ארגנטינה.
- הרכב זה של בית הדין המורכב ברוכו (9 מול 6) ממדינות אשר לא קיבלו על עצמן את שיפוט החובה ואשר מורכב בחלקו הגדול ממדינות לא-דמוקרטיות אינו מבטיח שיפוט הוגן ואובייקטיבי, ונשמעו כבר טענות כאילו בית הדין הינו כיום אורגן פוליטי המודרך ע"י האו"ם יותר מאשר אורגן משפטי. בשל האוירה השוררת כיום באו"ם בכל הנוגע לישראל אין כלל בטחון כי בכל סיטואציה שהיא תזכה ישראל למשפט צדק בבית-הדין. בשל מצב עובדתי זה, קיימת כמובן עיזת כללית לשקול השעייה או ביטול הצהרתנו, וזאת מבלי להזקק לסוגיית המלון בטאבה.

6. שיקולים מדיניים

השיקולים המדיניים מתחלקים לשיקולים מדיניים לטווח הקצר ולשיקולים לטווח הארוך. אין לדעתנו מקום להפריד בין השיקולים ובקבלת ההחלטה בסופו של דבר יש לנסות ולשקול את שני המערכות גם יחד.

3/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 3 -

תאריך:

מספר:

(א) מניעת התדיינות

בטיול ^{המדינה} ~~הצהרתה~~ של ישראל כיום תמנע התדיינות בדרך של תובעתה רגילה כנגד ישראל. התביעות האפשריות להגיע לבית הדין כנגד ישראל נראה שאין - לפחות בשלב זה - סכנה ממשית כי סוגיה כלשהיא תידון בבית הדין אף אם ישראל לא תבטל את הצהרתה. הסוגיות שעלולות להיות מובאות לבית הדין הן:

- סוגית ההתנחלויות, או כל נושא אחר הקשור לשטחים המוחזקים על ידי צה"ל.
- תעלת הימים. (ההיבט הירדני ו/או העזתי).
- סכסוך הגבול עם מצרים (טאבה).
- פרשנות הסכם 25.4.82 בין ישראל ומצרים בנושא טאבה.

נדון בסוגיות אלו אחת לאחת.

(1) התנחלויות

המדינות אשר עלולות לפנות לבית הדין בסוגיה זו הן ירדן וסוריה. הן ירדן והן סוריה לא קיבלו על עצמן את השיפוט החובה של בית הדין ולכן מצב המשפטי הקיים כיום, אין אפשרות כי גפנו לבית הדין בהאג בתלונה כנגד ישראל. יחד עם זאת עלולות הן להפקיד כתב הסכמה ולתבוע את ישראל.

גם אם תעשינה זאת נראה לנו כי סעיף קטן (ג) בהצהרתה של ישראל תמנע פניה כזו מאחר ומדינות אילו אינן מכירות בישראל ואינן מקיימות יחסים דיפלומטיים תקינים עמה. מדינה אחרת לא תוכל לתבוע את ישראל בשל העדר זכות עמידה. יש לזכור עם זאת כי הסוגיה עלולה להגיע לבית הדין בדרך של חוות דעת מיעצת.

(2) תעלת הימים

כנ"ל. ייתכן אלא שהמדינה יפנה את הדין אל בית הדין כנגד ישראל. ייתכן אלא שהמדינה יפנה את הדין אל בית הדין כנגד ישראל. ייתכן אלא שהמדינה יפנה את הדין אל בית הדין כנגד ישראל.

(3) סכסוך הגבול עם מצרים

פסקה (א) להצהרתה של ישראל מונעת התדיינות בבית הדין כאשר ישנו הסדר חליפי ליישוב סכסוך בדרך של שלום. סכסוך זה ייושב על פי האמור בסעיף VII להסכם השלום ועל כן לא תוכל מצרים לתבוע את ישראל בבית הדין בסוגיה זו ככל שהיא מהווה חלק מיישומו ופירושו של הסכם השלום.

4/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 4 -

תאריך:

מספר:

(4) פרשנות הסכם 25.4

לשאלה אם תוכל מצרים לפנות לבית הדין בסוגית סכסוכים הנובעים מהסכם זה, ראה חוות דעתנו הנפרדת.

אם יגיע הסכסוך לבית הדין נראה שהטענות המהותיים שלנו בדבר פתיחת המלון הינם טענות חזקים ויכולים לעמוד בבקורת שיפוטית. (בהנחה כמובן שלא נבטל או נשפר את הצהרתנו).

(ב) ההשלכות הכלליות מביטול או השעיית הצהרתנו

נראה כי יש לשקול את השאלה אם כדאי לבטל את ההתחייבות ⁷ בשל החשש כי הסכסוך על בית המלון יגיע לבית הדין. השיקולים העומדים מאחורי הדבר הם כדלקמן:

(1) כיום קיבלו על עצמן 46 מדינות את השיפוט החובה של בית הדין הבינלאומי ⁷ בעיקרון מדינות מערביות ואמל"טיות. ביטול ההצהרה של ישראל ⁷ תיחשב "כפרישה" או הרחקה מקבוצת המדינות המערביות.

(2) עלולה להיות טענה כאילו בכך שישראל תבטל את הצהרתה, אין היא עוד בטוחה כי מעשיה עולים בקנה אחד עם החוק הבינלאומי וזאת במיוחד באוירה המדינית הנוכחית כאשר אנו חוזרים ומדגישים את הבסיס המשפטי לפעולותנו.

(3) יחסי ישראל - מצרים

מצרים עלולה לטעון כי ביטול הצהרתה של ישראל מיועדת לפגוע במצרים, בכך שישראל סותמת בפניה עורק עיקרי של יישוב סכסוכים בדרכי שלום (אם כי אין אחיזה משפטית בטענה זו, לאור האמור בסעיף VII ⁷ חוזה השלום, ברור שינצלו זאת מבחינה הסברתית כדי לפגוע בישראל הן מבחינה פנימית והן מבחינה חיצונית).

7 תיקון ההצהרה

(א) בהנחה שביטול ההצהרה אינו רצוי מטעמים מדיניים ובהנחה כי לא "נזכה" למשפט צדק בבית הדין ניתן לחשוב על תיקון ההצהרה באופן כזה אשר ישאיר את עצם ההצהרה על כנה אך תסכל מראש כל אפשרות של תובענה מצרית.

(ב) נראה לנו שקיימים מספר תיקונים אפשריים:

(1) הצעה א'

בסוף פסקה (א) לסייגים לקבלתנו את שיפוט החובה ניתן להוסיף
and any dispute or matter which is related to any such dispute.

5/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

מספר:

- 5 -

(2) הצעה ב'

להוסיף הסתייגות שלשונה:

disputes in respect of which any other party to the dispute has accepted the compulsory jurisdiction of the ICJ only in relation to or for the purpose of the dispute; or where the acceptance of the court's compulsory jurisdiction on behalf of any other party to the dispute was deposited or ratified less than 12 months prior to the filing of the application bringing the dispute before the court.

(נוסח זה מצוי בהצהרת הודו, מלטה, מאוריציוס, ניו זילנד, פיליפינים, בריטניה)

(3) הצעה ג'

pre-existing disputes, it being understood that this includes any dispute the foundations, reasons, facts causes, origins, definitions allegations or bases of which existed prior to this date, even if they are submitted or brought to the knowledge of the court hereafter.

(מהצהרת אל-סלבדור)

(ג) הצעה א'

הצעה זו מתייחסת למעשה לכל סכסוך נלווה לסכסוך שלגביו הסכימו הצדדים ליישבו בדרך של שלום. סכסוך על הסכם 25.4 הינו סכסוך נלווה לסכסוך טאבה שהינו סכסוך שלגביו הוסכם ליישבו בדרך של שלום ולפי התיקון גם הוא יוצא ממעגל ההתדיינות שבא"ב בבית הדין. יתרונו של התיקון הוא בכך שה/ תיקון כללי אשר, אם יתפרש כיום כמתכוון אל סכסוך המלון בטאבה, הרי הדבר לא נאמר בו במפורש, והתיקון יוכל לשמש אותנו בכל מקרה של סכסוך נלווה וכך גם ניתן יהיה להסבירו, שהרי אם את עצם הסכסוך הצדדים רוצים ליישב בדרך אחרת, מה נחיצות בית הדין ביחס לסכסוך הנלווה? חסרונו של התיקון הנ"ל הינו בעיקר במישור העיוני-המשפטי, ההסתייגויות שלנו מורכבות משתי קטיגוריות שונות: קטיגוריה אחת עוסקת בסכסוכים עם מדינות אשר אינן מכירות בנו או לא רוצות לקיים עמנו יחסים תקינים ועל כן גם יצאו למלחמה נגדנו. עם קבוצה זו אין אנו מוכנים להתדיין התדיינות

6/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 6 -

תאריך:

מספר:

בחובה אלא ברצוננו לשבת במו"מ ישיר על מנת ליישב בינינו את הדברים. השיפוט בחובה הוא בין ידידים ולא בין אויבים.

קטיגוריה שניה עוסקת בסכסוכים אשר יש להם הסדר ליישוב סכסוכים באופן חליפי. התיקון המוצע נכנס מכתנת מיקומו הפיסי לתוך הקטיגוריה השניה, אך יוצרת קטיגוריה נוספת אשר מוציאה סכסוכים מכלל השיפוט שבחובה אך ורק משום שהם קשורים לסכסוך עליו יש הסכמה ליישובו בדרכי שלום גם אם הוא עצמו לא כלול בהסדר מעין זה, ולמעשה משאירים אנו "סכסוך פתוח" אשר לגביו אין הסדר מוסכם ליישובו.

אף כי אין לצפות לגישה אוהדת מבית הדין נראה לנו כי סעיף זה ימנע מהמצרים מלהעלות את ענין בית המלון בבית הדין שהר' פירוש הסכם 25.4 הוא נושא הקשור לסכסוך טאבה אשר לגביו יש הסדר בסעיף 7 להסכם השלום.

הצעה ב'

הצעה זו אשר מופיעה כאמור בהסתייגויותיהן של 5 מדינות מהווה מחסום יעיל לחסימת נסיונות ערביים כלליים מלתבוע אותנו בבית הדין.

יתרון התיקון מאפשר לנו הכנות של שנה שלמה עד שהמצרים יוכלו לפנות לבית הדין והדבר יתן לנו השהות הדרושה כדי לכלכל את מעשינו לקראת הבאות.

נוכל לבדוק אם טענה אפשרית שלנו שהמצרים הסכימו לשיפוט שבחובה רק בשל רצונם לתבוע אותנו לדין עשוי להצליח והדבר אף יאפשר לנו לבטל את ההצהרה שלנו או לתקנה בעוד מועד.

חסרון ההצעה נראית אמנם נכונה, אך הינה מסוכנת מבחינת תדמיתנו בעולם. אם המצרים יפקידו את הצהרתם ואנו נפרוש עקב זאת, הדבר יתפרש בכל העולם כחשש שלנו שאין מעשינו עולים בקנה אחד עם כללי המשפט הבינ"ל.

הצעה ג'

יתרון הצעה זו יעילה מאד, ומוציאה למעשה מכלל חובת השיפוט כמעט את כל הנושאים העלולים להגיע לבית הדין במסגרת הסכסוך הישראלי-ערבי וזאת מכיון שכולם נובעים ממצבים אשר קדמו להצהרה זו או לכל ההצהרות האחרות שישראל הצהירה (ב-1956 וב-1956).

חסרון גם הצעה זו לוקה בחסר מטעמי תדמית. ההסתייגות המוצעת היא כה גורמת שלעניות דעתנו לא יישאר כמעט סכסוך אשר יובא לבית הדין מבלי שהסייג הנ"ל יחול.

חוששני אבל כי בית הדין עלול לפרש הסייג באופן מצמצם דווקא בשל היותו גורף וזאת על מנת

7/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 7 -

תאריך:

מספר:

לפת להצהרה הישראלית ממשות, קרי, הסכמה להישפט.
כמו כן עלול בית הדין לקבוע שסעיף זה נוגד את כוונת סעיף 36 לחוקת בית הדין.

7. סיכום

- (1) ישראל יכולה, ע"י משלוח אגרת למזכ"ל האו"ם לבטל את הצהרתה ו/או לתקנה. הביטול או התיקון יכולים להכנס לתוקף עם מסירתם למזכ"ל.
- (2) ביטול ההצהרה לא תמנע אפשרות של בקשת חוות דעת בנושא הנוגע לישראל.
- (3) בית הדין, כגוף שיפוטי בינלאומי, איבד בשנים האחרונות הרבה מיוקרתו המשפטית, נהפך לגוף פוליטי-משפטי ומהווה פורום לא נוח להתדיינות עבורנו.
- (4) בחינת הסוגיות העלולות להגיע לבית הדין בדרך של תביעה מעלה כי רק שאלת פרשנות הסכם 25.4.82 עלול בעתיד הנראה לעין להיות מובא לבית הדין.
- (5) השיקול של פורום דיון לא נוח בנושא המלון לעומת שאלות של תדמיתנו בעולם מביאות לדעתנו למסקנה כי אין מקום לבטל את הסכמתנו לשיפוט שבחובה.
- (6) יחד עם זאת ^{לפי} ~~ביתן~~ לחשוב על תיקון ההצהרה על מנת להוציא את נושא המלון מהצהרה וזאת על ידי תוספת לפסקה (א) להצהרתנו אשר יכלול
"and any matter or dispute which is related to any such dispute."

3 חג אלסי
א. מ. א.

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

האריך: יט' בטבת תשמ"ג
מספר: 4 בינואר 83

סודי ביותר

אל : היועץ המשפטי
מאת : דוד קורנבלום

הנדון : התרשמויות מביקור פרופ' פרספר וייל בדבר טאבה

1. פירוט מפורט, שיכלול סיכום הדיון אצל המנכ"ל ב-26.12 יועבר בנפרד בנתיים להלן התרשמויות הבולטות מההתייעצויות עם פרופ' וייל, ובהמשך למזכרך למנכ"ל בנושא זה.
2. בנוגע לקיים המהותי: המצב הנוכחי הוא שלגבי הסכם 1906 הגענו לפרשנות הכוללת די דו-משמעויות כדי לאפשר לנו לטעון טעון סביר ("a reasonable case") ואולם, זאת בכפוף למה שיתגלה על פי המפה התורכית המקורית שצורפה להסכם לכשתראה אותה. ואולם, לעומת זאת מצבו הכללי של הקיים שלנו בהחלט אינו טוב זאת בגלל הענין של "ההכרה" הישראלית, הנובעת מהמפות הישראליות, שבכמעט כולם מופיעה טאבה כחלק ממצרים. הפרופ' התרשם קשות מהמפות באמרו שהן לבדן יכולות לגרום לכך שנפסיד את הקיים.
3. לכן הוא מציע לדעתו שעלינו למשוך את הענין הפרוצדורלי ככל האפשר כדי להגיע למצב שבו הנושא נדון בעת יחסים תקינים בין ישראל למצרים, מצב שאולי יאפשר למפשר/בורר להציע פשרות שיהיו מקובלות על מצרים.
4. לגבי הסכם 25.4.82 ופתיחת המלון
פרשנות ההסכם - על אף זה שבזה יש לנו קיים סביר (בשאלה האם פתיחת המלון תואם את הסכם 25.4), אם תחליט מצרים להגיש לבית הדין הבינ"ל הודעה בענין שיפוט החובה ואחר כך תביעה נגדינו עלינו לדעת - כי בגלל המצב הפוליטי העולמי ובגלל מבנה בית הדין, אפילו כאשר יש לנו קיים טוב הדעת נותנת שנפסיד.

2/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

- 2 -

תאריך:

מספר:

5. לכן עלינו לשקול לדעתו ברצינות ביטול או שינוי הסכמתנו לסמכות בית הדין ב-
OPTIONAL CLAUSE בנימוק פומבי שאנו שוקלים דרכי שיפור להצהרתנו. כידוע
נושא זה בבדיקה על-ידינו עוד לפני כן.

6. בענין הפישור עלינו לדעת שיהיה לנו קשה שלא להסכים להצעת פישור המקבלת פומביות
בעולם. דבר זה היה ידוע לנו כמובן.

7. בענין הבוררות והפשר יהיה לנו מאד קשה למצוא אדם שיהיה ממש נויטראלי. הוא ממליץ
על איש שעומד בסוף הקרירה שלו. עצם הקמת המלון מקשה על הפשרה הטבעית שבורר/מפשר
יכול היה להוציא.

8. ראוי לציין שהפרופ' עזר לנו בכך שבמבט מן הצד של מי שהתוודע לחומר, בצירוף לנסיון
הפרקטי שיש לו בהופעות בפני בתי דין בינלאומיים, נתן לנו פרספקטיבה מועילה בהבטים
שמסביב בנוסף להארות המפורשות המשפטיות שהוא נתן לנו. לא היה אמנם חידוש מהותי
בשיחות עמו לעומת מה שידענו בעבר, אך הדבר חידד את הנקודות השונות.

9. הפרופ' מוכן להמשיך לשתף פעולה איתנו.

10. על דעתך אני מעביר את הדו"ח למכותבי ההעתק.

ב ב ר כ ה ,

דוד קורנבלט

העתק: מבכ"ל

ממבכ"ל ✓

מר ש. דיבון, סמבכ"ל

מנהל לשכת שה"ח

מנהל מח' מצרים

תא"ל דב שיאון

סא"ל י. זינגר

בְּרִית יִשְׂרָאֵל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: י"ח בטבת התשמ"ג
4 בינואר 1983

מספר:

סודי - ביותר
למכתב בלבד

לד"ר

א ל: המנכ"ל
ממנכ"ל

מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מנהל מח' מצרים
תא"ל ד. שיאון
ד"ר ר. אדלר, מנהל אגף המדידות
סא"ל י. זינגר

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה

... אני מצרף לכאן תצלום תזכיר מצרי (ללא תאריך) בנושא טאבה - טיעוני מצרים
ועמדתם לגבי טיעונינו - שנמסר למחלקת המדינה בווינגטון והומצא לי ע"י
מקור ידידותי שקיבל את החומר ממחמ"ד. מן הסתם זהו חלק מן החומר
המצרי שנמסר לארה"ב, והאמריקנים סיפרו לנו עליו בשעתו, תוך ציון שישראל
לא תידרכה אותם בדומה. מלבד זאת ישנם דו"חות עתונות.

אודה אם השימוש בחומר יהיה מצומצם וללא התייחסות (כמובן בראש וראשונה
בשיחות עם אמריקנים ומצרים).

בברכה,

א. רובינשטיין

העתק: ר' ממ"ד

HISTORICAL TREATMENT OF TABA BORDER

Cairo AL-MUSAWWAR in Arabic No 2998, 26 Mar 82 pp 22-24

[Article by Ahmad Abu Kaff: "The Story of Taba and the Border Problem; Will Egypt and Israel Resort to a Third Party to Solve the Problem?!"]

[Text] Dr Usamah al-Baz has gone to Israel for discussions with the Israelis about the withdrawal arrangements. Israeli sources have said that Dr al-Baz is carrying Egyptian proposals to solve some of the differences over border points.

H. E. Kamal Hasan 'Ali's visit concentrated on two subjects related to Egypt's borders: delineating and marking the border at Rafah, the principles of which were agreed upon, and marking the remaining 15 disputed border points, among them the Taba area. H. E. Kamal Hasan 'Ali exchanged points of view with the Israelis and agreed to present their views to the Ministerial Committee for their consideration in Cairo.

The fact is that the dispute over Taba has to do with a triangular piece of land extending 600 meters on each side south of Eilat, which overlooks the Red Sea. The border in the Israeli draft crosses a point about 600 meters south of the Egyptian line. The Israelis have built a resort town in this area, and a nearly-completed hotel costing millions of dollars is being built by Israeli investors.

As H. E. Kamal Hasan 'Ali told the Israeli newspaper MA'ARIV, "We Egyptians have no problem delineating the border in Taba. We have known this border for thousands of years, which we have proved on the map and in natural fact."

H. E. Kamal Hasan 'Ali added, "Delineating the border has caused 14 minor disputes and one major dispute between our two countries."

The truth is...the issue of Egypt's international border in Sinai was historically subject to many problems (until it was settled in 1906, when the name "Taba" became well known) because it created a problem between Muhammad 'Ali, the ruler of Egypt, and the Sublime Porte. This problem was solved under Muhammad 'Ali's successors.

As far as the northern border overlooking the Mediterranean is concerned, historians and many who accompanied military expeditions which passed through Rafah while crossing northern Sinai agree that the eastern entrance to Egypt began at Rafah, was marked by two columns of red Egyptian granite next to an old tree and that

These two columns marked the border between Egypt and Syria. Before that, the Arab historian al-Ya'qubi, who lived in the third century A.H., said in his book "The Countries": "The two trees at Rafah are the border separating Egypt from the East." In modern history, the historians who accompanied General Bonaparte's campaign during his march against Syria over al-'Arish road--known in the past as "the Great War Road"--described the two marble columns beside the two trees at Rafah as a border between Egypt and Syria. Furthermore, the writings of Mr William Whiteman, who accompanied the 1801 Ottoman campaign to al-'Arish to fight the forces of the French expedition, confirm that the campaign passed by two granite columns at Rafah...the beginning of the Egyptian border...from the north. This means that there is no cause for argument here.

However, what about the southern border at Taba, which is the chief problem in marking Egypt's international border?

Delineating the border at Taba, as well as Rafah, has a story....

When the Ottoman Sultan Mahmud II issued the firman of 1841 appointing Muhammad 'Ali ruler of Egypt and making this rule hereditary, the Egyptian government made its eastern border a line extending from Rafah to south of al-Wajh fort in al-Sa'udiyah [Saudi Arabia]. Egypt's soldiers were protecting the forts of al-'Aqabah, Dubba and al-Muwaylih. When the Hijazi forts from al-Wajh to al-'Aqabah surrendered to the Ottoman State between 1887 and 1892, Egypt made its eastern border a line from Rafah to the head of the Gulf of al-'Aqabah. The most important thing in Sinai to Muhammad 'Ali was the hajj route...therefore, he insured that the hajj caravans could pass and established certain positions on the Egyptian border, among them Taba....

Muhammad 'Ali's successors continued his interest in Egypt's borders. Khedive Isma'il visited Rafah at the beginning of his rule and saw the two border columns standing in Rafah...under an old lotus tree which the bedouin and the residents knew as the border between Egypt and Syria [al-Sham].

However, in the rule of 'Abbas Hilmi II, in 1892...the Sublime Porte created two problems with Egypt over the Sinai border. On 8 April, the date the firman of appointment was issued, this firman, or "dicrito" caused a crisis because it was different from the other firmans of appointment and from the provisions of the London treaty of 1841. The Sublime Porte had tried to make changes to the Egyptian border. The British authorities, who had occupied Egypt since 1881 and had aspirations in Sinai, did not agree. Therefore, Lord Cromer, the British Agent in Egypt, sent a note on 13 April 1882 to Tijgran Pasha, the Egyptian Foreign Minister at that time, saying, "It is not possible to change any part of the firmans which concern relations between the Sublime Porte and Egypt without the consent of the British government." Cromer sent this letter officially to England's Ambassador in Istanbul, who conveyed it to the Sublime Porte and sent a copy, as well as copies of all correspondence dealing with the firman of appointment to the other countries involved, which recognized it.

The Sublime Porte had to nullify the changes, after which 'Abbas Hilmi II visited al-Tur [Mount Sinai]. He also visited al-'Arish in 1898. 'Uthman Farid, the Governor of al-'Arish, recorded this visit on the two border columns which separated the Palestinian province [al-Mutasarrafiyah al-Falistiniyah] and Egypt:

"On this blessed Saturday, 12 Shawwal 1315 (5 March 1898), the sun has risen to bring H. E. 'Abbas Hilmi II underneath the skies of the Egyptian border. Therefore, I have written this in Rafah...."

Shortly before the beginning of the 20th century, things had changed in Egypt, as had Turkey's view of Egypt, with the appearance of the "Islamic League" movement influenced by al-Afghani. This was paralleled by the call by Mustafa Kamil and the Nationalist Party to work against the British occupation of Egypt. Mustafa Kamil wanted an alliance with the Sublime Porte, headed by the Caliph of the Muslims, to help him liberate the Islamic world from the yoke of colonialism. The Sublime Porte seized this current to its own advantage and tried to strengthen Kamil's influence in Egypt. The Ottomans established a military post at al-Qusaymah and another at Mashshash al-Kuntala in Wadi al-Jarrafi, both within the Sinai border, of course. The Sublime Porte also established a new district [qa'imaqamiyah] in Bi'r al-Sab' in 1899.

As a result, the Egyptian government asked the Sublime Porte to appoint a joint commission of Egyptians and Turks to delineate the border between Sinai and the Ottoman possessions in the Hijaz and Syria, especially after the Ottoman Turks built a garrison at al-'Aqabah, commanded by Gen Rushdi Pasha; they considered Taba to be part of the border of al-'Aqabah.

Egypt replied by sending a campaign led by Col Sa'd Bay Rif'at, Commandant of the Sinai, according to Na'um Bey Shuqayr in his book "Sinai's Ancient and Modern History and Geography"...Of course, this happened after the British Intelligence agent Bromley made a trip to the Sinai and saw approximately 2,000 Turks on Egypt's international border in Wadi Taba.

However...the Commandant of the Sinai could not land at Taba, according to Na'um Shaqir....

Naturally the Egyptian action prompted the Grand Vizier to send a telegram to 'Abbas Pasha on 19 April 1892 asking that no clash occur between Sa'd Bey Rif'at's soldiers and the Turkish garrison at Taba and telling him, according to the text of the letter published in Ahmad Shafiq Pasha:

"Because the result of this campaign may not meet with the satisfaction of upper levels and because it is understood that you did not give any notice of your actions, we beg your knowing protectors and your conscience to try urgently to avoid such a situation."

Apparently, the Turks wanted to embarrass 'Abbas Pasha, force him to clash with the British and cause him to lose his popularity...especially since Mustafa Kamil and the Nationalist Party held the same view as the Sublime Porte....

'Abbas Pasha replied to the Grand Vizier that when he summoned the Foreign Minister and reached an understanding with him, it was decided to withdraw the Egyptian force from Taba to Fir'awn Island. Here the Grand Vizier sent a letter affirming that Taba was part of the Egyptian border and asked 'Abbas to send an emissary to reach an agreement with his envoy about delineating the border so that there would be no clashes in the future. The Sublime Porte sent a telegram saying, "Since

there is no dispute over the Taba post near al-'Aqabah, there is no reason to draw a dividing line. Please devote your endeavors to preventing a dangerous situation, which will arise if a military post is established there."

In February 1906, after maneuvering by the Khedive and the Sublime Porte...rather, after Britain sent battleships to al-'Aqabah, Rafah and the coast of Turkey itself...it was decided to form a commission of Turkish and Egyptian officers to delineate the border. However, the commission was unable to begin its work, and the border negotiations were transferred to London and Istanbul. During these negotiations, the Sublime Porte asked that most of al-Tih be annexed to Syria by drawing a line from al-'Arish to the Suez and from there to Naqb al-'Aqabah, with everything east of this line going to Turkey and the remainder to Egypt. When Egypt rejected this request, Turkey came back with a request that the Sinai be divided into two parts by a straight line from al-'Arish to Ra's Muhammad, with the western part going to Egypt and the eastern to the Sublime State.

Egypt also refused to consider this request and insisted on the line set by the firman appointing 'Abbas Hilmi II, which is from Rafah to al-'Arish.

In April 1906, it came to light that Turkish soldiers had occupied Rafah and removed the two border columns and the telegraph poles.

However, the British government presented an ultimatum on 3 May 1906 calling on the Sublime Porte to comply with the Egyptian requests in 10 days. These requests were essentially the evacuation of Taba, the return of Egyptian troops to Rafah and the two border columns be restored to their places....

On 13 May 1906, Turkey capitulated, and the Grand Vizier sent a letter saying, "It has been decided to evacuate Taba, and orders have been issued to this effect...Staff officers who are in al-'Aqabah should meet with the officials authorized by the Khedive and go together wherever necessary to conduct inquiries based on topographical bases in order to maintain the status quo and respect the past on the peninsula. They will draw the borderline, starting from Rafah and moving southeast in a straight line to the Gulf of al-'Aqabah post, which is at least 3 miles from al-'Aqabah."

Delineating the political border between Egypt and Palestine based on the natural border began on 7 June 1906. Ra's Taba on the western coast of the Gulf of al-'Aqabah was chosen as the starting point (triangulation point No 1). The line moved to Rafah, passing through al-Mafraq point, Ra's al-Radadi east of Thamilat al-Radadi (point No 3), Jabal al-Safra' (point No 4), the top of Jabal Juff (point No 5), north of Thamilat-Suwaymilah (point No 7), northwest of Jabal Samawi (point No 8) and thence to the top of the terrain northwest of Bi'r al-Magarah, to triangulation point No 9. Point No 9 is repeated west of Jabal al-Majrah, and from there [the line moved] to Ra's al-'Ayn, east of 'Ayn al-Jadirat by about 5 kilometers (triangulation point No 10), then to point No 11 on Jabal Umm al-Hawawit and from there to the midpoint of the distance between two columns standing under a tree at a distance of 390 meters southwest of Bi'r Rafah (triangulation point No 13). Then it moved to a point on the sand hills at a distance of 420 meters and an angle of 280 degrees from magnetic north. From this point, the line extended straight at a 334 degree angle from magnetic north to the Mediterranean

coast, passing through a hill of ruins on the coast. The line determined 11 triangulation points according to coordinates, 10 of which are astronomical observation.

The delineation of the border by triangulation points was completed on 28 June 1906. The map was drawn, and we have published it here.

On 13 September 1906 (13 Sha'ban 1324)...these points were agreed upon.

The agreement delineating the border was signed the evening of 1 October 1906 in Turkish, Arabic and English. The eight-article agreement was signed by two Egyptian representatives, Brig Gen Ibrahim Fathi and Commander Owen, and for the Ottomans, Staff Col Muzaffar and Staff Major Fahmi.

Article 1: The administrative dividing line begins as shown on the attached map from the point of Ra's Taba on the western coast of the Gulf of al-'Aqabah and extends to the top of Jabal Fort, passing over the top of the eastern part of Jabbal Taba, which overlook Wadi Taba, and then moves from the top of Jabal Fort in the following straight lines:

From Jabal Fort to a point not exceeding 200 meters to the east of the top of Jabal Fathi Pasha and from there to the point where formed by the intersection of the extension of this line with a perpendicular line drawn from a point 200 meters from the top of Jabal Fathi Pasha on the line that connects the center point of the top with al-Mafraq point. From this point of intersection to the hill east of and overlooking Thamilat al-Radadi, so that Thamilat remains to the west of the line. From there the line moves to the top of Ra's al-Radadi, then to the top of Jabal al-Safra' and then to the eastern peak of Jabal Umm Juff. From there it moves to a point north of Thamilat Suwaylimah designated by triangulation point No 7, and from this point to a point west northwest of Jabal Samawi designated by triangulation point No 8. From there it moves to the top of the hill that is located west northwest of Bi'r al-Mugharah...from there to triangulation point No 9, then to No 9 repeated west of Jabal al-Muqrah, then to Ra's al-'Ayn, designated by triangulation point No 10 repeated, and from there to a point on Jabal Umm Hawawit, designated by triangulation point No 11. From there the line moves to the midpoint between two columns standing under a tree at a distance of 390 meters southwest of Bi'r Rafah, designated by point no 13. From there it moves to a point on the sand hill at a 280 degree angle from magnetic north, or 80 degrees to the west, at a distance of 420 meters in a straight line from the two columns. From this point, the line extends 334 degrees from magnetic north (26 degrees to the west) to the Mediterranean coast, passing through hill of ruins on the coast.

Article 2: The dividing line described in Article 1 has been indicated by a broken black line on the map which will be signed and exchanged by the two parties at the same time they will sign and exchange the agreement.

Article 3: [Boundary] pillars will be erected along the dividing line from the point which is located on the Mediterranean coast to the point located on the coast of the Gulf of al-'Aqabah so that each column is visible from the following column. This will be done in the presence of representatives of the two parties.

Article 4: These columns will be maintained by the Sublime State and the Honorable Egyptian Khedivial State.

Article 5: If these columns must be rebuilt in the future or their number increased, the two parties must send representatives for this purpose and mark the locations of the additional columns on the line indicated on the map.

Article 6: All tribes which live on either side may use the water according to past practice, which means that the past will be honored in this regard, and the necessary assurances will be given in this matter to the bedouin and tribes. The Sultan's soldiers, individuals and the gendarmery will use the water to the west of the dividing line.

Article 7: The Sultan's soldiers and the gendarmery may not go west of the dividing line while armed.

Article 8: The people and the bedouin of both sides will maintain ownership of water, fields and lands as before.

The above is the verbatim text of the agreement.

In implementation of the third article of the agreement, columns were erected along the line, with each column visible from the following column. There were a total of 91 columns of wood, which were later rebuilt of stones to form truncated pyramids with bases 1 meter square and 2 to 2 and 1/2 meters tall, with the top of the pyramid measuring 30 by 30 cm. The first column was erected in Ra's Taba on Saturday, 31 December 1906 and given number 91. The last column was erected on hill of ruins on the Rafah coast on 9 February 1907 and given number 1.

This is the story of Taba, which is now repeating itself with the Israelis, 76 years after demarcation of Egypt's border with the Sublime Porte. It is as clear as day and does not warrant argument.

Will this problem be solved before 26 April and the disagreements solved between Egypt and Israel...or will they turn to a third party as is being said...and would this be consistent with the seventh article of the peace treaty between Egypt and Israel?

What if no agreement is reached before 26 April, the date for completion of the final stage of Israeli withdrawal?

...This is the question!!

9882

CSO: 4504/257

V: 1 Mar 82

D 4

EGYPT

CAIRO DAILIES ENDORSE OFFICIAL BORDER STANCE

AL-JUMHURIYAH Commentary

NC270902 Cairo Domestic Service in Arabic 0610 GMT 27 Feb 82

[From the press review]

[Text] AL-JUMHURIYAH today writes about Egypt's stand on the issue of its borders with Israel. The paper starts its editorial by quoting the affirmation by Deputy Prime Minister and Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali to the effect that Egypt will not relinquish even 1 centimeter of its territory to anyone, for any reason whatsoever. The deputy prime minister has made it unequivocally clear that if this is to be considered as intransigence on Egypt's part, then -- yes: we are indeed intransigent! The paper notes the remarks by Israeli Foreign Minister Yitzhaq Shamir to the effect that negotiations and talks must continue to resolve this issue. AL-JUMHURIYAH goes on to say: We do not know whether all international issues can be resolved by bargaining and by making compromises, but if this is indeed the case, then we assert that there are issues which are holy and cannot be compromised on -- such as the rights of sovereignty, international borders and self-determination. The paper adds: President Mubarak previously affirmed that peace with Israel maintains our pride and dignity and that such a peace does not allow negotiations or compromises over the rights of sovereignty. The paper concludes: Just as Shamir noted, Israel will not be able to change the map of the world at will even if it so desires.

AL-AHRAM Commentary

NC262346 Cairo MENA in Arabic 2255 GMT 26 Feb 82

[Text] Cairo, 26 Feb (MENA) -- AL-AHRAM emphasizes that Egypt's stand on its international border is clear and just and affirms that Egypt is not ready to relinquish an inch of territory.

In an editorial to be published tomorrow, Saturday, AL-AHRAM questions the reason for raising a problem concerning Egypt's border in the Egyptian-Israeli negotiations. It says that Egypt's borders are well known, registered, historically established and specified with all accuracy in hundreds of ancient and modern maps. Egypt bases its proof on borders in modern times on the 1906 agreement.

AL-AHRAM points to the raising of the border problem during the meeting of the two Egyptian and Israeli technical committees on the end of the southern borderline at [Bi'r] Tabah on the Gulf of Aqaba. On the city of Rafah, where the international borderline will cross between Egypt and the Gaza sector, AL-AHRAM says that Egypt's position is so clear and simple that the committee does not need to discuss it at length. Egypt's borders are sacred and inviolable. [Bi'r] Tabah is Egyptian, as history books, maps and the 1906 agreement testify.

AL-AHRAM says the borderline dividing the city of Rafah, is not new and that nothing will happen except a return to the status of 1967 and ensuring the interests of the people of that Palestinian city and the Egyptians through administrative measures, which are also not new.

In conclusion, the paper says that the Egyptian position cannot be described as intransigent or adamant. In fact, it is a clear, just and straightforward position that Egypt has declared on every occasion, and we will continue to adhere to it.

MAY: JERUSALEM STANCE BASED ON 5 PRINCIPLES

NC282305 Cairo MENA in Arabic 2214 GMT 28 Feb 82

[Text] Cairo, 28 Feb (MENA) -- Egypt has made its position clear on the issue of Jerusalem in the messages it has sent to the leaders of the United States, France, the FRG, Britain, Austria and Italy. In its issue to be published tomorrow, Monday, the newspaper MAY reports that Egypt's position on the Jerusalem issue is based on several principles that Egypt has emphasized in its messages to these countries. Egypt's position is based on the following:

1. When he visited Jerusalem in his historic peace initiative, the late President Anwar as-Sadat mentioned in his speech before the Knesset that Egypt considers east Jerusalem as Arab land.
2. The late President as-Sadat made two visits to Israel the first to Beershiba and the second to Haifa. [Word indistinct] President Anwar as-Sadat (?exchanged) written messages with former U.S. President Jimmy Carter on the Jerusalem issue in which Egypt and President Carter defined their positions on the Jerusalem issue. These messages are included in the Camp David documents.
3. The United Nations, the international community, and all countries of the world have adopted a unified position on the Jerusalem question. Egypt's commitment to this position is an international law one that it cannot relinquish.
4. There are parties ready to exploit every suitable opportunity to torpedo the march toward peace. Egypt's concern to maintain this march requires that it abide by the international positions and to adhere to the principles charted by the international community.
5. The Egyptian delegations that have visited Israel have always observed a commitment to the declared positions and policies which Egypt emphasizes and is concerned about.

CONTACTS UNDERWAY ON MUBARAK VISIT TO ISRAEL

NC272154 Cairo MENA in English 2130 GMT 27 Feb 82

[Text] Cairo, 27 Feb (MENA) -- Israeli radio reported tonight a statement by an aide to Prime Minister Menahem Begin to the effect that Israeli Foreign Minister Yitzhaq Shamir had expressed during his meeting with President Husni Mubarak the view that the president's first visit to Israel should be an official one and should include a meeting with President Yitzhaq Navon. The MIDDLE EAST NEWS AGENCY has learned that contacts are still under way between the two countries to fix the date and itinerary of the visit.

GHURBAL RECEIVES MUBARAK MESSAGE FOR REAGAN

NC271645 Cairo MENA in Arabic 1625 GMT 27 Feb 82

[Text] Cairo, 27 Feb (MENA) -- President Muhammad Husni Mubarak received Egyptian ambassador in Washington, Dr Ashraf Gurbal this evening to give him a message to U.S. President Ronald Reagan. Dr Gurbal will leave Cairo tomorrow morning for the United States.

'Urgent' Message for Haig

NC271649 Cairo MENA in Arabic 1615 GMT 27 Feb 82

[Text] Cairo, 27 Feb (MENA) -- Egyptian ambassador to the United States, Dr Ashraf Gurbal has received an urgent message from Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali to be delivered to U.S. Secretary of State Alexander Haig on the ambassador's return to his post in Washington tomorrow, Sunday. This was stated by Dr Ashraf Gurbal after his meeting with 'Ali today.

The U.S. envoy expressed a desire to visit Egypt and Israel again in the near future in an attempt to give momentum to the autonomy talks. He said that he will not represent the U.S. side in the technical committees meetings but that Ambassador Nat Cluverius will continue to represent the U.S. side in these tripartite meetings.

The U.S. envoy is scheduled to leave Cairo for his country at dawn tomorrow, Tuesday, after a 2-day visit to Egypt.

AL-JUMHURIYAH AFFIRMS SUPPORT FOR PALESTINIANS

NC212235 Cairo MENA in Arabic 2140 GMT 21 Feb 82

[Text] Cairo, 21 Feb (MENA) -- AL-JUMHURIYAH has reaffirmed that Egypt's stand on Palestinian autonomy is clear and known; Egypt is not negotiating in the name of the Palestinians but is working through the negotiations to put the real owners of the issue on the right track.

In Monday's edition, the newspaper editorially says that naturally this does not mean that Egypt pays no attention to the Palestinian people's legitimate rights. Palestine's security [amfilastin] has always been and will always be the key to peace or danger for the Egyptian people.

In its editorial on the occasion of the arrival in Cairo of Richard Fairbanks, U.S. envoy to the autonomy talks, and the beginning of a new round of talks aimed at arriving at a declaration of principles concerning autonomy, the newspaper notes that Egypt's commitment to the Palestinian people's right to self-determination in their occupied territory, which Israel is rejecting, not only constitutes an Arab stand on the part of Egypt but is primarily a question of security for Egyptians.

'ALI ON DEMARCATION OF BORDERS WITH ISRAEL

NC192237 Cairo MENA in Arabic 2150 GMT 19 Feb 82

[Text] Cairo, 19 Feb (MENA) -- Deputy Prime Minister and Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali has said that 91 markers have been placed [words indistinct] from the Red Sea to the Gulf which will form the firm and historic borders between Egypt and Israel in accordance with its international borders demarcated in 1906.

In a statement to be published in tomorrow's AL-AHRAM, Kamal Hasan 'Ali said: The consultations currently taking place deal with 11 other markers which are a subject of controversy, particularly near the township of Bi'r Tabah, since there is disagreement on distances ranging between 1 meter and 55 meters and the farthest distance being 600 meters [as received]. All these problems will be surmounted on the basis of the principle declared by Egypt that its historic international borders are sacred and absolutely cannot be encroached upon.

Memorandum on Border Submitted

NC221958 Cairo MENA in Arabic 1655 GMT 22 Feb 82

[Text] Cairo, 22 Feb (MENA) -- Today, Egypt submitted an official memorandum during the meeting of the Joint Egyptian-Israeli Military Committee in which it stressed anew its stance on the international border with Israel and the need to draw it in accordance with the peace treaty and the 1906 agreement.

Egypt also stressed the importance of implementing certain security measures to secure and protect the borders and prevent illegal acts. Egypt also stressed its interest in and intention to look after the Egyptian and Palestinian families in the Egyptian and Palestinian parts of Rafah and to preserve their property. Egypt also wants to implement the principle of compensations for inhabitants of the area who will be adversely affected and Egypt will work to achieve their desires.

MENA has learned that the Egyptian memorandum, composed of 11 points, has been prepared in the light of the visit made recently by an Egyptian delegation which included Ambassadors 'Isamat Riza and Fawzi al-Abrashi to the town of Rafah to study the situation there -- particularly the humanitarian aspects, in preparation for the redrawing of the borders in accordance with the 1906 agreement and in keeping with its intention to look after the humanitarian needs of the Palestinian and Egyptian citizens who have been adversely affected as a result of the Israeli occupation in 1967 and the unification of the Palestinian and Egyptian parts of Rafah by Israel.

The Egyptian memorandum consists of the following:

1. The international borders must be drawn up in accordance with the peace treaty between the two countries.
2. Security provisions and border protection require certain security measures to prevent illegal acts by any party against another. This will require the adoption of security measures which will be agreed upon with regard to border-crossing.
3. Egypt is interested in safeguarding the interests of the families as well as their property and is working to reunite families of the border areas.
4. Egypt accepts the principle of compensation for citizens of the border areas who will be adversely affected in terms of lands or buildings.
5. The means by which property on both sides of the border is exchanged will be accepted by Egypt until 25 April.
6. Egypt wants to realize the aspirations of the Palestinian inhabitants and, judging by the aspirations of the Palestinian inhabitants of Gaza, Egypt knows for certain that their desire is to return to their lands in Gaza.
7. In the light of the above, a certain period must be set up to provide places for resettling and rehousing these Palestinians who will be moving to the [Gaza] Strip from the Western part of the border.
8. The aforementioned principle will also apply to Egyptians residing in the Palestinian part of Rafah. Egypt assumes responsibility for immediately providing them with living quarters and sources of livelihood.
9. The above is based on the fact that all measures the Egyptians and Palestinians have been subjected to were a direct result of previous Israeli measures implemented after 1967.
10. Out of its desire to provide all possibilities for the inhabitants of the border areas and to give the necessary facilities to safeguard their interests and maintain family ties, Egypt sees [a need] to agree on the manner by which the inhabitants will cross between the two sectors of the town.
11. With regard to the Egyptian part of Rafah, Egypt sees a need to continue using the current services for a certain period of time until adequate services are provided for them.

The Egyptian committee which went to Rafah has found out that redrawing the borderline will entail the removal of 160 houses. The Egyptian side has taken into consideration arrangements for transferring and compensating the people involved. It has also considered the return of 500 Palestinian families residing in the Canada barracks in the Egyptian part of Rafah to the Palestinian part of the town in accordance with their requests and their desire to return to their lands.

Technicians To Enter Sinai

NC221855 Cairo MENA in Arabic 1750 GMT 22 Feb 82

[Text] Cairo, 22 Feb (MENA) -- Next Thursday, the first team of Egyptian administrative officials will, for the first time, enter the remaining part of [Israeli-occupied] Sinai to permanently assume their responsibilities of operation and administration of the various installations and establishments bought by Egypt in the southern part of the Sinai. This operation is a prelude to Egypt's takeover of this area on 25 April following Israel's full withdrawal.

This team, composed of 60 Egyptian technicians, will be followed by two more groups arriving on 1 and 8 March.

The installations and establishments which will be operated by these technicians are located in Numaybi', Dhahab, Sharm as-Shaykh and Ra's an-Naqab.

The arrival of these technicians in the Sinai was discussed today during the meeting of the Egyptian-Israeli Military Committee.

Ambassador 'Isamat Riza has stated that the Israeli side of the committee today handed the Egyptian side detailed information on the various installations and establishments located in the remaining part of northern Sinai. He added that the Israeli side has estimated these installations and establishments at \$143 million. He added that the Egyptian side has formed a subcommittee to discuss the information received by Egypt from Israel concerning northern Sinai.

MENA has learned that Egypt will only pay for the installations and establishments which are in good condition.

NEW ZEALAND SINAI CONTINGENT TO ARRIVE IN MARCH

NC222001 Cairo Domestic Service in Arabic 1830 GMT 22 Feb 82

[Text] New Zealand Prime Minister Robert Muldoon stated today that a New Zealand contingent will join the Sinai multinational force in March. Muldoon added that the nucleus of this contingent will consist of two air force helicopter teams. Two groups charged with maintenance, ordnance and supply tasks will constitute part of this contingent.

CAIRO RADIO COMMENTARY ON ISRAEL'S ARMS REQUESTS

NC192045 Cairo Domestic Service in Arabic 1830 GMT 19 Feb 82

[Ibrahim Wahbi commentary]

[Text] Nahum Goldmann, former president of the World Jewish Congress, has said that Israeli Prime Minister Menahem Begin should accept U.S. advice, just as he accepts huge amounts of arms and aid. Indeed, the story of the desire for Israeli military superiority over all the Arab states collectively has become a story that is incompatible with the era of peace and has led to four successive wars. It also hinders the road to peace and the restoration of legitimate rights.

Subsequently, there is no justification for Israeli Defense Minister Sharon's request to the United States to support Israel's armament, because Israel, according to Sharon, is no longer capable of maintaining an arms race with the Arabs.

Indeed also, if he is aware of the fact that every measure has a countermeasure and that the Arabs might also seek superiority in self-defense, then the only solution will be the road to peace, which the Arabs and the Israelis should abide by. This peace, according to Goldmann's statements, demands that Israel should accept U.S. advice, just as it receives huge amounts of U.S. arms and military aid.

Goldmann's statements to Israel must also be taken into consideration by the United States. Some might depend on the arms race in not abiding by the road to peace and restoring the usurped rights. Consequently, the United States can act according to Goldmann's statement that the United States should impose restrictions on the arms consignments to the Middle East.

As Israel is receiving huge amounts of U.S. arms, the United States should guarantee that such arms must not be an obstacle in restoring the legitimate rights to the Palestinians and in establishing peace and stability, which is hindered by military operations such as the attack on the Iraqi nuclear reactor, the attack on southern Lebanon and the operations in the West Bank, and the failure to acknowledge the rights of the Palestinian people for self-determination.

'ALI ON PEACE PROCESS, ARAB-ISRAELI CONTACT

NC221731 Cairo MENA in Arabic 1700 GMT 22 Feb 82

[Text] Cairo, 22 Feb (MENA) -- Deputy Prime Minister and Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali has affirmed that there will be no overall and just peace in the Middle East without a solution of the Palestinian problem. He added that it is not logical for Egypt to abandon this issue after 25 April or to stop such negotiations after this date.

His excellency, who was replying to a question, said the Egypt is most certainly an Arab country and that Egyptian-Arab solidarity will not be at the expense of Egypt's relations with Israel. He added that the Egyptian-Israeli relations can serve as a model for future Arab-Israeli relations.

CAIRO DAILY VIEWS FUTURE OF ARAB RELATIONS

PM221157 Cairo AL-AHRAM in Arabic 18 Feb 82 pp 1, 3

[Chief Editor Ibrahim Nafi' Article: "Egypt's Return to the Arabs or the Arabs' Return to Egypt"]

[Excerpts] President Husni Mubarak's 1-day visit to the Sultanate of Oman aroused many questions and much speculation. The reason for this might be the fact that Sultan Qabus sent his invitation to the president while he was in Washington, which might reflect the keen desire for the invitation and for the visit to take place quickly. The reason could also be the imminent final Israeli withdrawal from the rest of the occupied territories in Sinai and the link between this and the possibility of Egypt's returning to the Arabs or of the Arabs' returning to Egypt. What is more astonishing is that speculation went as far as the supposition that President Mubarak would meet in the Omani capital with some representatives of the Arab countries or that he would leave Muscat to visit some capitals of the Arab Gulf.

The principal fact of this visit is that Egypt and Oman are linked by good and close relations and that the Omani leadership understands the reality of the age and supports the choice of peace. Also Egypt, for its part, spares no effort or action that would strengthen Oman, be it through its resources, experience, or its friends in the advanced states.

In the meantime Omani foreign policy is to a large extent identical to Egyptian policy with regard to a close friendship with the United States and the extreme caution with regard to Soviet penetration, while asserting the principle of total rejection of the policy of polarization in the area with either superpower. In this regard both countries agreed to give military facilities to the United States when the need arises and both refused to give any permanent bases.

Egypt - ISRAEL
Barza

[Question] Are you not worried by the possibility that the prime minister will conduct foreign policy -- at least as far as the United States is concerned -- from Jerusalem together with the U.S. ambassador here, Mr Lewis?

[Answer] No, I am not worried at all by such things because I do not think there should be competition between the Israeli ambassador in Washington and the U.S. ambassador in Jerusalem. These are two parallel channels of transmitting information between Jerusalem and Washington, and it is important that both function and operate without causing too many problems in the system and without distorting the information being passed through those lines. If these two channels are really active and do this job, then as far as I am concerned it makes no difference what the volume of information passing through the channel from Washington to Jerusalem is -- my channel -- versus the volume of information being transmitted through the channel to Washington, which is Sam Lewis' channel.

[Question] How do you envision your relations with the U.S. Jewry? Do you intend to activate it for the sake of Israel? Do you regard it as an ally or something that complements your work?

[Answer] There are certainly many people in the U.S. who are Israeli sympathizers; there are even many who love Israel, and not all of them are Jewish. Among the Jewish population the percentage of Israeli sympathizers and lovers or people who feel a commitment to Israel is very large; therefore, the Israeli ambassador certainly has a special affinity with those people.

[Question] How will you use that connection?

[Answer] Look, you are actually asking me to provide you with specifics and I think you are putting the cart before the horse. It is necessary to first get there, study the subject, and maybe during my next visit I could detail my plans.

[Question] How long do you intend to do this job?

[Answer] You know that I will be the seventh ambassador, as MK Eban reminded me. That means that in the last 33 years there were six ambassadors. If you calculate -- if you have a pocket calculator -- you will find out that 33 divided by six is 5 and 1/2 years; this is the average tenure of our ambassadors there. I can assure you that upon my return the average stay will be lower.

EGYPTS REJECTS DEMARCATION PLAN FOR RAFAH

TA091045 Tel Aviv HA'ARETZ in Hebrew 9 Feb 82 pp 1, 2

[Report by military correspondent Ze'ev Schiff]

[Text] The Egyptians have rejected all the compromise proposals put forward by Israel for the demarcation of the international border within the town of Rafah. The Israeli proposals are aimed at preventing any injurious effects to the local residents. The Egyptians are insisting that the boundary be set as it was in 1906, without taking into account the development of the town and its surroundings in the years since. The Egyptians have also rejected compromise proposals concerning the area surrounding Tabah, near Elat.

If the Egyptians do not agree to soften their position, many dozens of homes will have to be demolished, hundreds of families will have to be evacuated, and orchards and cultivated land will be ruined. In the meantime, Defense Minister Ari'el Sharon has ordered that nothing be done which could adversely affect the local population, saying that it will be better if the other side evacuates the residents on the border and not the IDF.

All the efforts by Israeli representatives to convince the Egyptians to accept a flexible formula -- which will take into consideration the local population when the new boundary is demarcated -- have failed. Mr Sharon's proposals during his recent visit to Egypt were limited to Egypt's agreeing to set up a special subcommittee which will discuss the Rafah border and the dispute at Tabah and at other places in Sinai. Several meetings have been held, but all the Israeli proposals have been rejected out of hand. Unofficial feelers extended outside the committee have also been turned down.

The Egyptians have evidently decided to disregard the suffering of the local population. They undoubtedly assume that in the end Israel will be blamed for causing the demarcation problems. There are already indications that Egypt is directing media representatives to this sensitive issue.

Israel has put forward various proposals in order to limit the harm to the population, from local exchanges of territory in order to allow a winding borderline, to the possibility of declaring a "free zone" along the border fence. All these suggestions have been rejected by the Egyptians. They say their land is sacred and they cannot forgo even one centimeter of territory. Therefore, they cannot deviate from the boundary that was decided in 1906. In addition, they are saying in informal talks, that Israel has no right to hand over or exchange territory that does not belong to Israel but to the Palestinians. In these talks they have even said that if they were to receive from Israel any land from Rafah, in the Gaza Strip, they would hand it over to the Palestinians.

The Egyptians know that Israel usually sets up a sophisticated fence along its borders to prevent terrorist incursions and smuggling attempts. Such a fence will also be erected on the southern border. Its construction will necessitate the evacuation of territory tens of meters wide along the Gaza Strip border. Another possibility is to construct the fence in the rear of Rafah, but this would cause the local residents considerable difficulties during security checks when they go to work in Israel or even in the Gaza Strip.

Israel has expressed amazement at the Egyptians' indifference to the suffering of the Arab population. It is noted that Israel will in any event agree to compensate the residents of the Canadian refugee camp because it was Israel that moved them there and helped them construct residential neighborhoods 10 years ago. Israel expects that Egypt will also do its part to alleviate the problems of the Arab population. Mr Sharon's current order is not to harm the Arab population and to wait until the Egyptians show some generosity toward them. In the event that an evacuation becomes necessary, it will be better if Egypt, not Israel, expels the residents.

There are now some 80,000 persons in the Rafah region. Of them, 36,000 are Palestinians who were residents there before 1948, 38,000 are Palestinian refugees and 6,000 are Egyptian subjects. The population of Rafah itself is 50,000, of which 38,000 are refugees and the rest are local Palestinians or Egyptians.

TRANSPORTATION TALKS WITH EGYPT BEGIN 8 FEB

TA082020 Jerusalem Domestic Television Service in Hebrew 1900 GMT 8 Feb 82

[Text] Talks about transportation issues between Israel and Egypt began in Jerusalem this morning. Transportation experts from Israel and Egypt will be meeting for 3 days and will try to agree on the fees to be paid by Israeli trucks that will cross to Egypt, the departure of Israeli ships to the shores of southern Sinai, as well as arrangements for operating the bus route from Tel Aviv to Cairo.

Talks End After Disagreement

TA091643 Tel Aviv IDF Radio in Hebrew 9 Feb 82

[Text] A dispute over the price of fuel to be paid by drivers of Israeli trucks in Egypt today brought a halt to the talks about normalization in traffic between Israel and Egypt.

Arye Grozbord heads the Israeli delegation in those talks.

[Begin Grozbord recording] A demand to pay the difference between the price at the Egyptian stations and the Israeli stations has no connection with the fuel's price to the Egyptians. We are certainly prepared for Israelis to pay the amount of the subsidy that the Egyptians pay, but we definitely do not want a sort of fee to be imposed, in addition to this, on an Israeli truck, a fee that will prevent it from being able to compete. [end recording]

The Ministry of Transport said that agreements have been achieved on other issues, but because no agreement whatsoever was achieved on the issue of fuel, there was no point in signing the agreement. The Egyptian delegation will, therefore, return to Egypt without signing the agreement and the matter will be transferred to a higher level.

[Begin Grozbord recording] The talks have been stopped for the moment and the Egyptians are returning to Egypt with the Israeli proposals, for discussions with their ministers. The matter may have to be solved by the Supreme Ministerial Committee. [end recording]

MA'ARIV: RESTRAINT IN LEBANON JUSTIFIED

TA091258 Tel Aviv MA'ARIV in Hebrew 9 Feb 82 p 5

[Commentary by Shemu'el Segev: "The visit to Juniyah and the restraint in Lebanon"]

[Text] Without going into the truth or falsity of the report in this week's TIME magazine about a meeting held in Juniyah between Defense Minister Ari'el Sharon and the commander of the Phalangists in Lebanon, Bashir al-Jumayyil, the fact is that Israel last week took preparedness measures on its northern border.

Naturally, no one expected a "Palestinian offensive." It was difficult to imagine that just when Syria was waging a political campaign in the United Nations, President Hafiz al-Asad would violate the cease-fire on the Golan, just as it was difficult to imagine that just when Finance Minister Yoram Aridor was fighting for his budget, the Defense Ministry would decide to do some "muscle flexing" without actually using those muscles -- a move that would slice millions of shekels from the defense budget. Therefore, it must be concluded that Israel in fact did intend to launch some sort of operation in southern Lebanon.

Nevertheless, Israel did not carry out an operation, since it cannot launch a major offensive against the terrorists' bastions in southern Lebanon without isolating itself completely and intolerably in the international arena since the Golan Heights Law has already caused Israel to lose much of its freedom of action in Lebanon. Instead, Israel dispatched a special emissary to Washington to explain to the heads of the State Department the gravity with which Israel views the systematic reinforcement of the terrorists' deployment in Lebanon.

Israel and the United States agreed in their evaluations of this reinforcement. In the past 8 months the United States has had various opportunities to take note of the flow of Soviet, Libyan and Syrian arms into the terrorists' camps, just as it was able to follow the systematic changes in the terrorists' deployment between the Litani and the Zaharani. As part of its means of supervising the cease-fire in Sinai and on the Golan, the United States employs U-2 aircraft, based in Cyprus. These could easily detect the changes in the terrorists' deployment. For the United States, however, the main thing is not the reinforcement of the Palestinians' strength, but the preservation of the cease-fire -- a fact which was made abundantly clear to the Israeli envoy.

This U.S. stand did not come as a surprise to Israel. Ever since Philip Habib arranged the cease-fire in southern Lebanon on 13 July 1981, the United States has regarded it as a considerable achievement just to maintain the calm on the northern border.

DELAY SOUGHT ON AUTONOMY TALKS FOR HAIG VISIT

NC211846 Cairo Domestic Service in Arabic 1830 GMT 21 Jan 82

[Text] Deputy Prime Minister and Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali has stated that contacts are underway to postpone the meetings of the autonomy negotiations, which are scheduled to be held on the level of experts on Sunday, until after the visit of the U.S. secretary of state to the region. He added that Egypt's stance on the autonomy negotiations is firm and unchangeable, and that Egypt will continue the negotiations even after 26 April because its aim is not to liberate Sinai only, but also to find a just solution to the Palestinian problem. 'Ali further said that Egypt is committed to the provisions of the Camp David accord and that it has nothing it can concede on behalf of the Palestinian people.

NBC INTERVIEWS MUBARAK ON AUTONOMY TALKS

NC201838 Cairo MENA in English 1825 GMT 20 Jan 82

[Text] Washington, 20 Jan (MENA) -- President Mubarak said today that divergences in viewpoints on Palestinian autonomy were still wide between Egypt and Israel.

In an interview today with the NBC television, President Mubarak said that Egypt could make no concessions regarding Palestinian autonomy as the problem was not her own.

The president added that Egypt would attempt to benefit from its relations with Israel to the utmost after its withdrawal from Sinai so as to achieve a comprehensive peace in the Middle East. Egypt, he said, will through its friendly relations with Israel seek to settle the differences between the Arab states and Israel.

The president affirmed quite openly that Israel was a reality that could not be ignored and from this standpoint the late President as-Sadat had undertaken his peace initiative.

In reply to a question on the possibility of concealing the corruption that existed within the previous period, President Mubarak said that if there existed one, two or even three cases of corruption in Egypt it did not mean that it was rampant in Egypt.

Corruption existed throughout the world and it was better not to mention the past.

In reply to question on the statement made by Yasir 'Arafat, chairman of the Palestine Liberation Organisation, that he did not accept any thing of the Israeli negotiations, President Mubarak said that he had heard nothing to this effect.

President Mubarak stressed that there was a possibility to exploit existing diplomatic relations between Egypt and Israel for the establishment of peace in the area.

CARTOGRAPHERS, ADMINISTRATORS TO ENTER SINAI

NC201923 Cairo MENA in Arabic 1723 GMT 20 Jan 82

[Text] Cairo, 20 Jan (MENA) -- A delegation of Egyptian technical experts led by Ambassador 'Ismat Rida, director of the Department of Bilateral Relations between Egypt and Israel, will leave Cairo for Rafah on 24 January to participate with a similar Israeli delegation in renovating and establishing the border markers in the Rafah area in their original locations during the British Mandate on Palestine and in accordance with the 1906 agreement.

Egypt - Israel

WUB

The technical committee will deal with any harm that might be caused to some individuals there because the international borderline in this area passes through the middle of the town of Rafah, dividing the inhabitants' houses -- a matter which necessitates the removal of some houses and the compensation of their owners.

A delegation of Egyptian and Israeli survey and border experts will visit the area of [Bi'r] Tabah in the next few days to renovate the border markers, some of which have been ruined by the weather and the wars, and to establish them in their original locations during the British Mandate and in accordance with the 1906 agreement.

The Egyptian side had presented maps to the higher joint committee, which completed its work in Cairo yesterday, showing the original locations of these markers.

It is known that a disagreement had arisen between Egypt and Israel on the borderline in that area, involving 600 meters at the southern end of the borderline.

Within the context of preparations now being made for turning over the remainder of Sinai to Egypt and raising the Egyptian flag over every inch of its territory on 25 April, it has been decided that technical teams, including representatives of the various ministries concerned with the withdrawal, will leave for Sharm ash-Shaykh, (Nuwaybah), Dhahab and all southern Sinai areas to take over installations recently purchased from the Israeli side so as to have all the utilities there managed and operated efficiently by 26 April. These include the Ra's an-Naqb and Ra's Nasrani airports, the jetty in Sharm ash-Shaykh, the 200-room Sharm ash-Shaykh Hotel, the environmental school, which accommodates 2,000 students, and another residential area of 380 houses.

It has also been decided to establish an airlink between Cairo Airport Sharm ash-Shaykh, Ra's an-Naqb and (Al-Jurah) as of 26 April. Every Egyptian will have the right to visit the Sinai areas which have been isolated from Egyptian citizens for about 15 years.

All the utilities in the northern and southern parts of Sinai will also be linked with all parts of the Arab Republic of Egypt by roads and various means of communications. The Sharm ash-Shaykh-Ra's Muhammad road will be repaired well before the withdrawal.

Egyptian experts have worked out a complete plan to provide all services to Sinai inhabitants, concentrating on the opening of new schools and hospitals and securing all kinds of services, particularly in residential areas. Special financial treatment will be accorded to the workers there; a special incentives system will be applied to them and only efficient workers in all fields will be selected to work there.

It has also been decided that all the development projects in Sinai should be 100 percent Egyptian and should be supervised by Egyptian experts.

An Egyptian information delegation will leave Cairo during the second week of February on a visit to (Yunbuh), Sharm ash-Shaykh, [Bi'r] Tabah, Ra's an-Naqb, Dhahab and Ra's Nasrani to look over these areas and write about them for the Egyptian information media.

AL-AHRAM CITES 'ALI ON CONTINUING PLO CONTACTS

NC220901 Cairo Domestic Service in Arabic 0610 GMT 22 Jan 82

[From the press review]

[Excerpt] AL-AHRAM cites an announcement by Deputy Prime Minister and Foreign Minister Kamel Hasan 'Ali to the effect that Egypt will not cease having contacts with the PLO, which has an office in Cairo, and that the PLO has a role to play in the peace process.

Kamel Hasan 'Ali said: Egypt's relations with the Arab states do not run counter to the continuation of the peace efforts.

V. 28 Jan 82

15

ISRAEL

BORDER POSTS AGREEMENT SIGNED WITH EGYPT

TA271455 Tel Aviv ITIM in Hebrew 1425 GMT 27 Jan 82

[Government Press Office release]

[Text] Jerusalem, 27 Jan -- Israel will build for the Egyptians the four Egyptian border posts between Israel and Egypt. An agreement on this was signed today in the border posts near Ne'ot Sinai by Transport Ministry Director General Dr 'Uzi Landau and Director General of the Airports Authority Dr Ramon Har'el, as Israel's representatives on the one hand, and by Deputy Reconstruction Minister (Majdi Ma'mun) and Dr 'Ali (Abu Ziyad), the head of the Sinai Development Authority, as Egypt's representatives, on the other.

Today's signing ceremony followed a decision reached on 27 October 1981 between Defense Minister Sharon and Egyptian Foreign Minister Kamal Hasan 'Ali according to which Israel would build the Egyptian border posts with Egyptian financing.

Following the bilateral transportation talks it was agreed that the Israeli Transport Ministry, through its airports authority, will handle the building of the Egyptian border posts.

In this framework four border checkpoints will be set up: In Rafah, Nizzana, Ra's an-Naqb near the 'Ezyon airfield, and Tabah.

The location of the Tabah border post will be decided when the joint Israeli-Egyptian military committee ends the clarifications and checks regarding the final border line.

EGYPTIAN EXPERTS ALLOWED TO TOUR SINAI

TA261253 Tel Aviv MA'ARIV in Hebrew 26 Jan 82 p 2

[Report by political correspondent Ilan Kfir]

[Text] Israel has agreed to Egypt's request to allow its experts to tour southern Sinai to plan the Egyptian deployment in the area after the completion of the Israeli withdrawal.

In political contacts held between the two countries, Israel has advised Egypt not to conduct expert tours of the Yamit area until after the problems with the local settlers and members of the movement to stop the Sinai withdrawal have been solved. The Egyptians accepted this position.

The talks between delegations from both countries on border demarcation near Elat and Rafah will begin next Sunday in Tel Aviv. The Egyptians continue to insist that the border around Elat be set according to the British-Turkish agreement of 1906.

Israel intends to repeat its request that Egypt agree to move the border by about 1 km in order to leave Rafi Nelson's vacation village and the new hotel that is being built there in Israeli territory.

The problem of marking the border in Rafah will also be discussed in the talks. This might have far-reaching implications for the city's inhabitants, some of whom will probably remain under Israeli sovereignty, others under Egyptian rule.

JERICHO MAYOR SUPPORTS PLO-ISRAEL DIALOGUE

JN271630 Jerusalem in Arabic to the Arab World 1530 GMT 27 Jan 82

[Text] Jericho Mayor Jamil Sabri Khalaf has told our radio correspondent that he supports the statement recently made by [Bethlehem Mayor] Ilyas Frayj on the necessity for a Palestinian Arab dialogue with Israel in order to achieve a just solution to the Palestine question. He said: It is now definite that war will not solve the Palestinian problem. Israel is an established state which is recognized internationally and is a member of the United Nations. Khalaf added: It is also time Israel recognized the rights of the Palestinian people. All the people of the region support the achievement of peace in the Middle East.

SHAMIR ON 'NORMALIZATION' OF BORDER WITH SYRIA

PM261523 Stockholm SVENSKA DAGBLADET in Swedish 23 Jan 82 p 2

[Gustaf von Platen interview with Israeli Foreign Minister Yitzhak Shamir: "Syria Wants To Conquer Us Militarily"; date and place not given]

[Text] "Foreign Minister Shamir looked bored; he seemed to be fighting a yawn. I understood him. He knew that for the next half-hour he would have to answer the questions of yet another journalist about the Golan Heights. How many times has he already done this?

[Question] Why did Israel annex the area now? What was the reason -- the real reason? How do you see the consequences? What advantages did Israel win -- and how much do these outweigh the disadvantages: the Arab states' increased aggressiveness, the West's growing enmity and Washington's obvious irritation?

What are the answers to these questions, Mr Foreign Minister? It has been said that Israel grasped the opportunity to annex the Golan area while the eyes of the world were fixed on the Polish drama. Is this correct?

Yitzhak Shamir replied with a certain amount of indignation: "It has nothing to do with the situation in Poland. Absolutely nothing!"

[Question] It has also been said that the annexation decision was made because of an unusually rancorous, aggressive speech made by the Syrian president a few days earlier. Is this correct?

[Answer] As everyone knows we have tried several times to begin negotiations with Syria. But Damascus has always refused and President al-Asad's latest declaration, which was very extreme, showed that Syria is adhering to its refusal.

[Question] It has also been claimed that Israel wanted to demonstrate its position, because it had had alarming reports of a hardening attitude in Washington.

[Answer] Official U.S. policy has never aimed at driving us back to the 1967 borders. But some statements from sources in Washington worried us, including a number of statements which hinted that Washington took a positive view of the Saudi Arabian peace plan which bears the name of Prince Fahd. And of course, we have not forgotten the so-called Rogers plan from President Nixon's term, so there is every reason to believe that such tendencies exist in the United States. [answer ends]

The interviewer has gotten the fish to bite, at least temporarily.

"But," the foreign minister continued behind half-closed eyelids, "the real reason for the government decision on the Golan Heights was as follows: long ago we decided we would not withdraw from the area and we would sooner or later have to normalize the situation there.

"Since we will shortly be facing a situation in which all of our borders will be normalized, we decided to do the same with our border with Syria."

"It is true the border with Egypt will be "normalized" in accordance with the terms of the Camp David agreement. Israel will retreat to its pre-1967 borders and relinquish the whole of the Sinai area to its former archenemy. Shamir's statement should therefore be interpreted as meaning that the government -- in part to silence the domestic opposition to the return of Sinai and in part to avoid possible future attempts by the United States to exert pressure over the Golan Heights -- decided to take action.

A REPORT ON THE TABA (91) PROBLEM
AND OTHER DISPUTED POINTS ALONG THE BORDERS

Firstly: Introduction

1- Definition of Boundaries in the Egyptian Israeli
Peace Treaty.

Article II of the Peace Treaty states that:

"The permanent boundary between Egypt and Israel is recognized international boundary between Egypt and former mandated Territory of Palestine, as shown on the map at Annex II, without prejudice to the issue of the status of the Gaza stripe. The Parties recognize this boundary as inviolable. Each will respect the territorial integrity of the other, including their territorial waters and air space".

It is thereby concluded from that definition, that the boundaries between Egypt and Israel are the International Boundaries as defined in 1906 between Egypt and Mandated Palestine.

Reference to these boundaries are both basic and fundamental, whether they be in the 1906 report on the demarkation of the boundaries or in what exists on site such as demarkation signs - also in the book "Modern and Ancient History of Sinai" by Naoum Bey Shokair who was the

- 2 -

Secretary of the Committee that marked the Egyptian boundaries, as well as the English or Arabic Topographic maps produced since 1907 till the present time.

2- Method of marking the boundaries in 1906

The boundary lines were marked by 91 stone pillars in the form of incomplete pyramids, the bottom base of which was 1 X 1 m, the height varied between 2 X 2.5 m, and the upper base was 0.3 X 0.3 m, an iron flange was stuck into the top of the pyramid (Naoum Shokair's book page 614 to 616) appendix 2. While marking the boundaries on sites some pyramids were found in the same good shape they were when first built, others were ruined, but still showed signs of their original shape.

3- Preparations for remarking the boundary lines

- a) During the meetings of the Military Committee in Tel Aviv (12-16 April 1981), the Egyptian side requested the Israeli side to carry out an aerial survey of the boundary line. The Israelis promised to do so. During the Committee's meetings in Cairo (27-28 May 1981), the Israeli side failed to submit what they had promised, but gave the Egyptian side an album containing the results of the reconnaissance of thirty one (31) boundary pillars only. After that they

./...

submitted two other albums. The total number of boundary points in the three albums that contained individual aerial photos was seventy eight (78); out of a grand total of ninety one (91) points.

- b) During the subsequent meetings, the Israeli side requested that the border signs that were found (which were reconnoitered by the Israeli side alone) be taken as a basis for remarking the line. The Egyptian side stated their reservations to that, and said they would approve those signs after an aerial survey by the Egyptian side.
- c) That principle was respected and abided with during the joint field work covering all old border points that were found in good shape as well as for those whose traces were found. Neither the Egyptian, nor the Israeli sides objected to any of the old marks.

Secondly: The beginning of the TABA problem (point 91)

- 1- During the joint Egyptian and Israeli field work (1-3 December 1981), points 83 out of 87 were found. It was the Israeli side that guided us to them.

Those five points were the old demarcation points built in 1906 in complete pyramids with their iron flunges). In addition points 88, 89, 90 were identified too. Again, it was the Israeli side who guided us to them. During the field work a verbal agreement was reached by the two sides as to the accuracy of the location of those eight (8) points.

Later however, during the joint military committee at Elat on 14/1/82, the Israeli side withdrew their approval.

- 2- After covering point (90), the Israeli side led us in a direction different to that leading to point (91), according to the Egyptian information. When that was explained to the Israeli side, it became evident that they thought that point (91) was located near dom palm trees. Due to the stubbornness of the Israeli side we went to the location of the dom palm trees; then to the location of point (91) according to the Egyptian sides information. It was on the eastern ridges of Wadi Taba.

3- Finding traces of point (91)

The Egyptian side guided the Israeli side to the location of point (91) where traces of the old sign

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 5 -

were found, and which the Egyptian side thought had been removed recently. In addition, the flunge of the incomplete pyramid was found beside the ruins and traces of the sign.

4- Instant reaction of the Israeli side.

After discovering the old sign number (91), the Israeli side could do nothing. They said that nature doesn't lie and that those were truly the remnants traces of the old border line. However, they stated their reservations that that sign may not be the last one, and said they would check that point. It should be noted that this sign is not more than 100 meters from the gulf shore and is the last point on the eastern ridges overlooking Wadi Taba and the Aquaba Gulf.

5- The Israeli side disputes the accuracy of point (91) and has built a large 15 stores Tourist Hotel about 650 meters inside the Egyptian borders.

Thirdly: The Israeli point of view and their justifications

It became evident that the Israeli side was willing to accept any international border line lying west of the Hotel - in other words they want the Hotel to be inside the Israeli borders.

./...

The Israeli side based their position on the following:

- 1- The remnants of sign number (91) that were discovered, were truly a border sign, but had been erected there erroneously by a Palestinian Contractor in 1922. In an attempt to justify their position regarding point (91) they reneged on their agreement regarding some of the marks that had been previously agreed upon during the field work. That was concerning boundary pillars that were found in good shape (with the incomplete pyramid and the steel flange). Those marks were numbered 84, 85, 86 and 87.
- 2- The Israeli side alleges that the border line ends at the Dom palm, at the western end of Wadi Taba where ruins of an old building exists. The Israeli side alleges that it used to be an old Egyptian Police building. The Israelis also, point to some steel angles fixed in the ground as being an old telegraphic line that need to be located along side the border line. It should be noted however, that it had never been mentioned in any reference, that the border line passed through the Dom palms. All that was mentioned about the Dom palms was that the

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 7 -

1906 Egyptian Turkish border line Committee had camped near the Dom palms and that the palms were unique in the Sinai penninsula. As to the ruins of the old building, there is no proof it used to be an old Police building, or that a police office ever marked the border line. Also, the steel angles in the ground have nothing to do with the border line, and, as shown on the maps, there never was a telegraphic line over there.

- 3- In addition, the Israeli side alleges that the eastern boundaries on the eastern ridges of Wadi Taba are the rock at the mouth of Wadi Taba, west of the Hotel; while the eastern boundaries of Wadi Taba are the highlands where point (91) was discovered.
- 4- The Israeli side tried to justify their objections as to the accuracy of the location of point (91) by pointing out that signs 91 and 90 cannot be seen from one location to the other. That objection is not valid; for other points such as (5-6), (35-36), (76-77) cannot be seen from each other either, and the Israeli side never raised that objection regarding them. In addition, the

./...

1906 report describes the border lines in that area as beginning at the point at Ras Taba. (point 91 as found by its on-site traces and ruins) on the Western shore of the Gulf of Aquaba and continues through the extension of the eastern highlands overlooking Wadi Taba. However, that does not necessitate the condition that points 91 and 90 must be mutually visible from each other.

Fourthly: The Egyptian Side's point of view regarding the Taba problem and justifications.

The location of the last border sign (No.91) is at the eastern highlands overlooking Wadi Taba. This point exists at the end of the highlands at the western shore of the Gulf of Aquaba, a hundred meters from the Gulf waters. What proves and ensures the soundness of the position of the Egyptian side are the following:

- 1- The boundary pillar (91) was located by using sound technical surveying practices, and can be summarized as follows, taking into consideration that that was the first time the Egyptian surveying team had been in that area.
 - a) Boundary pillar (91) is also an Egyptian triangulation point No.L190 and has an old description card (copy enclosed-appendix 4)

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 9 -

showing that it was a border sign post erected by Dr. Ball, an English man. It has its coordinates x,y and z on the (black) Palestinian as well as the Egyptian guides, that was made, registered and calculated well before the appearance of Israel.

- b) The sign post (91) was registered on the aerial photos using office aerial surveying equipment, before any field work was done.
- c) During the field work, at 1200 hours thursday 3/12/81, with the aid of aerial photos, the location of sign point (91) was reached, straight away. It coincided precisely with the location shown on the topographic map and with one of the co-ordinates of the point of triangulation.
- d) At the location of sign point (91) were found remnants of the old pyramid, in the form of old rocks with the digit (9) on them. Digit (1) was not clear. The types of these rocks were similar to other well preserved boundary pillar, located at some other points on the borders since 1906, also, the steel flunge was found laying on one of the nearly slopes; all of which proves the soundness and precision of the surveying work, both in the office and in the field, (Enclosed are (3) photos describing that - Appendix 3).

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 10 -

2- The location of sign point (91) coincides with what was mentioned about it in the 1906 Report - Appendix

3. It reads:

a) It was mentioned in the first item page 3 that the separating administrative line, as shown on the map attached to this agreement, starts at the point located at Ras Taba on the Western shore of the Gulf of Aquaba and continues along the eastern highlands overlooking Wadi Taba to the peak of Fort.

b) On page 53 it was mentioned in:

"At noon these was nothing for us to do other than place the signs on the eastern fringes of Wadi Taba".

"At sunset we placed the last sign on Ras Taba, then sailed on the S/S Nour El Bahr that was writing for us in the Gulf".

Also on page 65, a description of the points on the eastern highlands of Wadi Taba was as follows:

"We entered Wadi Taba and placed a sign in its eastern highlands at a point where one could see mountain Fort. After that we placed two other signs on the eastern highlands of Wadi Taba and a sign at the point where the highlands reach the Gulf that concluded our work.

./...

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 11 -

c) Also, it was mentioned on page 56:

"The remaining signs were built at suitable points on the eastern highlands of Wadi Taba as well as at a point where the highlands reach the Gulf of Aquaba".

3- The border line, as defined, on-site, from the Egyptian point of view lies east of Wadi Taba and coincides precisely with the coordinates of the Triangulation point L190. That point is at the same time the boundary pillar (91) on the Egyptian and Palestinian sides and is in precise agreement with all following maps and sketches:

a) The sketch attached to the 1906 Report - Appendix 6 showing the boundary line passing through the eastern highlands of Wadi Taba.

b) A 1:100,000 map (figure 3) appendix 7.

That map was printed by the several surveying Department of Egypt in 1911 and shows that the border lines pass through the eastern highlands of Wadi Taba and is in agreement with the description in the 1906 Report.

c) A 1:125,000 English map - Appendix 8.

The maps were field surveyed during 1912 and 1913 by the British war office and the Egyptian surveying Department, and were drawn and printed at the

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 12 -

British War office in 1915. They clearly show that border lines pass through the eastern ridges of Wadi Taba in such a way as to make Wadi Taba in its entirety within the Egyptian borders.

The maps also refer to sign point (91) as being a boundary pillar B.P.

d) 1:100,000 attached maps (appendix 9)

These maps were jointly produced by England and Egypt. They were printed in 1938 and they clearly show that the boundary line passes through the eastern ridges of Wadi Taba. Also, the map shown that the location of the sign (91) is a Pillar.

e) The American maps (scale 1:250,000) attached to the peace agreement - Appendix 10.

Although those maps were drawn to a small scale, they show that the boundary line passes through the eastern ridges of Wadi Taba. It should be noted also that the words "Ras Taba" were written at the end of the boundary line.

f) 1:100,000 American maps attached to the Peace Agreement - Appendix 11.

They indicate, too, that that the boundary line passes through the eastern ridges of Wadi Taba. Also, the words Boundary Pillar as shown along side the location of sign (91).

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 13 -

- g) 1:250,000 English map of Wadi Taba (Appendix 12).

That is an English map drawn in 1907 by the British Survey Department at South Hapelton. Written on its margin is a statement to the effect that the topographic features of the boundary line area were taken from the work done by the boundary committee in 1906. It also clearly shows that the boundary line passes through the eastern ridges of Wadi Taba, and that Wadi Taba lies totally within the Egyptian borders.

- 4-a) The Israeli side did not acknowledge that the border lines shown on all the aforementioned different types of maps were correct, although they were all identical. That was in spite of the fact that they came from different sources. It should be noted that those maps also led to finding some old ruined boundary pillars which the Israeli side, in their reconnaissance report on the boundary lines, had stated they didn't exist. Also those maps led to confirming the precision of the location of all boundary pillars reconnoitered by the Israeli side and mentioned in their report.

./...

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 14 -

- b) The Israeli side acknowledges the wording describing the boundary lines but were trying to be argumentative regarding the definition of the topographic features as stated in the aforementioned 1906 report.
5. Deviation of the boundary line at Taba (attached sketch - appendix 13).

During the 1/2/82 meeting of the joint military committee at El-Arish, the Israeli side acknowledged the accuracy of points 89 and 90. That portion of the boundaryline between points 90 and 91 in the Taba area deviates by $159^{\circ} 30'$ from the true north as shown on all maps. That deviation is in agreement with the location of point (91) which was discovered in the field. If we look at the Israeli point of view we find that of the boundary line passed through the Dom palms the deviation would be $184^{\circ} 30'$ differing by 25° from the maps. On the other hand, if the boundary line passed through the rock of the west of the Hotel, the deviation would be 176° , a difference of $16^{\circ} 30'$ from the maps. Therefore, it becomes clear the Israeli point of view is erroneous and inconsistent.

./...

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 15 -

- 6- The book "Ancient and Modern History and Geography of Sinai" by Naoum Bey Shokair in 1916.

The author, Naoum Bey Shokair was appointed the Secretary of the Egyptian Committee delegated to define the eastern borders of Sinai's in conjunction with the Ottoman Committee, on 22/5/1906. That book contained some paragraphs regarding Wadi Taba (attached are copies of the related pages) - appendix 14, and was as follows:

- a) It was mentioned on page 605 that:

".....We started discussing the principle of the demarcation lines when Rouchdy Pasha, as well as both delegates of the Turkish Committee stated that the Ottoman Empire had evacuated Taba and left it to Egypt as a gesture to save the honor of Egypt and Britain. They said that in exchange, they hoped the Egyptian Committee would concur that the straight line, mentioned in the letter of the Sublime Port would begin from the point protruding from the mountain on the shore of the Gulf and overlooking Wadi Taba from the east. It then passes over the peaks of the Negev hills that overlook the Aquaba till El-Mafrik.

./...

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 16 -

b) It was mentioned on pages 62 and 63:

"Wadi Taba was formed by a mountain located at the corner of the Negev Aquaba and discharges in the Gulf near the discharge point of Towaiba. It is eight miles from the Fort of Aquaba by land and six miles by sea. In 1906, the Wadi caused a dispute between Ottoman Empire and the Egyptian Government and remained within the Egyptian Territory. The demarcation line was taken to be a small hill on the left hand side of the Wadi at its point of discharge into the Gulf and was named Ras Taba. Two wells exist at the mouth of the Wadi. One was built by Brigidaire Saad Bey Rifaat on evacuating El Aquaba in 1892; the other was built by Rouchdy Pasha the Commander of El Aquaba in 1906 during the aforementioned dispute. About three miles from its point of discharge into the sea, there exists a spring named after him. The spring supports a dome palm which may be the only one in the entire island. Some Wadi's discharge into the Gulf of Aquaba and lie within the boundaries of the Ottoman Empire. Of them is Wadi El Masry.

./...

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

- 17 -

From pages 60 through 63 it is evident that:
The Wadis that discharge into the Gulf of
Aquaba starting from the south at Sharm El-
Sheikh start with Wadi Adwi and end at Wadi
Taba which is the last Wadi on the Western
reaches of the Gulf of Aquaba belonging to Egypt.
After that come the Wadis that discharge into
the Gulf of Aquaba and belong to the Ottoman
Empire.
The first one is Wadi El-Masri then Wadi Al
Maharrat, then the Wadi El Araba El-Azeem.

ANNEX NO. 7

A contour-map (Scale 1 : 100,000) of the area of Taba showing the place of Point "90" and the place of Point "91" as they were found on the spot and also showing the place of the two points "a" and "b" which were proposed by the Israeli side, and from this, the following becomes clear:

- 1- The line 90-91 is situated on the eastern ridge of Wadi Taba according to the description in the report of 1906 and the map appended to the report and the deviation of the line to the north is by $159^{\circ} 30'$ "azimuth".
- 2- The line "90-b" does not totally pass over the eastern ridge of Wadi Taba, but passes in part of it by the middle of Wadi Taba itself which is quite the contrary of the description mentioned by the report of 1906. The deviation of the line "90-b" to the north reaches 176° . Thus there is a difference of $16^{\circ} 30'$ between the deviation of the line "90-b" and the deviation of the line "90-91". This difference is so big that it can be noticed on topographic maps of small scale. The distance between the Point "91" and the Point "b" is 730 meters and it is unreasonable to expect a mistake in maps that goes to such an extent.
- 3- Part of the line "90-a" is situated on the western ridge of Wadi Taba and not the eastern ridge and another part is situated near the western boundary of Wadi Taba which is quite the contrary of the description of the boundary line in the report of 1906 on page 3.

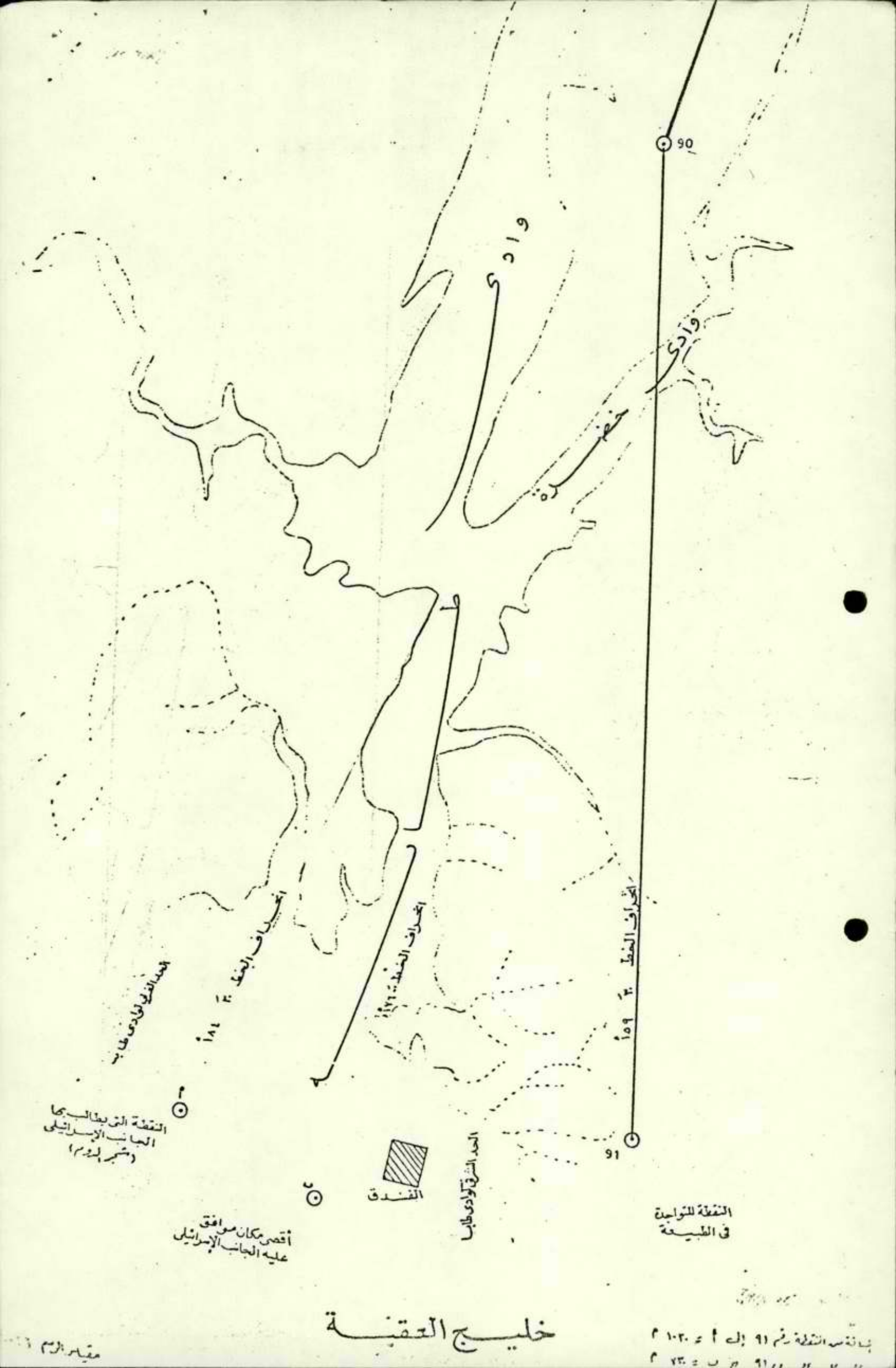
The deviation of the line to the north totals $184^{\circ} 30'$. Thus the difference between the deviation of the two lines "90-91" and "90-a" from the north is 25° which is bigger than the previous difference, and the distance between the point "91" and the point "a" is 1030 meters.

4- From this we can sum up the following:

a- Both of the two lines "90-a" and "90-b" do not agree with the description included in the report of 1906 and the deviation of both lines from the north does not agree with the deviation of the boundary line either according to the various maps or according to nature or the map appended to the agreement of 1906.

b- The line "90-91" always passes over the eastern ridge of Wadi Taba and by this it fully agrees with the description mentioned in the report of 1906 on page 3.

The deviation of the line "90-91" agrees with all sorts of maps of different sources whether they are American, or British, or old, or modern Egyptian maps.

خليج العقبة

بنائية النفطة رقم 91 إلى 100 م
م 100 = 100 م 91 = 100 م 92 = 100 م

أقصى مكان موافق
عليه الجانب الإسرائيلي

الفسوق

الحد الشرقي لودى طابا

النفطة للتواجد
في الطبيعة

النفطة التي ربطت بين
الجانب الإسرائيلي
(مستعمرة)

الحد الغربي لودى طابا

الحد الغربي لودى طابا

الحد الغربي لودى طابا

الحد الغربي لودى طابا

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

סודי - ביותר

תאריך: ג' בטבת התשמ"ג
19 בדצמבר 1982

מספר:

258
ד"ר

א ל: המנכ"ל

המשנה למנכ"ל

מר ש. דיבון, סמנכ"ל

מר צ. קידר, מנהל מח' מצרים

תא"ל ד. שיאון, יו"ר הועדה המשותפת

ד"ר י. אדלר, מנהל אגף המדידות

סא"ל י. זינגר

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה

... מצורף לכאן עותק תדרוך ראשוני בנושא טאבה - הטיעון
המהותי - שהוכן ע"י מר דוד קורנבלוט מלשכתנו.

לעיונכם והערותיכם.

ב ב ר כ ה ,

א. רובינשטיין

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

13 December 1982

TOP SECRET

THE TABA DISPUTE

OUTLINE BRIEF

Corrected to week-ending 17 December 1982

Prepared by David Kornbluth

Major Headlines:

Section A: The Treaty of Peace of 1979

Section B: The Agreement of 1906

Section C: Practice after 1906 (until 1979)

Section D: The Presumption in International Law of Finality,
Stability and Effectiveness of Existing Boundaries

Section E: The Egyptian Case

Section F: Conclusions

SECTION A: The Treaty of Peace Between Egypt and Israel 1979

1. The fixing of the boundary between Israel and Egypt is a question of treaty interpretation. The treaty in point is the Treaty of Peace Between Egypt and Israel of 1979.
2. The relevant Article for our purposes is Article II. This reads as follows:
"The permanent boundary between Egypt and Israel is the recognized boundary between Egypt and the former mandated territory of Palestine, as shown on the map at Annex II, without prejudice to the status of the Gaza Strip. The Parties recognize this boundary as inviolable. Each will respect the territorial integrity of the other, including their territorial waters and airspace."
3. In addition, Article I(2) talks of "... the international boundary between Egypt and mandated Palestine...", and there are references elsewhere in the Treaty to the "international boundary", see e.g. Annex I, Article 1 (3) (b), Annex I, Article 2 (1) (c) (5) (a), Annex I, Article 2 (2), Annex I, Article 5 (7), Appendix to Annex I, Article 4 (3) (d) (this describes the function inter alia of the Joint Commission to "... organize the demarcation of the international boundary...").
4. Article II of the Treaty, then, defines the boundary as "... the recognized international boundary between Egypt and the former mandated territory of Palestine, as shown on the map at Annex II...". In short, the Parties to the Peace Treaty have agreed that the boundary between them is to be the recognized mandatory boundary.
5. There are two important preliminary points, firstly the reference to the map and secondly the meaning of the word "recognized".

6. The Map

Heading: Source: Content: Comment.

6.1 Heading: The map bears two titles. On the top "Annex II - International Boundary", and at the bottom, in smaller script "Sinai-South Sheet" followed by the numbers 504110 3 - 79 (the number 3 - 79 being presumably the date of printing).

6.2 At the side of the heading "Sinai - South Sheet", the map carries a disclaimer: "Names and boundary representation are not necessarily authoritative". This disclaimer seems to be in standard form.

6.3 Source: The map is a 3rd Party Map. That is to say, it is supplied not by one of the High Contracting Parties but by another State, in this case the U. S.

6.4 The map was not checked over by both sides prior to signature. There exists no map in the travaux préparatoires.

6.5 There is, on the face of it, no evidence that the boundary as it appears on the map is the result of a special study on the part of the U. S. On the contrary, the remaining existence of the left-hand title, "Sinai - South Sheet", and of the apparently standard type of disclaimer go towards showing that the boundary line was not the result of specific work by the U. S.

6.6 Content: The map has been signed by the Parties.

6.7 It is not in favour of the Israeli view of the boundary at Ras Taba.

6.8 The boundary line at Taba reaches almost but not completely to the coast.

6.9 The map shows the name "Ras Taba" but it is not clear on the map to where exactly this name applies. This name could bona fide be read as applying to the populated place marked by a circle on the Wadi slightly to the south of the border as shown. Alternatively, the name could be intended to be the name of the promontory on the coast where the coast turns west or where the Wadi reaches

the shore. Indeed, the name could be intended to refer to both the populated place and the coastal promontory, although these are not shown at exactly the same spot.

6.10 Comment: It seems that the boundary was not exactly known in 1979.

The map is subject to possible conflicting interpretations (see 6.9 above).

The map is on too small a scale to have been intended by the Parties to have been anything more than a guide.

7.1 The Treaty as it relates to the Map

The conclusion that the map cannot have been intended by the Parties as anything more than a guide is further evidenced by the terms of the Treaty.

7.2 The Treaty gives no exact description of the boundary in words.

7.3 The phrase "as shown on ..." in Article II signifies that the map is intended by the High Contracting Parties to be purely illustrative. It is intended to illustrate the boundary as previously described in words. The phrase does not reveal but rather negates any intention that the Parties intended the map to prevail over the preceeding description of the boundary. Moreover, there is no clause, such as is often inserted in such treaties, specifying whether the map or the description is to prevail in the event of a dispute. In addition, the description in words comes first.

7.4 Most significantly of all, the Parties have specified that the Joint Commission is to be the body which has the actual specific task of demarcating the boundary (see Appendix to Annex I, Article 4(3)(d)).

It is validly arguable on the basis of this fact alone, that the Parties knew the boundary needed to be worked on before it could be finally established. This shows that no part of the Treaty neither the map nor the text was intended as the definitive description of the boundary.

7.5 In conclusion, with regard to the map, we see that it was never intended to be definitive.

8.1 The second preliminary point is the meaning of the word "recognized".

8.2 In this context, Professor Brownlie writes:

"... recognition refers to the attitude of third States."

And further -

"... the strength of institutionalized and general recognition is obvious."

(see Brownlie, 'Principles of Public International Law', 3rd ed. at p. 164).

8.3 Recognition by the States which are involved in the dispute does not have the same weight. (At this point, we should notice that the Egyptian case appears to rely on several instances of alleged Israeli recognition of the boundary, see Section D, below).

8.4 There does not appear to be any recognition by third States of the boundary. (?) As is well-known, Turkey, by the Treaty of Lausanne, merely renounced title to all territories south of her present borders, and the Mandate itself does not deal with the point. The Egyptians claim, in a newspaper article, to have in their possession a Turkish letter accepting the boundary as it was demarcated by Wade following the 1906 Agreement. Such a document would only have significant value if it dated from the period up to 1917 when Turkey had an actual interest in the boundary as a border State. We have no actual evidence that such a document exists. It has not been published by the British, although it would presumably have been in their interest to publish it if they received it in the crucial period up to 1917 when the Turks still ruled.

8.5 Here then, the relevant recognition would be that by the League of Nations. In that regard, the main evidence are the Annual Reports (1923-1939) submitted by the British Government to the Council of the League of Nations in accordance with Article 22 of the Covenant and examined by the Permanent Mandates Commission.

9.1 These two preliminary points lead, so far, to the conclusion that the "international boundary" is not described with sufficient precision in Article II of the Peace Treaty so as to enable the boundary to be drawn in the event of a dispute solely with regard to what Article II says. Indeed, Article II was not intended to be more than the governing rule to which the demarcators must work.

9.2 It may further be possible to say, once all the evidence has been collected and fully studied, that there never was in existence a "recognized international boundary" as such.

10.1 In the absence of sufficient precision in the Treaty of Peace, we turn now to the Agreement of 1906.

The 1906 Agreement is not referred to in the Treaty of Peace as the basis of the boundary.

There may be other legally significant facts which could equally serve as the basis for the mandatory boundary.

SECTION B: The Agreement of 1906

11. The Language

11.1 The Authentic Text of the Agreement is only the Turkish version.

There is a record in Owen's report that the Turkish Commissioners refused to agree to a text in any other language, including Arabic. (Probably for the same reasons of sensibility which made them also insist on the term Administrative Separating Line, i. e. to show that the delimitation was between parts of the Turkish Empire, which might be one day re-united. The Turks did not recognize the line, which they insisted be called merely an Administrative Separating Line, as an international inter-State boundary.

11.2 The Turkish Commissioners did agree as Owen's Report relates, that an Arabic translation of the authentic Turkish text be signed by the secretaries of the delegations. This appears to have been a concession on the part of the Turks to the susceptibilities of the Khedival Egyptians. It serves as an unofficial translation, it was not signed or taken cognizance of by the official heads of the delegations, it is not referred to in the body of the Agreement. The Arabic translation was clearly, then, not seen by the original Contracting Parties as being a binding version of the Agreement.

11.3 It follows, in general international law, that the Turkish Text is the sole authoritative version of the agreement. For "the parties are free to choose the language or languages in which the treaty is expressed" (McNair, Law of Treaties, 1961, p. 30). Here we are dealing with a case of a single authentic text in one language, and not with a bilingual treaty for only one text (Turkish) was signed.

11.4 An important fact must be noted about the English version which was officially published by the British Government at the time in the series

"British and Foreign State Papers", at 99 B. F. S. P. 482. This official source makes no mention of the fact that the sole agreed authentic text is in Turkish, nor does it say that the English version it publishes is one unilaterally produced by one side to the Agreement. This fact itself strikes at the bona fides of the English side.

12.1 The Texts of the Agreement

We have a Turkish text from the memoirs of Rushdi Pasha, the Turkish Commander at Aqaba, i.e. "The Aqaba Problem" published in Istanbul in 1910/1. It seems to be the official Turkish text but we do not have this from an official Turkish source. The same reservations apply to the Arabic version which appears in Naum Shocair's book (translation in preparation). We also have the English version as published in B. F. S. P. Much can be learnt from a comparison of these versions.

12.2 The Map of the Agreement

The English Map:

The Agreement is accompanied by a map. We have the English map Annexed to the Agreement in the form not of the original actually signed and exchanged in Rafah on 1 October 1906 in accordance with Article III, but of what purports to be a later printed version of this original.

This map is not sufficiently precise so as to show when the ASL reaches the coast. It is not on a large enough scale to show this. Most probably the state of the art of map-making in 1906 would have allowed a much more detailed and precise map to be drawn. For some reason, this was not done or not published by the English side. (If there is found to exist a difference between the scale and precision of the published English map and the actual original map signed and exchanged, this too would affect the bona fides of the English side.)

12.3 There are several inconsistencies and discrepancies between the English text and the English map annexed to the Agreement. However, on the face of it, the ASL shown on this English map is not congenial to our case.

12.4 The Turkish Map:

We also have, in Rushdi's book, an apparently contemporary Turkish map show an ASL which is much more in our favour than the line that appears in any other source.

13. Text or Map Prevail ?

13.1 The basic agreement to establish a Demarcation Commission is to be found in the "Exchange of Notes between the British and Turkish Governments relative to the maintenance of the status quo in the Sinai Peninsula and the tracing of a line of demarcation between Turkey and Egypt - Constantinople, May 14 and 15, 1906". This Exchange of Notes contains the agreement of the Parties to it (Turkey and Britain, not Turkey and Egypt are in the Agreement of October 1906) to the establishment of a Demarcation Commission whose task is to be the drawing up of the demarcation line in map form. The relevant part of the Exchange of Notes (at 99 B. F. S. P. 394) is as follows:

"His Majesty's Government have received with pleasure Your Excellency's declaration that ... instructions have been sent to the Ottoman Staff Officers now at Akaba to delimit and record on a map, jointly with the officials to be appointed by His Highness the Khedive, the line of demarcation..." (emphasis added).

13.2 The boundary is delimited by a text i. e. a description in words - in Article I. The Administration Separating Line (ASL), established by Article I, was indicated on duplicate maps which were signed and exchanged at the time of the Agreement according to Article II. Article III then provides for the erection of boundary pillars along the ASL "in the presence of the Joint Commission".

13.3 As we shall see, the point on the coast at Ras Taba where the ASL reaches the shore is not described with sufficient precision by the words of Article I of the Agreement. The point is described in Article I in words and by reference to the map. It was not meant to be precisely located without reference to the map and cannot in fact be located precisely on the basis of the text alone - the text alone is ambiguous.

13.4 The key article is Article 5. This reads in the English version as follows:

"Should it be necessary in future to renew these pillars, or to increase them, each Party shall send a Representative for this purpose. The positions of these pillars shall be determined by the course of the Separating Line as laid down in the map."

The Turkish text is not significantly different.

13.5 That is to say that this treaty determines that the ASL as laid down in the map is to be the determining factor if it is ever found necessary to renew or increase the pillars. Article 5 does not exactly say that the map is also to prevail in the case of a dispute as to the course of the boundary, but this would nonetheless seem to be its sense. For the words "renew or increase" would seem to cover boundary disputes which arise from the position of the pillars or from the absence of pillars which have been lost.

13.6 In general then, the map prevails in the events of a discrepancy between the text (Article I) and the map. Moreover, this refers to the Turkish map.

14. An Examination of the Relevant Articles of the Agreement

14.1 Article I of the Turkish text reads in translation as follows:

"There is a separating line on the eastern side of Wadi Taba with its beginning at "Ras Taba" which is situated on the western shore of the Gulf of Akaba as can be seen on the map attached to this agreement and [it] reaches to a hill/peak called "Jebel Fort" while passing upon/crossing over hills/peaks overlooking onto/into this Wadi and from this hill peak [it] continues straight on as follows:"

14.2 Article I of the English version reads as follows:

"The Administrative Separating Line, as shown on the map attached to this Agreement, begins at the point of Ras Taba, on the western shore of the Gulf of Aqaba, and follows along the eastern ridge overlooking Wadi Taba to the top of Jebel Fort;"

14.3 Article I of the Arabic translation reads (provisionally in English) as follows:

"The administrative separating line as it is shown in the map attached to this agreement begins from the point of Ras Taba which is situated on the western coast of the Gulf of Aqaba and it continues to the peak of Jebel Fort as it passes upon/crosses over the tops of the eastern hills of Taba which overlook Wadi Taba. Hereafter, from the peak of Jebel Fort the line turns towards the following points"

15. Consideration of Article I

15.1 This Article contains several ambiguities. It was, of course, never intended to be read without the original map (in its Turkish version). It is questionable whether sufficient precision can be reached with the Article alone to enable the line agreed on to be reconstructed. It may even be that the line was never agreed on with sufficient precision originally on 1 October 1906. As will be seen, the materials in our hands which relate to Article I together with the interpretation of Article I itself do provide at least two alternative conclusions for the position of the ASL.

(This is not the place to go into all the discrepancies between the English and Turkish versions, but it will be useful to describe some of them. It must be noted that the English version is by no means a literal translation of the Turkish text.)

15.2 The Line on the Eastern Side of Wadi Taba

The question is where about on the hills this line is. Does it follow along the top of the hills or does it run along the Wadi side of the slope of these hills at a height which must be ascertained.

15.2.1 The most unambiguous and least favourable version is in the Arabic translation. There the line is on "... the top of the eastern hills of Taba which overlook Wadi Taba..."

15.2.2 The English version is ambiguous, despite first impressions. It reads "... and follows along the eastern ridge overlooking Wadi Taba..." The word ridge can perhaps imply the top of the hills but it can also refer to the body of the line of the hills as such and not be necessarily the tops of the hills. More significantly, there exist contemporary British documents which use specific phrases to refer, if necessary, to tops of hills. See for example "crest of the ridge of this hill" in Article I, ss. 10 and 11 of the English text of the 1914 draft "Agreement respecting the Boundary between the British and German territories in East Africa from Mount Sabinio to Lake Jipé; and see "top of a high ridge", Article 14 of "Agreement concerning the Demarcation of the Anglo-German Boundary between Nigeria and the Cameroons from Yola to the Cross River", of 12 April 1913; both in Brownlie, "African Boundaries", at p. 933 and 561 respectively.

Moreover to the extent that the word ridge might be taken to mean the top of the hills, the English version is inconsistent, misleading (perhaps intentionally so, though we have no proof of this intention which would amount to a lack of bona fides). The Turkish text uses the word Tepe 12 times. Nine times the English version uses the word to refer to the top of a hill. Twice the translation reads hill and once it reads ridge. This translation seems arbitrary and inconsistent.

15.2.3 The Turkish Text

The Turkish text itself is also ambiguous. The word "Tepe" contains the possibility of both meanings. To our translators and experts it naturally means hill; but the dictionaries have also got the usage top of hill and in some dictionaries this is the first use given.

15.2.4 There are numerous contemporary examples of boundary lines at the base or on the sides of hills. A relevant one is at the existing pillar marked 86 (itself the subject of dispute) in the present ASL. It seems fair therefore to conclude that the line need not necessarily run along the top of the line of hills but could run along the slope.

15.2.5 In addition, arguably, in actual geography, there are two lines of hills which could be referred to, at least from the area to the west (up country) of the main road where a line of foothills begins.

One, the lower line of hills closer to the Wadi bed ending at the hill between the hotel and Nelson's Village. The second higher and more northerly ridge ending at the present Israeli checkpoint.

15.3 The position of Ras Taba. The question is whether it refers to an actual place on the shore-line or to the area in general.

15.3.1 All 3 versions agree that Ras Taba is on the shore. The Arabic and English versions speak of it being a point on the shore. The Turkish text does not refer to a point.

15.3.2 The British map does not bear the words Ras Taba at all. While the map in Rushdi's book marks it as being on the shore.

(The map in Wade's report shows the legend Ras Taba at a place up country near to Jebel Fort.)

Moreover, Ras in Arabic is used to mean either a coastal promontory or the top of a hill. Here by reference to the Agreement, it refers to a coastal promontory. Thus, probably, Ras Taba, is a place actually on the shore line. In the terms of the English and Arabic versions (which do not here contradict the Turkish text) a "point" on the shore.

15.3.3 The next question is where on the coast is the Ras. The coast line turns at two points. Firstly, by the present Israeli check-point and secondly, at the hill between the hotel and Nelson. The second of these is the most likely point to have been traditionally terms Ras because it is by far the more marked turn in the coast. It forms more of a promontory. It is the only prominent hill near the point where the Wadi flows into the sea.

15.3.4 Our conclusion is that Ras Taba is identifiable with the hill on the coast between the hotel and Nelson's Village.

15.4 Overlooking

All the versions agree that the ASL is on hills overlooking Wadi Taba. Two ambiguities remain according to all the versions (in the present state of translation.).

15.4.1 Firstly, does the Agreement require overlooking over the Wadi (from the hills on one side to those on the other) or into the Wadi (i.e. such that the bed of the Wadi is visible. Clearly the latter option is more favourable to us. For from the top of the higher more northerly line of hills it is impossible to see into the bed of the Wadi because a direct view into the bed of the Wadi is obscured by the bulge of the slope of the hills and by lower level (more southerly) foothills close to the Wadi bed.

15.4.2 As we have seen (see 15.2.5 above) there are two lines of hills. The interpretation overlooking into would support the reference to the lower line of hills closer to the Wadi bed. Rushdi's map supports this view.

15.4.3 The second ambiguity is whether the line at all points is to be overlooking the Wadi or whether just the hills are to be overlooking whilst the ASL is in a different place and it is not required to conform to the need to overlook. If the ASL is to be overlooking throughout, then we could claim that the reference is to overlooking into. If the hills are to be overlooking then we would still claim that the reference is to the lower foothills which overlook into the Wadi bed, while the ASL itself could be fixed with reference to other criteria (the chief of which being intervisibility).

16. Article III - Intervisibility

16.1 There is no significant difference between the Turkish text and the English version.

16.2 The Article requires intervisibility between the boundary pillars.

16.3 There exists no such intervisibility according to the Egyptian claim on Taba. There is no intervisibility between pillars "91" and 90 as they are presently situated.

16.4 According to the Israeli Department of Surveys, there are 3 areas of Taba from which there is intervisibility. The most northerly point of which begins on the south side of the hill between the hotel and Nelson's Village.

16.5 The ASL appearing in Rushdi's map appears to start from somewhere in the area of the hotel compound. It does appear to satisfy the requirement of intervisibility. The English map is not detailed enough to be of use.

16.6 At p. 65 of Wade's Report, we read "Oct. 18... Descended (from Mufraq) into Wadi Taba and set up a beacon on its east cliff at a point from which the beacon on Gebel "Fort" is visible. Then two more along the line of east cliffs of Taba and one at the point where they strike the gulf, and the work was complete."

Note: (a) with reference to the argument in 15.2 above, Wade does not say he places the beacons on the top or crest of the "cliffs".

(b) Wade is setting up temporary beacons. These are not the final boundary pillars. (We do not yet know when they were set up except for the mention in Shocair.)

(c) Between the coast and Jebel Fort, he sets up four beacons.

(d) He only mentions the idea of intervisibility with regard to the first one coming from Jebel Fort.

(e) Arguably, then, Wade did not act according to Article III of the Agreement.

(f) Questions of bona fides may arise.

(g) In this point, the general presumption in International Law of stability, effectiveness and finality of boundaries may act to "cure" this defect.

(h) We know of no Turkish formal acceptance of the existing ASL as marked on the ground by Wade or at any other time (but see 8.4 above).

17. Conclusion to Section B.

17.1 By joining what we have said above about the line of hills (15.2), the position of Ras Taba (15.3) overlooking (15.4) and intervisibility (16), we arrive at a viable argument for the ASL to run on the slope of the eastern hills turning onto the line of foothills which end at the hill between the hotel and Nelson.

This hill we identify as Ras Taba. The line should be all the while overlooking into Wadi Taba and there must be intervisibility between the boundary pillar next in line (90) and a pillar which would properly be set at Ras Taba.

The line on Rushdi's map supports a conclusion of this kind. It gives an ASL appearing to end in the hotel compound.

SECTION C: Practice after 1906 (until 1979)

(All of this Section still contains much uncertain material)

18.1 1916-1917 Shocair describes how in December 1906 and January-February 1907 the temporary beacons marked out by Wade were replaced by a line of pillars. (?)

He describes the pillars in the positions they now are (?) The numbers on the pillars do not date from this period. We cannot tell when these numbers came from, but the concrete number plate would seem to date from a period after 1906-7. There are differences in the sequence of the numbers actually in place and that in the travaux préparatoires of the Agreement of 1906. Thus Owen's Report has a pillar 84 bis which we do not have. (It could be our 85).

18.2 1917-1948

18.2.1 We simply do not know exactly when the border pillars may have been renewed during the Mandatory period. This does seem to have occurred, because some of the pillars may date from mandatory times. But if it was done then it was done of course without any non-British supervision - and is therefore open to question.

18.2.2 There exists a series of correspondence between the Survey of Egypt and of Palestine in Mandate times (part of which we have). The question of the border arose occasionally. The letters reveal some inconsistencies themselves before finally settling on the 1906 Agreement as the basis of the boundary.

18.2.3 The Egyptians themselves also revealed uncertainty in their official publication, in connection with the settlement of their western boundary with Italy-Libya in 1925 of a map which shows their eastern boundary not according to the Agreement of 1906 but according to an earlier Firman. This map was hurriedly withdrawn and is now rare.

18.2.4 The British also reveal uncertainties. The official Naval Intelligence World War Two Handbook for Palestine B.R. 514 was part of a country by country series of secret research surveys. It refers to the border twice as being at Bir Taba - i.e. at the extreme southern boundary of the Israeli claim.

18.2.5 The fact that the Police and Customs entry post for Palestine was at the Railway Station at Qantara East (on the Suez Canal) and not at Rafah shows that there was some special arrangement which might demonstrate uncertainty as to full Egyptian sovereignty over Sinai.

As far as can be so far ascertained, the Railway itself in Sinai was British Imperial property and so cannot be used to support a claim by either side.

18.2.6 The (presumably) Egyptian border post marked on maps is situated not right up on the alleged boundary but a little way south near Bir Taba.

SECTION D: The Presumption in International Law of the Finality,
Stability and Effectiveness of Existing Boundaries

19.1 Briefly, this presumption stands for the idea that inter-State boundaries, however mistakenly or unfairly arrived at, should remain as they are. Behind this is the idea in international law of trying to establish stability so as to prevent frequent border conflicts around the world. It must be noted that this is a strong presumption in international law and is one of the major obstacles to the Israeli case. The presumption would be used, for example, if there is a discrepancy between a line agreed in a Treaty or Map and the line actually marked on the ground.

19.2 This presumption is reflected in the principle of continuity termed in Latin America uti possidetis and incorporated in O. A. U.

Cairo Resolution of 1964, which, with regard to post-colonial boundaries, states inter alia as follows:

"Considering further that the borders of African States, on the day of their independence, constitute a tangible reality... Solemnly declares that all Member-States pledge themselves to respect borders existing on their achievement of national independence."

This mention, of course, is not law binding on Israel. But it is quoted here to set our dispute in its post-colonial African context. The Egyptians date their own independence from 1922.

19.3 Although the law here is not neat and certain, it appears the presumption is not irrebuttable. It would not apply if the discrepancy were proved to result from the bad faith of one of the States concerned, for example in the form of corruption of officers demarcating the boundary. (Coercion of the State by the use of force or an ultimatum does not have the same effect.)

As in many other legal systems, good faith tends to be presumed.

Proven examples of bad faith are rare.

19.4 If we could prove any instance of lack of good faith by the British (see above 15.2.2 and 16.6 (f)), then British recognition of the line while Britain was the mandatory would be of little use, because any original British "tricks" would negate the effect of such recognition. Although one cannot go too far with this as in Africa in general many former colonial administrative borders have solidified into accepted international boundaries even though the British ruled on both sides.

20. Acquiescence and Recognition of Title implied from Conduct

20.1 This principle is part of the general established rules in international law, reflected in many cases, for the acquisition of title to territory. It is based on the same general aim of stability in inter-State boundaries as the presumption at 19 above and it has an essentially similar result.

20.2 In our case, the principle would apply, in the case of a discrepancy which has existed for many years between a line agreed in a Treaty or Map and a line actually marked on the ground so as to support the line marked on the ground.

20.3 Logic and law would probably unite to make this principle truly relevant to describe the legal effect of the passage of many years only or mainly in well-administered areas.

20.4 It appears from the evidence presently available that in our case we are dealing with what was, in the crucial Mandatory period, when it was controlled by the British on both sides, very much an area neglected by central governments in Cairo and Jerusalem and one about which they knew very little, (see e.g. above at 18.2.2/3/4).

21. In the event of either of the two points at 19 or 20 being resolved in our favour, we might then be able to say that the line has never been demarcated and should be done again afresh.

(This Section is based, inter alia, on Brownlie's already classic Introduction in his "African Boundaries", p. 18.).

SECTION E: The Egyptian Case

22. This Section is based on two different strands, firstly what we would expect the Egyptians to claim and secondly, with some caution, on what we can learn from published Egyptian sources (newspapers and journals).

22.1 Egypt has a continuity of Governments and source materials. Egypt claims ("October" 26 November 1982) to have recently received from Turkey a copy of the original map of 1906.

23. Egypt does not yet refer straight to the Peace Treaty and say Israel signed a map showing Taba as Egyptian, but in published sources goes at once to and emphasizes the Agreement of 1906.

This is a claim we would have to take seriously and it probably will still arise. We have no explanation for this reticence. The possibility that the Peace Treaty map is bad for Egypt in another area has been checked but appears unfounded. It may be that the Egyptians, emotionally, would be reluctant publicly to advance a reason which, however strong, shows their claim to Taba to be recent and not part of ancestral Egypt.

24. Maps

24.1 Egypt claims that all the "international" (sic) and other maps are against Israel: By international they may be referring to U. N. maps or to other 3rd Party maps. There are two preliminary points to be made about maps.

24.2 Maps in international law are at the very least no better evidence than any other source. They can have no greater reliability than the source on which they are based. One map will often rely on previous maps, and repeat mistakes therein blindly, or a map which may be the result of serious study will have greater evidential weight. Thus the pro-forma disclaimer on maps with regard to a particular fact recorded thereon could mean that no proper study has been done with regard to that fact (compare the disclaimer on the actual Peace Treaty map, at 6.2 and 6.5 above).

24.3 The other point is that maps, just like any other governmental act can go towards establishing the Acquiescence and Recognition of one side's claim by the other dealt with above (at 20.). A disclaimer can also in effect be saying that the map publisher does not have the required authority to issue legally binding statements as to the fact at issue - the boundary.

24.4 Still in our case, we cannot avoid the uncomfortable fact that almost without exception all the maps we have so far seen from whatever source show Taba as in Egyptian Sinai.

24.5 The Egyptians have claimed to have maps signed as part of the Rhodes Armistice Agreement, 1949, showing Taba as Egyptian. Officially, it appears there was no signed maps of this Agreement. (This is still being checked.)

24.6 But there are Israeli maps of post-1949 and British Palestinian maps of the Mandatory period showing Taba as Egyptian. As well as no doubt maps from the Official Geographers of other countries which show the same thing. Despite the inherently suspicious way which international law has dealt with maps in the past, (see 24.2 above) the sheer number of the maps against us, and their apparent similarity is a great cause for concern.

Moreover, where the maps are of Israeli, or more importantly in our case, of British Palestinian Mandatory origin, then they will go towards establishing our Acquiescence in, and Recognition of, the Egyptian claim.

25. The Egyptians validly ask - if Israel has a claim on Taba why did she not make it in 1956? This, too, is a serious question. In answer we could:

- 1) Point to the fact that they presently claim that pillar 52 is wrongly positioned just as we claim that pillar 91 is wrongly positioned, and ask why didn't they act earlier.

- 2) Distinguish between the Armistice Line, stated to be non-binding as to the final course of the border, and the international frontier. And then say that in 1956 we were forced to retreat to the Armistice Line, and were not able to relate to questions of ultimate true frontier which would be a question suitable only for a final Peace Settlement which the Egyptians refused to discuss in 1956.

26. Of course, the Egyptians also have an alternative reading of the 1906 Agreement. To the extent that our argument is based on ambiguities in the texts these can, of course, be argued both ways. Although the point of lack of intervisibility according to the Egyptian claim (see 16 above) remains strongly in our favour.

SECTION F: Conclusions

- 27.1 The Israeli case has perhaps reached the stage where it is legally respectable.
- 27.2 There are probably sufficient inconsistencies and ambiguities in the straight Egyptian claim as would have enabled us - given goodwill on both sides that is obviously absent here - to ask for a "re-delimitation" of the boundary.
- 27.3 The Egyptian case is still superior.
- 27.4 Note: In support of our claim that pillar 91 is not in the correct place, we can cite the present Egyptian claim that pillar 52 is incorrectly positioned; i.e. our claim is not simply far-fetched.
- 27.5 Note: According to the Egyptian claim at Taba, there is no inter-visibility as required by Article III, 1906.
- 27.6 N. B. The Egyptian claim extends to the north of the 1949-1967 Armistice Line. So we cannot give up our claim without a compromise settlement.

David Kornbluth

1126

א ל: המבכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: פרופ' פרוספר וייל

בפגשנו אתמול באילת - אנשי הועדה הצבאית, אגף המדידות ומשרדנו - עם פרופ' פרוספר וייל, שקיבל תדריך קצר מהח"מ בשדה וכן ראש-לפני פגישתנו באילת - חלק מן החומר הדוקומנטרי הנוגע לטאבה, לרכות תדריך שכתב מר קורנבלום.

דיווח מפורט יבוא בנפרד, אך לקראת הפגישה עמו בשבוע הבא להלן בקיצור גמרץ מה שעלה מפיו לאחר שיחה ממושכת עמנו וצפיה על השטח מגגו של מלון "אביה-סונסטא":

- א. החומר הנוגע ל-1906 יש ב"קייס" שהוכן כאן משוט טעם (בכפוף לבדיקות והכנות נוספות, כמובן), אך למרבה הצער אין פרשת 1906 מנותקת מהמציאות שלאחריה, והמצב שבו העובדות בשטח בתקופת המנדט ומדינת ישראל וכן כמעט כל המפות מחוקקות אלה, מנוגדות לאינטרס שלנו - מצב ה"קייס" ביסודו, כפי ששיערנו, אינו טוב כל עיקר.
- ב. בנסיבות אלה הטקטיקה הנכונה צריכה להיות משיכה ככל האפשר של הדיון בנושא, בוודאי כל עוד לא נשתנתה האוירה הפוליטית והשלטון המצרי בונה את טאבה כעניין לאומי ראשון במעלה.
- ג. עדיף היה כי לא נעבור לשלב הפישור/בוררות לפני "מו"מ" נוסף לגופו של עניין - אך חוסר כי נמסר למצרים בדרג מיניסטריאלי עוד לפני 25.4 כי אם לדעתם מוצא המו"מ נעבור לשלב הבא.
- ד. בשום פנים אין להגיע לבוררות. גם לפישור עדיף לא להגיע. קשה היום במערכת המשפטנות הבינלאומית למצוא אדם שעתידו עדיין לפניו שיהיה "נייטרלי" באמת כלפי ישראל.
- ה. אם ניתן היה למשוך את הדיון בסכסוך לגופו ובינתיים לבנות למצוא משוה בתחום החיים בשטח - אדריבה.
- ו. הוא העלה רעיון שהוצע בשעתו, של נסיון כי תוצע פשרה ע"י צד ג' (אם כי ספק רב אם תצליח, בגלל קיום המלון; אחרת היה כל בעל פשרה מציע את קו הגבעה שמעל כפר גלסון).
- ז. הגם שלא היו חידושים עקרוניים, חידד המפגש עמדות והערכות שהיו לנו.
- ח. נשוחח עמו עוד בשבוע הבא (בין היתר בשאלות ייצוג וכו') ונציג לפניו חומר נוסף.

בברכה,

העחק: ממבכ"ל

מר ש. דיכונ, סמבכ"ל

מר צ. קידר, מר נ. למדן - מח' מצרים

א. רובינשטיין

Section 1000

Section 1000

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000 - This section contains the following information:

Section 1000

Section 1000

Section 1000

Section 1000

משרד החוץ-מחלקת הקשר

3520

*** נכנס ***

שמו

7-76

אל: המשרד, נר: 513, מ: קהיר
דח: מ, סג: ש, ש, תא: 291182, יח: 1520
נד: טאבה

שמו/מיד

מחלקת מצרים, רובנשטיין.

דע: המרכז

מנוריאל

טאבה.

1. השבועון אלאהראם הכלכלי מפרסם יימפה היסטורית מתקופת המנדט הבריטי על מצרים, שאחד המהנדסים המצריים (בן 96) הגיש למשרד החוץ המצרי זאת השבועון אעביר לרובנשטיין בדיפ).

2. תשומת לב להטרה המופיעה בחלק התחתון השמאלי של המפה אשר מציינ:

THIS MAP IS NOT ON AUTHORITY ON INTERNATIONAL

BOUNDARIES

ובן ההערות האחרות המציינות שנת ההדפסה וההוצאה.
3. השבועון עורך ראיון עם מיודענו פרופי וחיר ראפת ננציג מצרים. להלן תרגום מילולי לדבריו של ראפת לעתונאית סנא אלמצרי:

למזלה של מצרים שבעית טאבה התעוררה מספר פעמים. ראשיתה בסכסוך בשנת 1906 עת שמצרים היתה תחת שלטון המנדט הבריטי ובעת ובעונה אחת קשורה במספר צורות פודמליים למדינה העותומנית. החידו' לא היה מייצב שלטונו ומחוק כסאו ללא 'פרמאן עותומני' כמו כן לא היו גבולות אדמיניסטרטיביים או מחיצות פוליטיות בין מצרים ושכנותיה מהמזרח.
בשנת 1905 החלה מצרים להציב נקודות שמירה, להבטיח את הגבול,

משרד החוץ-מחלקת הקשר

במקומות הנחשבים לגבול הרשמי בינה לבין המדינה העות'מנית, אך הבריטים רצו להציב נקודות משטרה בראס אלנקב ובמפרץ עקבה, שתי הנקודות השייכות לגבולות 'אלשאמינסוריה'. תורכיה חשבה שהבריטים החלו לפעול במצרים עמי' לפגוע באינטרסים הסוריים. כהוכחה נכנסו לכפר 'אום רשוש' (נאילת) על מפרץ עקבה 'רושדי פחה' שהיה שליט למפרץ עקבה כנס את חייליו לעימות עם הבריטים בהנהגתו של רצין המשטרה 'רומלי'.

רושדי פחה בקשו לחזור לגבול המצרי וכך עשה, הוא חדר אל מאחורי גבול אום רשוש וכוחותיו של רושדי פחה נעו אחריהם וכבשו את ואדי טאבה, שהיה חלק מהשטח המצרי-בהסכמת תורכיה.

הפלישה התורכית -אם נקרא לזה פלישה -כללה מספר נקודות בשטח המצרי כגון רפיח, קוסיימה וקונטילה, תורכיה איימה לפלוש לאל-נחיל בירת סיני בטענה שסיני לא אוזכרה 'בפרמאן המקורי לגבולות מצרים' ושהיא אישרה את שייכות סיני למצרים מבחינה אדמיניסטרטיבית בלבד.

כאשר אנגליה נוכחה לדעת שהכוחות התורכים מאיימים על האינטרסים שלה בגדרה המורחית, התערבה בכך ואז צצה בעית טאבה בשנת 1906 והחלה מעסיקה את לונדון-איסטנבול-קהיר. אנגליה איימה על תורכיה ובקשה לסגת מטאבה תוך 10 ימים מאחד והאזור הנו מצרי אחדת תישא האמפריה העות'מנית באחריות. אנגליה שלחה אגית מלחמה למפרץ עקבה ועגנה בקרבת 'אי פרעוני' אל מול ואדי טאבה וכן שלחה מספר ספינות מלחמה אחרות לאיים על השטח התורכי בצפון האזור 'אנדוליה'. השליט התורכי נאלץ להחזיר כוחותיו מטאבה נוכח חולשתו וחוסר תמיכת צרפת במדינות אחרות בנוסף לתמיכת קיסר רוסיה ואנגליה.

הוחלפו שני מכתבים או שני מברקים בין השגריר הבריטי באיסטנבול ובין 'החדוי' -הסולטאן, שבהם הודתה תורכיה מפורשות שהיא נאלצת בפקודתו של רושדי פחה לסגת מטאבה המצרית לעקבה. סוכם לאחר היסוסים רבים להקים קו אדמיניסטרטיבי חוצה, מאחר ולא היו אז גבולות במובנים ברורים בין סיני המצרית וחגאז נסעודיה (סוריה).

סוכם בין המשלחת המצרית בראשותו של אברהים פחה פתחי, סגן שר המלחמה, ואלוף 'אוהני' מהמודיעין הבריטי ונעים שקיר, מזכיר המשלחת, להציב קו מפריד המתחיל ברפיח והנגמר מערבית לעקבה בתל המשקיף על ואדי טאבה מצידו המזרחי.

הנקודה שנקבעה משנת 1906 בצורה ברורה שאין בה ספקות. נעים שקיר חבר ספר בשנת 1916 בנושא זה ששמו 'ההסמוריה והגיאוגרפיה של סיני בעבר ובהווה' שנחשב למקור חשוב לסכסוך התורכי, המצרי והבריטי.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

לאור האמור נמצאים בידי מצרים שלושה מסמכים חשובים: המפה, המכתבים וספרו של נעים שקיר, שכולם מוגישים באזור טאבה הוא מצרי. כל זה תמורת ויתור מצרים לכל דרישה בעקבה ושהגבול המצרי חייב להיות מרוחק שלושה מילים ממפרץ עקבה, דבר שנחשב אז הישג לתורכיה נחרסום מילולי לשאלה הראשונה שהוצגה לפרופ' ראפת).

בשאלה השניה סוקר הפרופ' ראפת את ההתפתחות ההסטורית בקשר למנדט הבריטי על איי שנקבע בשנת 1922.

מציין שלא חלו שינויים בקביעת הגבול בין מצרים ואיי עד 1947 ומדגיש שבהסכם שביתת הנשק 1949 ובמפה שהוציאה ישראל בשנת 1951 נקבע שואדי טאבה נמצא מערבית לגבול מצרים. אין בהקמת כפרי נופש ותיירות באזור טאבה סיבה משכנעת להשתלטות על אדמת היולת.

ההסכם 25 באפריל הנו הסכם זמני עד ליישוב נושא טאבה. מצרים טענה בהחירה המשך הפעילות התיירותית הישראלית באזור ובוה השאירה הפיקוח בידי ישראל ומוסדות התיירות הישראליים המשיכו לפעול, ובאות מנעה ישראל מהמצרים את הכניסה לאזור ללא היתרים.

משלחת שבועון אלמצוור טענה כאשר פנתה לקבל את ההיתר המוסדות הישראליים להכנס לאזור.

ישראל הפעילה מצד אחד את חוקיה על האזור ופתחה אותו בפני אזרחיה והפעילה את המשטרה באזור. ===

תפ: שהח, סשהח, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכי, רם, אמן, ממד, דיבון, מצרים, רובינשטיין

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

ס ו ד י

תאריך: כ"א בחשוון התשמ"ג
7 בנובמבר 1982

מספר:

א ל: מר א. שפט, היועץ המשפטי, משרד הפנים
מר י. ברזל, הממונה על מחוז הדרום, משרד הפנים

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה

בעקבות הדיון בנושא זה בפורום בין-משרדי בראשות מנכ"ל משרדנו ביום 21.10.82, נתבקשתי להודיעכם כלהלן: עמדת משרדנו היא - וכך אנו ממליצים בפני שר הפנים - כי הסמכות המשפטית באשר לטאבה תהיה בשלב הנוכחי בידי הממונה על מחוז הדרום במשרד הפנים, שיפעיל את סמכויותיו החוקיות המתאימות במקום בכל נושא נחוץ, לרבות רישוי עסקים ובניה, וכן יפעיל הסדרים פרקטיים לגבי אספקת השירותים הנדרשים.

ב כ ר כ ה ,

א. רובינשטיין

העתק: המנכ"ל
ממנכ"ל

מר י. בר-סלע, משנה ליועץ המשפטי לממשלה
מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מר י. שובל, סמנכ"ל משרד התיירות
מנהל מח' מצרים
תא"ל ד. שיאון, יו"ר הועדה הצבאית
מר ר. אלוני, ר' מינהל טאבה, משרד החקלאות

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5546

**

כנס

סודי

**

**

**

לדן

אל: המשרד, נר: 78, מ: קהיר
דח: ב, סג: ס, תא: 031182, רח: 2110
נד: מאבה

סודי/בהול-לבוקר

אל:מחי מצרים,היועץ המשפטי

מאת:הסגריר

מאבה, מתוך השיחה עם שאפיעי בהשתתפות איבראש.
א.פתח בשאלה לאמור:

מה עם הפגישה בשבעה לחודש עלי לדעת אם להחזיק את החדרים
שהוצמנו או לא

ב.אסרתי שאני אינני מבין את שאלתו. האם הוא קרא את תשובת
שהח' שלנו והאם איבראש הנמצא עמנו עתה והיה בשיחה עם כמאל
לא דווח לו

ג.אמר שכמאל חסן עלי הסביר לי שאין דין שאר הבעיות שהוטלו
על ידי השר במכתבו לכמאל כדין בעית מאבה משום שזו האחרונה
שאלה של ריבונות
ד.שיחורתי את שיחתי עם כמאל כאשר איבראשי היושב עמנו כאשר את
דבריו
הסברתי שהיתה הצעה של כמאל (פגישה בשבעה לחודש) והיתה תשובה
של השר שהציע קביעת תאריכים ולא תאריך. על כך הציע כמאל
הצעתו המחודשת שאותה שיגרתי שלשום הביתה.

ה.אם כך -התחכם שאפיעי-בקשתי היא שתודו התשובה שלכם,כי עלי
לדעת אם להשאיר החדרים במלון לאותו מועד.
ו.בסבילות ובחריקת שינויים שאלתי אם רוצה הוא שאבריק ואומר
שבטרם עברו 48 שעות הוא פונה ולוחץ לתשובה.

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ז איבראטי שהבין גסות רוחו של שאפיעי - ושהוא עצמו איננו מן
האנשים הנוחים גם כן-התערב ואמר שכל מה שאפיעי שואל אותי
הוא אם יש לי תשובה וכי אני מצידי עניתי לו שכמוכן שברגע
שתהיה תשובה אתקשר עמו.

ח. משחזר שאפיעי לשאל-בצחוק בביכול - אז מה עליו לעשות עם
החדרים אמרתי שעשויה לבוא תשובה שאין צורך בשום חדרים לא
בשבעה ולא בשום תאריך אחר כפי שעשויה לבוא תשובה אחרת
לתאריך כלשהו אחר. יעשה נא בחדרים אשר ירצה.

ט הוא סיכם:

טוב. ברגע שתהיה לך תשובה אנא מהר להתקשר אחי. אמרתי שגם הערה
לו מיותרת,
עד כאן.

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבש, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, דס, אמנ,
ממד, רובינשטיין, משפט, דיבון, מצרים
תח: שיאון ועדה משותפת

משרד החוץ-מחלקת הקשר

5544

כנס

סודי

אל: המשרד, נר: 22, מ: קהיר
דח: ב, סג: ס, תא: 031182, וח: 2110
נד: טאבה

באגרת

סודי/בהול - לבוקר

אל: היועץ המשפטי, מנהל מצרים

מאת: השגריר

המלון בטאבה שיחתי עם שאפיעי בנוכחות איבראשי.
1. כאמור מסרתי אגרת התשובה שלנו.

2. הוספתי בעל פה:

א. אני חוזר על דברי בשיחתי הקודמת שלא חוזר לא נתנו שום
התחייבות לאי פתיחת המלון.

ב. יתרה מזו בדקתי בחיכים וברצוני להודיעו שפתיחת המלון
בעינינו היתה מאז ומתמיד חלק מהמשך הפעילות כפי שהדבר מופיע
בהסכם מה-25 באפריל.

ג. הבאתי לפניו מרבית הציטוטים מהפרוטוקול של הויתחת השונוות
כפי ששיגרת אותם אלי במברק.

ד. הטעמתי שהם חתמו על ההסכם תוך ידיעה מלאה של הבנתנו כאם כי
לא הסכימו (לה-אך בכרי חתמו).

ה. סיכמתי שהנה על כן לא זו בלבד שאין בפתיחת המלון הפרת
ההסכם אלא פעולה בהתאם להסכם.

ו. לבסוף הערתי ההערה הסופית בדבר נאמנותנו להסכם ולפסקתו
האחרונה.

3. מצידו חזר על עמדתם באריכות אמר שהעמדה הישראלית כפי שהיא
מופיעה באגרת איננה מקובלת עליהם וחזר וקבע שפתיחת המלון

משרד החוץ-מחלקת הקשר

SERIOUS VIOLATION

הינה לאמור 'הפרה חמורה' נ
(של ההסכם.

אגב אמרתי שבאגרתם השתמשו במלים הפרה ברורה ועתה הוא אומר הפרה חמורה. חזר על המילים הפרה חמורה.

4. באשר לאיזכורים המפורטים שהשמעתי באזניו בדבר העובדה שבהרנו היטב עמדתנו ביטן השיחות בקשר לתפעול המלון ובכלל זה מפי רוקמי עצמו וכן שהח' ושהבט' - השיב שהמשלחת המצרית רמת הדרג (עלי וגאלי) לא הסכימו לפרוש הישראלי. עמדה מצרית זו הובהרה בצורה ברורה מאוד על ידי הנציגים המצריים גם באזני רוקמי ובהסדר הסכם לגבי הפרוש אין צד אחד יכול לפעול לפי הפרוש שלו. אמר.

5. הוסיף שבהסכם שלשה אלמנטים לאמור :

A. ACTIVITIES WHICH HAVE BEEN CONDUCTED

B. NO NEW CONSTRUCTION

G. ARRANGEMENTS AND ACTIVITIES SHALL NOT PREJUDGE

וכי ברור שהמדובר בשלוש פעולות:

א. בנית המלון.

ב. נלסון.

ג. החוף.

המשמעות של כל המכלול היה הינה אם כן ששום דבר אחר לא יורשה.

הפרוש שלנו שהפתיחה הינה חלק אינטגרלי מהבניה הוא פרוש שלנו שלא התקבל. פתפתחת והפעלת המלון הינה פעולה מסחרית המעבירה את האיוון לטובת ישראל. פעילות כזו לא היתה קיימת בזמן החתימה. ולנסוף סיים שאפיטי אח דבריו ברצונו לציין

שהאמריקנים WOULD AGREE להבנה המצרית של ההסכם בסיכום אין הוא מקבל את פרושנו ועמדתנו ופתיחת והפעלת המלון הינה הפרה וכו'.

והם דבקים בעמדתם גם אחר שקבלו אגרת תשובתנו שבאמור תוכנה אינו מקובל עליהם.

6. הגבתי שאני ראשית שמח על כך שאת המלה מחויבות כביכול מצדנו הוא החליף מאז שיחתנו האחרונה במלה 'משמעות' כאן הפסיק אותי ואמר שכן היתה התחייבות מצדנו ואני דחיתי זאת בכל תוקף.

7. בסיכום אמרתי שמה שחשוב בעיני הוא שיבינו שאנו פעלנו

משרד החוץ-מחלקת הקשר

בדיוק לפי ההסכם, שעוד בימנו לא הסתרנו מהם דבר ובוודאי לא את כוונתנו להפעיל המלון, וכי אם כי אין הם מסכימים לפרושנו מוטב שירדו מכל הנושא ולא יסיחו בנו האשמות שווא מן הסוג המופיע היום במאמר הראשי באל אהראם, את דברי נשיאם מאתמול הבינותי כרצון להפגות המחח והטון וציפיתי - אך הצטערתי שלא עשה כן - שידך גם הוא בקו של נשיאו. שאל אם אני מרוצה מהחבטאות הנשיא והאם הוא יכול להעביר שביעות רצון לו לנשיא. אמרתי שבמפורש אינני חורר אינני רוצה שיעשה זאת. אם ארצה להעיר או להעביר לנשיא דבר כלשהו לא אעשה זאת כתשובה לשאלה או כהערה שולית שטלתי מצדי בשיחה עמו.

עד כאן.

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ד/מרכו, רם, אמן,
ממד, דיבון, מצרים, דובינשטיין, משפט
תח: שיאון ועדה משותפת

אל: המשרד, נר: 372, מ: קהיר
דח: ר, סג: ש, תא: 211182, זח: 1230
נד: טאבה

לזכר

שמו/רגיל

אל: מח מצרים, משפט, רובינשטיין.

דע: טרב 1, מרכז.

מאת: נוריאל.

טאבה.

- שבועון אוקטובר יודע לספר ששהתי במאל חסן עלי בבקורו
האחרון בתורכיה קבל מפה נדירה שהיתה מצורפת לחוזה שנחתם בין
בריטניה ותורכיה.
- לפי השבועון מפה זו הינה רשמית ונכונה אשר קובעת שכל איזור
טאבה נמצא בתחום השטח המצרי.

- השבועון מציין שהמחלוקת בין מצרים לישראל נעוצה במשולש
טאבה סמני הגבול השבירים ובמיוחד סימן 91.
הסימן 91 נמצא על אחד ההרים הקטנים ומחלקת אותו לשניים. טוען
שמצרים מציגה מסמכים ומפות ובו בזמן ישראל מציגה צלומים
חורים ומספר מפות. השבועון מוסיף שהספרים הצבאיים החדשים
טראו אור בישראל בשנת 79-80 קובעים שהשטח שייך למצרים. מדגיש
שיש צורך לפתור את הבעיה הזאת בצורה ידידותית ומשפטית.

ב. השגריר שפעי אלחמיד מסר למר לימונד האנט מפקד הכרמי אגרת
מעלי טבה הוא מבקש שהכרמי יכנס לאיזור טאבה בתקופת המעבר -
מפקד הכרמי יגיע למצרים וישראל בתחילת חודש דצמבר וכן מצרים
הסכימה להעמיד את נמל פורט סעיד לשרות הכרמי במקום אשדוד.

=====

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח, טשהח, דהט, סרהט, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכז, דס, אמנ,
ממד, דיבון, רובינשטיין, מצרים, מטפמ
תח: ועדה משותפת

ירושלים, ט"ו בחשוון התשט"ב
1 בנובמבר 1982

ד ח ר

ש ט ו ר

א ל : שר החוץ

אודה באם תוכל לעיין התזכירו הו"ב של היועץ
המשפטי. נראה לי שלאור הנימוקים שאלי מביא מוטמב
שנחתום על הכתב הסופי תוך הסתייגות כפי שמוצע ע"י
היועץ המשפטי.

אודה על אשורך.

ב ב ר כ ה,

חנן בר-און

אל: המשכד, נר: 414, מ: קהיר
נח: ב, סג: ס, תא: 311082, יח: 1630
נד: טאבה

סודי/בהול

אל היועץ המשפטי, מנהל מחלקת מצרים
דע: סמנכל דיבון, לשכת השר, לשכת המנכל.
מהשגריר

1. שאפיעי עבדול חמיד ביקשני לגשת בדחופות למשרדו שם מסר ליכיהום אחיצ) אגרת (הנוסח בנפרד) בה מבקשת מממצרים ממטלת ישראל לפעול למניעת פתיחת המלון בטאבה תוך הסבר שלדעת מצרים פתיחת המלון מהווה 'הפרה ברורה' של ההסכם משום שהמדובר 'בפעילות חדשה' המנוגדת להסכם ושיש בה כדי 'להשפיע על עמדת אחד הצדדים ועל המצב הסופי של האזור עד אשר יסתיימו הליכי ההסדר בדרכי שלום' (נהיינו במומ').
2. שאפיעי הוסיף בעל פה:

א. שפתיחת המלון היא NEW ACTIVITY שאיננה מותרת ושהיא הפרת ההסכם.

ב. פתיחת המלון תיצור עובדה חדשה ועליהם לשמור על האינטרסים שלהם.

ג. בזמן המומי על ההסכם ב-25 באפריל הם המצרים, העלו במפורש את נושא פתיחת המלון וקבלו את התחייבויות בעל פה שאנו לא נפתח המלון.

ד. גם האמריקאים בדעה שאין לפתוח המלון.
ה. לדעתו של שאפיעי מה שדרוש עתה הוא למנוע פרובוקציות ישראליות כלפי דעת הקהל המצרית, לבטל את פתיחת המלון ולגשת למומי על טאבה כמוצע באגרתם.

3. מצידי פתחתי בשאלה לאן הם חותרים ומדוע הם מעלים נושאים השנויים במחלוקת. כך עשו בהזמין את ועדת טאבה למומי וכך עתה עושים בקשר לפתיחת המלון. כאן הוספתי שאני מבקש שירשום את

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תגובתי הולמית:

א. נושא פתיחת המלון לא חוזר לא הועלה בשום שלב של המומי שהביא לחתימת הסכם ה-25 באפריל כהתנהל וכוח כשהוא טוען ההיפך. בקשתיו להביא הפרוטוקול יצא לחפשו וחרר ואמר שלא מצא אך הוא יזכר יפה שהנושא הועלה וכי אנו התחייבנו. חזרתי ואמרתי שזכרנונו בוגד בו.

ב. ציינתי שאין בונים מלון כדי שלא יפעל וכי פתיחתו היא במסגרת הטבעית של המשך החיים באזור.

ג. לא יזו בלבד שאין כאן הפרת ההסכם אלא שזה עולה בקנה אחד ומשתלב יפה ברוח ההסכם ובניסוחו.

ד. כשחזרתי על דבריו נארבע הנקודות בסעיף 2 לעיל) בקשני שלא אוכיר שהוא אמר שהאמריקאים אמרו להם שגם לדעתם אין לפתוח המלון. הצטדק שהוא מערב כאן ידיעות עתונאיות כביכול עם עמדה רשמית ולא זכור לו שאמנם כך אמרו להם האמריקאים.

4. הוא היה נחוש בהחלטתו שאעביר האגרת בצורה בהולה לממשלה נחזר על כך בהדגשה חזרת ונשנית שזו פרובוקציה ושהמתבקש עתה לדחות הפתיחה ולפתוח במומי על טאבה) אף שאמרתי לו שבמהלכיהם אלה הם יוצרים בעיה נוספת מדבר מובן מאליו ומבעי.

5. ביקש שאביא לו בהקדם הן תשובתנו לאגרת זו והן לאגרתם בקשר להזמנתם לדון בנושא טאבה. =====

חפ: שהח, ששהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, סמנכל, ממד, רם, אמנ

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1961

**

ינצא

ידי

**

**

**

אל: קהיר, נר: 374, מ: המשרד
דח: ב, סג: ס, תא: 311082, וח: 1730
נד: תשובת שה"ח

סודי/בהול

השגריר.

תשובת שהח לאיגרת עלי.

- א. להלן איגרתו של שהח בתשובה לאיגרת עלי מיום 25/10. נודה על מסירה דחופה בכל האפשר לעלי, רצוי עוד מחר.
- ב. בעולה מן האיגרת, הגישה היא של ויקה בין חידוש המומי בעניני טאבה לחידוש מגעים בתחומים אחרים. אין הכוונה בהכרח לכך שבאותו יום דווקא יתקיימו שיחות בנושאי טאבה וגם חוור וגם בנושא סחר או אחרים, אך צריך שייקבעו מועדים סמוכים לפגישות אחרות בנוסף לטאבה.
- ג. בעת מסירת האיגרת חוורנא והבהר לאיש שיחך גישתנו על-פי קווי שיחך האחרונה עם עלי. כלומר ברוח החיובית של גישה זו.
- ד. להלן האיגרת: (נמקור חתום יישלח בדיפ')

JERUSALEM, OCTOBER 31, 1982

DEAR DEPUTY PRIME MINISTER AND MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS ALI,

THANK YOU FOR YOUR LETTER OF OCTOBER 25, 1982 REGARDING THE RENEWAL OF THE NEGOTIATIONS ON THE OUTSTANDING TECHNICAL QUESTIONS CONCERNING THE INTERNATIONAL BOUNDARY.

WE ARE, AND ALWAYS HAVE BEEN, IN FAVOUR OF CONTINUING THE DIALOGUE BETWEEN OUR COUNTRIES IN ALL MATTERS OF MUTUAL INTEREST, INCLUDING THE AFOREMENTIONED NEGOTIATIONS.

036967.50 DE 1999/01/01 FORMS

22

1

10

IN CONSEQUENCE, PRESSING MATTERS REQUIRING OUR URGENT ATTENTION HAVE NOT BEEN DEALT WITH. THESE INCLUDE THE DIMINUTION OF OUR TRADE RELATIONS WHICH HAVE ALMOST BEEN FROZEN, AND THE EXCLUSION OF ISRAEL FROM THE AGRICULTURAL FAIR IN CAIRO IN OCTOBER. IN THIS REGARD, I AM BOUND TO ADD THAT WE VIEW WITH CONSIDERABLE GRAVITY THE CONTINUED

משרד החוץ-מחלקת הקשר

BOYCOTT OF ISRAEL VESSELS BY 'MARTRANS', THE EGYPTIAN NATIONAL SHIPPING COMPANY, AND THE FACT THAT THIS LONG-OUTSTANDING MATTER HAS NOT YET BEEN RESOLVED, DESPITE REPEATED ASSURANCES BY EGYPT THAT IT WOULD BE CORRECTED, AS RECORDED IN PARAGRAPH IV(A) OF THE PROTOCOL OF SEPTEMBER 24, 1981, AND PARAGRAPH C (2) OF THE AGREED MINUTES OF OUR TALKS IN EGYPT ON FEBRUARY 25, 1982.

IN ORDER TO RESOLVE THESE PRESSING PROBLEMS, AND - EQUALLY IMPORTANT - IN ORDER TO REVIVE THE DIALOGUE WHICH IS AN INHERENT ELEMENT IN THE IMPLEMENTATION OF THE TREATY OF PEACE, I BELIEVE OUR COUNTRIES SHOULD ACT QUICKLY TO RESUME OUR TALKS ON ALL THESE SUBJECTS, INCLUDING THE MATTER REFERRED TO IN YOUR LETTER OF OCTOBER 25. WE SHALL BE HAPPY TO AGREE MUTUALLY ACCEPTABLE DATES WITH YOU TO THIS END.

YOURS SINCERELY,

YITZHAK SHAMIR

רובינסטיין-קידר

מפ: שהח, סשהח, רהח, סרהח, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמנ,
רובינסטיין, דיבון, מצרים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

1757

**

וצא

10 די

**

**

**

אל: ווש , קהיר , נר: חוום 2336 , מ : המשרד
דח: מ, סג: ס, תא: 301082 , וח: 1730
נד: טאבה

מסד

מיידי/סודי

השגריר, הציר

טאבה-ארה'יב

שגארה'יב הביא לפני המנכ"ל בקשתם שלא לחנוך את מלון סונסטמה
בטאבה לפני חידוש המו"ים על טאבה עם המצרים . גישת ארה'יב
היא, אמר, שהיא מוכנה לתמוך בפתיחת המלון אחרי שיושלמו
התהליכים למציאת הפתרון לסכסוך טאבה ועד או- מתנגדת לפתיחת
המלון ,

המנכ"ל השיב שאנו הבהרנו הן למצרים והן לאמריקנים שאנו
רואים בפתיחת המלון המשך טבעי להשלמת בנייתו ושהצהרנו כי אכן
נפתח את המלון לאחר השלמת בנייתו .

לשכת המנכ"ל=

10/עד/ =

תפ: שהח, סשהח, דהמ, סדהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמן ,
ממד, מצפא, דיבון, מצרים, רובינשטיין

י"ז בחשון התשמ"ג

ס ד י

אל : מנהל מחלקת מצרים

מאת : יוסף למדן

הנדון : טאבה

בשיחה " על רגל אחת " עם המזכיר הראשון בשגרירות ארה"ב,
מר דביאל קורצר (שפגשתינו באקראי הבוקר במזדרונות המשרד) ,
התייחס קורצר לשיחת השר עם שגריר ארה"ב אתמול , ולרעיון שהעלה השר
לפיו תסכים ישראל להזמנת מצרים בדבר חידוש השיחות על טאבה בתנאי
שיקבע מראש לוח זמנים לקיום שאר השיחות שאנו מעוניינים בהן (סחר ,
תקשורת וכו') . לדעת קורצר , רעיון זה "IS TREMENDOUS" ומהווה
"פשרה ופתרון " (כדבריו בעברית) .

לידיעתך.

ב ב ר כ ה ,

יוסף למדן

העתקים : מר ח. בר-און - מ/מנכ"ל
מר א. רובינשטיין - היועץ המשפטי
מר ש. דיבון - ס/מנכ"ל
מר י. בן-אהרן - מנהל לשכת המנכ"ל

ל.ל.ל.

ירושלים, י"א בחשוון תשס"ג
28 באוקטובר 1982

ס ו ד י

א ל : הידוע המסמטי

הנדון: טאבה - עמדת ארה"ב
מזכר מה-24 דנא

הודעה על מזכר, יענין אותך שבשיחה שהתקיימה הבוקר בין המנכ"ל והח"ט עם
טייכר ולואיס עלה מכלול הדיונים בינינו לבין מצרים. אנו מעידים העלנו בצורה
חדה למדי את התביעה שארה"ב תפעל לקידום (אן ביתר דיוק חדש) הדיונים הבילטרליים.
טייכר מעיד הביעה דווקא נהדעת, שלואיס לא חלך עליה, שארה"ב רואה בהודעה חסלום
את אבן הפינה לאסטרטגיה שלה באזורנו.

הבהירו לבני שיחנו שלדעתנו על ארה"ב דוקא בגלל חשפחת זו למעול גם טעבר
לחשובים טקטיים במקומיים למען חידוש הנורטליזציה בינינו לבין מצרים.

בקשר לטאבה התיחס לואיס בדבריו למכתב שקבלנו מהמצרים והעיר שגם
ארה"ב קבלה מכתב זהה ומבכורות ארה"ב להשיב בתשובה עליו.

המנכ"ל הגיב לדברים אלה במקום שקשה שהמצרים יקבעו מפגש בנושא הטענין אותם
תוך התעלמות מהלטה מנושאים בסיסיים אחרים ג'ון מסחר וכו'. כן הזכיר מובן גם
את טרבו של השגריר המצרי ארצה.

בזכור העלה גם שח"ח והח"ט את הנדשאים האלה בשיחות האחרונות בודשינגטון.
אין טפק שיחיה עליבו תן בודשינגטון ותן כאן להמשיך ולפעל את הנדשאים
האלה.

ב ב ר כ ה,

חנן בר-חנן

העתק: המנכ"ל
מ. ש. דיבון, ממנכ"ל
מנהל מח' מצרים
ר' ממ"ד
ט/מנהל ערב 1, ממ"ד
השגרירות קהיר

THE UNITED STATES
DEPARTMENT OF THE INTERIOR

WASHINGTON, D. C.

REPORT OF THE
COMMISSIONER OF THE

GENERAL LAND OFFICE
FOR THE YEAR 1900

AND
OF THE LANDS BELONGING TO THE UNITED STATES

IN RESPONSE TO A RESOLUTION OF THE SENATE
PASSED MAY 10, 1899

BY
JAMES H. HAYES, COMMISSIONER

WASHINGTON: GOVERNMENT PRINTING OFFICE:
1901

1901

1901

Printed by the
Government Printing Office
Washington, D. C.
1901

אל: המשרד, נר: 377, מ: קהיר

דח: ב, סג: מ, תא: 281082, זח: 1300

נר: טאבה

בהול/סודי ביותר

אל מחי מצרים, דע אלי רובינשטיין

מאת מ.א. דובק, קהיר

טאבה - שיחה עם הציר האמריקאי פרבט

נפגשתי אתמול עם הנל לארוחת צהריים במסגרת פגישותינו

התקופתיות. חלק גדול מזמן השיחה הוקדש לטאבה כשפרבט חוזר כל

הזמן לנושא ומנסה לשדלני להענות בחיוב לפניה המצרית לחדש

השיחות. ארחיב בדיווח מאחר וחשוב לעמוד על הצורה בה שגארהב

בקהיר מציגה את העניין.

1**

1. פרבט אמר מספר פעמים שארהב נתנה הסכמה עקרונית לחידוש

השיחות ולהשתתפותה אם בי עדיין לא השיבה לגבי המועד

הקונקרטי שהוצע עי כמאל חסן עלי. אם ישראל תשיב בשלילה יהיה

מצבה של ארהב עדין כי היא הייתה מעין שושבין להסכם טאבה

והמצרים יתבעו ממנה ללחוץ עלינו ולעמוד במחויבותם על פי

ההסכם.

2. הגבתי כי אינני יודע מה תהיה החלטתו של שהחי שמיר אולם

אינני מבין מה המיוחד בטאבה לעומת נושאים אחרים שהמצרים

הקפידו ביוזמתם תוך הפרדה בולטת של הסכמים של סעיפים מפורשים

בהסכם השלום אשר ארהב צד בהם לא פחות, ואולי יותר, מאשר

בהסכם טאבה ושאליתי מדוע הם אינם פועלים וממליצים בפני

המצרים לבטל את ההקפאות וההפרות למיניהן במיוחד לאחר ששהח

שמיר העלה את הנושא פורמלית בפני מזכיר המדינה.

3. תשובתו הייתה כי בכדי המצרים עמדו בהסכם השלום למרות

הנסיבות ואף יש לזכותם מספר נקודות חיוביות כגון פעולתם

והצבעתם בנושא השעייתנו מהאום בהוסיפו שמצרים חייבת להראות

פעילות בנושא טאבה כדי להדוף הבקורת הצבורית על הממשלה

46

3	מתוך	2	נד
36	מתוך	12	עו תק

6. אמרתי שלדעתי ארהב עשויה לעמוד במצב עדין דווקא אם
 יתקיימו השיחות באווירה הנוכחית כי המצרים מצפים מהם שינקטו
 בעמדה פעילה ויתמכו בעמדותיהם ואנחנו נרצה שיתמכו
 בעמדותינו. פרכס אישר שאמנם בדעת ארהב ליטול תפקיד מוביל
 ,לקבוע עמדה בנושאים השנויים במחלוקת ולפעול לשכנוע הצדדים
 לאמוץ עמדתם. הוא ער לאפשרות שבמצב היחסים הנוכחי בין ישראל
 למצרים הם עלולים 'לדרוך על יותר יבלות' מאשר לו מצב
 היחסים היה תקין אולם מוטב כך מאשר קיפאון.
 7. חזרתי שוב לשאלה מדוע הם מתעניינים רק במאבה ולא במכלול
 בעיית היחסים בין שתי המדינות כפי שהמצב מחייב. ברור שלא
 זכיתי לתשובה ופרכס חזר על הטיעונים שהשמיע מסר פעמים
 בשיחה. לבסוף נפרדנו כשהוא מביע תכוותו שבכז' ישראל תתן

משרד החוץ-מחלקת הקשר

סודי ביותר

דף 3 מתוך 36
עותק 12 מתוך 36

תשובה חיובית באיסמעיליה כפי שהמצרים מציעים.

א. דובק

**תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, דס, אמן,
**דיבון, רובינשטיין, מצרים, זמיר, מצפא
**תח: שיאון ועדה משותפת

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מחור 2

דף 1

סודי ביותר

מחור 32

עותק 12

מל: המשרד, נר: 361, מ: קהיר

דח: ב, סג: מ, תא: 271082, וח: 1400

נד: מאבה

סודי ביותר/בהול

מנהל מחלקת מצרים,

דע: לשכת השר-אלי רובנשטיין.

מדובק-קהיר

מאבה. בהמשך לשלי נר 359.

1. במוסרו האגרת אמר שפעי עבד אלחמיד כי הוא לא יכנס לפרטיה
מאחר והנושא ידוע והוא מבקשני להעבירה מברקית לשהח' שמיר
בהוסיפו שהוא מקווה שתשובת השר תהיה חיובית.

2. הגבתי שאמנם אין צורך להכנס לפרטי האגרת כי אני יודע על
מסירתה ועל תכנה זה מספר ימים מחור קריאה בעתונות המצרית
ושאעבירה מיד לתעודתה. הבעתי את דעתי האיטית שבנסיונות
הנוכחיות קשה להאמין שהתשובה יכולה להיות חיובית בעת שמצרים
ממילה סנקציות על ישראל ומקפאה באורח חד צדדי ובנגוד
להסכמים חתומים כל פעולות הנורמליזציה.

3. התפתח ביננו וכוח קשה אשר אין טעם להכנס לפרטיו. בתמצית,
הוא טען במצח נחושה שהפניה המצרית מתבססת על הסכם חתום ושאיין
כל טכוב או הקפאה בנורמליזציה ושמצרים מצידה מקיימת כל
ההסכמים בנאמנות. סתרתי דבריו מכל וכל, הסתמכתי על
הצהרות הנשיא וכמאל חסן עלי המודיעות קבל עם ועולם על הקפאת
הנורמליזציה והבאתי דוגמאות קונקרטיות המהוות הפרה של סעיפים
בהסכם השלום וכן של הסכמים חתומים ומאושרים בהוסיפי שלא
סביר כי ישראל תסכים לשפל בנושא מוגדר אחד בלבד כשמצרים אינה
מובנה לקשר כלשהו עם ישראל בנושאים אחרים.

4. שפעי לא נסה לסתור את דברי, הוא הסתפק לומר שנושא מאבה

משרד החוץ-מחלקת הקשר

מחור 2

דף 2

סודי ביותר

מחור 32

עותק 12

שונה מנושאים אחרים מאחר והוא נוגע לרבונוות שחי המדינות ולכן
הוא מחייב טפול מיד. בדבריו, לא חורר לא נשמעה אף לא ברמי,
נימה כי חידוש שיחות מאבה עשוי להיות צעו ראשון חיובי לקראת
הפשרת הנורמליזציה והמשך המגעים ביננו בתחומים אחרים. להיפך
הודגש בברור שאין בשלב זה כל כוונה להפשרה והוא חורר וטען פעם
אחר פעם שאין כלל הפקאה חור מחן תירוצים יענייניים.

5. סכמנו חלק זה של השיחה בכך שאעביר מברקית אגרת כמאל חסן
עלי ואשוב להתקשר עמו כאשר תבוא תשובת שהח' שמיר.
6. נציתי את ההוזמנות כדי להעלות דבריו באלעריש כפי שפורסמו
באלגמהוריה כאילו ייסיוס התיעצויות בקהיר של השגריר המצרי
בישראל קשור בנסיגת הכוחות הישראליים מלבנון, בקביעת האחריות
בטבח המחנות סברה ושתילה ובהמשך הטפול בנושא הפלסטיני על
בסיס הוכות להגדרה עצמית לעם הפלסטיני ושאליח אם זו העמדה
הרשמית המצרית מאחר וכמאל חסן עלי אמר לשגריר ואף הצהיר
פומבית, דברים אחרים. שפעי טען שהעתון לא צמט אותו נכונה
ושהוא השמיע דבריו בצורת שאלות ולא בצורת קביעת פסקנית.
למרות שאלות ההבהרה שהעלתי הוא התחמק ממחן תשובה ישירה
ובדורה. על כל פנים הוא לא אמר ואף לא רמו שהדברים שפורסמו
בעתון אינם משקפים המדיניות המצרית באשר לתנאים להחזרת
השגריר. =====

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבט, מנכל, ממנכל, ר/מרכו, רס, אמנ,

דיבון, מצרים, רובינשטיין

תח: שיאון/ועדה משותפת

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: י"ז בחשוון התשמ"ג
27 באוקטובר 1982
מספר:

א ל: המנכ"ל
ממנכ"ל

מר ש. דיבון, ממנכ"ל
מנהל מח' מצרים

נא: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה - הזמנה מצרית למפגש
למברק 359 מקהיר

- א. איגרת עלי לשה"ח הכלולה במברק מזמינה למפגש באסמאעיליה ב-7/11 הן על הנושא הפרוצדורלי של יישוב הסכסוך, וכן על הסעיף הרביעי.
- ב. באיגרת יש טענה כי לאחר סיבוב השיחות האחרון בנושא החיים בשטח ב-27 במאי היתה ישראל אמורה להודיע תוך 10 ימים על מועד הסבוב הבא. בדקתי עם תא"ל שיאון והוא מסר לי כי לאחר מפגש 27/5 ביקש לדחות ל-10 ימים (שהב"ט היה בארה"ב), ואח"כ היה תור המצרים לזמן דיון, ושיאון עצמו וכן הכמ"ר ניסו לקיים מפגשים ביוני והמצרים לא השיבו. ב-7/7 שיגר מברק בנושא זה, הוצעה פגישה ל-14/7 והמצרים לא השיבו. ברור איפוא כי יש אי דיוק באיגרת עלי.
- ג. מכתב עלי לשה"ח מ-13/7 (שנתקבל ב-26/7) כלל ההיחסות ל"הפרות" בטאבה - ושה"ח השיב ב-1.9.82 (גר-60).
- ד. המכתב מ-12/7 כלל הזמנה מצרית למפגש על הפרוצדורה, שאותה דחינו בשיחת הסגריר עם עלי.
- ה. השאלה היא מה להשיב כיום.
- ו. הקו הנקוט בידינו - שאני תומך בו - הוא זיקה סמויה (אך ברורה) בין נושא זה לנושאים בילטרליים אחרים.
- ז. פורמלית לא נוכל לטוב באורח ישיר בעניין טאבה (אנו מחויבים בהסכם), אלא לומר שהמועד אינו נוח לנו בצירוף העמדת דברים על דיוקם בקשר למה שאירע.
- ח. ניתן לשקול כמובן אמירה ותשובה כי נוכל לשקול מועד אחר, ובמקביל להגיש הזמנה לאותו מועד אחר בנושאים הבילטרליים האחרים, תוך פירוט ההפרות בגינם.
- ט. יש להביא בחשבון את ההיבט האמריקני ולהסביר לאמריקנים בהתאם.

ב כ ר כ ה ,

א. רובינשטיין

העתק: מנהל לשכת שה"ח

SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET
SECRET

SECRET
SECRET
SECRET

SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET

SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET
SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

אל: המשרד, נר: 342, מ: קהיר
דח: ר, סג: ש, תא: 261092, רח: 1400
נד: מאבה

6/10/61

שמו/רגיל

אל רובינשטיין מ. מצרים

מאת נוריאל/קהיר

מאבה: עתוני קהיר מדווחים היום על שליחת שתי אגרות לשהח' האמריקני שולץ ולשהח' הישראלי שמיר בנושא 'ההפרות הישראליות' במאבה. עתון אלגמהוריה בעמוד ראשון-כותרת: מצרים בקשה מארהב לעצור את 'הפרות' ישראל במאבה.
1. אלגמהוריה מוסר: מצרים בקשה מארהב להתערב עמ' לקבוע הסדר ימני לשמירת זכויות מצרים באזור מאבה עד סיום הבוררות.
2. מצרים בקשה מארהב לקבוע מועד ומקום לשיחות שיתנהלו בין מצרים וישראל לסכם את נושא הבוררות לפי חוזה השלום.
3. מצרים הזהירה את החברה שתנהל את בית המלון-ישראל עומדת לחנוך ולתפעל באזור מאבה-שהדבר הינו הפרה למשפט הבינלי.
4. משרד התיירות המצרי התקשר עם כל חברות התיירות הבינלי וארגון התיירות הבינלי ובקשה למנוע עסקות חירות באזור המריבה במאבה.
5. קהיר הזהירה משרד התיירות להמנע מכל פעולות באזור מאבה המצבי לפי קו הגבול הבינלי משנת 1906.

אלגמהוריה מביא מדבריו של שגריר ארהב במצרים אתרסטון כשנשאל בנושא מאבה אחרי פגישתו של הסנטור צארלס וילסון עם הנשיא מוארך. אתרסטון הודיע שהוא מקווה להתקדמות בשיחות בנושא מאבה ואיננו רוצה להתנבא בדבר עד הישיבה אל שולחן המומי ובדיקת הפרטים.

תפ: שהח, סשהח, רהמ, סרהמ, שהבס, מנכל, ממנכל, סמנכל, ממד, רס,
אמן, מצפא, משפט

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

27

תאריך: מ ט' בחשוון התשמ"ג
26 באוקטובר 1982

מספר:

ס ו ד י

א ל: המנכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טבת - המשך החלים בשטח - בשיחות בורג מדיני שקדמו ל-25/4

1. כמבוקש בדקתי, ככל שהפרוטוקולים היו בידינו, התיחסויות לנושא החלים בשטח (עד ליישוב הסכסוך) בדינוני הדרג המדיני עם עלי וגאלי המצרים, בתקופה שקדמה ל-25/4.
2. שיחה ארוכה בין רה"מ, שה"ח ושהב"ט לעלי וגאלי התקיימה ב-16/3. המצרים דרשו במפגיע הקפאת הפעילויות במקום, לרכות הקפאת בניין המלון. רה"מ ושהב"ט סירבו לכך. שהב"ט אמר כי צה"ל לא ייכנס ולא משטרת מצרים, והכמ"ר יימצא בשטח. שהב"ט אמר כי לא נוסף דבר לשלושת האלמנטים בשטח (מלון, חוף, נלסון) ואין לנו תכניות בניה, אך רה"מ ושהב"ט הטעימו כי אינם מסכימים לדחות פתיחת המלון (רה"מ אמר שניתן לוותר על המלון). כל צד נשאר בשלו. רה"מ הציע תת-ועדה לקביעת הסידורים.
3. בשיחת רה"מ-גאלי ב-16.4.82 אמרת אתה כי לא תתיר בניה נוספת, פרט למלון, עד סיום ההליך. גאלי התנגד להמשך הבניה. רה"מ אמר כי לא תהיה הקפאה, ושוב הציע תת-ועדה.
4. בשיחת רה"מ-סטל ב-18/4 אמר רה"מ כי החלים יימשכו ושום מדינה לא תשלח צבא, אלא הכמ"ר יטפל ב-law & order. רה"מ חזר לתת-הועדה וסירב להקפיא את המלון (אלוף טמיר הזכיר כי עומדים לפתחו באוגוסט). רה"מ הציע תת-ועדה בנושא החלים בשטח גם לאל-באז ב-28/3.
5. בשיחת רה"מ שהב"ט ושה"ח עם עלי וגאלי ב-19/4 בצהריים חזר רה"מ להצעת הועדה, והטעים התנגדות להקפאת המלון.
6. באותו יום בשעות הערב בכית רה"מ דיבר עלי על סיום הליך יישוב הסכסוך לפני המועד החזוי לפתיחת המלון, וגאלי דיבר על שיתוף פעולה עם המלון, וכן חזר להציע דחיית בנייתו. רה"מ התנגד לכך ואמר כי לסכסוך עצמו אין קשר עם המלון כל עיקר, וקיום המלון הפתוח לא ישפיע על מנהלי ההליך. יוער כי בשיחות הוזכר גם מצד אנשינו על כך שהמצרים יוכלו לבקר (מעין "אזור חפשי").
7. כללו של דבר: מהחומר עולה לכאורה כי לא הסכמנו בשום פנים להקפאת המלון אך הודענו שלא תהא בניה נוספת לאלמנטים הקיימים. דבר זה מצא ביטוי בהסכם הפרוצדורלי של 25/4, לפיו לא יהיו פרויקטים חדשים של בניה בשטח, אך כמוכן ניתן לטעון שמותר לנו להוסיף במבנה הקיימים. באשר למלון, אנשינו דיברו במפורש על פתיחתו, אם כי המצרים לא הסכימו לכך.
8. בדברי הסבר שכתבתי ב-30.4.82 להסכם הפרוצדורלי של 25/4 הערתי באשר להמשך הפעילויות שעליהם הוסכם בתקופת הביניים, כי "ברור כי ההסכם מאפשר המשך בניית המלון, עם השלמתו תתעורר שאלת הפתיחה. עמדתנו תהיה, כי הפעילות שהיתה עד כה כללה בניה מלון לא כדי שיעמוד על תלו סגור, ואיש אינו בונה מלון כדי שלא יפתח, וממילא ההסכם לפי פרושנו כולל פתיחת המלון". דברים אלה יפה כוחם כאז כן עתה, אך כמוכן המצרים עשויים לבוא עם פירושים שלהם.

העתק: ממנכ"ל

מר ש. דיבון, סמנכ"ל

מנהל מח' מצרים

הקריה, רוממה

טל' 531111 (02)

המשרד, ירושלים

ירושלים, 950 91

מדף 1041

בכר כה,
א. רובינשטיין

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: ז' בחשוון התשמ"ג
24 באוקטובר 1982

מספר:

שמור

א ל: ✓ מר ח. בר-און, ממנכ"ל
מנהל מצפ"א

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה - עמדת ארה"ב

א. מן השיחות עם האמריקנים בקהיר (מזאל) ובוושינגטון (פגישתך עם פירבנקס) וכן לאחרונה משיחת ס/מנהל ערב 1 עם מר בריל, ס/מנהל מח' מצרים במחמ"ד, עולה כי האמריקנים מעוניינים "לדחוף" את עניין מפגשי טאבה. לאחר שמר מוקדי הציג לפני בריל את השקפתנו אמר הלה כי הוא מבין אך לדעתו עלינו לעשות מחווה למצרים ולחדש המו"מ על טאבה "ללא תנאים" (מזכר מ-22/10).

ב. זהו הנושא הבילטרלי היחיד שבו מגלים האמריקנים עד כה מרץ, מה שאין כן (לפי שעה) בנושאים אחרים.

ג. נדמה לי שיש מקום לשיחה עם דרג מתאים בשגרירות ארה"ב כאן (ואולי גם בווינגטון) על מנת "להוריד" אותם מ"נדנוד" בנושא זה ולהסבירם שוב כי אנו רוצים בתזוזה במכלול הנושאים הבילטרליים.

ד. כזכור, בקיץ 1980 היה ככל הנראה להתערבות אמריקנית בנושאים בילטרליים (בקשתנו מלינוביץ) משקל מסוים בהזזת דברים אחדים. התנאי הראשון כמובן הוא שיבינו את עמדתנו וישוכנעו כי היא מבוססת על אכזבות בחזית רחבה ולא על עיקשות בנושא מסוים.

ב ב ר כ ה ,

א. רובינשטיין

העתק: ממנכ"ל
מר ש. דיבון, סמנכ"ל
מנהל מח' מצרים
ר' ממ"ד
ס/מנהל ערב, ממ"ד
השגרירות, קהיר

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

מק"מ

ירושלים, ז' בחשוון תשמ"ב
24 באוקטובר 1982

ט ו ד י
ד ח ו ר

א ל : המנכ"ל

הנדון: טאבה

התקשר ח/א דב שיאון ומסר:-

1. הוא קבל מבוקש מאדמירל חמדי שבו התבקש מחוץ טיבות טכניות להקדיש את הפגישה ביניהם בענין טאבה ל-7 לנובמבר (במקום ה-15). מקום המפגש נשאר באיסטעליה.
2. ח/א שיאון מציע לנסות ולהניע את משרד התיירות ובעלי המלון לא לערוך טקס מלא לרגל פתיחת המלון אלא רק להתחיל בהוצגו, כפי שהדבר נהוג לעתים בבתי מלון חדשים. (כך למשל נפתח בית מלון "לרוט" בירושלים ללא טקס אשר התקיים רק מאוחר יותר).
3. ח/א שיאון שוחח עם עזריאל נבו ובקש ממנו לעיין מחדש בפרטיכל של ישיבת רוה"מ עם עמאל חסן עלי בענין טאבה.

ב ב ר כ ה,

חנן בר-און

העתק: מר א. רובינשטיין
מנהל לשכת שו"ח
מנהל מח' מצרים

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL
STATE OF NEW YORK

IN SENATE

JANUARY 1, 1904

REPORT OF THE

COMMISSIONER OF

THE LAND OFFICE

IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 1, 1904

ALBANY: PUBLISHED BY THE STATE OF NEW YORK
1904

PRINTED BY THE STATE OF NEW YORK
1904

ALBANY

1904

STATE OF NEW YORK
OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL
JANUARY 1, 1904

בדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

ס ו ד י

תאריך: ה' בחשוון התשמ"ב
22 באוקטובר 1982

מספר:

1010

סיכום דיון - טאבה

ביום 21 אוקטובר 1982 התכנס הפורום הכינומשרדי לענין טאבה בראשות פנכ"ל משרד החוץ נוכחו בדיון :

מר ד. קמחי, מנכ"ל משרד החוץ
מר ח. בר-און, משנה למנכ"ל משרד החוץ
מר י. בר-סלע, משנה ליועץ המשפטי לממשלה
מר א. רובינשטיין, היועץ המשפטי, משרד החוץ (בחלקה הראשון של הישיבה)
מר ש. דיבון, סמנכ"ל משרד החוץ
תא"ל דב שיאון, יו"ר מערכת הקיסור ישראל-מצרים
מר א. שפט, היועץ המשפטי, משרד הפנים
מר ד. אלוני, ראש מינהל טבה, משרד החקלאות
מר י. ברצל, משרד הפנים, הממונה על מחוז הדרום
מר י. שובל, משרד התיירות
מר צ. קידר, משרד החוץ, מנהל מח' מצרים
מר א. בקר, משרד החוץ, מנהל המח' למשפט בינלאומי
מר צ. ענבר, ס/ר מינהל טאבה
מר א. מסזון, משרד החוץ ס/מנהל לשכת המנכ"ל
מר ד. קורנבלוט, משרד החוץ, לשכת היועץ המשפטי

הפורום דן בנושאים הבאים :

1. הסמכות המשפטית על אזור טאבה.
2. תוספות בניה ע"י רפי נלסון.
3. פתיחת בית המלון סונסטסה בראשית נובמבר 1982.
4. נוכחות גורמי צה"ל באזור טאבה.

1. הסמכות המשפטית על טאבה

- א. הנחת היסוד של המצב כיום היא שטאבה מהווה חלק של ישראל, הכפוף לדיון הישראלי עם כל הכרוך בכך (וזאת כמובן מבלי לפגוע בכך שלנו סכסוך בינלאומי לגבי (שטח זה). זוהי עמדתנו כלפי המצרים ולכן כל משטר פנימי המפריד את טאבה מיתר חלקי ישראל נוגד את העקרון שבבסיס עמדתנו.
- ב. על בסיס הנחה זו מופקדת סוגיית הוצאת רשיונות בניה, רישוי עסקים וכו' בהתאם לחוק, בידי הממונה על המחוז במשרד הפנים, אלא אם נקבע כי השטח מצוי במסגרת מוניציפאלית מסוימת (כגון אילת). בכל מקרה קיימים טרותים מסויימים הניתנים רק על ידי רשות מוניציפאלית (פינוי אשפה, טיפול בכבישים וכו').

ג. אם כי מר ראובן אלוני נחמנה על ידי רה"מ להיות ראש מינהל סבה לא נכלל במינוי זה הכלים המשפטיים כדי להבטיח אכיפת החוק, וכמו כן אין לו סמכות להעניק היתרים ורשיונות וכו'.

ד. משרד הפנים מציע כפתרון מינהלי התבטות כיסוי משפטי של מתן הרשיונות ומתן השרותים היום יומיים, לכלול את אזור סבה במסגרת התחום המוניציפאלי של אילת.

מוצע לנצל תהליך המצוי מפילא בעיצומו, של תיקון הגבול העירוני של אילת בהקשר של אחרים כדי לכלול את סבה באילת, על ידי צו שר הפנים שיקבע את הגבול העירוני מנקודות קואורדינאטות מסוימות אל "הגבול הבינלאומי" ללא פירוש נוסף, משמעות הדבר תהיה שעירית אילת תהיה אחראית ומוסמכת להעניק רשיונות, היתרים וכו' ולספק את כל השרותים המוניציפאליים, וזאת בפיקוח משרד הפנים.

ה. להכללת סבה בתחום עיריית אילת השלכות מדיניות (אפילו אם הפרסום יהיה מוניציפאלי ובנוסף כאמור). ניתן לשקול גם את האפשרות של השארת המסונה על מחוז הדרום כאחראי על רשויות וכו' (כפי שהמצב היום, מבחינה משפטית) ולמצוא הסדר לגבי קבלת שירותים מוניציפאליים באמצעות עיריית אילת. (דובר על האפשרות של הסכרת שירותים ע"י העירייה).

1. סיכום

1. הסוגייה תובא בפני שר החוץ כדי שיוכל לשקול ההסדר בתאום עם יתר הגורמים (כולל רה"מ ושר הפנים) על בסיס אחת משלוש האפשרויות הבאות:

א. הענקת סמכויות (על ידי חקיקה כמתחייב) למר ראובן אלוני, לאכיפת חוק ולהוצאת היתרים ורשיונות.

ב. הכללת סבה בגבולות עיריית אילת לפי הצעה משרד הפנים.

ג. קיום אחריותו של המסונה על המחוז הדרום בכל הנוגע לרישוי עסקים ובניה, חוץ מצוואת הסדרים פרקטיים לגבי אספקת שירותים מוניציפאליים.

2. בכל מקרה יש להשתדל להימנע מסתן פרסום לרבר.

2. תוספת הבניה של רפי נלסון

א. מר רפי נלסון נמצא בשלבי השלמת ~~מבנה~~ חדר אשר כנראה הוקם ללא היתר כחוק.

ב. אם כי נקבע בהסכם עם מצרים (סיום 25 אפריל 1982 בדבר סידורי ביניים בטאבה) כי לא יהיו פרויקטים חדשים של בניה, נמסר כי במהלך המו"מ עם השר המצרי חסן עלי, בסרט הפינוי, הבטיח רה"מ כי מלבד בית המלון לא תותר בניה נוספת (ואף דובר במפורש על כפר רפי נלסון). (סעון בדיקה בפרטנכלים).

ג. בניה נוספת ע"י נלסון תהווה איפוא משום חריגה מהתחייבותה של ישראל כלפי המצרים (מההיבט הרחב) והפרת החוק הישראלי (מההיבט הפנימי) וזאת אם הבניה אכן ללא היתר.

ד. אם אכן המבנה נבנה ללא היתר, ויהיה צורך להרשו, ניתן להרגיש שההריסה נעשתה בהתאם לחוק הישראלי (ולאו דווקא לפי בקשת מצרים), דבר אשר ירגיש את יישום החוק הישראלי במקום.

ה. סוכס

- 1) להפסיק מיידית את הבניה (ראובן אלוני יפנה).
- 2) המסונה על המחוז יבדוק אם הבניה בוצעה ללא היתר כחוק, ואם כן יחלו הליכי הריסה.
- 3) כמו כן, אם הנושא יגיע לבית המשפט, יתן משרד החוץ תעודה מתאימה לגבי מעמד אזור טבה שהרין הישראלי חל עליו (תוך ציון, למען הסדר הטוב, כי העניין במחלוקת עם מצרים).

3. פתיחת בית המלון

א. הואיל וכל פעילות הבניה נעשתה מכוח היתרים שהוענקו ע"י המינהל לפיתוח מרש"ל, שאינם קיים עוד, יש להשיג את כל ההיתרים והרשיונות כדי להפעיל את בית המלון מהרשות הישראלית המוסמכת לכך - היינו, המסונה על מחוז הדרום במשרד הפנים.

ב. סוכס

- 1) לפעול מיידית לקבל את כל הרשיונות וההיתרים בהתאם לחוק, כדי לאפשר הפעלת המלון.
- 2) יש לשאוף לכך שהגורמים הנוגעים להפעלת המלון לא יצאו בהכרזות לגבי המעמד המשפטי הבינלאומי של טבה - דבר שהוא כיום בסכסוך בין ישראל ומצרים.

4. נוכחות גורמי צה"ל בסכה

- א. כחלק מההסכם עם מצרים מה-25 אפריל 1982 החתמה ישראל שגרמי צה"ל לא יהיו באזור סכה ושהכמ"ר יוזמן "להבטיח את הבטחון".
הכמ"ר טרם נכנס לאזור בשל אי-הסכמה מצרים לגבי עצם תפקידי הכוח.
- ב. בשל העדר כל גורם היכול להבטיח בטחון שוטף (למשל, כנגד הטמנת מלכודות על החוף, מטעני חבלה וכו') יש צורך בנוכחות של גורם בטחוני כלשהו.
- ג. על פי אישור ס' הרמטכ"ל הורשו למספר מפקדים בכירים לבקר במקום - דבר אשר המצרים רואים כהפרת ההסכם.
- נשאלה השאלה אם נוכחות זאת חיונית מבחינה בטחונית ואם אין מקום לבחון את האפשרות של נוכחות גורמי מג"ב או משטרה (נוכחות זו בעייתית פחות, כמצויה במסגרת "המשך הפעילות" שהיתה מקודם, לרבות החוק והסדר) למטרות בטחון שוטף.
- ד. סוכם
תא"ל שיאון יעלה שוב אצל סגן הרמטכ"ל את האפשרות שצה"ל לא יסייר בסכה ושיימצא פתרון אחר (סיורי מג"ב).

אלן בקר

ה' בחשוון התשמ"ב
22 באוקטובר 1982

ש מ ר

אל : מר מ. ששון - השגריר, קהיר
מאת : מחלקת מצרים

הנדון : שיחה עם ס/מנהל מח' מצרים ב - STATE DEPARTMENT
מר KENETH BRILL

ב-21.01 נתקיימה פגישה בין מר קנט בריל, ס/מנהל מחלקת מצרים
ב- STATE DEPARTMENT (ש לונה ע"י קורצר משג' ארה"ב כאן) לבין
מר צבי קידר מנהל מח' מצרים.

בריל שזה לא מכבר נכנס לתפקיד, עורך עתה סיור הכרות באזורנו ושהה גם
במצרים. להלן מספר נקודות הראויות לציון מתוך השיחה.

האורח התעניין תחילה במצב היחסים עם מצרים ובעקר בנושא הנורמליזציה.
קידר פרש את תמונת המצב, על פיו הגענו לבקורת שפל בנורמליזציה כאשר רק
המסגרת הכללית בעינה עומדת. כן הציג את ההתפתחויות באחרונות המחמירות
כגון :

1. קריאתו של השגריר לשנוב לקהיר להתייעצויות. הדגיש כי ככל ששובו של
השגריר לישראל מתעכב הרי הדבר פוגע ברמת הייצוג, שע"פ חוזה השלום
נקבעה מפורשות לדרג שגרירים, ובכך תגרם הפרת של חוזה השלום.

2. הגבלות נוספות בסחר עם ישראל ע"י אי מתן רשיונות יבוא לסוחרים
מצריים, דבר שעלול להביא לידי שיתוק הסחר בכלל.

3. ואולי המקרה המדאיג ביותר לעת עתה, כאשר במצא שהחברה הממשלתית המצרית
"מרטרנס" (הממונה על ההובלה הימית למצרים וממנה עבור הסקטור הצבורי)
דורשת לבטל חוזה בו זכתה החברה הישראלית "צים" ממשלת בני-זילנד, וזאת
בגלל סעיף חרס בגד חברות ישראליות, הכלול עדין בהתקשרויות העסקיות
עם חברות זרות (מן הראוי לציין כי לקורצר הנושא היה ידוע).

האורח התעניין במיוחד בנושא טאבה, נשאל בענין האפשרות לחידוש השיחות.
היקשה - האם קיימת גזירה שונה בין המשך שיחות טאבה ושיחות בנושאים אחרים בהבי
את דעתו שאין המצב דומה. קידר השיב כי אגו מוכנים לחדש את השיחות אך הדבר
צריך להיות מלווה בשיחות גם בתחומים אחרים כמו סחר, תקשורת וכו'.

האורח גילה ענין מיוחד בנושא פתיחת המלון. מדבריו ניכר היה שלא בראה לו
שהפעלת המלון עולה בקנה אחד עם ההסכם מ-25.4.
קידר הסביר שאין זה הגיבוי שהמלון יבנה כדי שיישאר סגור, ופתיחתו תואמת את
ההסכם בדבר המשך שיגרת החיים באיזור.

כאן התערב קורצר באומרו שמנקודת מבטו הצדדים נמצאים במבוי סתום שכן
ישראל קושרת חידוש שיחות הנורמליזציה קודם לחידוש השיחות על טאבה, בעוד
שמצרים קושרת חידוש השיחות על טאבה קודם לשיחות הנורמליזציה.

- 2 -

ש מ ר

קידר הבהיר שבנקודה זו הוא רואה תפקיד חשוב לארה"ב שתקדם את המהלכים להחזיאת תהליך הנורמליזציה. הנושא לא יכול להישאר במצב כפי שהוא כיום, מה עוד שלא ברור אם לא תהיה החרפה. ארה"ב יכולה למלא תפקיד בהחזרת הנורמליזציה לפחות למסלולה הקודם, ואולי לתת לה תאוצה מחודשת.

ראוי לציין כי לביקורו של בריל אצלנו, קדם ביקור של מנהל מחלקת מצרים ב- STATE DEPARTMENT, לניד (אף הוא בכנס לתפקידו לאחרונה) שנפגש עם קידר ב-1.9.82. האיש היה מעוניין בעיקר לשמוע, אולם מן הראוי לציין את גישתו בשאלת ההתנחלויות שמצאה את ביטויה במהלך השיחה.

לניד שאל האם ישראל לא תוריד את ההתנחלויות במידת הצורך...? הוסבר לו בהרחבה תוך הדגשה שתהיה זו טעות אם מתכנני מדיניות יגבשו הערכות נתיכנונים על אפשרויות בכיוון זה של הנדסת ישובים. "במידת הצורך".

ב ב ר כ ה ,

אפרים מטיאס

העתק :	מר ש. דיבון	-	סמנכ"ל
	מר א. רובינשטיין	-	היבוע המשפטי
	מר י. יטיב	-	מנהל לשכת המנכ"ל
	מצפ"א		
	השגרירות, נושנינגטון		

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

סודי ביותר

תאריך: ז' באב תשמ"ב
27 ביולי 1982

מספר:

באזה

אל: המנכ"ל

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: טאבה

... א. לוט סיכום דיון בלשכתי בנושא זה מיום 23.7.82 וכן ראיונו של
ד"ר וחיד ראפת ב"אל-מצוור" מ-2.7.82.

ב. יתכן שאזדקק לעזרה בכוח-אדם לעבור על החומר ההסטורי. אשוחח
עמך בעניין זה.

ג. כאשר לד"ר ראפת, כפי שתראה בסיכום הדיון, יש קונסנסוס בין
משתתפיו כי ראוי "לטפטף" נגד התנהגותו ה"כלתי אתית". אם הדבר
בראה לך, אנא אשר שיחת רקע עם עתונאי המקובל עלינו כדי לפרסם
בעניין זה.

בברכה,

א. רובינשטיין

העתק: המשנה למנכ"ל

מר ש. דיבון, ס/מנכ"ל
תא"ל רב שיאון, יו"ר הועדה הצבאית המשותפת
מר צ. קידר, מנהל מח' מצרים
סא"ל י. זינגר, רע"ן הדין הבינ"ל, מפצ"ר

דיון בנושא טאבה

ביום 23.7 התקיים דיון אצל היועץ המשפטי בנושא תהליך יישוב הסכסוך בטאבה. השתתפו: ממש"ח - צבי קידר, אלן בקר, יוסף למדן, דוד גולדמן, יצחק אלסטר מצה"ל - אל"מ יהודה פורת, סא"ל יואל זינגר, סרן דפנא שרגא.

להלן סיכום הדיון:

א. רובינשטיין: פתח בהתאם למצע הדיון המצורף (מצע לדיון - טאבה 23.7.82 מסומן בספח א').

א. האם לעמוד על פישור בלבד או להסכים לפישור העובר לבוררות צבי קדר: לאחר שהסכמנו ללכת לבוררות, אם יכשל הפישור יהיה קשה מאד לחזור בנו מהבטחה זו. ממליץ לנסות לעמוד על פישור בלבד.
 י. פורת: מציע כקן פעולה - דיון על פישור בלבד תוך הבטחה בע"פ למצרים, אם יכשל הפישור הולכים לבוררות.
 צ. קידר: ניתן לדון אולי בפרטים הטכניים של ההליך מבלי לנקוט בשלב הראשון עמדה בשאלה אם זה פישור או בוררות.
 א. רובינשטיין:

1. אם אנו מעוניינים שטאבה תישאר בידי מדינת ישראל יש לשאוף לכך שלא ניגרר לבוררות מכיוון שסיכויינו בהליך משפטי אינם טובים.
2. השיקול בעד פישור הינו שהליך כזה נותן תקווה מסויימת להצלחה.
3. בגד פישור - הליך ממושך עלול ליצור "דם רע" בינינו לבין המצרים וביננו לבין האמריקנים אשר עומדים על ההמשכיות של בוררות לאחר פישור.
4. דרכי פעולה אפשריות
 א. פישור ואין בילתו - יש לקחת בחשבון את המשמעויות המדיניות הנובעות מצעד כזה - אך יתכן שנשיג דבר מה בסוף.
 ב. לא לדחות באופן מלא את הבוררות אך בשלב ראשון לדון רק בפישור - יש לדעת כי הליך מסוג זה מביא כמעט בהכרח לבוררות.
 דוד גולדמן: יש גם לקחת בחשבון כי ההליך אשר יקבע בסכסוך טאבה יהווה תקדים לכל יישוב הסכסוכים במסגרת הסכם השלום.

ב. כיצד להציג את העמדה?

- י. פורת: יש להתחשב ביחסי ישראל-מצרים-ארה"ב. יש להיות ערים לכך כי המהלך האחרון של המצרים בענין טאבה (זימון מפגש ל-27.7) עלול להיות מיועד ליצור קרע בין ישראל. לארה"ב על ידי הצגתה של ישראל כבלתי מתפשרת.
 - א. רובינשטיין: יש רמיזה מצרית שישראל מבקשת - באמצעות "יצירת" סכסוך טאבה - לחזור לעקרון שאין בסיגה לגבול 67.
- מסכם: נציג למצרים את עמדתנו לפיה מעוניינים אנו בפישור בלבד ולכל היותר נוכל לאמר שעתה דנים אנו בפישור ונראה לאחר מכן מה יקרה.

ג. פרוצדורות

1. הוסכם כי בשלב זה יש לעסוק רק בפרוצדורות הפישור ולא בפרוצדורות הבוררות.
2. השתתפות ארה"ב בתהליך - אם המצרים יעמדו על כך נאלץ להסכים להשתתפות האמריקאים בתהליך. הסכמנו על כך בהסכם מה-25.4. יש לציין שההסכם מתייחס להשתתפות אמריקנית אפשרית רק במציאת ההסדר הסופי, אולם, בשעת עריכת ההסכם היתה הבנה שאם אחד הצדדים יבקש, האמריקאים יוזמנו להשתתף גם בדיונים בנושא ההסדר הזמני.
3. מינוי agent לייצג את ישראל בפישור - החלטה בדבר מינוי של agent תלוי כמובן באופי הפישור (האם הוא יתנהל בכתב או בטיעונים בע"פ ועדויות של מומחים). נסיתנו היא שהתהליך יהיה גמיש ככל האפשר ולפיכך יתכן ואין צורך במינוי agent לפישור. אולם במקרה של בוררות אולי יהיה צורך במינוי agent מיוחד.
4. יש מקום להפעיל ל"פ תקשורת נגד התבטאויותיו של ד"ר ואחיד ראפת "המפשר" המצרי. לגבי הפעלת ל"פ בענין עמדתנו שלנו יש לשקול זאת בזהירות כדי למנוע הקשחת דעת הקהל בארץ.
5. זיהוי המפשר מטעם ישראל - הוזכרו ע"י משתתפים שונים האישים מאיר שמגר, שמואל תמיר, בנימין אקצין, מיכאל קוממי, מאיר רוזן ופליאה אלבק.
6. הכנת הפרוצדורה - יזומן דיון בקרוב לעיסוק ממצה בנוסח "הסכם פישור" שהוכן כאן (א. בקר).
7. הכנת הטיעונים המהותיים - יש לזמן צוות מצומצם שישב במרוכז כדי להכין את הטיעונים. כ"כ יש לנסות לאתר מקורות נוספים. הוחלט שצילומי החומר יופצו בין משרד החוץ, הפצ"ר, הועדה המשותפת ואגף המדידות וכל גורם יעיר את הערותיו לקראת דיון נוסף.
8. התיעצויות - צוין שרצוי בשלב מסוים להתייעץ עם אנשי אקדמיה ומומחים אחרים בענין המקורות והטיעונים.
9. ראיית הטיעונים לאמריקנים - צוין שרצוי לשקול הצבת טיעונים לאמריקאים כדי שלא תהיה להם "דעה מוקדמת" לטובת המצרים וזאת הואיל והמצרים עשו זאת עמם לגבי טיעוניהם. כמובן כל זאת בתנאי שהחומר מניח את הדעת.

23.7.82

מצע לדיון - טאבת

שאלות

1. א. האם לעמוד על פישור בלבד או להסכים לפישור העובר לבוררות אם נכשל.
קושי: התנגדותנו לבוררות מצביעה על אי בטחון בעמדתנו. ואולם, נימוקים לעמידה על פישור - הסכמה מצדנו לבוררות תגרום לכך שהמצרים לא ישקיעו כל מאמץ בפישור. פישור הוא פרוצדורה שאפשר לדבר עליה בראש מורט, היא כמכניזמים המודרניים ביותר (משפט היט, אמנת וינה), מאפשרת אורח רגועה ויחסים טובים. כמו"כ ירידה לחקר העובדות. המלצה: פישור ולא בוררות, אך לנקוט ככל האפשר טקטיקה "התקפית".
- ב. לחשומת לב - האמריקנים דיברו על האפשרות של 2 מודלים - א: פרוצדורות נפרדות, ואם ייכשל יעבור לשנית. ב: שילוב מראש.
- ג. האם יש להתנגד להשתתפות ארה"ב? נוכח התחייבותנו קשה לתמליץ על כך.
2. א. האם למנות מפשר מצדנו, ומה זהותו?
מצרים מינתה;
- ב. האם יש צורך ב-"agent" מצדנו.
- ג. לפי תקשורת בעניין (1) עמדתנו. (2) נגד המפשר המצרי.
(עמדתנו לחוכיח מעין הפרות אתיקה).
3. פרוצדורת הפישור: א. נדמה שנחתה לנו יותר פרוצדורה גמישה שתיקבע ע"י המפשרים (כך גט נחוג. למשל בכללי הפישור של ביה"ד).
ב. האם חליכים בכתב, בע"פ, עדויות?
המצרים נוטים לתקדימים, כנ"ל האמריקנים: הכנת תקדימים בוררות: איטלנד ונורבגיה.
4. מתי יוחלט ומי יחליט על סיום הפישור: האם להשאיר למפשרים להחליט על כך?
האם ברוב?
5. לו"ז - האם נעמוד על כך שלא יהיה. היש "עמדת נסיגה".
6. סקטית: כיצד לשמור ככל האפשר על יחסים ואורח תקינים עם המצרים וארה"ב. - אם יועלו הצעות פשרה.
7. לעבור על הנייר שהוכן כאן כ"כתב פישור".

8. המקורות:

א. האם כולט כידינו?

ב. חומר תורכי - האם השגנו מתרגם.

9. לעבור על הטיעונים בנייר של הועדה במישור תמהותי ולהשוות את טיעוני הנייר שלנו.

10. האם להציג לאמריקנים ה-case תמהותי שלנו?

11. אם יועלו הצעות פשרה -

א. חכירה.

ב. גבול אדמיניסטרטיבה (שוייץ-צרפת)

12. צוות מעמדם.

א. רובינשטיין

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: ב' באב תשמ"ב
22 ביולי 1982

מספר:

אל: המנכ"ל
המשנה למנכ"ל
מר ש. דיבון, ס/מנכ"ל
מר צ. קידר, מנהל מח' מצרים
תא"ל דב שיאון, יו"ר הועדה המשותפת
טא"ל י. זינגר, רע"ן הדין הבינ"ל, מפצ"ר

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: ד"ר וחיד ראפת - הבורר/מפטר המצרי כשאלת טאבה - ראיון

בשעתו (מזכר מ-13.6.82) דיווחתי על עמדותיו של ראפת כפי שנשתקפו בראיון ל"אל-סיאסי" מ-30.5.82.

לאחרונה הגיענו ראיון נוסף ומפורט של ראפת המצביע על מגמות בטיעונים המצריים. המאמר תורגם ונעבירו בנפרד. להלן מבקש אני להצביע על עיקרי הטיעונים והגישה. אגב, ראפת חוזר מדי פעם לנסיבותיו כיועץ לממשל המצרי עוד בסוף שנות הארבעים וראשית שנות החמשים.

1. ראפת מוצג כבורר מן הצד המצרי, אך הוא קובע עמדות מהותיות שונות לגופו של עניין כאילו היה הפרקליט המייצג את הצד המצרי. תפישתו את תפקיד הבורר (או המפטר) היא תפיסה שביסודה ודאי ריאליסטית, אך יש לכאורה משום טעם לפגם באורח הבוטה שבו היא מוצגת. אמנם הוא פותח בכך שהוא "במצב קצת עדין" כיוון שהוטל עליו תפקיד הבורר ולכאורה הוא אמור שלא לדון בנושא אך "הדברים משתנים..." ובנושא עוסקים רבים ואין בו סודות מיוחדים...". (ר' גם להלן) לדעתו אין צד יכול שלא להסכים למינוי בורר של הצד השני, כי בעוד ששופט אינו מעורב לחלוטין עם הצדדים, הרי הבורר נבחר ע"י אחד הצדדים, וכמובן בחר בו משום שידע מראש שהוא תומך בו. יש ציניות בגישה; להלן הוא אומר, כי "לפי הספרים אכן אין הבורר יכול לגלות דעתו על הבוררות ואם יעשה כן הרי זה בלתי מתקבל על הדעת" (ואם כן יש "בעיה של משפט בינ"ל שיש לפתור...").

2. יש בראיון הרבה ממה שיכול להיראות כל"פ, למשל, הטענה שכל מנהיגי ישראל יודעים כי טאבה מצרית אך "ישראל אינה רוצה לצאת מיום ההולדת ללא דבר חמוץ כלשהו". במקום אחר הוא מדבר על כך שישראל אומרת "מאחר שהחזרנו לכם את סיני כולו, אין כל רע בכך אם תשאירו לנו את החתולה הקטנה הזאת טאבה". זאת, כשעה שכל קצין ישראלי וכן רה"מ בגין וידין יודעים לדבריו ב-100% שודאי טאבה היא מערבית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין. מצרים היא מדינה בת 1000 וישראל היא מדינה חדשה.

זאת ועוד, במקום אחר הוא קובע כי ישראל צריכה היתה להיות בגבולות החלוקה של 1947 אך מדיניותה היא "ישראל היא "היכן שישנו ישראלים", ועל כן היא בודה עובדות. כך גם ברמת-הגולן.

3. לדעת ראפת הסכסוך נובע מכך שישראל השקיעה בטאבה, בבניית המלון, בלי שתשים לב לכך שהיא עליה לפנות את השטח, ולכן היא נאחזת בו.

4. הפישור, לשיטת ראפת, הוא פתרון מדיני, בעוד שהבוררות היא פתרון משפטי.

2/...

מדינת ישראל

משרד החוץ

ירושלים

תאריך:

מספר:

- 2 -

5. לטיעונים הפרוצדורליים:

א. הצדדים בחוזה השלום העדיפו בורות (?) על פני ביה"ד הבינ"ל כי בו ישנם 15 שופטים זרים הנכפים על שני הצדדים ואילו הצדדים רוצים שמי שיפתור את הסכסוך, תהא להם יד בבחירתו.

ב. לטיעון של רה"מ בגין (מדגיש התואר "כדי שלא אאמר שאיננו מכבדים את האישיות") שפישור בא לפני בורות כסדר הדברים בחוזה השלום, משיב ראפת כי מצרים בטוחה במנאח אחוזים בצדקתה ואינה פוחדת מבורות, ולכן רצתה בבורות שניתן לסיימה במהירות האפשרית.

ג. לדעת ראפת הואיל וישראל עומדת על פישור אין מניעה "לאחד ^{בין השניים} הצדדים (פישור ובורות) ונראה שזו הנטייה הטבעית שנפנה לפישור עד שנרצה את הצד השני, ואם הפישור לא יצליח או ששני הצדדים לא יהיו מרוצים נפנה לבורות" (למשל, 4-5 נקודות יכולות להיפתר בפישור והיתר בבורות). שוב הוא חוזר על רמזים לפניו למועב"ט לעצרת לעת הצורך (לפי התנהגות ישראל). הפתרון לדעתו - ההסכם לפישור יקבע שאם יידחה הפישור ע"י צד, יועבר הדבר לבורות.

ד. ישראל נוקטת בדרכי השתיה. כרגע העניין מעוכב גם בגלל לבנון (גם משה"ח המצרי מתעניין בכך); מצטט את גאלי שאמר ששאלת הבורות תמשך שנה או שנתיים, אך אין זו שאלה בוערת, א"כ עוד נסרב להסכים להמצאות ישראלית באיזור זה, אין לנו ממה לחשוש".

ה. על גישת הבורר של כל צד - ראינו לעיל, באשר ל"בורר" השלישי - מעדיף הוא על אישיות מאנסי המשפט הבינלאומי, שופט לשעבר בביה"ד הבינ"ל שהוא גימלאי כיום, דובר אנגלית, אבל זה נותר לטיפול הצדדים.

ו. בורות מחייבת, פישור אינו מחייב.

6. לטיעונים המהותיים:

א. בידי מצרים חתימות של יגאל ידין על מפת שבה"נ מירדן, ובה טאבה מערבית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין (כמוכן שלטתנו הסכם שבה"נ אינו קובע גבול בינ"ל).

ב. כל המפות מלפני הקמת ישראל או לאחריה, ממקורות בריטיים, תורכים, מצריים ואחרים, מאשר ^{כולן} שנקודת טאבה מערבית לגבול (לרבות מפת 1906 לא הגיאוגרפיה ולא ההסטוריה לטובת ישראל) ¹⁹⁴⁷.

ג. ראפת ער כנראה לאפשרות של טיעונים ישראליים נגד ריבונות מצרית בסיני, והוא מאזכר פירמאנים מן המאה היט' שלפיהן במסדה סיני למצרים (לאחרונה ב-1982).

ד. הוא מתאר באריכות את פרשת 1906, ובין היתר אגרות תורכיות מ-1906 שלפיהן אישרו התורכים כי טאבה היא אדמת מצרית.

ה. הוא מתאר את תהליך סימון הגבול ב-1906, לרבות אזכור ספרו של געץ שוקייר.

ו. בסוף שולף ראפת דבר שרצה כביכול לשמור בסוד, היינו, שסימון מס' 91 נמצא בפועל במקומו, (אכן הגבול) - וזוהי התוכחה (הישראלים טענו שקבלן פלסטינאי ב-1922 הזיז זאת והגבול הוא ליד דקל הדום, והזכירו גם את דעת מחנה ועצת קביעת הגבול מאז).

3/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

מספר:

- 3 -

7. כאשר למצב הקיים בשטח בינתיים - ישנו מו"מ, כעת היחרון בידי ישראל כי מצרים אינה יכולה להרוס את המלון או למנוע כניסת ישראלים למקום, אך נמצא שם הכמ"ר (כך הוא סבור); ואולם, "דומני שהמצרים לא ימנעו מאף מצרי הרוצה לטבול בחוף טאבה מלעשות כן. והרי טאבה הינה אדמה מצרית ע"פ השקפתנו בנוסף לכך שהיא אדמה השנויה במחלוקת... נהפוך הוא עלינו, ללכת בעם רב כדי להוכיח שאנחנו מתעניינים בנושא זה, וכדי שהם לא יהיו יחידים באיזור זה. אין מנוס מהפגנת נוכחות באיזור".
8. אין ראפת מחמיץ את ההזדמנות לטעון שאום רשרש נכבשה ע"י ישראל לאחר הטכס שבה"נ בפברואר 1949 ונעשתה לאילת (הוא עצמו היה מעורב בצד המשפטי באותה תקופה).
9. ראפת מרמז במעורפל (תוך רמיזה נגדית שאין זו בהכרח דעתו כמשפטן) לסיום הפרשה בפיצויים.
10. אני ממליץ לקרוא גם את המאמר במלואו.
11. העולה מתוך האמור הוא בין השאר:
- א. בטחון עצמי רב, עד כדי זלזול באתיקה המקובלת של בורר.
 - ב. עמדות פרוצדורליות מהותיות שאין בהן לכאורה חידוש מבחינתנו, בהנחה שאין "יונים בכובע" והפתעות נסחרות, אך המעידות על הכנה.
 - ג. עמדה של פישור שאחריו בורות התואמת לעמדת הפרשה הפרוצדורלית שעליה חשבו האמריקנים.
 - ד. עמדה בקשר להפגנת נוכחות בשטח התואמת את הגישה שראינו מפעילות המשרדים הממשלתיים המצריים ששלחו אוטובוסים לטאבה.
 - ה. אי בהילות בקשר לסיום.

ב ב ר כ ה ,
א. רובינשטיין

ה-ח' י' א' י' י' י'
י' י' י' י' י'
י' י' י' י' י'
י' י' י' י' י'

ד"ר ואחיד ראפת בשיחה עם "אל-מוסאוויר":

מדוע בחרה בי מצרים לבורר מטעמה בשאלת המחלוקת אודות טאבה

הקדמה

ישנו בורר מצרי וישנו בורר ישראלי ושני הבוררים, המצרי והישראלי יבחרו בורר שלישי ששניהם יסכימו עליו, סביר שיהיה אמריקני משופטי ביה"ד הבינ"ל לשעבר או ממורי ומלומדי החוק הבינ"ל.

מצרים בחרה בד"ר ואחיד ראפת, כבורר מטעמה בשאלת טאבה.

ד"ר ואחיד ראפת הוא מן החשובים שבאנשי החוק הקונסטיטוציוני ולא רק במצרים, ולא באומה הערבית בלבד אלא בעולם כן זמננו. אפילו אם האדם הוא צלול דעת ומלומד הרי שבעיות הפישור והבוררות הבינ"ל אינן מוכרות לו... לכן הזמנו אותו השבוע לשיחה עם "אל-מוסאוויר" באשר האדם הוא בעל נסיון חיים כללי ורחב במשך שנים ארוכות, החל ממצרית שנות השלושים של המאה הנוכחית כשהיה עוזר תוראה (בפקולטה) למשפטים בקהיר. שלוש שעות בילינו עמו. עם האדם שנושא על כתפיו 77 שנים תמימות. אנחנו, שישבנו במחיצת הד"ר ואחיד ראפת מעידים שכשנכנס האיש לאולם היה בידו תיק גדול ובו מסמכים וספרים ותארנו לעצמנו שהאיש יעזר במסמכים שבתיק במשך הפגישה, אך אנו מעידים גם שבמשך 3 שעות השיחה הוא לא פתח ולו מסמך אחד, ולא הביט בספר וכולנו התפעלנו מהמידע והמספרים והתאריכים והעובדות שצפונות במוח זה.

שאלנוהו אודות טאבה - חלק זה של סיני - שחייב להישאר חי וקיים בתודעה המצרית. (שאלנו) מה הוא הפישור ומה הבוררות ומה הם התנאים לכל אחד מהם. מהם הצעדים הבאים - מה הם הדברים שעליהם מסתמכת מצרים והמסמכים שאותם היא הגישה בבעיה חשובה זו, ומה עתידה של הבעיה. מכיון שהאדם מעורב בפועל ואישית בחיי מצרים והאזור הזה מאז מחצית שנות השלושים של המאה הנוכחית ועד עתה שאלנו אותו אודות המפלגות, בסיון העבר, הלקחים שהוא הפיק ויכולים להביא תועלת, מהפכת יולי ועמדתו כלפיה. אמר הד"ר וחיד ראפת - אנחנו מדינה שגולה שבעת אלפים שנה ואולם קיום ישראל תחילתו בשנת 1948 בלבד.

הוא הכהיר שבעיות הגבולות הן רק אחת מן בעיות רבות המתעוררות בעולם כן זמננו. הוא אמר כבר מהפתיחה שאין שום הוכחה סותרת לכך שטאבה היא מצרית, ושהעובדות ההסטוריות והגיאוגרפיות, אשר אינן משקרות אף פעם, מאשרות את מצריותה של טאבה. כל מנהיגי ישראל יודעים זאת אבל הבעיה של ישראל לצד חשיבותה הצבאית והתיירותית של טאבה היא שישראל אינה רוצה לצאת (ממסיבת) מיום ההולדת ללא איזשהו דבר חמוץ וטאבה היא הדבר החמוץ.

הוא תאר את ההבדל בין פישור לבוררות. הפישור הינו פתרון מדיני המבוסס על צמצום (הפער בין) נקודות המבט (השונות) ומנסה להגיע לפתרון ביניים ואולם הבוררות הינה פתרון חוקתי שירצה צד אחד ולא ירצה הצד השני. כל עוד שתי המדינות מקבלות את פתרון הבוררות הן חייבות לבצעו בסופו של דבר והקביעה הסופית בבוררות לא ניתנת לערעור. ניתן רק לבקש לעיין (בקביעה הסופית) שנית.

ד"ר ואחיד ראפת הדגיש שהוא מבצע תפקיד לאומי, בראש ובראשונה, וללא בטחוננו המלא בצדקת מצרים בטאבה הוא היה מסרב לקבל על עצמו תפקיד זה. הטענות שמגיש הצד הישראלי הם סוג של השהייה.

הוא דיבר על מהפכת יולי ואמר שמחמד נגיב התייעץ עמו בסודיות בנושא חוזה הפינוי (של הכריטים) ממצרים ב-1954. לדעתו היה צורך לדחות (את החוזה) ואף כתב לו תזכיר בנושא אבל האירועים הוכיחו לאחר מכן שנגיב טעה. ד"ר ואחיד ראפת אמר שהוא שגה באחרית ימיו שהצטרף ל(מפלגת) ה"ופד החדשה" משום שהעדיף להיות מומחה ומורה למשפטים ודי לו בכך. כן אמר שלדמוקרטיה שלושה עמודי תווך: בחירות חופשיות, עתונות חופשית וריבוי מפלגות. הוא אישר שבחירות 1976 היו נקיות. הוא דיבר אודות חוק המפלגות ושהחוק היה מקובל לולא השינויים שהוכנסו בו. אמר שאין מנוס מלהפריד בין החוקים לשעת חרום לבין חוק החרום ושהצרכים מתירים את האיסורים וחוק החרום הינו מרפא חיוני שהמדינה זקוקה לו כעת.

הוא אמר: אני מבקש מהנשיא מובארק שיבקר במחלקות הממשלתיות ויראה את מה שנושא העם ... הוא דיבר על הבחירות ברשימה ואודות אמנת זכויות האדם הערבית ואודות משבר המנהל במצרים ומשבר הכלכלה המצרית והחוקים המצריים.

נוסח הראיון

"אל-מוסאוויר":

אני מודים מאד לד"ר ואחיד ראפת שנאות להזמנתנו לשיחה ושהקדיש לנו את כל הזמן הזה כדי לשוחח עמנו. אין כל סיבה לרחם עליו בשל גילו המתקדם משום שהאיש נראה צעיר יותר מרובנו אנו. יש לנו מספר סיבות להזמנת הד"ר ואחיד ראפת לשיחה זו. הוא הבורר מטעם מצרים בבעיית טאבה, בעיה שחייבת להשאר חיה בתודעה המצרית עד שתפתר. הבוררות הינה בסיון חדש עבורנו במצרים וזכותו של הקורא לדעת מה פרוש הבוררות, והפישור והמניעים והתנאים. וכיצד תסתיים (הפרשה) ומתן האפשרויות בעתיד לגבי בעיה זו. הזמנו את ד"ר ואחיד ראפת בשל מומחיותו הרבה במשפט ובסנגוריה, בלימוד החוק הקונסטטוציוני ותפקידו בהגנה במשפטים מדיניים חשובים וחיוניים שמצרים היתה קשורה בהם. הזמנו את ואחיד ראפת משום שלאיש השקפה בנושא המפלגות לפני ואחרי המהפכה ובהמשך בניה את הנסיון המפלגתי של מצרים על השולחן לדיון. נדבר לא רק בכך אלא גם בזכות האדם הערבי שזכותו לדמוקרטיה עדיין מוגבלת. ד"ר ואחיד ראפת השתתף בקביעת החוקה של האמירות הערביות (מאע"מ) והוא הצליח במשך שיחתו בנושא לשפוך אור על הערבויות שנותנות החוקות הערביות לזכות האדם.

אנו בטוחים שהשיחה תהיה מהנה ומועילה לא רק לנו כעתונאים ולא לציבור בלבד אלא הוא יביא תועלת גם לאלה שניסו עד עתה לתהות אחר עתיד הדמוקרטיה במצרים. נקודת המוצא שלנו היא לימוד העבר תוך מבט לעתיד והתרכזות בתנאים שאינם ניתנים לערעור המצויים (בעבר).

אנו יודעים שהשיחה תכלול את חוקי שעת חרום וחוק החרום אבל אנו ביקשנו שנוכל להעריך את התנאים הודאיים הקשורים למצרים ושנוכל לעודד את כולם לצעוד צעד נוסף בכיוון הדמוקרטיה.

ד"ר וחיד: אני מודה ל"דאר אל-הילאל" (בית ההוצאה) על ההזמנה הנכבדה כדי לדון בנושאים שציבתם. עד שבאתי לא ידעתי מהם הנושאים שתכלול הפגישה והופתעתי מרצונכם לדון בנושא טאבה.

"אל מוסאור": האם יש מניעה לדון בכך?

ד"ר ואחיד: אני מרגיש שאני במצב קצת עדין משום שהוטל עלי לשמש הכורר המצרי בבעיה כשהוחלט לפנות לבוררות וכשאדם ניבחר למשימה כזו הוא מרגיש שאל לו לדון בנושא ואולם סביבנו הדברים משתנים, כפי שאנו רואים, ובנושא עוסקים רבים ואין בו סודות מיוחדים שאני צריך להסתירם או לאמר אותם. הבוררות הינה דבר רגיל ואודות בעיות גבולות וסכסוכי גבול ישנן בורריות רבות במיוחד בין מדינות אפריקה ואסיה ואמל"ט משום שלאחר קבלת העצמאות במאה הקודמת התגלעו בעיות גבול בין כל מדינה לשכנתה, המדינות הללו נתקלו בבעיות גבול משום שהגבולות ביניהן בעבר היו של חלוקות מנהליות שנקבעו ע"י המדינות האימפריאליסטיות כפי שזה קורה עתה באפריקה לאחר שחוסל האימפריאליזם ומדינות אפריקה השיגו עצמאות. גם הגבולות ביניהם היו מנהליים ולעתים מלאכותיים ולעתים שטח היה מחולק בין גבולות מלאכותיים בהתאם לצרכי האימפריאליזם.

אל-מוסאור: אבל הפתרון כאן שונה?

ד"ר וחיד: אנחנו מדינה בת שבעת אלפים שנה כפי שהיה מציין הנשיא המנוח אנואר אל-סאדאת ואולם ישראל הינה מדינה חדשה שהוקמה ב-1947 ו-1948 לפי החלטת החלוקה של העצרת הכללית של האו"ם שהיתה ב-29 נובמבר 1947 ואין ספק שהיו לישראל גבולות. אין זה תנאי להיות המדינה החברה באו"ם אך היא חייבת להיות בעלת איזשהו גבול. בשל כך טבעי שיפרוץ נושא הגבול ביננו לבין ישראל וזהו הסכסוך הנוכחי.

אל-מוסאור: אבל חוזה השלום מתווה את הגבול בדקדקנות!?

ד"ר וחיד: אכן למרבה המזל חוזה השלום בין מצרים לישראל שנחתם במרץ 1979 מציין שהגבול בין שתי המדינות הינו הגבול הבינ"ל בין מצרים ופלסטין תחת המנדט הבריטי. בשל כך הסכסוך אודות הגבול אינו מהבחינה התיאורטית או העקרונית אלא מהבחינה של יישום וקביעת הגבול בפועל.

אל-מוסאור: במה מתרכז הסכסוך עתה?

ד"ר וחיד: הסכסוך בין מצרים לישראל כולל 14 או 15 נקודות שהחשובה שבהן הינה "טאבה". הסכסוך אודות הנקודות האחרות הינו בין 20 מ' ל-300 מ' לכל היותר. מדוע? משום שהסימונים הגיאוגרפים בהם הינם גבעות ומעיינות ותילים וכו' ולכן מציאתם או סימונם על המפה וכן קביעתם הינו נתון למחלוקת. גם במה שקשור לטאבה ישנה מחלוקת משום שהיא האיזור החשוב ביותר ובעוד שבמקומות האחרים המחלוקת הינה מוגבלת מאד מבחינת מדידת הקרקע הרי שבטאבה השטח שנמדד מגיע לכדי ק"מ מרובע. ישראל הקימה (בטאבה) מלון בן 15 קומות שהוא מלון תיירות מסוג א' וכן הקימה קפיטריה ו"חוף תיירים" או "כפר התיירים" וכן יש שם חוף כדוגמת חוף (מרסא) מטרות (מערבית לאלכסנדריה על חוף הים התיכון - ר.ל.). ישראל ניצלה את מתקני התיירות הללו והשקיעה בהם דולרים רבים משום שבאו לשם מאות מדי יום ובמיוחד הישראלים עצמם וכן תיירים שהיו בדרכם מאילת לשארם אל-שייך. לדוגמה כשזו עוד היתה תחת הכיבוש המעבר שלהם מאילת לשארם אל-שייך חייב את התעכבותם או מעברם בטאבה שהיא למעשה נחל אכזב עתיק הפרוס בין גבעה מזרחית לגבעה מערבית ובאיזור זה הקימה ישראל את המלון.

אל-מוסאור: אם כך מהי הבעיה?

ד"ר וחיד: הם לא שמו לב לכך שיום אחד יהיה עליהם לפנות את סיני.

בשנת 1965 טרבה ישראל לפנות את סיני ואולצה לעשות כן בתקופת אייזנהאור כשנאלצה בדמבר 1957 לטגת, לולא היזמה של המנחם אנאור סאדאט שהעמידם במצב קשה והם נאלצו לפנות את סיני קבל עם ועדה כדי שלא יואשמו בעושק זכויות הזולת לאורך כל החזית, מה שאנו קוראים לו החזרת זכותנו בסיני, הרי שהם היו חפצים להוציא מתוך מעז והעז הוא בדיוק אזור טאבה. הם רצו להקדים רפואה לאכה ואמרו "מאחר והחזרנו לכם את סיני כולה אין כל רע בכך אם תשאירו לנו את החתולה הקטנה הזו "טאבה". אבל - לדעתי ולדעת כולם - אין ולו מצרי אחד היכול להפקיר ולא גרגר אחד או טפח אחד מאדמת סיני, במיוחד כשיעניין כה ברור. בעיה זו לא היתה צריכה כלל להתעורר, וכפי שאמרתי ברדיו הבריטי אני מצטער שבשלב החדש הזה שפיתחנו עם ישראל, במקום לזכות באמון העם המצרי אנו מוצאים עצמנו במועקה שלילית ובסכסוך טפשי מעין זה אודות בעית "טאבה" ובעיות אחרות. משום שכולם, ובכולם אני מתכוון גם לבגין וליגאל ידין ולכל קצין ישראלי הפועל בישראל מאז 8-1947 ועד עתה, יודעים ב-100% שואדי טאבה הינו מערבית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין תחת המנדט הבריטי. אני אומר זאת משום שלמצרים יש הוכחה, חתימות של של יגאל ידין עצמו על מפת שביתת הנשק הסופית שביתת הנשק של רודוס, פברואר 1949, שמצרים חתמה עליהן ובטפחה להן מפה כחתימת יגאל ידין. אם הייתם מעיינים בה הייתם מוצאים שהמפה ברורה ושטאבה מצוייה מערבית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין תחת המנדט. אל-מוסאור; ישנם השואלים: מדוע אנו מסכימים לבוררות בנושא הפוגע בריבונות המצרית? האם אתם מטילים ספק בריבונות מצרית על שטח זה מאדמתה ואתם מסכימים לבוררות: האם אין בכך ותרבות?

ד"ר וחיד: תשובתי פשוטה. אין בפנינו אלא שתי דרכים. הדרך הראשונה: שימוש באלימות ובכוח והדרך השנייה: פניה לדרך של שלום לפתרון סכסוך זה... שימוש באלימות ובכוח איבנו מקובל משום שאנו (חתומים על) הסכם שערכנו וקיבלנו על עצמנו שלא להילחם ולא לפנות בכוח כדי להשיג את מבוקשנו מבחינת זכויותינו וכן ישראל התחייבה בהסכם שלא להזקק לכוח כדי לפתור את הבעיות ביננו לבינם. זוהי התחייבות המוטלת עלינו לפי אמנת האו"ם וחברותנו (באו"ם), שלמרבית המזל אומרת שכל סכסוך בין שני הצדדים אודות יישום או פרוש ההסכם שלא ניתן לפותרו בדרך דיפלומטית ישירה יש = לפותרו ע"י פישור או בוררות...

אל-מוסאור: מהו ההבדל בין פישור לבוררות?

ד"ר ואחיד: הפישור, כפי שמשמע משמו, הוא פתרון מדיני של קרוב ההשקפות השונות שמסתיים בפתרון ביניים המספק את שני הצדדים... הבוררות הינה על יסוד החוק הצרף, מספק את זה ולא מספק את זה, משמעותו פתרון מכריע לא על בסיס מדיניות כי אם על בסיס החוק. האם הקרקע השנויה במחלוקת הינה בתוך ישראל "פלסטין תחת המנדט" או מחוצה לה. השופט או הבורר הינו שופט כשההבדל בין השופט לבורר הינו בכך שהשופט נכפה על ברי הפלוגתא בעוד שהבורר נבחר על ידם. שני הצדדים, מצרים וישראל הסכימו בחוזה (השלום) שלא ללכת לביה"ד הבינ"ל וחעדיפו לפנות לבוררות משום שבביה"ד הבינ"ל ישנם 15 שופטים הזרים לנו והם נכפים על הצדדים ואילו הצדדים לסכסוך רוצים שמי שיפתור את הסכסוך, מה עוד שהוא קשור לריבונות, תהיה להם יד בבחירתו... היינו יכולים לנהוג כדוגמת השיטה בביה"ד הבינ"ל אלמלא היתה הבעיה מועלת לעתים בפני 15 שופטים או 9 או 7 שופטים. לעתים אף פחות ע"פ בקשות הצדדים ואולי פסק הדין מתייחס לכל בינ"ש כגוף

אחד. ע"פ שיטת ביה"ד הבינ"ל מתאפשר לכל צד שאין לו ייצוג בחבר השופטים לבחור לו נציג מלאומיותו ואולם מה כבר יכול לעשות שופט אחד מתוך 15 אחרים?

"אל-מוסאוויר": האם אין דבר אחר זולת הבוררות?

ד"ר ואחיד: בתקופות קודמות ניתן היה לפנות לבוררות לראש מדינה או למך כלשהו. חלק מבעיות הגבול בדרום אמריקה טופלו ע"י המלכה ויקטוריה וכשנפטרה תפס את מקומה אדוארד ה-7. הפניה היתה לכתר הבריטי ולא דווקא לאישיות שישבה על כס המלוכה. כך היתה מתבצעת הבוררות בין המדינות שפנו למלכים ולנשיאים. ואילו עתה הבוררות כפי שהיא נערכת במשפטים מסחריים רגילים מתבצעת בדרך כלל ע"י 3 בוררים כשכל צד בוחר בורר אחד ואח"כ שני הצדדים מסכימים יחדיו על בורר שלישי שהוא הבורר הפוסק או בורר הבוררים. ואם שני הצדדים אינם מסכימים על בחירת הבורר השלישי הם פונים לצד שלישי שיכול להיות מזכ"ל האו"ם או נשיא ביה"ד הבינ"ל לצדק באם הוא מסכים והוא זה שבחר את הבורר השלישי. הפישור הינו פתרון מדיני בעוד שהבוררות הינה פתרון על בסיס החוק.

אל-מוסאוויר: האם יש חשיבות לכך שבהסכם (השלום) קודם הפישור לבוררות ומה המשמעות

לכך ששני הצדדים חייבים בראשונה לפנות לפישור ורק אח"כ לבוררות?

ד"ר ואחיד: כפי שאני מבין - וזה איננו סוד - ישראל מעדיפה פתרון מדיני והיא דבקה ונאחזת בפישור ובגין, רה"מ בגין, כדי שלא יאמר שאיננו מכבדים את האישיות הזכיר לנו שהמלה "פישור" באה לפני המילה "בוררות" ומדוע לכם לפנות לבוררות בעוד שהחובה מדבר על פישור? (דברי בגין-ר.ל.). מכוון שהצד המצרי רוצה לסיים העניין בקצרה ולהמנע מלהפכו לעניין עומד וקיים שימשך זמן רב, כהרגלם של אחינו הישראלים, ברכנו על הבוררות במהירות האפשרית ובמיוחד משום שמצרים בטוחה באלף אחוזים שהיא הצודקת והיא אינה פוחדת מבוררות ואפילו אם היתה פונה לביה"ד הבינ"ל ולמרות שרבים אינם אוהבים לפנות לשם, אנו בטוחים באלף אחוזים שלדברי (ישראל) אין בסיס לשלטאבה הינה מצרית וברצוני להדגיש ההסטוריה והגיאוגרפיה וכל המפות שתוכלו לעיין בהן בין אם הן מלפני הקמת ישראל או לאחר הקמתה, ושהן ממקורות בריטיים, תורכיים, ומצריים ואחרים וכולם מאשרים שואדי טאבה הינו מערכית לגבול או לקו המפריד..

אל-מוסאוויר: האם זו הפעם הראשונה שבה מתעורר בעיית גבול זה?

ד"ר וחיד: למרבה המזל באם נחזור להסטוריה נמצא שאין זו הפעם הראשונה ששאלת טאבה מתעוררת וזו הפעם השניה או השלישית כי היא התעוררה בשנת 1892 ובשנת 1906... בשנת 1892 ככשלט במצרים החדיו עבאס חלמי ה-2 פורסם פירמאן (13 עות'מאנים - ר.ל.). הירושה המוריש לו את מצרים שהיתה שייכת לתורכיה. מחוז (ולאיה - ר.ל.) ממחוזות תורכיה שלה היתה הריכוזות הנומינאלית על מצרים, ומימי מחמד עלי בשנת 1841 פורסם פירמאן הירושה למושל או לחדיו, אותו זמן היה זה אימעאיל באשה שקיבל את התואר חדיו, בפעם הראשונה בשנת 1866 והוא נקרא מושל מצרים או החדיו של מצרים פירמאן הירושה שפורסם בשנת 1890 לחדיו עבאס חלמי ה-2 השמיט את פלסטין או לא הוזכר בו בפרוש אזור פלסטין. הממשלה הבריטית בלונדון שמה ליבה לכך והפנתה תשומת לב ממשלת מצרים לחלל זה או להשמטה זו בכוונה או שלא בכוונה. בשל כך לא נמסר פירמאן זה ולא אושר אלא לאחר דיונים ארוכים בין הצדדים. באותו זמן חשב רה"מ התורכי, ג'אד באשה,

שכוח הזכרון הינו דבר בר-חלוף ולכן שלח אגרת לחדיו עכאס ובה אישר לו שלא לזו היתה הכוונה ושמוחז מצרים כולל גם את סיני בהתאם לפירמאנים הקודמים שנשלחו לתאופיק ולאיסמעאיל וסיני הינה חלק בלתי נפרד מאדמת מצרים. כוונתו בסיני היתה מערבית לעקבה משום שלמצרים היו כוחות בעקבה ולאיסמעאיל ניתנה הרשות לשמור על (דרך) החאגי ועל הדרך הסולטאנית שנקראה הדרך היבשתית (מקהיר למכה - ר.ל.). לחדיו המצרי הותר באותה העת להציב משמרות מצריים בטאבה ובעקבה משום שאילת לא היתה קיימת ובמקומה היה כפר שנקרא אום-רשרש. לאום רשרש סיפור ארוך שאני הייתי שותף לו באשר הייתי יועץ למשה"ח בדינוים שהתנהלו אודותיה ובמחאות החריפות מאז שישראל כבשה את אום-רשרש והפכה אותה לאילת אחרי שנחתם הסכם שביתת הנשק.

אל-מוטאזור: זאת הפעם הראשונה... ומה הפעם השנייה?

ד"ר וחיד: בשנת 1906 ו-1907 נסתה תורכיה לצמצם את גבולות מצרים, שכחתי לסיים את סיפורי אודות עקבה. אמרתי קודם לכן שהותר לחדיו איסמעאיל להציב כוחות בעקבה. בשל כך ציין רה"מ התורכי ג'יאד באשה ב-1890 שהוא מקבל שסיני היא מצרית ואולם עקבה שייכת למחוז חיג'אז משום שעקבה איננה חלק מסיני המצרית. בשנת 1906 נראה היה שהעמיקה חדור ההשפעה הגרמנית בתורכיה או ההזדהות התורכית עם הכוח הצבאי הגרמני וכוונת גרמניה להקים קו מסילת ברזל מקושטא לבגדאד ולהסית את התורכים לארגן מחדש את צבאם בפיקוד גרמני. אנגליה חששה מהאימפריה העות'מאנית ומבעלת בריתה גרמניה. ההשפעה הגרמנית באזור גברה והחלה תגרה סביב הגבול המצרי בין מחוז (ולאיה) חיג'אז ומחוז (מתסרפיה) ירושלים "שהיום הינה פלסטין" או מחוז טוריה (מחפטה). סוריה, כפי שנהגנו לומר. תורכיה פגעה בסימוני הגבול המצריים ברפיח, הרסה שני סיומנים ונאמר ששני הסימונים הללו היו פרעונים, דבר שהוכיח שהמצאות מצרית באזור חוזרת אלפי שנים אחורנית מאז ימי הפרעונים. (תורכיה) הרסה את שני הסימונים המצריים שהיו מצויים שם ותחתם הצידה סימונים תורכים. מצרים החלה להתחפר באזור בקרבת הגבול הנקרא "ראס אל-נקב" שהוא גם בקרבת ראש מפרץ עקבה. (מצרים) חפרה חפירות ארוכות כדי להגן על הגבול מהסתננות. על החפירה פיקח המושל הבריטי של סיני משום שאנו המצרים היינו מבועים זה זמן רב מלהכיר את סיני ומצרים היתה באופן קבוע תחת כיבוש בריטי מאז 1882 שאסור היה לאזרחים מצרים להיכנס אליה והם בחרו מושל בריטי, דומני טאלמר, שהחל להציב סימונים פשוטים כדי לחסל את הויכוחים ביננו לבין התורכים. כשהגיע לראס אל-נקב בצפון מפרץ עקבה הוא לא מצא שם מעיין מים ולכן עבר משם לאום-רשרש שם מצא מעיין מים ואולם רשדי באשה, שהיה אותה עת המושל התורכי של עקבה, יצא אליו והורה לו לסגת מאום-רשרש, היא אילת של ימינו. כך החלה בעיית טאבה או משבר טאבה בשנת 1906. אנגליה ומצרים התנגדו להתערבות או תוקפנות זו, ראשית על האדמות המצריות ברפיח ואח"כ בטאבה, בדרום. החלו דיונים בין אנגליה, מצרים ותורכיה ומצרים בקשה שאנגליה תסייע לה לשכנע את תורכיה למנות ועדה משותפת כדי לקבוע את הגבול - לפחות את הגבול המינהלי, מרפיח בצפון ועד לטאבה בדרום. הממשלה העות'מאנית השהתה את (ישוב הכעיה - ר.ל.) וזה אילץ את בריטניה להזהיר את הסלטאן שאם לא יסיג תוך 10 ימים את הכוחות התורכים רשדי באשה מאזור טאבה ומרפיח הרי שהוא ישא בכל התוצאות. זה היה ב-14 במאי 1906. ב-15 מאי השיבה תורכיה לשגריר הבריטי באסטנבול באמצעות שתי אגרות שקיימות ומוכרות ופורסמו בכל הספרים "שתורכיה אינה חולקת על כך שטאבה הינה מצרים ושהיא שמחה שמצרים מכירה בכך שעקבה שייכת למחוז החיג'אז. באשר לטאבה הרי שהיא אדמה מצרית ופורסמו הוראות לכוחות

התורכים לסגת מטאבה המצרית וכן הוצאו להם הוראות לסגת מרפיח ובהסתמך על שתי אגרות אלה או על התזכורת שהוחלפו בין הצדדים הוקמה ועדה לקביעת הגבול-בין חבריה היו מן הצד המצרי מצטפא באשה פתחי, תת שר במשרד המלחמה ומיסטר אואן שהיה פקיד בריטי שסייע בעדו, ושני קצינים מן הצד התורכי. ועדה זו התכנסה ב-1 אוקטובר 1906 ועיינה במפות וסימנה את הגבול מרפיח עד לראס טאבה והחליטה למנות את מי שיצא לשטח כדי להציב את סימוני הגבול לארך הקו בדיוק המירבי. הוחלט כפרוש שהקו הזה יתחיל מראס טאבה במפרץ עקבה לכוון צפון לג'בל פורת אח"כ ימשך לפיסגת מצטפא פתחי אח"כ רשדי, משום שהפסגות כונו בשמות אנשים והם קבעו את הגבול בברור מוחלט מטאבה בדרום לרפיח בצפון. באוקטובר עברה ועדת מודדים וקצינים יקבעו את הגבול באמצעות 91 נקודות שסומנו ע"י עמודי טלגראף. אח"כ הם הוחלפו בפירמידות חצי גמורות _קטועות ראש - ר.ל.) שעליהן היתה חתיכת ברזל ממוספר ובדוח אודות פעולות ועדה זו במסר שהנקודה ה-91 שהיא הנקודה הדרומית לאחר הנקודה האחרונה הנמצאת לארך מפרץ עקבה במרחק 100 מ' ממזרח למים נקודה זו נמצאת בואדי טאבה על גבעה ולמרכה המזל בין מזכירי ועדה זו היה אדם לבנוני מצרי ששמו נאעום שקיר שכתב ספר על סיני בעבר ובהווה ופרט בו בפרוט ובדייקנות כיצד הותוות הגבול מרפיח, צעד אחר צעד, עד לראס טאבה והוא מצורף להסכם ששמו הסכם אוקטובר "האחד באוקטובר 1906" שהוא הסכם הגבולות המצריים ולכך הכוונה בהסכם השלום בינינו לבין ישראל... זה מה שקרה לאחר שישראל הגיעה לגבול הבינ"ל והם יודעים שהגבול הזה הנו הקו המינהלי שבין רפיח בצפון וטאבה בדרום. והבעיה, כפי שאתם רואים, איננה זקוקה להבהרה.

אל-מוסוור: מדוע אם כן הלחץ על טאבה למרות שהיא בתוך הגבול המצרי?

זה וחייד: זהו נושא תמוה. כפי שאמרתי, מבחינת החוק אין כל ויכוח: יתר על כן אני בטוח שכל הישראלים, ובהם אנשי המדינות והצבא, אין להם ספק שטאבה הינה אדמה מצרית אבל, ראשית, ישנו השיקול התיירותי שהזכרתי שהם כבר הקימו מלון בן 15 קומות ומתקני תיירות שהם רוצים לשמור עליהם אבל ניתן לומר שעל כך אפשר לפצות בכסף. אני אינני מדבר כבורר ואין אני בורר אלא אני מדבר כאדם פרטי ואני אומר שאינני רוצה לגלות את דעתי בנושא זה והרשו לי שלא לגלותו משום שהבנתי לגבי אדם שכונה ברכוש זולתו מה יהא בגורלו? בנושא הבניה ברכוש הזולת לפי החוקים המצרי או הישראלי או הבריטי עלינו להכדיל בין שני מצבים, האם היתה כוונה טובה או כוונה רעה? באם היתה כוונה טובה הניתן לבקש פיצוי? ובאם היתה כוונה רעה הרי שמבנים אלה ראויים להחרס ולא להוות. זו דעתי האישית כאחד מאנשי החוק, ואינני רוצה לגלות את דעתי בנושא זה. בכל מקרה באם תסתיים הפרשה בפיצויים הרי שזה יוודע בעתיד. בנוסף לכך טאבה הינה הנקודה הראשונה בגבול המצרי הקרובה לשארם אל-שיח ואנחנו יודעים עד כמה הישראלים מתעניינים בשארם אל-שיח. הם חושבים שמלחמת 1967 פרצה בשל סגירת מפרץ עקבה ושמי ששולט בשארם אל-שיח' שולט במפרץ עקבה. הם רוצים להיות קרובים משום שמאילת הם אינם יכולים לשלוט על מה שקורה בשארם אל-שיח' אבל באם יהיו בתוך אדמת מצרים יהיה להם מוצא ופתח שיאפשר להם לרדת דרומה | לדעתי החשוב הוא שהם רוצים שתהיה להם דריסת רגל באדמה מצרית קרוב ככל האפשר לשארם אל-שיח' ומטבע הדברים הם חפצים שטאבה תהיה שלהם.

אל-מוסוור: ישנה דיעה שאומרת שטאבה הינה המפתח לדרך המקבילה למפרץ עקבה.

ד"ר וחייד: כדי להשיב על שאלה זו עלי לבקר שם אבל מן הבחינה האסטרטגית יש לטאבה רק את החשיבות שצינתי קודם והיא שטאבה הינה תחנת המשמר הישראלית הקרובה ביותר לשארם אל-שייך. באשר להיותה דרך מעבר, פחות או יותר, אינני יכול לענות על כך משום שזו שאלה צבאית אסטרטגית.

אל-מוסאור: כיצד נבחר הכורר וכיצד נבחרת אתה?

ד"ר וחיד: אינני יכול לדבר על בחירתי. העניין הוצע לי והסכמתי למרות גילי המתקדם משום שזו חובתי הלאומית ולא יכולתי לסרב. מכון שהנושא הוצע לי ע"י האחראים הסכמתי כמו כל מצרי אחר. זה עניין פשוט. כבר הייתי יועץ במשך זמן ארוך למשרד החוץ וחילתי את שאלת פלסטין ומשבר פלסטין כשהייתי יועץ משנת 1947 ועד שפרשתי משרות הממשלה בשנת 1952. כל הבעיות הקשורות לפלסטין עברו דרך משרד היועץ למשרד החוץ והייתי שותף לכך באותה עת ואימצאיל שרין שהיה מנהל מנהלת פלסטין ומחמוד ריאד שהיה אח"כ שר החוץ והיה תת מנהל מנהלת פלסטין שניהם נפגשו עמי במשרדי כדי לפתור את הבעיות שעוררה מלחמת פלסטין ובין היתר שאלת הפיקוח ושארם אל-יזיך ואום רשרש. זה גזל מאיתנו זמן רב משום שהכיבוש הישראלי של אום רשרש הסתיים באפריל או בסוף פברואר 1949. גקראשי באשה בהיותו שר החוץ הטיל עלי לחקור את הנושא ואנחנו חקרנו אותו ומחינו על כך אלף פעמים ודיווחנו לאו"ם ולמועצת הבטחון שהשתתפות ישראל בהפוגה פרושה שאף צד לא ישיג לעצמו יתרונות אישיים כתוצאה מהפוגה, כתוצאה מכך לא הגיעה ישראל בעת ההפוגה חמפרץ עקבה. הגעתם למפרץ עקבה שינתה לחלוטין את המפה והפכה את ישראל למדינה ששוכנת לחוף הים האדום ומפרץ עקבה.

ענין זה היה מטוכן מאד כולל בים התיכון אבל בפברואר 1949 ישראל היתה רחוקה מלהיות מדינה לחוף מפרץ עקבה ואז היא ככשה את אום רשרש שהיה כבר פשוט וכפי שנודע לי מאימסעאיל שרין לא היו בה יותר מ-3 עד 4 חיילים ירדניים שגורשו ואז נכנסו הכוחות הישראליים. כשמצרים מחתה הם אמרו שאלה היו אזרחים ולא אנשי צבא אבל מטבע הדברים איש הצבא אינו הופך לאזרח רק ע"י החלפת הלבוש.

ישראל הגיעה למפרץ עקבה בסוף פברואר 1949 וכך שינתה את הגיאוגרפיה וההיסטוריה של האזור הזה והפכה למדינת חוף.

מצרים הכירה בסופו של דבר בכך שמפרץ עקבה הינו מעבר בינ"ל. לפני כם כל זה היה פונקציה של דרך החאג' (מפרץ עקבה - ר.ל.). מפרץ עקבה היה ים פנימי ערבי טהור. המדינות שהיו לחופו היו ירדן ומצרים וחג'אז וזה היה ים פנימי ועד עתה חלק ממדינות אלה טוענות שאין זה ים אזורי אלא ים פנימי, במובן זה ששליטתן של המדינות בו הינה מושלמת. בים אזורי ישנה זכות למעבר חמים אבל ים פנימי פרושו שליטה מושלמת אבל ישראל הינה מדינת חוף והפכה את אילת בהווה לנמל חשוב. במשך השנים הביא מעבר הספינות לסכסוכים ארוכים שאין זה המקום להזכירם.

אל-מוסאור: האם ישראל מינתה את הכורר מטעמה?

ד"ר וחיד: האמת היא שעד עתה אינני יודע מי יהיה הכורר (מטעם ישראל - ר.ל.)., בסכסוך. כל מדינה מתכוננת לעתיד ומצרים מכינה את הטיעונים שלה ואין ספק שישראל עושה כמות. מינוי כורר הינו דבר פשוט. מספיק שמדינה תבקש מאדם שיש לו מומחיות בנושא ותמנה אותו. אבל מה שחשוב ביותר בכוררות הוא שכל צד יהיה מקורב למדינה שלו במיוחד אם הוא משוכנע בצידקתה. מובן שאינני מתאר לעצמי שמישהו יטפל בבעיה ויסכים להיות כורר בה מבלי שהוא משוכנע בצידקתה.

לולא הייתי משוכנע בצידקתנו בטאבה הייתי מסרב אבל מכיוון שאני בטוח במאת האחוזים הסכמתי בשמחה רבה.

באשר לישראל, אינני יודע ושיברך אללה את הכורר שלה והינני מקוה שיהיה איש מאנשי המשפט.

אל-מוסור: האם אתם חייבים להפגש יחד כדי לבחור את הבורר השלישי?
ד"ר וחיד: זה חייב לקרות אבל זה מחייב שישראל תסכים לבוררות משום שלפני הבוררות יש צורך להסכים לה עקרונית ומשום שבהסכם (השלום) הפישור הוא לפי הבוררות ועד עתה איננו יודעים האם נפתח בפישור. אין שום מניעה לאחד את השניים ונראה שזו הנטייה הטבעית שנפנה לפישור עד שנרצה את הצד השני ואם הפישור לא יצליח או ששני הצדדים לא יהיו מרוצים, נפנה לבוררות וזה דבר שקורה בכל ההסכמים המודרניים שמציינים ראשית שאין מניעה מלפנות לפישור ואם הוא יוכשל ולא נפתרות כל הבעיות או אם למשל פותרים 4 או 5 נקודות, הנקודות הבאות תיפתרנה בבוררות. העניין הזה קיים אפילו בבוררות בבעיות מסחריות. אם ניגע בבעיות המסחר הרי שאלה הן בעיות שיגרתיו בין מדינה לבין חברה מסחרית או לבין סוחר זר שבוררת ביניהם הלשכה הצרפתית הבינ"ל בפריס או מוסד בוררות אחר והחוק הבינ"ל מתיר הסכמים כאלה ואמרת להם וגם נאמר לי שהסכמים רבים מאד בין צרפת לבין מדינות אחרות כמו תורכיה אומרים שבמקרה של טכסוך כשלא ניתן לפתור הבעיה באמצעות פישור הרי שפונים לבוררות. זה גם מה שאומרת מגילת האו"ם משום שאין זה הגיוני שבאם נכשלת הבוררות עלינו לשתוק ואז לא ניתן לפתור סכסוכים. באם הפישור אינו מצליח - אפילו אם אין לפנינו קביעה מפורשת לכך - הרי שפונים לבוררות. ואם לא מצליחים בבוררות פונים למועב"ט ולעצרת הכללית משום שזה נכלל במסגרת פתרון הסכסוכים בין מדינות על פי הפרק ה-6 במגילת (האו"ם), דהיינו הפישור והבוררות וביה"ד הבינ"ל ומועב"ט ועצרת הכללית... מה שחשוב הוא להגיע לפתרון של שלום וידידות כי מבלי פתרון שלום ישנה אלימות והאלימות אינה רצויה.

אל-מוסור: אין אנו זקוקים להוכחה שטאבה הינה מצרית אבל אתה דיברת על מספר דברים שמסתמכים עליהם והקשורים בנושא ונתת לנו כדוגמא את הסכמי רודוס שחתום עליהם יגאל ידין ונספחת להם המפה ועד כמה שאנו יודעים מצרים קיבלה כמה מפות הקשורות בקביעת הגבול מתורכיה וכן מבריתניה. מה הם האסמכתאות הנוספות המצויים בידי מצרים בשאלה זו?

ד"ר וחיד: אדוני, חושבני שאיני יכול לתת יותר מהטיעון הגיאוגרפי... הטיעון הגיאוגרפי והטיעון ההסטורי כי האסמכתא הגיאוגרפית וההסטורית אינה משקרת לעולם, משום שאין לך אסמכתאות נוספות מלבד המפות, אתם ציינתם מפות רבות בעוד שאני הזכרתי רק מפה אחת. זוהי מפת הקמת פלסטין, המפה שמפרטת את תכנית החלוקה, ב-29 נוב' 1947 משום שתכנית החלוקה עליה החליטה העצרת הכללית של האו"ם, בהסתמך על הרוב, נלוותה לה מפה, זו המפה שלפיה הוקמה ישראל ובה טאבה מצוייה ממערב הגבול. בקשר למפה שצינת משנת 1906 שנלווית לקביעת הקו המינהלי המפריד בין מחוז היג'אז לאדמות המצריות, הרי שישנן יותר מ-10 מפות שכולן תומכות בדעת מצרים שאין צורך לחזור עליה.

אל-מוסור: מה מגיש הצד הישראלי בעניין זה?

ד"ר וחיד: הרשה לי לומר שזהו סוג של השהייה, לצערי. הם מפתיעים אותנו בדברים שאינם באים בחשבון. אציין שההסטוריה שהזכרתי מאז שנת 1906 אינה לטובת ישראל וכ"כ הגיאוגרפיה אינה לטובת ישראל ואין לה לישראל אלא המציאות. ישראל הינה "היכן שישנו ישראלים" והיא בודה עובדות... כך גם המציאות בפלסטין באשר היא צריכה להיות בגבולות חלוקה מ-1947 אך היא זכתה באדמות נוספות בנוסף למה שניתן לה בתכנית החלוקה והיא כעת ברמת-הגולן, על איזה בסיס? על כיבוש בכוח... אלא שמגילת האו"ם אוסרת כיבוש אדמות תזולת בכוח.

אל-מוסוור: מפעולות הועדה הצבאית המשותפת לישראל ומצרים נראה שישראל ניסתה להגיש טיעונים לוועדה באמצעותן ניסתה להוכיח משהו. לפחות כדי שעמדתה תראה מבוססת.

ד"ר וחיד: לא היה לי הכבוד להשתתף בוועדה הצבאית המשותפת ואם תרשה לי איני רוצה למוסיף בנושא זה משום שזה עניין לבוררות ומשום שיש כאן עובדות שלא צריך להזכירן ושמוכיחות את צדקת העמדה המצרית.

אל-מוסוור: מתי יתאפשר להתחיל בפעולת הפישור?

ד"ר וחיד: לצערי עלי לאמר שהאירועים האחרונים בלבנון מעכבים את שאלת הבוררות משום שמשה"ח המצרי מתעניין מאד כמה שקורה עתה בלבנון ובשל מחאתנו הטבעית כמדינה ערבית כלפי מה שקורה. ישנו רפיון ביחסים המצריים-ישראלים ולאחרונה קראתי ששר המדינה לענייני חוץ אמר ששאלת הבוררות תמשך שנה או שנתיים ואני חושב שאין זו שאלה בוערת משום שהבוררות הינה ממושכת ועלינו להמשיך ולתבוע ובעקבות התביעות הזכות לא תיפגע. כל עוד נסרב להסכים להמצאות הישראלית באזור זה אין לנו מה לחשוש.

אל-מוסוור: מהן הערבויות שתמנענה מישראל לפחות לשנות את המצב הקיים עד עתה?

ד"ר וחיד: מה שאני יכול לאמר הוא שישנו מו"מ וישנן שיחות על המשטר הזמני בטאבה במהלך המחלוקת... אין מנוס מכך שיהיה בטאבה משטר זמני מיוחד עד שהסכסוך ייפתר סופית. משטר זמני זה יהיה כל עוד האדמה הינה נושא לסכסוך וכדי שלא יהיה לאף אדם יתרון בה על רעותו למעט היתרון המצוי בה כעת (לישראל - ר.ל.), למרבה הצער, משום שמצרים אינה יכולה להרוס את המלון המצוי בה או למנוע מהישראלים להיכנס לאזור משום שלאזור זה נכנסים כמו שאמרתי תיירים מכל המדינות והוא כעת פתוח ונמצא שם הכמ"ר וטבעי שכוחות אלה, המצויים במקום כוח החרום של האו"ם משום שבריה"מ סרבה להסכים לכך והשתמשה בזכות הוטו, יהיו שם כפי שקובע הסכם השלום בשיתוף כוחות אמריקניים וכוחות ממספר מדינות אחרות. כוח זה טבעי שימצא באזור לפחות כדי לערוב לבטחון ולסדר בו.

אל-מוסוור: האם ערבויות אלה כוללות את זכותם של המצרים להימצא באזור עכשיו?

ד"ר וחיד: דומני שהישראלים לא ימנעו מאף מצרי הרוצה לטבול בחוף טאבה מלעשות כן והרי טאבה הינה אדמה מצרית ע"פ השקפתנו בנוסף לכך שהיא אדמה השנויה המחלוקת... נהפוך הוא, עלינו ללכת בעם רב כדי להוכיח שאנחנו מתעניינים בנושא זה וכדי שהם לא יהיו יחידים באזור זה. אין מנוס מהפגנת נוכחות באזור. מטבע הדברים אין ביכולתנו לבנות עכשיו מתקנים חדשים בטאבה כי זה אסור.

אל-מוסוור: האם יכול אחד הצדדים שלא להסכים למינוי הבורר של הצד השני?

ד"ר וחיד: המצב הוא לדעתי שההבדל בין הבורר לשופט הוא שהשופט אינו מעורב לחלוטין בין היריבים ואסור לו לשוחח על הבעיות המוצגות בפניו. לדעתי הבוררות שונה משום שהבורר נבחר ע"י אחד הצדדים. והוא כמובן בחר בו משום שהוא ידע מראש שהוא תומך בו. אם היו מתנגדים (למינוי) הייתי מפנה את מקומי.

אל-מוסוור: האם בסיבות לבוררות יש לישראלים זכות להתנגד לבורר המצרי?

ד"ר וחיד: דומני שזו שאלה שנויה במחלוקת. אשמח אם אוכל להשתתף בפתרון בעייה זו משום שזהו תקדים בינ"ל ובספרים כתוב אודות כך: אכן, הבורר לא יכול לגלות את דעתו בעניין הבוררות בטאבה ואם הבורר המצרי יגלה את דעתו הרי שזה בלתי מתקבל על הדעת... אם זה היה נאמר הרי שדיינו בכך שפתרתי בעיה מבעיות המשפט הבינ"ל.

אל-מוסוור: הנה נתנו לך הזדמנות להתחמק...

ד"ר וחיד: לדעתי כל מצרי שהוא היכול למלא חובה זו הוא טוב ממני.

אל-מוסוור: כיצד נבחר הבורר השלישי?

ד"ר וחיד: כאן אין מנוס מכך ששני הצדדים יסכימו לו משום שהוא הפוסק. העניין הוא בכך של בורר מגן על דעתה של מדינתו ואולם, הבורר השלישי צריך להיות נבחר על דעת שני צדדים ואם שני הצדדים אינם מסכימים... מוצע שישראל תבחר מדינה ומצרים תבחר מדינה ושתי המדינות הן אלה שתבחרנה את הבורר או שתהיה פניה למוסד שלישי כגון מזכיר האו"ם או ביה"ד הבינ"ל או אפילו לאמריקה.

אל-מוסוור: האם אנו יכולים להסיק שהבורר השלישי יהיה אמריקני משום שמה שמאחד את המצרים והישראלים הם האמריקנים. האם אנו יכולים להסיק זאת?

ד"ר וחיד: לרוב זה תלוי בשפה שבה משתמשים בבוררות והמשתתפים בבוררות חייבים לקבוע את השפה והלוג"ז וכו'. אלו הם תקנות ביצוע או כפי שקוראים להם "כללי המשפט"... כללים אלה נקבעים ע"י מוסד הבוררות והוא זה שרושם את תקנות הביצוע. לדוגמה, ניתוח החומר והגשת החומר ע"י כל צד ומספר הכנות שאין מנוס מהן, האם ניתן לערער אם לאו? האם ישנם קשיים אם לאו? את כל ההכנות האלה יש לקבוע בבוררות.

אל-מוסוור: שאלתנו היתה האם הבורר השלישי יכול להיות אישיות אמריקאית?

ד"ר וחיד: לרוב הבוררות הינה בשפה האנגלית משום שזו השפה שיוזעים שני הצדדים. בל נשכח שאמריקה הינה צד שלישי בסכסוך ושהיא מסייעת למצרים ולישראל בהכנת לבוררות ואפילו בקביעת הארגון. לרוב חייב אדם זה לדעת אנגלית בכל מקרה מספר הבוררים הוא רב משום שכדרך כלל אלה הם שופטי ביה"ד הבינ"ל בדימוס ומומחים לחוק בינ"ל אנגלי ואמריקנים מסוג א". לדעתי אדם זה יהיה פיגורה מאנשי חוק הבינ"ל, שופט לשעבר בביה"ד הבינ"ל שהוא פנסיונר כיום, דובר אנגלית אבל זה נותר (לטיפול) הצדדים.

אל מוסוור: באם הבוררות מתקיימת והבורר השלישי פוסק לזכות צד אחד והצד השני אינו מרוצה מה קורה?

ד"ר וחיד: הבוררות מחייבת. ואם אתה פונה לשופט ומפסיד אתה יכול לרוב לערער אבל בבוררות אין ערעור. הבוררות הינה סופית. פיתכן בקשה לעיון מחוד או פרוש (פסק) הבוררות ואם ישנו ערפול אבל פסק הבוררות מחייב את שני הצדדים. הפישור אינו מחייב. באם מדינה פונה לבוררות ואח"כ נמנעת מלבצע את פסק הבוררות היא מאבדת את האמון במשפחה הבינלאומית.

אל-מוסוור: מהו התקדים הבינ"ל המאוחר ביותר למצב כזה?

ד"ר וחיד: לא היתה בוררות אודות גבולות מצרים. היה סכסוך בגבול המערבי וכגבול הדרומי אך לא הזדקקנו לפנות לבוררות. מה שקשור למדינות אחרות אינני זוכר. במדינות אמל"ט ישנן דוגמאות רבות. במה שקשור למדינות הערביות הרי שמבין התקדימים (ניתן לציין את) נאות המדבר בין בסעודיה לנסיכויות נאת-אל-בוזימי. הבוררות שם נכשלה אבל הבעייה נפתרה. אח"כ באופן ידידותי בפגישה בין השיח' זאיד והמלך פייסל. היה שם "בלגאן" גדול מאד ונראה שאחד הבוררים גרם לכך ועזב את הבוררות שנפסקה כליל, דומני שהיה זה בורר בריטי ולכן הבוררות נכשלה, אח"כ נפתרה הבעייה באופן ידידותי...

אל-מוסוור: ישראל, בשל 14 הנקודות שצינת, משהה את מינוי הבורר שלה?

ד"ר וחיד: זה לא ברור לי. לאמיתו של דבר העניין הוא בשטחים מדבריים קטנים מאד. עניין של 20 מ' כמו בדרך המדבר - בין קהיר לאלכסנדריה מקום שאין בו סימונים ברורים. הויכוח הוא האם הקו עובר מערבית למעיין אלמוני או מזרחית לו או ליד עץ פלוני ואולם לטאבה ישות ומהות. לאזורים האחרים אין.

אל-מוסוור: אם ישראל תמשיך להשתהות ולא תמנה בורר ותעכב את ההכנות, מה עמדת מצרים?
ד"ר וחיד: אני מקווה שלא כך יקרה משום שמטבע הפתרון נפתח בפיזור ולדעתי הפתרון האחיד בשאלות כאלה הוא שאותה שותפות המביאה לפיזור קובעת במפורש שבמקרה של סרוב אחד הצדדים או שניהם לפיזור הנושא מועבר מאליו לבוררות, וזו כבר שאלה של ניסוח.
אל-מוסוור: 15 (להנקודות) שבמחלוקת הן בשל ההתעקשות על אי קביעת סימוני הגבול למרות 92 סימוני הגבול המוכרים.

ד"ר וחיד: הסימונים ימצאו שלמים מ-1906 ובמידה החדשה נתברר שהיו מדויקים ביותר ואולם חלקם נמחק. אין ויכוח בין הצדדים, וזה מה שחשוב, שהקו של 1906 הוא קו הגבול. כל העניין הוא למצוא אותו או לסמנו מחדש על המפה.

אל-מוסוור: בפגישה הקודמת אמר מנהל (פונקצית) המדידות הצבאיות הקודם שהם מצאו את הסימון הנושא את הציון "91".

ד"ר וחיד: סימון מס' 91 נמצא בפועל במקומות ונלקחו צילומים פוטוגרפיים שלו והצד הישראלי פנה ואמר שהגיאוגרפיה אינה טועה אבל הוורוץ שלהם היה שאחד הקבלנים הפלסטינים משנת 1922 הוא זה שהזיז את (סימוני) הגבול והגבול איננו באזור המשקיף על ואדה טאבה אלא באזור "שג'ר אל-דום" (עץ השיזף - ר.ל.). ממערב במרחק 1.200 מטר. נמצאו באזור שג'ר אל-דום מספר שרידים משום שהיה שם מחנה ועדת קביעת הגבול וליד זה היה מעיין. רושמי הגבול נמצאו באזור זה ויש שם סימן להימצאות מבנה קטן שהם שהו בו. (משפט לא ברור) השאלה עדיין זקוקה להבהרה. סימון "91" מצוי במקומו המדויק במרחק 100 מטר מהחוף המשקיף על ואדי טאבה וזוהי ההוכחה שרציתי לא להזכירה ולדעתי זה סוד. בהמשך מספר ד"ר וחיד על פרשיות מעברה של מצרים: סכסוך בין נגיב לנאצר אודות פינוי הכריטים ממצרים, המפלגות במצרים לפני המהפכה, הוא מנחה את ההיבטים החוקתיים של משטר המפלגות שהיה במצרים בשנות השלושים והארבעים ומביע דעתו על המהפכה ב-1952. כן מספר על הצטרפותו למפלגת "הופד החדשה", על תפקידה של האופוזיציה בהווה ועל צרכיה של מצרים כיום.

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: ב' באב תשמ"ב
22 ביולי 1982

מספר:

אזהרה

אל: המנכ"ל

המשנה למנכ"ל

מר ש. דיבון, ס/מנכ"ל

מר צ. קידר, מנהל מח' מצרים

תא"ל דב שיאון, יו"ר הועדה המשותפת

סא"ל י. זינגר, רע"ן הדין הבינ"ל, מפצ"ר

מאת: היועץ המשפטי

הנדון: ד"ר וחיד ראפת - הבורר/מפטר המצרי בשאלת טאבה - ראיון

בשעתו (מזכר מ-13.6.82) דיווחתי על עמדותיו של ראפת כפי שנשתקפו בראיון ל"אל-סיאסי" מ-30.5.82.

לאחרונה הגיענו ראיון נוסף ומפורט של ראפת המצביע על מגמות בטיעונים המצריים. המאמר תורגם ונעבירו כנפרד. להלן מבקש אני להצביע על עיקרי הטיעונים והגישה. אגב, ראפת חוזר מדי פעם לנסיבותיו כיועץ לממשל המצרי עוד בסוף שנות הארבעים וראשית שנות החמשים.

1. ראפת מוצג כבורר מן הצד המצרי, אך הוא קובע עמדות מהותיות שונות לגופו של עניין כאילו היה הפרקליט המייצג את הצד המצרי. תפיסתו את תפקיד הבורר (או המפטר) היא תפיסה שביסודה ודאי ריאליסטית, אך יש. לכאורה משום טעם לפגם באורח הבוטה שבו היא מוצגת. אמנם הוא פותח בכך שהוא "במצב קצת עדין" כיוון שהוטל עליו תפקיד הבורר ולכאורה הוא אמור שלא לדון בנושא אך "הדברים משתנים..." ובנושא עוסקים רבים ואין בו סודות מיוחדים...". (ר' גם להלן) לדעתו אין צד יכול שלא להסכים למינוי בורר של הצד השני, כי בעוד ששופט אינו מעורב לחלוטין עם הצדדים, הרי הבורר נבחר ע"י אחד הצדדים, וכמובן בחר בו משום שידע מראש שהוא תומך בו". יש ציניות בגישה; להלן הוא אומר, כי "לפי הספרים אכן אין הבורר יכול לגלות דעתו על הבוררות ואם יעשה כן הרי זה בלתי מתקבל על הדעת" (ואם כן יש "בעיה של משפט בינ"ל שיש לפתור...").

2. יש בראיון הרכה ממה שיכול להיראות כל"פ, למשל, הטענה שכל מנהיגי ישראל יודעים כי טאבה מצרית אך "ישראל אינה רוצה לצאת מיום ההולדת ללא דבר חמוץ כלשהו". במקום אחר הוא מדבר על כך שישראל אומרת "מאחר שהחזרנו לכם את סיני כולו, אין כל רע בכך אם תשאירו לנו את החתולה הקטנה הזאת טאבה". זאת, בשעה שכל קצין ישראלי וכן רה"מ בגין וידין יודעים לדבריו כ-100% שודאי טאבה היא מערבית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין. מצרים היא מדינה בת 1000 וישראל היא מדינה חדשה. זאת ועוד, במקום אחר הוא קובע כי ישראל צריכה היתה להיות כגבולות החלוקה של 1947 אך מדיניותה היא שישראל היא "היכן שישנו ישראלי", ועל כן היא בודה עובדות. כך גם ברמת-הגולן.

3. לדעת ראפת הסכסוך נובע מכך שישראל השקיעה בטאבה, בבניית המלון, בלי שתשים לב לכך שיהא עליה לפנות את השטח, ולכן היא נאחזת בו.

4. הפישור, לשיטת ראפת, הוא פתרון מדיני, בעוד שהבוררות היא פתרון משפטי.

2/...

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

מספר:

- 2 -

5. לטיעונים הפרוצדורליים:

א. הצדדים בחוזה השלום העדיפו בוררות (?) על פני ביה"ד הבינ"ל כי בו ישנם 15 שופטים זרים הנכפים על שני הצדדים ואילו הצדדים רוצים שמי שיפתור את הסכסוך, תהא להם יד בכירגור.

ב. לטיעון של רה"מ בגין (מדגיש התואר "כדי שלא גאמר שאיננו מכבדים את האישיות") שפישור בא לפני בוררות כסדר הדברים בחוזה השלום, משיב ראפת כי מצרים בטוחה במאה אחוזים בצדקתה ואינה פוחדת מבוררות, ולכן רצתה בבוררות שניתן לסיימה במהירות האפשרית.

ג. לדעת ראפת הואיל וישראל עומדת על פישור אין מניעה "לאחד בין הצדדים" (פישור ובוררות) ונראה שזו הנטייה הטבעית שנפנה לפישור כפי שנרצה את הצד השני, ואם הפישור לא יצליח או ששני הצדדים לא יהיו מרוצים נפנה לבוררות" (למשל, 4-5 נקודות יכולות להיפתר בפישור והיתר בבוררות). שוב הוא חוזר על רמזים לפניו למועב"ט לעצרת לעת הצורך (לפי התנהגות ישראל). הפתרון לדעתו - ההסכם לפישור יקבע שאם יידחה הפישור ע"י צד, יועבר הדבר לבוררות.

ד. ישראל נוקטת בדרכי השהיה. כרגע העניין מעוכב גם בגלל לכנון (גם משה"ח המצרי מתעניין בכך); מצטט את גאלי שאמר ששאלת הבוררות תמשך שנה או שנתיים, אך אין זו שאלה בוערת, "כל עוד נסרב להסכים להמצאות ישראלית באיזור זה, אין לנו ממה לחשוש".

ה. על גישת הבורר של כל צד - ראינו לעיל, באשר ל"בורר" השלישי - מעדיף הוא על אישיות מאנשי המשפט הבינלאומי, שופט לשעבר בביה"ד הבינ"ל שהוא גימלאי כיום, דובר אנגלית, אבל זה נותר לטיפול הצדדים.

ו. בוררות מחייבת, פישור אינו מחייב.

6. לטיעונים המהותיים:

א. בידי מצרים חתימות של יגאל ידין על מפת שבה"נ מרודוס, ובה טאבה מערכית לקו המפריד בין מצרים לפלסטין (כמובן שלשטחנו הסכם שבה"נ אינו קובע גבול בינ"ל).

ב. כל המפות מלפני הקמת ישראל או לאחריה, ממקורות בריטיים, תורכיים, מצריים ואחרים, מאשרות כולן שנקודת טאבה מערכית לגבול (לרבות מפת 1906, לא הגיאוגרפיה ולא ההסטוריה לטובת ישראל).

ג. ראפת ער כנראה לאפשרות של טיעונים ישראלים נגד ריבונות מצרית בסיני, והוא מאזכר פירמאנים מן המאה היט' שלפיהן נמסרה סיני למצרים (לאחרונה ב-1892).

ד. הוא מתאר באריכות את פרשת 1906, ובין היתר אגרות תורכיות מ-1906 שלפיהן אישרו התורכים כי טאבה היא אדמה מצרית.

ה. הוא מתאר את תהליך סימון הגבול ב-1906, לרבות אזכור ספרו של נעזם שוקייר.

ו. בסוף שולף ראפת דבר שרצה כביכול לשמור בסוד, היינו, שסימון מס' 91 נמצא בפועל במקומו (אכן הגבול) - וזוהי ההוכחה (הישראלים טענו שקבלן פלסטינאי ב-1922 הזיז זאת והגבול הוא ליד דקל הדום, והזכירו גם את מחנה ועדת קביעת הגבול מאז).

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך:

מספר:

- 3 -

7. כאשר למצב הקיים בשטח בינתיים - ישנו מו"מ, כעת היתרון בידי ישראל כי מצרים אינה יכולה להרוס את המלון או למנוע כניסת ישראלים למקום, אך נמצא שם הכמ"ר (כך הוא סבור); ואולם, "דומני שה'אלא' לא ימנעו מאף מצרי הרוצה לטבול בחוף טאבה מלעשות כן. והרי טאבה הינה אדמה מצרית ע"פ השקפתנו בנוסף לכך שהיא אדמה השנויה במחלוקת.. נהפוך הוא, עלינו, ללכת בעם רב כדי להוכיח שאנחנו מתעניינים בנושא זה, וכדי שהם לא יהיו יחידים באיזור זה. אין מנוס מהפגנת נוכחות באיזור".

8. אין ראפת מחמיץ את ההזדמנות לטעון שאום רשרש נכבשה ע"י ישראל לאחר הסכם שבה"נ בפברואר 1949 ונעשתה לאילת (הוא עצמו היה מעורב בצד המשפטי באותה תקופה).

9. ראפת מרמז כמעורפל (תוך רמיזה נגדית שאין זו בהכרח דעתו כמשפטן) לסיום הפרשה בפיצויים.

10. אני ממליץ לקרוא גם את המאמר כמלואו.

11. העולה מתוך האמור הוא בין השאר:

א. בטחון עצמי רב, עד כדי זלזול באתיקה המקובלת של בורר.

ב. עמדות פרוצדורליות מהותיות שאין בהן לכאורה חידוש מבחינתנו, בהנחה שאין "יונים ככובע" והפתעות נסתרות, אך המעידות על הכנה.

ג. עמדה של פישור שאחריו בוררות התואמת לעמדת הפרשה הפרוצדורלית שעליה חשבו האמריקנים.

ד. עמדה בקשר להפגנת נוכחות בשטח התואמת את הגישה שראינו מפעילות המשרדים הממשלתיים המצריים ששלחו אוטובוסים לטאבה.

ה. אי בהילות בקשר לסיום.

ב ב ר כ ה ,

א. רובינשטיין

העתק: ר' ממ"ד

מנהל לשכת השר

מנהל ערב 1 / ממ"ד

השגרירות, קהיר